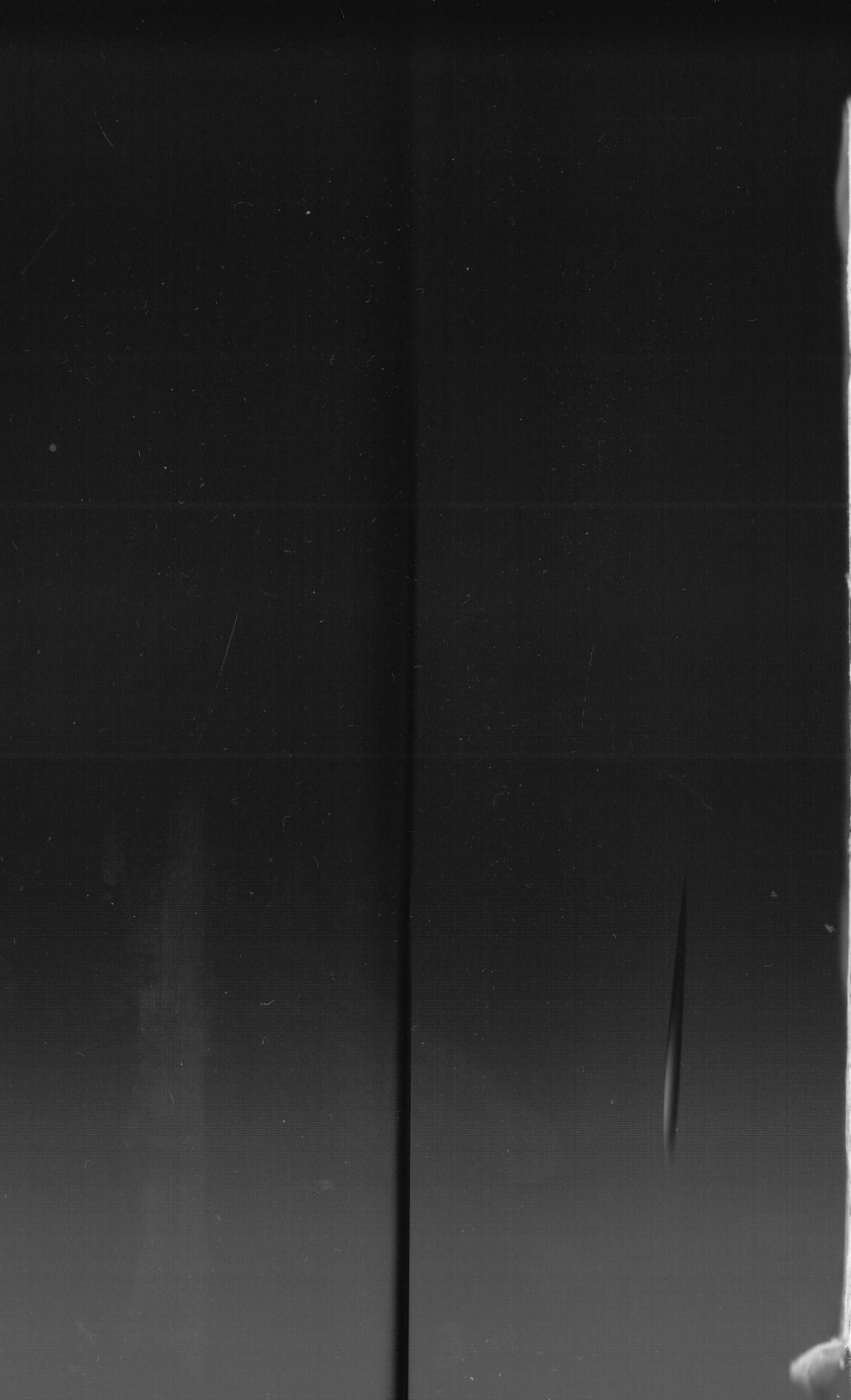

ÎNDRUMĂTORUL FILATELISTULUI

FILIALA BUCUREȘTI

1970-1971

Prezenta lucrare a fost întocmită sub îngrijirea lui
IOSIF MICU (A.I.J.P.)
vicepreședintele Filialei A.F.R. București

Colaborează :

gl. col. rez. CONSTANTIN SMIRNOV
președinte A.F.R.

dr. NICOLAE TRIPCOVICI
vicepreședinte A.F.R. (A.I.J.P.)

prof. dr. ing. DUMITRU RAȘEEV
președintele filialei A.F.R. București

MIHAI BAUER

MIHAI COMARONI

dr. TEODOR CUTLIC

conf. univ. GHEORGHE MOLDOVEANU

DUMITRU NICULESCU
secretarul filialei A.F.R. București

IOSIF MICU (A.I.J.P.)

ing. MIHAI POPOVICI (A.I.J.P.)

lector univ. VSEVOLOD SURJICOV (A.I.J.P.)

ION TOBESCU

Secretar de redacție :
ANDREI I. ANTONIU

LA APARIȚIA NOULUI VOLUM DE STUDII ȘI ÎNDRUMĂRI FILATELICE

Filiala A.F.R. București tipărind acest nou volum de studii și îndrumări filatelice își îndeplinește una din îndatoririle sale statutare și anume, de a răspîndi cultura filatelică în rîndul membrilor săi.

Antecedentele mă îndreptățesc să vorbesc nu numai despre necesitatea și utilitatea unei asemenea publicații ci și despre modul deosebit de favorabil în care filateliștii din București și din provincie vor primi și acest volum. Am ferma convingere că atît orientarea filatelică competentă, cît și calitatea lucrărilor filatelice vor face din prezentul „Îndrumător", încă un mijloc de studiu util pentru filateliștii tineri și vîrstnici.

Gl. col rez. Constantin Smirnov
președintele Asociației Filateliștilor din Republica Socialistă România.

ÎNDRUMĂTORUL FILATELISTULUI 1970—1971

Editarea în fiecare an a unei lucrări filatelice instructive cu scopul lărgirii culturii și orizontului filatelic al masei de filateliști începe să intre în tradiția filialei A.F.R. București. Prima lucrare de acest gen, „Îndrumarul filatelistului" apărută în 1968 — tiraj 2000 exemplare — a fost primită de filateliștii din toată țara cu multă simpatie fiind apreciată și peste hotare, și medaliată la expoziția filatelică mondială „Sofia 1969".

Acest succes a determinat editarea într-un tiraj sporit, anul următor, a unei noi lucrări cu conținut mai bogat „Îndreptarul filatelistului" 1969.

Ne-am străduit ca prezenta lucrare să constituie un pas înainte pe linia stimulării, colecționării și studierii pieselor filatelice românești, îndemnînd la o filatelie constructvă și activă conformă cu interesele și cerințele mișcării filatelice din România.

Prima parte — material de îndrumare filatelică — cuprinde articolele de orientare generală ce se adresează colecționarului începător, unele dintre acestea cum ar fi articolul semnat de N. Tripcovici : „Marca românească modernă la expozițiile mondiale", fiind deosebit de interesant și pentru filateliștii avansați.

Partea intitulată „Studii" cuprinde articole de investiții originale a pieselor filatelice românești moderne fiind abordate subiecte în legătură cu emisiuni (dr. T. Cutlic) ștampile (I. Micu) varietăți (ing. M. Popovici) etc. sau unele probleme inedite cum ar fi articolul lui M. Bauer „Stampile de bord a vaselor românești".

Ultima parte se ocupă cu probleme organizatorice. Ea completează problemele de același gen tratate în lucrările anterioare, astfel încît în ansamblu putem avea o imagine destul de completă a vieții filatelice din capitala țării noastre.

Sperăm că prezenta lucrare va fi primită cu același interes ca și lucrările anterioare editate de filiala noastră, contribuind la ridicarea activității filatelice din București la nivelul exigențelor actuale.

Prof. dr. ing. DUMITRU RAȘEEV

1921—1971
SEMICENTENARUL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
ANIVERSARE SCUMPĂ ÎNTREGULUI POPOR

Trecînd pragul noului an, — 1971 — poporul român privește și scrutează cu mîndrie legitimă viitorul luminos ce se prefigurează pe multiplele planuri ale vieții materiale și spirituale. Chezășia împlinirii acestor idealuri și țeluri nobile se materializează spre fericirea națiunii noastre socialiste — în responsabilitatea plenară a P.C.R. ce întruchipează virtuțile și aspirațiile vitale ale poporului, spiritul său cutezător — conducător încercat — a cărei glorioasă aniversare de o jumătate de secol o sărbătorim anul acesta.

În Partidul Comunist și în lupta sa eroică, glorioasă — de-a lungul celor cinci decenii — sînt concretizate năzuințele fierbinți ale oamenilor muncii, quintesența celor mai nobile idei și simțăminte ale poporului român, ale înaintașilor săi.

Avînd rădăcini viguroase în realitățile sociale ale României și născut în focul luptelor de clasă interne și sub influența ideilor generoase ale Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, P.C.R. încă de la întemeierea sa în mai 1921, și-a înscris pe stindardul său de luptă, misiunea nobilă a făuririi unei societăți noi, lipsită de exploatare, orînduirea socialistă.

Înfruntînd și biruind imense greutăți în anii negrii ai activității ilegale, pătruns de patriotism fierbinte și de justețea cauzei sale, statul major al clasei muncitoare — P.C.R. — a coalizat în jurul și sub conducerea sa toate forțele revoluționare și patriotice în frunte cu clasa muncitoare și cu pricepere și cutezanță de strateg marxist-leninist a pregătit și a dus la victorie marele eveniment al Eliberării din august 1944.

Cu rîndurile tot mai strînse în jurul și sub conducerea partidului, poporul nostru urcînd cu hotărîre și în ritm viguros treptele ascensiunii spre totală eliberare, a înălțat edificiul măreț al socialismului în patria noastră.

Politica clarvăzătoare a partidului, realist-științifică, elaborată pe baza adevărurilor fundamentale ale marxism-leninismului și în deplină conformitate cu condițiile specifice ale României, a luminat calea făuririi noii orînduiri. Sub conducerea sa, energiile descătușate ale clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității au condensat secole în decenii, patria noastră înfățișîndu-se ca o țară cu o economie socialistă multilateral dezvoltată, în care industria cunoaște un continuu proces de perfecționare și adoptare la cerințele progresului tehnic contemporan, iar agricultura socialistă pune în valoare tot mai larg marile ei rezerve, înflorește știința și cultura, sporind avuția națională și bunăstarea celor ce muncesc.

Prestigiul României socialiste se bucură de tot mai multă stimă și considerație pe diferitele meridiane ale globului, expresie fidelă a spiritului militant, ferm și neobosit în vederea înfăptuirii idealurilor de pace, progres și colaborare ale umanității, pentru afirmarea și respectarea tuturor principiilor ce stau la baza unei conviețuiri internaționale.

Coordonatele majore și complexe, stabilite de Congresul al X-lea al P.C.R. și măsurile ulterioare ale conducerii superioare de partid, sintetizînd magnific viitorul, de făurire a societății socialiste, multilateral dezvoltate, însuflețesc întreaga noastră națiune socialistă, care urmează cu încredere nestrămutată politica P.C.R., — expresie fidelă a intereselor fundamentale ale poporului român.

„Partidul — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. La rîndul său, partidul se regenerează continuu sub impusul puternicelor fascicole de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste".

Strîns uniți în jurul și sub conducerea gloriosului nostru partid comunist, muncitorii, țăranii, intelectualii, români, maghiari, germani și de alte naționalități, în această nouă etapă de înfăputuire a actualului plan cincinal — care prefigurează dimensiunile grandioase de propășire și înflorire a patriei, își vor înzeci eforturile spre înălțarea patriei noastre, spre noi culmi ale progresului și civilizației, ca un omagiu elocvent al devotamentului nemărginit pentru P.C.R., conducătorul încercat al națiunii noastre române și glorioasa aniversare a semicentenarului său.

GHEORGHE MOLDOVEANU
Conf. univ.
la Academia de învățămînt social-politic
„Ștefan Gheorghiu"

ARTICOLE DE ÎNDRUMARE FILATELICĂ

MĂRCILE MODERNE ROMÂNEȘTI ÎN EXPOZIȚIILE FILATELICE INTERNAȚIONALE

— Bilanț și perspective —

În condițiile în care filatelia a devenit o preocupare de masă, practicarea ei a trecut din faza îngustă, individualistă — limitată la o activitate izolată — într-o fază mai avansată : aceea a ieșirii în public devenind astfel o activitate socială.

Tot mai des, colecțiile încetează a fi păstrate, cu gelozie în sertare sau în case de fier, sînt arătate în cadrul cluburilor sau — sînt prezentate, la un nivel mai înalt, în expoziții.

Evoluînd astfel din stadiul de acumulări ascunse în acela de exponate, colecțiile sînt supuse admirației celorlalți filateliști și ale masei iubitorilor mărcilor poștale, dar devin, totodată, și obiect de comentarii, de discuții, de critică. Toate acestea nu sînt însă, în fond, decît expresii ale interesului față de obiectul, de tema, de conținutul colecției, față de cunoștințele filatelice, de priceperea estetică a celor care le-au alcătuit, pregătindu-le pentru expunere.

Expozițiile filatelice constituie unul dintre cele mai eficiente mijloace de promovare a filateliei. Prin largul schimb de experiență, ele oferă filateliștilor prilejul de a-și confrunta realizările și le inspiră idei și orientări noi pentru îmbunătățirea continuă a colecțiilor.

În răstimpul de la o expoziție la alta — colecționarii pot astfel adînci studiul istorico-poștal și pur tehnic al exponatelor lor, completînd totodată colecțiile, în vederea realizării unor asamblaje cît mai echilibrate, mai armonioase, și mai de efect.

În afară de aceste aspecte interesînd în deosebi pe expozanți, trebuie relevată importanța pe care o au pentru popularizarea mărcilor poștale ca atare, expozițiile de toate nivelurile, de la cele de cerc, orășenești, județene, la cele de nivel național sau bilaterale și pînă la marile competiții internaționale și mondiale patronate de regulă de Federația Internațională de Filatelie.

În acest sens atît Administrațiile poștale, asociațiile sau federațiile filatelice naționale, cît și toți colecționarii sînt interesați direct ca mărcile țării lor să fie cît mai bine reprezentate (calitativ și cantitativ) în expozițiile filatelice internaționale. În felul acesta, ele captează — și mențin interesul și atenția marelui public, în colecționarea mărcilor țărilor lor.

În materialele publicate în revista „Filatelia" și în „Îndreptarul Filatelistului", din anul 1969, au fost trecute în revistă colecțiile și felul cum au figurat mărcile românești în exponatele prezentate la expozițiile internaționale.

În acestea s-a subliniat că exponatele respective (fie că au fost prezentate de colecționarii din țară fie de cei de peste hotare) s-au axat cu prevalență pe emisiunile clasice ale țării noastre. Aproape că nu a existat expoziție internațională sau mondială în care să nu figureze la loc de cinste și colecții de emisiuni clasice românești (de la „Capetele de Bour", „Principatele Unite" și „Cuza" la cele litografiate).

Mult în urma lor s-au situat emisiunile „Paris" și „București" considerate de mulți ca formînd capitolul „post clasicelor" în filatelia românească. Deși atît de bogate în posibilități de studiu — aceste două emisiuni au apărut în expoziții mai mult sub forma unor anexe, în colecții axate în principal emisiunile clasice. Atît la majoritatea exponatelor prezentate de colecționari români, cît și la cele ale expozanților de peste hotare, prezența emisiunilor „Paris" și „București" a lăsat impresia de a fi urmărit numai „umflarea" întîmplare fără a denota un studiu serios sau o sistematizare științifică.

De cele mai multe ori, aceste două emisiuni au fost prezentate simplist, după catalog. Citeodată s-au adăugat și cîteva varietăți culese oarecum la întîmplare, fără a denota un studiu serios sau o sistematizare științifică.

Lipsite de o amplă și sistematică prezentare a varietăților, lipsite de aportul unor descoperiri sau contribuții personale lipsite de corolarul unor documente poștale cu adevărat interesante (ca de pildă, scrisori cu ștampile rurale, obliterări operate cu ștampile „întîrziate" [1]) și altele), prezența în exponate a emisiunilor „Paris" și „București" a trecut aproape neobservată.

[1]) Stampile întîrziate : termen folosit pentru a indica obliterări efectuate prin folosirea unor ștempluri care — normal — ar fi trebuit să fie scoase din uz la epoca respectivă. Ex. ștampila grătar, de tipul folosit în perioada de circulație a emisiunilor litografiate, folosite de cîte un oficiu mărunt, pînă foarte tîrziu pe mărcile emisiunilor „Spic de grîu". Scrisori sau fragmente purtînd francaturi cu astfel de obliterări întîrziate sînt rare și prezintă mult interes pentru colecțiile și exponatele specializate.

În ceea ce privește periodizarea mărcilor poștale românești, unii studiază linia de demarcație a emisiunilor „vechi" la seriile „Paris" și „București" alții extind perioada „post clasică" pînă la emisiunile „Cifra în patru colțuri".

Evident, există argumente „pro" și „contra" ; nu trebuie însă să uităm că trecerea timpului duce și la o „îmbătrînire" a emisiunilor. Serii care în tinerețea multora dintre noi erau relativ recente, au acumulat între timp decenii peste decenii, devenind „vechi" la rîndul lor.

Tocmai de aceea regulamentele ultimelor expoziții intrnaționale, au trasat o linie de demarcație în timp, axată pe începutul secolului nostru. Ca urmare a acestei clasificări prin emisiuni „vechi" (fie că le-am denumi clasice, post clasice, sau altfel) se înțeleg cele anterioare anului 1900 și moderne, cele de după această dată.

Am socotit necesar să facem această scurtă precizare, întrucît ea are un efect direct asupra localizării într-o categorie sau alta, a mărcilor unora din cele mai interesante emisiuni românești sub aspectul posibilităților de studiu pe care le oferă : ne referim anume la mărcile așa numitelor tipuri „Cifra în patru colțuri" și „Spic de grîu", apărute către încheierea secolului trecut.

Pe lîngă bogăția varietăților de tot felul, ele mai au darul de a putea forma obiectul unor cercetări personale, unor colecții și exponate valoroase și intens individualizate, folosind un material destul de ieftin și încă posibil de procurat [2]).

Indiferent de situarea lor în rîndul „post-clasicelor", al mărcilor vechi sau al celor „moderne", ne vom opri o clipă asupra lor.

În ce privește emisiunile „Cifra în patru colțuri" ele au format obiectul a două exponate românești, ambele cu caracter de specializare.

Primul (Alfred Nicolau, din Craiova), a reflectat o cercetare adîncită a acestor emisiuni, cu particularitățile lor tehnice, evidențiate printr-o prezentare sistematică, pe nuanțe, danteluri, etc. Schițe de detaliu au subliniat cu multă eficiență detaliile interesante.

Pe de altă parte, autorul exponatului a adus și unele contribuții personale cu privire la datele de punere în circulație a diverselor tiraje și și emisiuni, putînd duce la rectificarea unora dintre indicațiile date pînă în prezent în marile cataloage și chiar în Catalogul mărcilor poștale românești.

Tocmai aceste elemnte au făcut ca exponatul A. Nicolau să fie apreciat și distins cu frumoase premii cît și cu felicitările juriului la expozițiile de peste hotare la care a fost prezentat (Expoziția mondială „Sofia 1969", expoziția R.D.Germană — R.S. România, de la Berlin, etc.)

[2]) Vezi nota publicată în revista „Filatelia" în rubrica „De vorbă cu cititorii", din numărul 1/1971.

Pe aceiași linie de preocupări se situează și colecția „Cifra în patru" Emanoil Săvoiu — Craiova (clasa Tineret) care a obținut deasemeni clasificări de frunte la „Juventus" Luxemburg, la expoziția bilaterală de tineret R.S. România — Republica Federală a Germaniei (Brașov 1970). Deși știm că tînărul ei titular este intens solicitat de sarcinile școlare, așteptăm ca exponatul său să facă un nou salt calitativ, fie printr-o selecționare exigentă a varietăților, cu limitarea la cele tipice, fie printr-o completare cu noi elemente oglindind aspecte de istorie poștală.

În ambele cazuri, rangul înalt al distincțiilor obținute în țară și peste hotare a reflectat aprecierea dată de juriu studiilor și contribuțiilor personale ale expozanților. Acestea compensează adeseori în punctaj, valoarea relativ modestă — după catalog — a materialului filatelic propriu zis.

Emisiunile „Spic de grîu" au fost studiate, pe vremuri, de cunoscutul nostru expert Rudolf Zoscsak, care a publicat și o seamă de articole asupra lor (remarcabile, între altele, observațiile cu privire la tipurile de filigrane RP și la poziția lor, apărute în presa filatelică elvețiană.) În Cehoslovacia, dr. Frantisek Novak, serios și pasionat cercetător al emisiunilor românești, a dedicat un timp prețios adîncirii studiului varietăților acestor emisiuni, publicînd contribuții personale atît în revista cehoslovacă „Filatelie" cît și în revista noastră „Filatelia".

Emisiunile „Spic de grîu" au putut fi admirate în exponatele prezentate de dr. Fr. Novak, în special sub aspectul studierii varietăților de imprimare. În alcătuirea studiilor sale, Fr. Novak s-a preocupat constant de identificarea poziției varietăților tipice în coală, renunțînd la toate așa zisele „varietăți minore", ale căror particularități erau numai de proveniență incidentală.

Studiile doctorului Novak asupra emisiunilor „Spic de grîu" nu au apărut ca exponate mai ample de sine stătătoare ci mai mult sub forma de capitole în cadrul unor exponate complexe de studiu al mărcilor românești. Ele au reușit totuși să ilustreze bogăția de varietăți a acestor emisiuni, atrăgînd atenția asupra cîmpului vast pe care-l oferă cercetătorilor.

Am aflat cu satisfacție că în prezent un număr de colecționari români serioși și pasionați, se dedică studierii și sistematizării mărcilor „Spic de grîu". În strădaniile lor, vor fi poate stînjeniți de împuținarea cantităților de mărci din aceste emisiuni, mai ales la unele valori, ca urmare a includerii lor în sortimentele comerciale. S-au împuținat, de asemenea și piesele pe scrisori circulate, multe din acestea fiind distruse tocmai în scopul colectării de material de masă pentru sortimente. Au fost astfel pierdute nenumărate scrisori care, prin obliterările lor, ar fi putut figura cu succes în cadrul unor exponate de studiu. Să ne gîndim numai cîte ștampile feroviare sau rurale, cîte plicuri cu ștampile de tipuri diferite (obliterări mute) au ajuns la coșul de hîrtie!

Să sperăm cel puțin că acum, în ceasul al unsprezecelea, se vor găsi cît mai mulți filateliști adevărați, care să depisteze și să ferească de distrugere

materialul filatelic de acest fel (zăcînd, poate, prin poduri sau sertare). În această direcție ar putea juca un rol activ și util gruparea de studiu a cercetătorilor emisiunilor „Spic de grîu" [3]). Tot astfel ar fi foarte nimerită și constituirea altor grupe de lucru asemănătoare, axate pe alte emisiuni, mai recente, românești.

Cu aceste cîteva observații, ieșim din zona „emisiunilor vechi" românești (oricum le-am clasifica) și pășim în aceia a emisiunilor mai noi.

Luînd ca dată de demarcație începutul secolului nostru [4]) mărcile apărute după anul 1900 constituie grupa „modernă".

Tăind — oarecum — firul în patru, unii disting și ca cadrul acestei grupe, două subîmpărțiri : semi-moderne și moderne. Este însă foarte greu de căzut de acord asupra unei date limită, care să separe aceste două subîmpărțiri. Astfel, unii propun anul 1914, data izbucnirii primului război mondial, alții 1918, alții 1939 ș.a.m.d. Alegerea unei date universal valabile este cu neputință, dat fiind că istoria fiecărei țări poate să prezinte alte faze, alte date hotărîtoare care ar putea justifica periodizarea filateliei ei.

Ținînd seama de aceste considerente ne vom mărgini, în articolul de față, la o singură grupă : „mărcile moderne" cuprinzînd toate emisiunile românești apărute în secolul XX.

În marile expoziții internaționale, au apărut destul de rar exponate exclusiv dedicate unora din aceste emisiuni.

Dintre acestea, putem distinge cele avînd ca obiect emisiuni din 1900 pînă la 23 august 1944 și cele privind mărcile apărute după acest mare eveniment istoric.

Mărcile din prima perioadă, au fost prezentate în marile expoziții în cîteva exponate.

În ordinea apariției cronologice a seriilor respective, vom cita în primul rînd exponatele de studiu alcătuite de cunoscutul expert cehoslovac al mărcilor românești, Dr. Pavel Diča : emisiunile „Căișori" (1903) și de binefacere

---

[3]) Deși ultimele emisiuni de tipul „Spic de grîu" au apărut numai după anul 1900, circulînd pînă la apariția seriei uzuale din 1908, le vom considera și pe acestea ca făcînd corp comun cu cele de același tip dinainte de 1900.
Tot aci va intra — de altfel — și marca de 1 1/2 bani „Spic de grîu", galben oliv, din 1911 (C.M.R. nr. 222)
Practic, deci, începem capitolul mărcilor „moderne românești" cu emisiunile „Căișori" și „Efigii", din mai 1903.

[4]) Precum se știe, regulamentele F.I.P. nu permit expunerea de piese false, decît cu titlu comparativ și cu condiția menționării exprese la fiecare piesă, că este vorba de un fals.

(1906). Aceste exponate au pus în evidență varietățile de desen, în paralel cu particularitățile care permit identificarea falsurilor [5]).

Exponatele doctorului Dica au scos în evidență studii serioase personale care au venit să se adauge constatărilor făcute în precedență de alți cercetători. Pentru înlesnirea prezentării, piesele erau însoțite de schițe la scară mult mărită care subliniau caracteristicile distinctive ale fiecărei piese.

În continuare trebuie menționat studiul amplu și adîncit realizat de cunoscutul specialist Gen. rez. Constantin Celărianu, cu privire la emisiunile uzuale românești 1920—1926, tip „Ferdinand". Prezentată pentru prima dată — într-o formă incipientă — la expoziția Centenarului Mărcii Poștale Românești", această colecție a trecut curînd peste hotare, îmbogățindu-se și îmbunătățindu-se (studiu ,conținut și prezentare) de la o expoziție la alta.

Exponatul compensează valoarea de catalog relativ modestă a majorității pieselor, prin realizarea întregului ansamblu numai din blocuri de patru, neobliterate.

În forma actuală, colecția constituie un adevărat material de referință pentru acest capitol al filateliei românești, material cu atît mai lesne de consultat cu cît este ilustrat — pas cu pas — cu schițe clare și precise. Acestea sînt deosebit de utile pentru recunoașterea varietăților de desene (cifre, etc.), a îmbinărilor diferitelor tipuri în coală, etc.

În forma în care a participat la ultimele expoziții, exponatul și-a meritat nu numai distincții din cele mai frumoase pentru acest gen de colecții, dar și felicitările juriilor internaționale și premii speciale (ex. Praga 1969, Sofia 1969, Expoziția bilaterală de la Berlin, 1970, etc.).

Atingerea unor astfel de rezultate nu a fost posibilă decît printr-o muncă neprecupețită de cercetare și de completă remontare a colecției, în mai multe rînduri.

O altă participare valoroasă a fost constituită de studiul adîncit alcătuit și expus de regretatul cercetător Odo Boehm Rener, din Vatra Dornei, avînd ca obiect emisiunile „Taxa de plată" cu cifre în oval, format mic vertical (1911—1930). Prin seriozitatea și minuțiozitatea lui, și acest studiu cu exponatul respectiv au constituit un material de sistematizare și referință, chiar dacă pe parcurs li s-au adus sau s-ar mai putea aduce unele completări de amănunt.

O colecție tratînd un sector aparte, prezentată la mai multe expoziții internaționale de Ludwig Dengel din Sibiu, studiază foarte amănunțit mărcile și obliterante poștale locale din Măgura și Păltiniș.

Se poate considera că prin varietatea și bogăția materialului cît și prin elementele documentare și de studiu, acesta constituie cel mai serios studiu asupra acestor emisiuni. Această colecție va fi prezentată anul acesta la expoziția internațională „Budapesta 71".

---

[5]) Filatelia narativă = termen folosit pentru colecțiile în care tema este desfășurată de-a lungul unui fir conducător, depănat treptat, cu ajutorul mărcilor poștale și al textelor explicative, astfel încît în ansamblul său, să formeze o temă, o povestire, o narațiune.

Pagină din colecția Ludwig Dengel — Sibiu (Poșta locală din Păltiniș).

Făcînd abstracție de emisiunile tratate în exponatele citate mai înainte celelalte mărci românești din perioada 1900—1944 au fost prea puțin prezente în expozițiile internaționale nefiind prezentate sub formă de studii serioase. Neatingînd nivelul unor studii lipsea imboldul sau justificarea prezentării în competiții pretențioase, unde — chiar în cazul unei acceptări — șansele de succes erau foarte reduse.

Imprejurarea că emisiunile noastre dintre anii 1900—1944 au fost orientate, în marea lor majoritate, spre glorificarea suveranilor sau familiei regale, a limitat cu mult orizontul și interesul lor tematic. În această situație, marea majoritate a acestor mărci românești nu și-au găsit locul nici în cadrul unor colecții tematice. Numai cîteva emisiuni de după anii 1928—1929 (prezentînd elemente legate de istorie, literatură, aviație, floră, sport etc., au avut contingență cu temele mult colecționate și des prezentate la expoziții.

Astfel, în secțiile tematice ale marilor expoziții au putut fi văzute și prezentate mărci românești apărute mai ales în „anii treizeci" : Sport, Costume populare, literatură (Eminescu, Creangă, alți cărturari), Revoluționari (Horia, Cloșca, Crișan, Iancu, Mureșanu) și altele.

Un loc interesant l-au ocupat unele mărci din această perioadă în cadrul unor colecții narative, în special în domeniul filateliei angajate. [6])

Astfel, la expozițiile mondiale „Praga 1968" și „Sofia 1969" am constatat prezența capitolului ocupațiilor germane în România (1916—1918) în exponate din R.D.G., avînd ca temă „Evoluția imperialismului german" sau „Primul și cel de al doilea război mondial". Piese cu obliterări de ale poștelor militare din România, făceau parte din colecții specializate în istoria poștelor de campanie, la „Praga 1969".

De asemeni, am întîlnit, în repetate rînduri, corespondențe trecute prin Crucea Roșie, ale prizonierilor de război. De amintit aci bogatul material documentar din exponatul „Crucea Roșie", al doctorului Vlad Tiberiu, Iași, premiat la „Balkanfila II." — Istanbul, la Sofia 1969" și la expozițiile bilaterale din 1969, și 1970.

Marile prefaceri determinate de actul istoric de la 23 august 1944 s-au reflectat și în filatelie, prin noua orientare a tematicii emisiunilor noastre poștale.

Încă din perioada imediat următoare acestui eveniment, s-a putut constata o schimbare importantă. Au început a fi abordate teme noi. Emisiuni cu un conținut politic combativ, reflectă nemijlocit marile prefaceri din țară și din lumea întreagă. Se înmulțesc deasemeni emisiunile cu caracter cultural, apar tot mai multe serii cu teme mult răspîndite în filatelie.

Această gamă vastă tematică, oferă filateliștilor un material deosebit de bogat pentru colecțiile lor. Mărcilor li se adaugă și noile categorii de piese care încep să se afirme în filatelie : plicurile prima zi și obliterările ocazionale.

Pe de altă parte, un timp, greutățile tehnice inerente unei conjuncturi de redresare a daunelor ravagiilor războiului, fac ca emisiunile românești

[6]) Filatelia angajată : colecție care prin materialul filatelic și prin dezvoltarea temei, militează în sprijinul ideilor progresiste.

(ca de altfel și ale multor alte țări) să prezinte frecvente variații de la tiraj la tiraj. Astfel, la emisiunile de largă circulație intervin numeroase deosebiri de nuanțe, de hîrtie, de dantelură sau chiar și de filigran.

Toate acestea crează, o bază materială serioasă pentru realizarea de colecții consistente și atrăgătoare, pentru cercetări specializate.

În situații similare, alte țări au văzut numeroși cercetători aplecîndu-se cu pasiune asupra emisiunilor lor poștale. Din strădania lor au luat rezultat studii minuțioase, clasificări în cataloagele de specialitate, dar și exponate de valoare cu mult apreciate de public și de juriu, chiar atunci cînd valoarea bănească a mărcilor respective era modestă sau chiar neînsemnată.

Exemple de studii asupra emisiunilor provizorii sau uzuale din R. S. Cehoslovacă, asupra emisiunilor uzuale de mare tiraj din Italia și din Germania, asupra unora dintre emisiunile din R.S.F. Iugoslavia, dovedesc cît de interesante pot fi asemenea studii specializate. Ori de cîte ori astfel de colecții au apărut în marile expoziții internaționale, ele nu au fost trecute cu vederea și au figurat cît se poate de onorabil în palmares.

Avînd în vedere aceste precedente, ne-am fi așteptat ca și colecționarii români să se dedice studiului emisiunilor noastre sistematizîndu-le pe varietăți în cadrul unor exponate de efect.

Practic, însă, lucrurile nu au stat chiar așa.

Unele contribuții utile în identificarea varietăților au fost aduse în revista „Filatelia", cu ani în urmă, de ing. Mihail Popovici

Din păcate, aceste materiale nu au dus la construirea unor exponate. Acest țel a fost însă realizat prin exponatele cercetătorului Iosif Micu, prezentate la „Praga 1968" și „Sofia 1969" (Costume Populare, 1958 Aviație 1960). Din informațiile noastre rezultă că acelaș exponat are în stadiu avansat de montare și exponate cu emisiunile „Sculpturi" (1961, etc.) precum și un studiu amănunțit asupra varietăților emisiunii valorii de 55 bani din emisiunea uzuală, din 1960.

Pentru o prezentare de efect, expozantul a dublat piesele cu schițe la scară mărită punînd în evidență detaliile cu trimiteri — prin săgeți indicatoare — la poziția acelorași amănunte pe mărcile expuse.

Ținînd seama de caracterul de studiu al exponatelor, s-ar fi putut recomanda folosirea unor inscripții mai sobre, mai ales la titluri.

De asemeni, în cazul reconstruirii exponatelor pentru a le da o nouă prezentare, rămîne de studiat dacă nu ar fi cazul să se renunțe la unele varietăți netipice, de mai mică importanță, focalizînd numai varietățile importante, tipice, identificate în coală.

Ambele exponate I. Micu au fost premiate la „Praga 68" și „Sofia-69" arătîndu-le astfel încă odată că se poate participa onorabil și la expoziții mari și cu material foarte comun, cu condiția de a se vădi contribuția personală de studiu.

În afară de colecțiile de studiu, axate pe o anumită emisiune, mărcile românești moderne, de după anul 1944, au mai fost prezente în expoziții și în clasa colecțiilor după catalog.

Ne amintim astfel cu plăcere de exponatul „Mărcile Republicii noastre" (expozant : Radu Emil, pe atunci din Tîrgu Mureș, azi la București) alcătuit exclusiv din exemplare efectiv circulate prin poștă și fără nici o obliterare de complezență. El prezenta o atracție cu totul aparte. Cu mult regret con-

statăm că el s-a oprit la un moment dat, lipsindu-ne astfel de un exponat care ar fi depășit cu mult interesul unei colecții oarecare, simplă înșiruire de serii neuzate sau cu obliterări de complezență.

În circuitul internațional, frumoase colecții după catalog ale emisiunilor Republicii noastre au putut fi admirate la expoziția bilaterală R. S. România

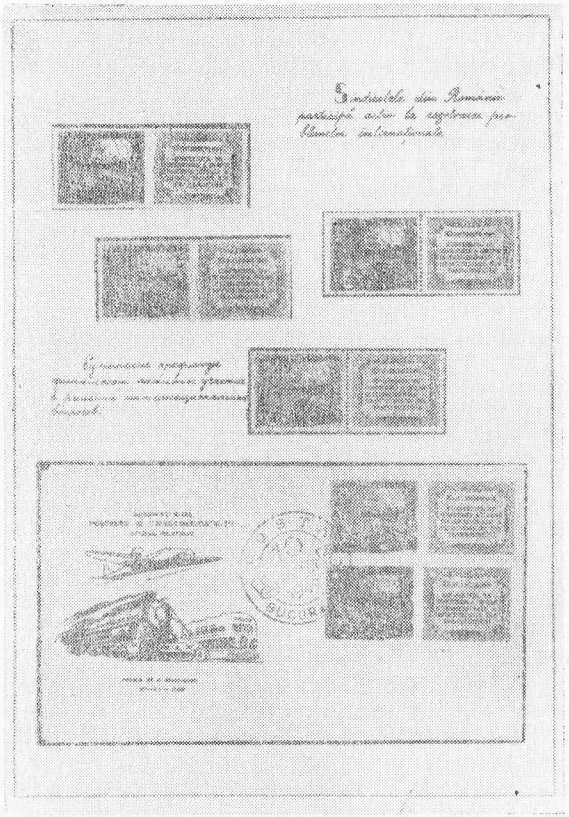

Pagină din colecția tematică Mihaela Predoescu
(clasa tineret)

— Republica Democrată a Germaniei, unde un bun prieten al țării noastre, Otto Munkelt, din Halle a prezentat exponatul său — alcătuit cu multă grije și dragoste el denota prin textele explicative o bună cunoaștere a tuturor temelor tratate pe mărcile noastre.

Colecții orientate în același sens au făcut parte, cu succes, din participarea sovietică la expoziția bilaterală București — Moscova, care a avut

loc la București, în toamna anului 1969 (mă refer aci la colecția A. I. Vodeaniţki, Moscova : „Zeci ani de dezvoltare a Republicii Socialiste România."

La nivelul expozițiilor internaționale (inclusiv a celor patronate de F.I.P.) a luat parte — în repetate rînduri — „Emisiunile Republicii noastre", alcătuit de Dumitru Spreitzer, București.

Montată cu gust și foarte îngrijit și folosind exclusiv serii neobliterate, colecția Spreitzer a limitat la maximum explicațiile pentru a realiza prezentări sobre. Rămîne deschisă întrebarea dacă — pentru un exponat intens spre prezentarea mărcilor românești — nu ar fi fost nemerit a se da și cîteva explicații foarte, foarte succinte, istorice, politice sau culturale, care ar fi putut oferi informări și cunoștințe publicului expozițiilor de peste hotare.

Deși exponatul Spreitzer s-a mărginit la cîteva varietăți majore ca Recensămîntul răsturnat etc. ea a fost totuși apreciată, obținînd în repetate rînduri, diplome și medalii.

Dacă, din considerentele arătate, mărcile din ultimele decenii ale Republicii noastre nu au format obiectul unor exponate de sine stătătoare, mai importante, am putut constata — în schimb — prezența lor intensă în permanență, în exponatele „Tematice". Fie că era vorba de teme mult colecționate (Floră, Faună, Cosmos, Picturi, Costume populare, Sport, Olimpiade, etc.) fie de teme mai puțin răspîndite (Animale preistorice, Monumente de Arhitectură, etc. etc.).

Fiecare emisiune română, plasată în contextul colecțiilor tematice, a marcat o prezență de efect. Prin coloritul lor viu, prin realizarea grafică adeseori foarte reușită, ele au constituit o propagandă eficientă pentru marca românească, atrăgîndu-i mulți prieteni.

De un mare efect propagandistic, au fost emisiunile avînd ca temă viața și cultura poporului român. Ca exemple putem cita : Arta populară românească (1953), Muzeul Satului, Porturi (1958), Vederi turistice, Instrumente muzicale românești, Monumente de arhitectură, etc.

Bine plasate întotdeauna în exponatele tematice au fost și mărcile diverselor serii reproducînd Viața și Opera lui Lenin, Opere de Artă din Galeriile naționale, Opera lui Brâncuși, etc. Aci trebuie subliniat că expozanții străini au folosit des și ilustratele maxime românești Atît prin subiectele lor bine alese, cît și prin stricta respectare a celor trei concordanțe maximafile (de loc, de dată și de subiect), ilustratele maxime românești țin pretutindeni pasul cu cele din alte țări. La ultimele expoziții mondiale, ieșeau mereu în evidență — dintre acestea — ilustratele noastre reproducînd picturi ca „Femeia cu rochia albastră" de Mișu Popp, „Ecce Homo" de Tizian, etc.

În ce privește plicurile prima zi a emisiunii, au figurat mai des în exponate numai cele cu tematică politică. Numărul mereu crescînd de colecții cu teme angajate („Viața și opera lui Lenin", „Actul istoric de la 23 August", Construirea socialismului, Revoluția din Octombrie și efectele ei ; Revoluții și Revoluționari ; „1848, primăvara popoarelor" ; „Pionieri", au comportat includerea largă a plicurilor românești în desfășurarea temelor respective.

Dintre exponatele angajate românești, care au trecut peste hotare, pot fi citate în acest sens colecțiile Gr. Cuculis-Tulcea, Michaela Predoiescu, București, în care piesele filatelice românești au marcat o pondere importantă. Participările românești de acest fel au fost bine apreciate la Balkanfila II — Istanbul, la Berlin, la Moscova, la Praga, la Sofia, etc.

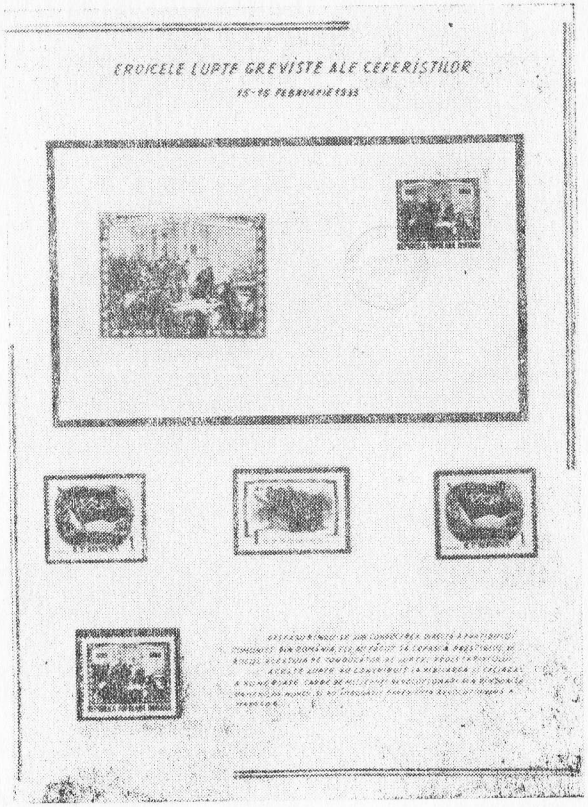

Pagină din colectia tematică Constantin Dumitru;

Tot în domeniul filateliei tematice, trebuie subliniată cu satisfacţie ieşirea din arenă a unor exponate narative, avînd ca subiect etape din istoria Patriei (ex. Colecţiile ing. Mircea Gheorghe, Constantin Dumitru şi altele).

Toate aceste exemple dovedesc rolul activ pe care îl îndeplinesc mărcile, plicurile, ştampilele poştale, în slujba unei mai bune cunoaşteri a realizărilor poporului roman, pe calea construirii socialismului.

Fiecare dintre aceste piese filatelice poartă cu sine un mesagiu de prietenie dar şi de informare. Fiecare se cere cît mai bine pusă în valoare, pentru a duce departe, în lumea noastră, cunoştinţe, informări corecte despre realităţile României de azi.

Din cele arătate am putut desprinde, credem, sarcina de cinste pe care o are filatelistul român, fie tînăr, fie mai avansat, de a contribui efectiv, după puterile sale la succesul mărcilor noastre peste hotare, prin alcătuirea

unor colecţii cît mai bine gîndite, ca temă, cît mai bogate şi bine studiate în conţinut, cît mai iscusit şi frumos prezentate.

Obiecţiunea greutăţii procurării materialului nu stă în picioare. Experienţa unui lung şir de expoziţii denotă doar că nu raritatea şi scumpetea materialului, ci aportul personal de cercetare şi studiu constituie factorul predominant al succesului !

Pentru a asigura în continuare, o platformă corespunzătoare mărcilor poştale româneşti moderne, pentru a afirma şi confirma un nivel ridicat al filateliei româneşti, este neapărat necesar ca de aci înainte, să se nască un număr cît mai mare de exponate în care mărcile româneşti moderne, să constituie obiectivul sau cel puţin o pondere importantă.

În primul rînd, aşteptăm să apară colecţii de studiu asupra unor emisiuni româneşti moderne. Criteriile ştiinţifice de urmat în alcătuirea lor fiind în deobşte cunoscut, nu este cazul de a le mai repeta aci.[7])

În perioada scursă după începutul veacului nostru, există un şir întreg de emisiuni poştale româneşti care se pretează prin excelenţă unor studii serioase. Pentru a cita, în treacăt, numai cîteva exemple, ne vom mărgini a aminti emisiunile uzuale „Stema mică" şi „Stema mare" (1948, 1950), Supratiparurile din Moldova, din timpul primului război mondial (1918, etc.), Supratiparurile reformei monetare, (1952—1953) şi cîte altele.

A doua categorie de exponate a căror lipsă se resimte este aceia a colecţiilor de istorie poştală. Lipsesc cu desăvîrşire colecţii cronologice de obliterări, pe oraşe (pe fragmente de scrisori cu ştampile întregi sau pe scrisori şi cărţi poştale circulate). Cît de interesantă ar fi, spre pildă, pentru un colecţionar, moldovean, dar şi pentru filateliştii din alte oraşe şi ţări, o colecţie care ar depăna — prin scrisori sau fragmente circulate — istoricul poştal al Iaşilor, de la primele ştampile ale oficiilor poştale străine din timpul Principatului Moldovei, pînă la Obliterările cele mai recente.

Dar Bucureştii, Galaţii, Brăila, Timişoara, Sibiul, Craiova şi cîte alte oraşe, nu ne-ar putea aduce oare colecţii de acest fel ?

Lipsesc exponate de istorie poştală asupra ştampilelor rurale şi asupra obliterărilor feroviare („Gara", „Tren" etc.) româneşti. Lipsesc colecţii documentare punînd la punct problema timbrelor fiscale cu obliterări poştale. Lipsesc colecţii de poştă de campanie (în acest sens, prietenii noştri din Cehoslovacia solicită şi aşteaptă de ani de zile un exponat documentînd ştiinţific funcţionarea poştei militare române în timpul campaniei din 1944—45, dusă alături de Armata roşie pe teritoriul cehoslovac, împotriva nazismului.

Este încă neîndeajuns studiată istoria poştală a războiului pentru independenţă. Nu avem un exponat tratînd extinderea reţelei poştale româneşti peste Carpaţi, după unirea Transilvaniei la România. Lipseşte un exponat narativ al anilor 1916—1918, ilustrînd toate vicisitudinile primului război mondial pe teritoriul patriei noastre. Lipsesc colecţii de ştampile de cenzură pe corespondenţe civile, pe corespondenţele militarilor, pe cele ale prizonierilor de război sau internaţilor în lagărele de concentrare... Lipsesc... lipsesc şi iar lipsesc !

Cîte obiective pasionante, ctîe subiecte apte a trezi interes. De-am şti numai cîtă plăcere poate oferi „vînarea" pieselor necesare din noianul de pachete de scrisori şi pe piese care circulă prăfuite şi nebăgate în seamă, pe la

[7]) A.F.R. stă cu plăcere la dispoziţie pentru a da îndrumări şi orientări suplimentare celor care le-ar cere.

ședințele cercurilor. Piese care pot dobîndi un interes și o valoare numai în cadrul unor colecții și exponate bine studiate, bine gîndite.

Să nu uităm însă, că o simplă acumulare de materiale, chiar îngrijit montat și prezentat — nu este sinonimă cu realizarea unui **studiu de istorie**

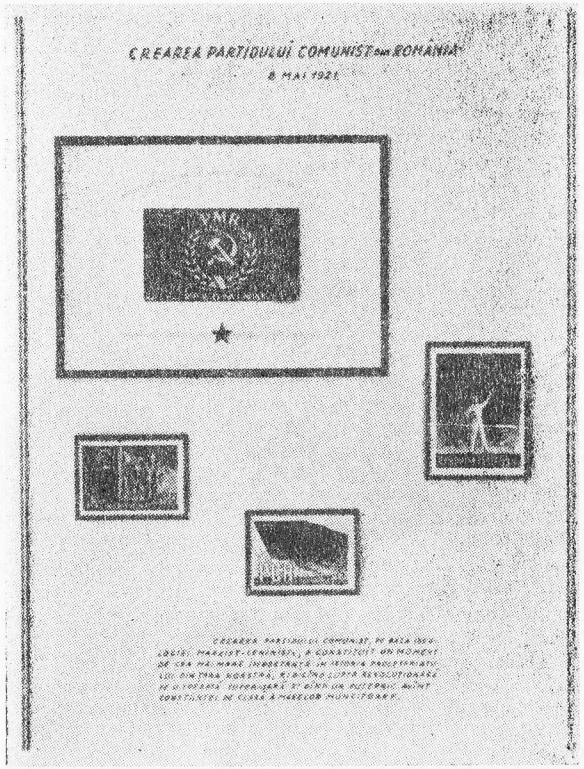

Pagină din colecția tematică Constantin Dumitru.

poștală. Materialul ca atare, odată acuculat, se cere analizat în lumina unei temeinice documentări istorice și istorico-poștale asupra perioadei formînd obiectul colecției. Odată stabilit clar cadrul evenimentelor, cu succesiunea lor în timp și spațiu, odată pătruns just sensul și semnificația lor, se trece la construirea exponatului îmbinînd piesele filatelice în așa fel, încît să alcătuiască un „tot" bine echilibrat și covingător. Cum s-ar spune, în cuvinte sărace un exponat „cu cap și coadă" !

După ce am vorbit despre exponatele de studiu filatelic propriu zis și de istorie poștală, să trecem acum la o a treia categorie de exponate românești, mai puțin dificile : aceia a colecțiilor cronologice (sau, cum li se mai spune „după catalog").

În acest domeniu lipsesc exponate reprezentative ale emisiunilor Republicii noastre. În această direcție ne referim în primul rînd la exponate alcătuite din piese efectiv circulate prin poștă. Să nu ni se pară că ele sînt tocmai lesne de realizat : să ne gîndim numai cum ne-am putea procura, dacă ne

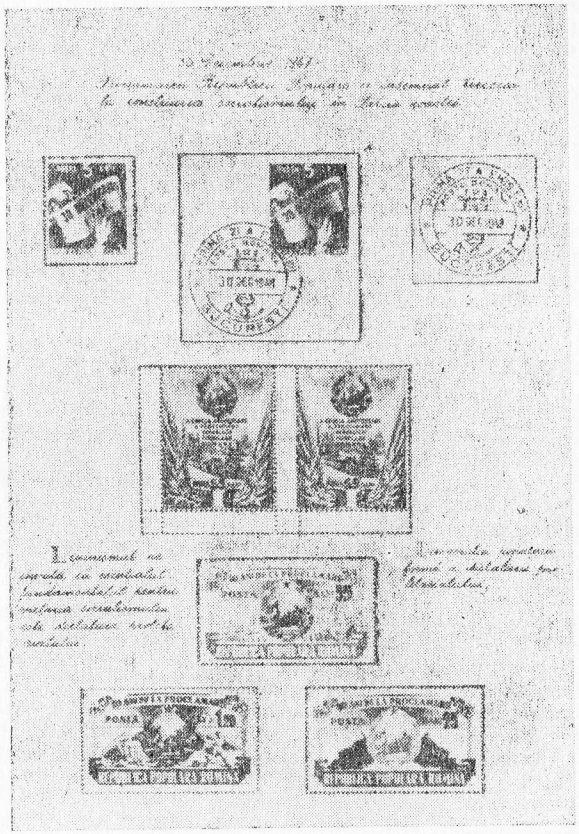

Pagină din colecția tematică Mihasla Predoescu (clasa tineret).

lipsesc, emisiunea „Ranger" sau o seamă de colițe, efectiv circulate pe plicuri. Lipsesc și exponate specializate cu emisiunile republicii, neobliterate ; adîncite anume cu elemente de studiu, pe varietăți tipice importante. Ele nu ar trebui să se limiteze exclusiv la cele cîteva erori majore trecute în orice catalog, ci ar trebui să meargă mai adînc, aducînd contribuții de cercetare personală : varietăți tipice localizate ca poziție în coala de tipar (însoțite, pe planșele de expunere, de schițe ilustrative ale particularităților

de desen) ; varietăţi de poziţie ale filigranelor (însoţite de schiţe ale poziţiilor filigranelor), varietăţi de danteluri şi de nuanţe. Este însă neapărat necesar ca expozanţii să exercite o autoanaliză foarte exigentă, pentru a nu cădea în păcatul „umflării" colecţiilor cu varietăţi netipice, cu defecte de imprimare, simple maculaturi (pliuri în coală, pete incidentale de cerneală etc. etc.), care nu pot da decît o impresie de „umflătură".

După ce am trecut împreună în revistă cîteva din direcţiile în care se pot realiza exponate interesante şi cu şanse de succes, să trecem acum la încă o categorie de exponate : aceea a tematicii.

Aci, eficienţa cea mai mare revine exponatelor narative iar — în cadrul acestora — celor cu teme angajate. Prin faptul că aceste teme au fost toate larg reflectate în emisiunile noastre poştale, aveau la dispoziţie un amplu material tematic : mărci, plicuri prima zi, plicuri speciale, ilustrate maxime, ştampile ocazionale, etc.) Folosirea lui cu pricepere, asamblarea bine gîndită poate duce la realizarea unor exponate foarte reuşite, care pot aduce, peste hotare, reale servicii pentru o bună cunoaştere a realităţilor şi realizărilor noastre.

Ajungînd aci, cititorii noştri se vor putea întreba : care a fost rostul şi ţelul acestor rînduri : de bilanţ al unor realizări trecute sau de prospectare a unor perspective de viitor ?

Vom răspunde : În primul rînd, de bilanţ.Un bilanţ care nu este lipsit de realizări şi de afirmări frumoase, dar care este mult prea sărac faţă de cerinţele unei acţiuni de informare amplă asupra mărcilor moderne româneşti, cît şi asupra nivelului real al mişcării noastre filatelice. Un bilanţ în care aceste două sarcini ridică însemnate creanţe faţă de toţi cei care îndrăgesc cu adevărat marca poştală românească.

În al doilea — ultimul dar nu cel mai puţin însemnat — de prospectare a perspectivelor de viitor. Perspective care oferă un cîmp larg pentru cercetări rodnice şi pasionante, pentru studierea unor domenii insuficient elucidate care îşi aşteaptă cercetătorii. Care îi cheamă totodată pe cei nehotărîţi să iasă în arena competiţiilor, spre satisfacţia lor personală dar şi pentru afirmarea filateliei româneşti.

Să nu uităm că apelul-concurs lansat de Asociaţia Filateliştilor din R. S. România în numărul al revistei noastre, pentru crearea şi selecţionarea unor noi exponate competitive de mărci româneşti, nu a avut pînă în prezent decît un ecou modest la nivelul aşteptat.

Aşteptăm însă prin antrenarea în acest sens a cît mai multor entuziaşti, să putem dispune într-un viitor cît mai apropiat, de un lot de noi exponate valoroase, care — umplînd o lacună — să poată şterge din următoarele bilanţuri orice creanţă.

Dr. NICOLAE TRIPCOVICI

PENTRU TINERET

CUM ALCĂTUIM O COLECŢIE FILATELICĂ

Alcătuirea unei colecţii constituie principala formă de manifestare a activităţii filatelice, atît a unui tînăr, cît şi a unui matur. De felul în care va fi edificat un ansamblu filatelic, depind în mare măsură satisfacţiile pe pe care le vom obţine mai tîrziu, sau, dimpotrivă, dezamăgirea şi amărăciunea pe care o vom resimţi după ani şi ani de trudă filatelică şi de bani cheltuiţi. De aceea, încă din primii paşi pe care îi facem în miracoloasa şi minunata ţară a „Filateliei", va trebui să acordăm întreaga noastră atenţie şi pricepere constituirii unei colecţii cît mai solide, cu o puternică forţă de atracţie; s-ar putea crede că cel mai simplu lucru, este alcătuirea unei colecţii. Dar practica filatelică şi numeroasele colecţii ale tinerilor, dovedesc contrariul, dovedesc, că posesorii colecţiilor nu întotdeauna ştiu, sau nu respectă regulile elementare de construire a colecţiilor.

Tocmai pentru a veni în ajutorul celor ce-şi întocmesc colecţiile, pentru a-i feri de riscul insuccesului, publicam mai jos un material de orientare şi îndrumare în problema constituirii pe baze corecte, ştiinţifice a colecţiilor filatelice.

Pe această cale răspundem şi celor care au trimis scrisori resortului de tineret al A.F.R., rugîndu-ne să dăm sfaturi şi indicaţii în problema dată.

Materialul constituie un ghid mai ales pentru alcătuirea colecţiilor filatelice propriu zise.

1. CUM SĂ ALCĂTUIM O COLECŢIE DUPĂ CATALOG

Constituirea diferitelor tipuri de colecţii se face după norme şi criterii diferite. Într-un fel vom proceda la alcătuirea unei colecţii tematice normative, într-alt fel la alcătuirea colecţiilor specializate. De aceea, este necesar ca încă din prima perioadă de ucenicie filatelică să cunoaştem temeinic metodologia şi procedeele de alcătuire a diferitelor genuri de colecţii. Vom începe cu colecţiile generale, după catalog.

În primul rînd, ne vom hotărî de la bun început asupra ţării sau ţărilor a căror mărci le vom colecţiona. Ne vom exprima opţiunea pentru o

țară sau grup de țări, care nu prezintă greutăți deosebite în procurarea mărcilor respective. Astfel, ar fi, poate nepotrivit pentru un începător să se consacre colecționării mărcilor din Panama, Nicaragua, Honduras, Newfoundland (Tera Nova), Iordania, Nepal, Borneo, Tailanda, etc. care pot fi obținute mai greu și deseori, la prețuri mai mari, față de mărcile din Europa care, oricum, pot fi mai lesne procurate.

Deoarece este cu neputință să procurăm toate mărcile unei țări și mai ales cele emise în secolul trecut, este necesar *să alegem o anumită perioadă*, începînd cu care vom colecționa mărcile. Periodizarea colecționării poate să difere de la o țară la alta. Deobicei, etapele și periodele filatelice sînt legate de evenimentele importante care au avut loc în viața unei țări.

Astfel, dacă ar fi să ne referim la România, putem să colecționăm emisiunile apărute în anii republicii (începînd din anul 1948), pentru Polonia sau Cehoslovacia, ca punct de plecare pentru constituirea unei colecții am putea lua anii în care aceste țări au fost eliberate de sub jugul ocupației fasciste (1944, respectiv 1945). Cei care intenționează să colecționeze mărci din Cuba, pot alege anii puterii revoluționar populare (începînd din 1950), iar cei care se pasionează pentru mărcile africane pot să-și construiască colecțiile din mărcile care au apărut, începînd cu constituirea lor ca state independente, după scuturarea jugului colonial. Ca jalon pentru colecționarea mărcilor sovietice se ia deseori perioada postbelică (începînd cu 1945). Uneori, ca bază pentru începutul perioadei de colecționare se ia un an „rotund" (de exemplu 1950 ; 1960).

Concentrarea atenției de la bun început asupra colecționării mărcilor unui anumit stat și dintr-o perioadă, asupra abordării unui sau altui domeniu filatelic, ne va permite ca într-o perioadă nu prea îndelungată să putem alcătui cu cheltuieli bănești relativ însemnate, o colecție reprezentativă.

Dimpotrivă, ezitarea, nehotărîrea de a alege un anumit capitol filatelic, și mai ales schimbarea preferințelor filatelice pe parcursul colecționărilor, nu poate duce decît la irosirea zadarnică a foțelor și energiei, la neputința edificării unui complex filatelic onorabil.

După ce am făcut delimitarea în spațiu și timp în legătură cu cele ce vom colecționa, **vom procura un catalog**, care ne va ajuta să depistăm cu mai multă ușurință mărcile ce trebuie să le introducem în colecție. Vom utiliza, fie un catalog special al țării respective (de exemplu, catalogul mărcilor din R. P. Bulgaria, din R. S. Cehoslovacă, din U.R.S.S.), fie un catalog continental (de exemplu, Zumstein Europa, Michel Europa) fie unui universal (de exemplu Jvert, Stanley — Gibbons, Scott).

O mînă de ajutor poate să o întindă și **listele de prețuri ale mărcilor** unei țări în care sînt indicate denumirile seriilor, anul apariției lor și numărul de valori al emisiunii.

Deosebit de important este să ne îngrijim de **procurarea unui album sau a unui clasor** de mărime mijlocie sau chiar mare, ca să nu-l mai schimbăm atunci cînd colecția se va extinde.

La aranjarea mărcilor în clasor sau în completarea albumelor vom asigura o simetrie cît mai plăcută.

Dacă nu există album pentru mărcile țării pe care o colecționăm sau clasorul nu ne satisface cerințele **putem înșirui seriile respective și pe foi albe de album** (fără imaginile mărcilor). Astfel de foi, confecționate din

carton subțire, pot fi procurate, printre altele și de la secretariatul A.F.R. — București, str. Biserica Enei nr. 16. La montarea mărcilor pe foi albe, vom respecta o dispunere cît mai adecvată, o simetrie cît mai plăcută, evitînd

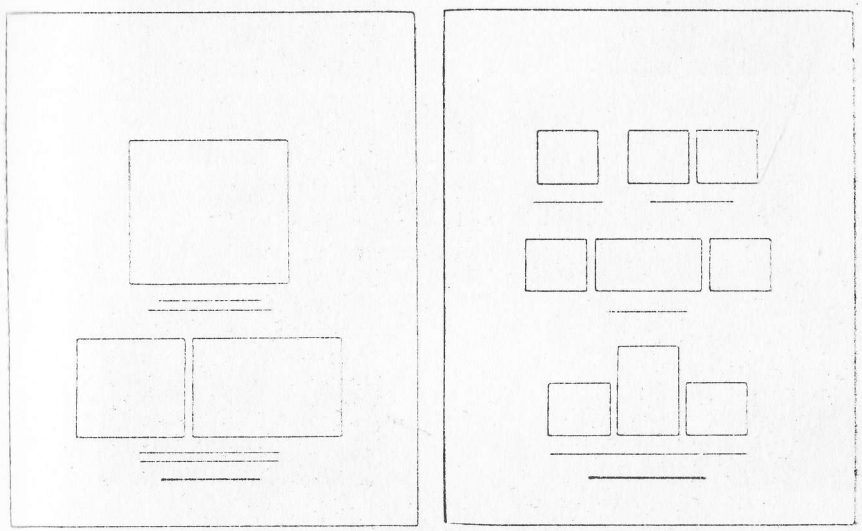

Model de pagină de album

pagini prea încărcate, sau dimpotrivă, prea sărăcăcioase în material filatelic. La constituirea colecțiilor după catalog, **ne vom strădui să procurăm cît mai multe serii și mărci din țara respectivă**. Valoarea filatelică a unei astfel de oclecții este direct proporțională cu plenitudinea ei, cu gradul de complexitate a acesteia, cu existența pieselor rare și relativ rare.

Trebuie să precizăm însă că un filatelist începător nu poate să aibe și nici nu trebuie să alerge ca să prindă cu arcanul valorile scumpe. Acestea le va procura cu timpul, pe măsura maturizării sale filatelice. **Vom introduce în mod obligatoriu în colecție mărcile pentru poștă aeriană.**

Acestea pot fi plasate fie în ordinea cronologică, în corpul colecției, împreună cu mărcile poștale propriu zise (la fel cum sînt înserate în catalogul Zumstein sau Michel), fie să alcătuiască un capitol aparte al colecției care să urmeze după mărcile poștale (așa cum sînt trecute în catalogul Yvert sau Scott)

Colecțiile și blocurile vor fi dispuse după seriile respective. Este necesar ca în afara mărcilor poștale propriu zise și a colecțiilor, să **introducem în colecție și categorii de mărci poștale cu destinație specială**, ca de exemplu, mărci porto, pentru scutire de taxă, telegrafice, pentru ziare, etc.

Aproape pentru fiecare țară sînt emise cîteva categorii de mărci auxiliare cu destinație specială, care fac parte integrantă din emisiunile ei.

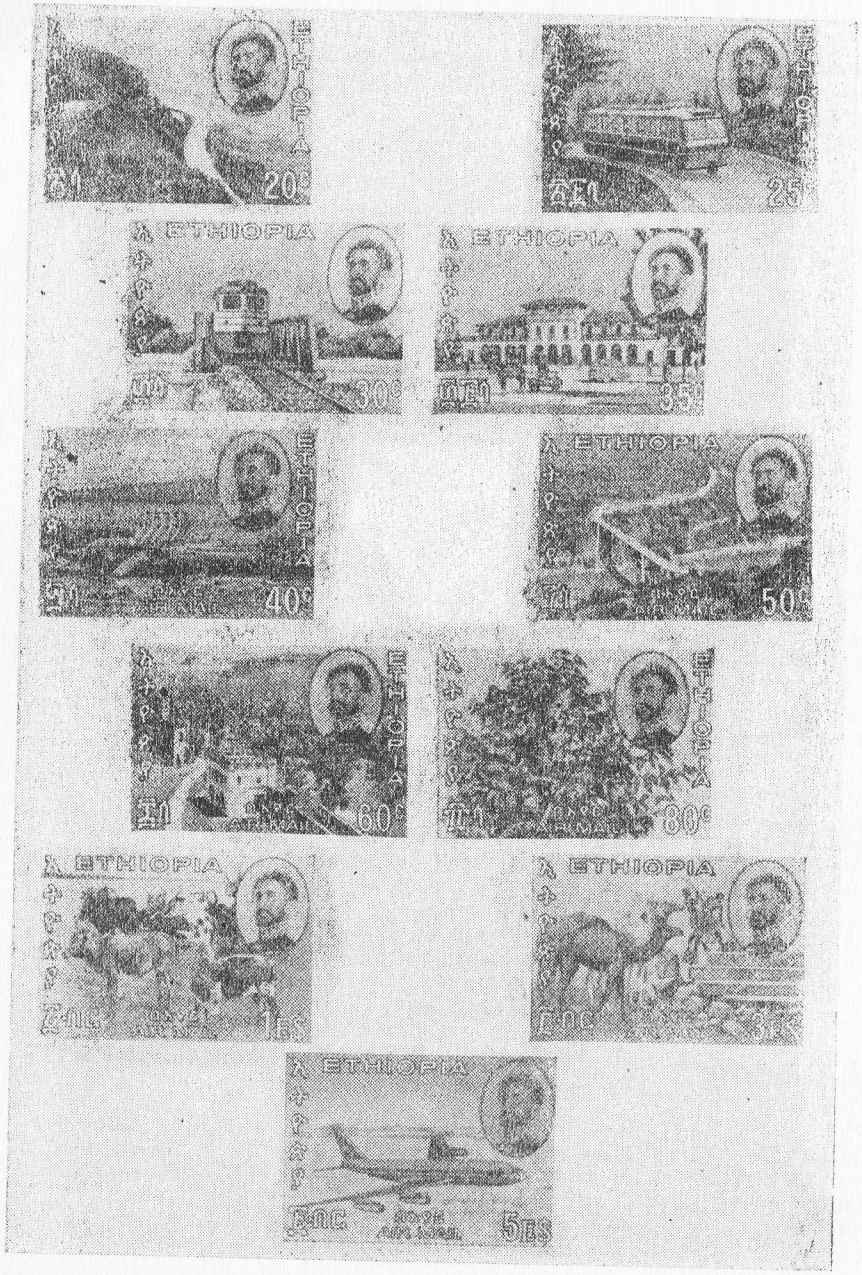

A introduce în colecţie numai mărci poştale, a desconsidera, a neglija mărcile cu destinaţie specială ar însemna să construim un edificiu filatelic incomplet. Dacă mărcile pentru poşta aeriană pot fi aranjate împreună cu surorile sale poştale sau separat, mărcile auxiliare, cu destinaţie specială, trebuie să fie localizate numai într-o parte separată a colecţiei, care nu va urma după mărcile pentru poşta aeriană. Capitolul mărcilor cu destinaţie specială va fi sistematizat pe subgrupe : mai întîi vom grupa, de exemplu, mărcile porto, pe urmă, cele telegrafice, urmate de cele pentru ziare, etc. Pentru dispunerea acestor mărci, ne vor servi drept busolă cataloagele pe care le-am enumerat mai sus. Un filatelist care intenţioncază să-şi con-

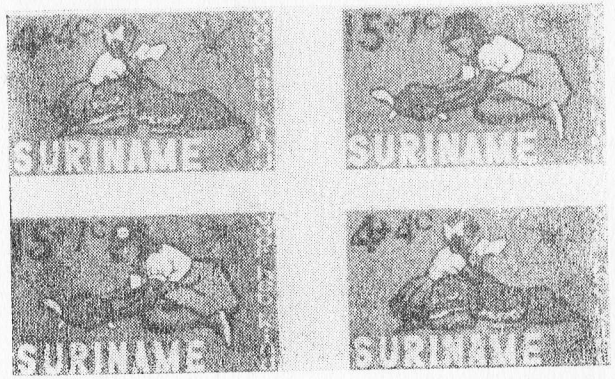

Serie de mărci cu tema copii

struiască o colecţie prestigioasă, va trebui cu timpul să acorde *atenţia cuvenită şi varietăţilor de* hîrtie, de culoare, de nuanţă de culoare, de tipar, de inscripţie, de dinţătură, adică diferenţelor de natură tehnică — tipografică comparativ cu marca poştală tip.

De asemeni **este bine să se acorde atenţie erorilor** de culoare, de supratipar, de imprimare, etc. Pentru a conferi ansamblului filatelic plenitudinea de care s-a amintit mai înainte este necesar să **incorporăm în colecţie plicurile prima zi** şi întregurile poştale emise de poşta ţării colecţionate, diferite **documente din istoria poştelor, obliterări speciale** utilizate pe teritoriul ţării respective, **ilustratele maxime.**

Aceşte piese filatelice poştale auxiliare vor fi aranjate sau în ordinea cronologică împreună cu figurinele poştale, sau în cea de a doua parte a colecţiei constituită exclusiv din aceste materiale. Desigur că şi aici materialul va fi aranjat pe subgrupe : într-un capitol — plicurile prima zi, într-altul — întregurile poştale, etc. Într-un cuvînt, într-o colecţie după

catalog este bine să introducem cît mai multe mărci diferite (inclusiv varietăți) și piese auxiliare, care să ofere o imagine cît mai amplă a producției filatelice — poștale a unui tînăr într-o anumită perioadă.

Mărci poștale auxiliare (taxe de plată)

2. CUM SĂ CONSTITUIM O COLECȚIE DUPĂ SUBIECT ȘI SCOPUL EMISIUNII

Dacă o colecție după catalog presupune și impune strîngerea unui material filatelic — poștal cît mai vast și mai bogat apărut într-o anumită perioadă de timp (perioadă care uneori poate să-și tragă începuturile chiar de la primele mărci emise pe teritoriul unei țări), o colecție după subiect sau scopul emisiunii are un alt specific. La aceste categorii de colecții criteriul dispunerii mărcilor în ordinea cronologică a emisiunilor nu mai este predominant și nu mai joacă rolul deosebit pe care îl avea la colecțiile generale, deși și aici cronologia este de dorit să fie respectată.

După cum arată și denumirea **la colecțiile după subiect se ia în considerație ceea ce este înfățișat pe marcă, adică desenul sau imaginea ei. La colecțiile după scopul emisiunii, pe lîngă desen sau imagine, se ia în considerație mai ales titlul emisiunii,** care de cele mai multe ori indică și motivul, scopul pentru care a fost emisă seria.

Dacă o colecție după catalog poate să cuprindă totalitatea subiectelor și temelor tratate în emisiunile unei țări, **o colecție după subiect trebuie să conțină numai mărcile cu un singur sau același subiect apărute în toate sau în cele mai multe țări din lume.** De exemplu : **„fotbalul“, „pisicile“, „florile“, „tunelurile“, „podurile“, „dansurile“, „castelele“, „copiii“, „instrumente muzicale“, „nave cosmice“ etc.**

Într-o **colecție după subiect mărcile se clasează pe serii și țări în ordinea cronologică a apariției lor,** adică mai întîi se grupează la un loc toate seriile dintr-o țară sau valori separate din diferite serii avînd același subiect (de exemplu **„peștii“**). După aceea, urmează un alt capitol, în care sînt dispuse tot în ordinea apariției, seriile cu pești emise în alte țări.

Bineînțeles și aici vom căuta ca emisiunile din diferite țări să fie grupate pe zone geografice (de exemplu țările nordice din Europa, sau America latină) și continente.

Întreg poștal

Uneori putem să constituim colecții după subiect care să acopere numai o anumită arie geografică. De exemplu : **„Păsări din țările exotice“, „Porturi și costume la popoarele din peninsula Balcanică“.** Alteori, colecția după subiect poate să se refere numai la o anumită epocă sau perioadă. De exemplu : **„Monede din antichitate“, „Pictura renașterii“.** În cadrul fiecărei serii mărcile vor fi înșiruite **în ordinea crescîndă a valorii lor nominale.**

Precizăm o dată în plus faptul că unicul criteriu după care trebuie să ne orientăm în aranjarea unei colecții după subiect îl constituie desenul, imaginea, subiectul, seria, țara emitentă, anul apariției. Dacă în constituirea unei astfel de colecții vom încerca să recurgem la alte criterii — ca de pildă,

Carte maximă

clasificarea ştiinţifică sau însuşirea mărcilor pe baza unei idei, teme, compuneri, vom avea de-a face cu alt gen de colecţii şi anume colecţii tematice. Aici însă cerinţele de organizare a colecţiei sînt cu totul altele. Astfel, din momentul în care o colecţie înfăţişînd „cîini" nu va fi „amenajată" pe ţări şi serii în ordinea cronologică a apariţiei lor, ci pe rase canine — în care caz seriile vor fi desmembrate, iar valorile ei dispersate — nu vom mai avea o colecţie după subiect, ci una tematică.

Şi la **colecţiile după scopul emisiunii dispunerea materialului filatelic se va face pe serii, pe ţări şi ani de apariţie.** Spre deosebire de colecţia după subiect, care este constituită dintr-un subiect sau cîteva subiecte înrudite (de

exemplu „sportul", „cosmosul") o colecţie după scopul emisiunii poate să includă : a) mărci cu un singur desen sau desene identice zugrăvind, de obicei, o personalitate (spre pildă emisiunile din întreaga lume dedicate lui John

Diverse mărci dispuse pe serii în ordinea cronologică a apariţiei.

Fitzgerald Kennedy, fostul preşetinte al S.U.A.), un edificiu (de exemplu seriile din întreaga lume reprezentînd noua clădire a Uniunii Poştale Universale — U.P.U. — de la Geneva), un simbol (de exemplu emisiunile puse în circulaţie în diferite ţări cu prilejul Anului Cooperării Internaţionale — 1965) ;

b) Mărci cu felurite desene și imagini menite să ilustreze sau să scoată în relief, cu mijloace specifice, artei miniaturale, scopul emisiunii. De exemplu combaterea cancerului sau malariei, lupta împotriva foametei sau împotriva tuberculozei.

La capitolul colecțiilor după scopul emisiunii pot fi reportate ciclurile de emisiuni din întreaga lume dedicată unor acțiuni desfășurate pe scară mondială sub egida Organizației Națiunilor Unite ca **„Salvgardarea monumentelor Nubiei"**, **„Anul internațional al turismului"** (1967), **„Anul drepturilor omului"** (1969), **„Anul internațional al educației"** (1970). Tot aici ar putea să fie racordate și seriile filatelice din unele țări europene cu o apariție regulată, emise în scopul ajutorării copiilor și tinerilor sau în vederea altor acțiuni social-culturale. De exemplu emisiunile **Vor het Kind** (pentru copii) și **Sommerzegels** (Mărci de vară din Olanda), **Pro Juventute** (pentru tineret) din Elveția și **Für die Jugend** (pentru tineret) din R. F. a Germaniei și Berlinul Occidental.

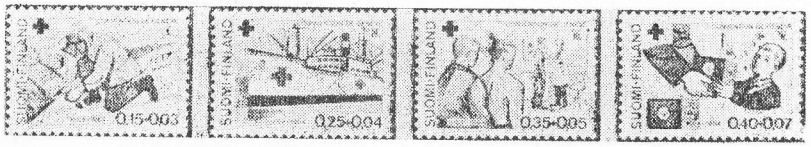

Numeroasele serii de pe toate meridianele lumii purtînd însemnele **Crucii Roșii** puse în circulație în scopul strîngerii fondurilor necesare pentru

Ștampile ilustrate

popularizarea ei pot de asemenea forma o colecție amplă după scopul emisiunii. Material filatelic deosebit de interesant și instructiv pentru elaborarea

unei colecții după scopul emisiunii îl oferă seriile dedicate **Anului Geofizic Internațional** (A.G.I. 1957 — 1958).

O colecție după scopul emisiunii reprezintă o formă mai avansată de colecționare, comparativ cu cea după subiect.

Se recomandă ca pe lîngă mărci o astfel de colecție să cuprindă obliterări speciale, întreguri poștale, plicuri prima zi, ilustrate maxime. Aceste materiale vor fi plasate în cadrul țării emitente, după seriile respective. În cazul în care materialul filatelic-poștal nu-și are corespondentul său în emisiune de mărci propriu zise se va lua în considerație criteriul cronologic.

Se admite dispunerea acestui material pe subgrupele respective, în capitole filatelice separate.

Piese filatelice-poștale auxiliare pot să conțină și colecțiile după subiect. Această prescripție nu este obligatorie.

Nici la colecțiile după subiect, nici la cele după scopul emisiunii nu vom include mărci prezentînd varietăți de hîrtie, de culoare, de filigran, de dințătură, sau erori.

Toate mărcile, diferite de marca-tip pot fi găzduite numai de colecțiile după catalog și cele specializate.

Serie de patru valori, fiecare cu subiect
din teme diferite

În schimb ori de cîte ori o emisiune este alcătuită din serii de **dințate și nedințate vom căuta să avem ambele variante.** Pentru a face inventarierea serilor care fac parte din subiectul pe care îl colecționăm vom depista cataloagele universale ,sau vom folosi, atunci cînd există, unele cataloage pe subiecte și scopul emisiunii (de exemplu: „Sport", „Fauna", „Flora", „Cosmos", „Crucea Roșie", etc.).

Reamintim că indiferent de tipul colecției, aceasta trebuie să cuprindă sau mărci uzate sau mărci neuzate.

Prezența în aceeași colecție a mărcilor ștampilate și a celor neștampilate scade valoarea ei filatelică și aspectul estetic. În ceea ce privește obliterările speciale și plicurile prima zi, a căror mărci sînt întotdeauna obliterate cu ștampilele ocazionale, acestea pot să figureze atît în colecțiile de mărci ștampilate cît și în cele neștampilate. În colecțiile de mărci neuzate se admit și

Diferite obliterări speciale

colecție cu obliterări speciale precum și alte suveniruri filatelice purtînd obliterări ocazionale.

Constituirea colecțiilor după subiect și scopul emisiunii prezintă unele avantaje : a) oferă posibilitatea unei prezentări complete a tuturor seriilor dintr-o țară cu un anumit subiect sau emise într-un anumit scop; b) în astfel de colecții se menține integritatea fiecărei serii, în sensul că toate valorile ce intră în componența ei se păstrează la un loc ;

c) poate fi constituită relativ ușor, fără eforturi de creație și concepție, fără cheltuială de timp și energie, necesare pentru diverse corectări și investigații legate de clasarea mărcilor pe ramuri, grup, subgrupe categorii, etc. (care se face la colecțiile tematice propriu zise).

Dar cu toate avantajele evidente ce le poate oferi colecțiile de acest gen, ele prezintă și o serie de minusuri.

Astfel de colecții sînt alcătuite mai mult pe baze mecanice, necreatoare. Munca de colecționare se reduce de fapt, aici la, detectarea emisiunilor filatelice cu tematica respectivă, la achiziționarea și includerea lor în colecție la locul cuvenit. Un asemenea stil de muncă nu poate fi însă considerat îndeajuns de folositor din punct de vedere instructiv-educativ.

De aceea deplina manifestare a capacității creatoare constructive a colecționarului se poate realiza într-o colecție tematică. Colecțiile după subiect și scopul emisiunii oferă tocmai materialul filatelc-poștal necesar, care pe măsura extinderii lui poate forma o punte de trecere spre o adevărată colecție tematică, în condițiile respectării normelor și prescripțiilor de concepere a acestui gen superior de colecție.

3. CUM CONCEPEM O COLECȚIE TEMATICĂ

Filatelia tematică constituie o formă superioară de colecționare, după care se pasionează nenumărați tineri filateliști. Nu întotdeauna însă susținerii acestui domeniu filatelic reușesc să construiască în mod corect o colecție tematică. Eșecul lansării pe orbita filateliei tematice se explică, pe de o parte, prin cunoașterea deformată a esenței filateliei tematice, prin neînțelegerea **a ceea ce reprezintă în adevăratul sens al cuvîntului o colecție tematică.**

Pe de altă parte, chiar cei care au înțeles cum se cuvine specificul unei colecții tematice nu știu s-o construiască în mod adecvat. De aceea, înainte de toate va trebui să precizăm coordonatele acestei activități, va trebui să ne facem o reprezentare cît mai clară despre o colecție tematică.

O colecție tematică este deosebită de cea după subiect sau după scopul emisiunii despre care am vorbit în capitolul precedent.

O colecție tematică reprezintă un complex filatelic armonios, amplu desfășurat în spațiu și în timp în care cu ajutorul mărcilor, a materialului filatelic — poștal și a unor texte scurte se dezvoltă o idee, se deapănă firul unei povestiri, se expune o teorie, se tratează o temă, se prezintă o compunere pe baza unui plan dinainte stabilit.

Iată cîteva exemple de titluri de colecții tematice, din care unele au fost alcătuite chiar de tineri.

„Momente din trecutul glorios al poporului român", „Bogățiile naturale ale României", „Dezvoltarea economiei naționale a țării noastre", „Înflorirea artei și culturii în patria noastră", „Lupta poporului român pentru pace, prietenie și destindere internațională", „Din istoria scoarței terestre" — 1848 — primăvara popoarelor", „Poșta în evoluția timpului", „Atomul — în slujba păcii", „Era motorizării", „Viața în munți", „O călătorie prin capitalele lumii".

Alte titluri de colecții tematice vor fi amintite în cuprinsul acestui capitol.

În colecțiile tematice **ideea sau tema, teoria sau povestirea, trebuie să fie dezvăluită sistematic, logic, într-o formă firească, bine închegată.** Fiecare gînd, fiecare idee, fiecare fragment de expunere sau narațiune trebuie să fie tratată cît mai din plin și mai convingător, cu mărci și piese filatelice auxiliare cele mai potrivite. De aceea, **dispunerea mărcilor în nici un caz nu se va face pe serii sau în ordinea cronologică a apariției lor,** așa cum se procedă la colecții pe subiecte sau după scopul emisiunii. La colecțiile tematice, de cele mai multe ori **seria va fi desfăcută și din valorile ei vom alege** numai cele ale căror desene și imagini reflectă tema aleasă.

Dacă toate valorile seriei au desen identic vom utiliza numai una singură — de obicei valoarea cu cel mai mare nominal. În cazul cînd valoarea

de vîrf ne lipseşte, vom alege o marcă în perfectă stare filatelică, cu un colorit cît mai plăcut. Uneori toate valorile ne vor fi de folos pentru tratarea temei, alteori numai o parte din valorile unei emisiuni. Valoarea sau valorile seriei vor fi **dispersate,** aranjate în diferite locuri ale colecţiei, acolo unde ele sînt necesare pentru dezvăluirea temei.

Nu este deloc exclus ca o figurină poştală să fie pusă la începutul colecţiei, alta la mijlocul ei, iar alta să fie localizată la sfîrşitul colecţiei. Bineînţeles, pot apare şi situaţii în care cîteva din valorile seriei să fie încartiruite pe aceeaşi pagină a colecţiei.

Dăm un exemplu concret de desfacere a unei serii şi de repartizare a valorilor acesteia în colecţie.

Să presupunem că ne alcătuim o colecţie tematică intitulată : „Personalităţi de seamă ale artei, culturii şi ştiinţei universale". Pentru această colecţie am procurat emisiunea românească „Marile aniversări culturale" apărute în 1963.

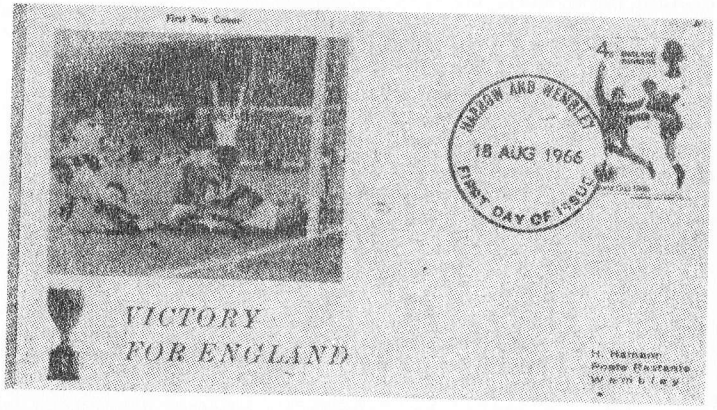

Plic prima zi (FDC), tematica "Sport"

Seria nu va fi plasată într-un singur loc de colecţie, ci fiecare valoare va fi dispersată la subcapitolele coelcţiei. Astfel, marca în valoarea nominală de 40 bani reprezentînd pe Wiliam Thackeray va fi aranjată la un loc cu alţi **scriitori ;** valoarea de 50 bani zugrăvind chipul lui Eugène Delacroix va fi amplasată la subcapitolul **pictori ;** figurina poştală de 55 bani cu imaginea lui Gherghe Marinescu va completa grupul filatelic de mărci dedicate **medicilor ;** timbrul cu nominalul de 1,55 lei şi redînd portretul renumitului compozitor Giuseppe Verdi va ateriza pe cîmpul tematic al muzicii şi **muzicienilor ;** în sfîrşit marca cu imaginea lui Constantin Stanislavschi va deschide un nou capitol subtematic al colecţiei, şi anume **actorii.** La fel se va întîmpla de pildă şi cu seria franceză „Savanţii" apărută în 1958. Cele 4 valori ale seriei vor fi repartizate în patru compartimente diferite : matematică (Louis de Lagrance), astronomie (Urbain le Verrier), fizica (Léon Foucualt) şi chimia (Louis Claude Berthollet).

Coliţă

Cu această ocazie se produce un fel de dispersare a familiei filatelice pe care o alcătuieşte seria. Cum însă asemenea apariţii duc numai la dispersarea valorilor unei serii şi nu la dezintegrarea şi dispariţia lor, acţiunea în sine nu trebuie să ne îngrijoreze. Se înţelege de la sine că vor fi şi numeroase situaţii cînd nu va fi nevoie să desfacem seria (de exp. emisiunea monegască „Domnaţiunea lui Faust" de Hector Berlioz).

Vor fi şi cazuri cînd va trebui nu numai să dispersăm diferitele valori ale seriei, dar şi **să desfacem unele mărci împreunate, inversate, cu desene diferite.** Există un număr important de mărci de taxă cu perechi răsturnate din Monaco, din unele ţări în curs de dezvoltare din Africa, de expresiune franceză (Republica Africa Centrală, Mali, Congo — Brazaville). Aceste

figurine poştale de format triunghiular sînt îngemănate la baza triunghiului, constituind aşa numitele **„mărci răsturnate"** sau **tête-bêche.**

Astfel, o valoare dublă 2 + 2 fr. din seria monegască Mijloace de locomoţie" înfăţişînd o corabie cu pînze şi pachebotul ultramodern ; „United States" va trebui s-o desperechem, atunci cînd vom alcătui colecţia tematică **„De la barca cu pînze la transatlanticul modern".** Operaţiilor de detaşare va trebui să supunem şi diferite **triptice** (trei mărci) cu desene diferite împreunate) sau **straifuri** din 4—5 mărci diferite (pe care putem deseori să le întîlnim la emisiunile sovietice).

Bineînţeles că nu în toate cazurile vom detaşa mărcile cu desene diferite împreunate. Dăm ca exemplu un complex filatelic emis în 1960 în R. S. România cu prilejul celei de a 15-a aniversări a victoriei asupra fascismului. Cele două valori împreunate cu ajutorul unei viniete letrice (prevăzute cu text) nu vor fi separate. Precizăm că colecţiile după catalog, după subiect şi scopul emisiunii nu se vor efectua operaţii de detaşare a mărcilor împreunate, a tripticilor şi a straifurilor

Mărcile cu cupoane, viniete, adausuri se vor păstra intacte, indiferent de tipul colecţiei. La astfel de piese filatelice desprinderea vinietei, cuponului, adausului (care fac parte integrantă din corpul mărcii formînd cu aceasta un tot unitar), reduce cu mult valoarea figurinei poştale.

Mărcile care intră în componenţa colecţiilor dinţate nu se separă. Unele coliţe pot fi constituite din două sau mai multe mărci cu desene diferite. În acest caz, repartizarea coliţei se va face pe acea pagină a clasorului sau foii de album în care coliţa dezvăluie teme cu mai multă forţă de convingere sau constituie o verigă, o punte de legătură între două părţi (capitale) ale colecţiei.

Trebuie să reţinem bine ideea,că într-o colecţie tematică mărcile a căror desen reflectă direct tema este necesar să fie introduse şi mărci cu alte desene, care la prima vedere s-ar părea că nu au nici o legătură cu tematica tratată, dar în realitate sînt pendinte de ea. Astfel, în colecţii dedicate **faunei,** în afară de mărcile ce înfăţişează animale pot fi incluse figurine poştale cu diferite privelişti din natură, reprezentînd zonele geografice în care trăiesc animalele respective. În acest caz lîngă o marcă cu imaginea unui urs alb, putem alinia o figurină poştală înfăţişînd o regiune polară — locul unde acest animal poate fi întîlnit.

În vecinătatea unei mărci ce prezintă o plantă sau o floare ce creşte în munţii Tatra din R. S. Cehoslovacă, vom expune o valoare panoramică înfăţişînd parcul natural din acest masiv muntos. Dimpotrivă, într-o colecţie dedicată unor **zoologi** renumiţi alături de marca sovietică înfăţişînd pe cuceritorul Nicolai Pajevalski putem pune o altă marcă din U.R.S.S. redînd calul sălbatec, pe care l-a descris prima dată şi care-i poartă numele.

Într-o colecţie **tematică întotdeauna trebuie să avem un fir călăuzitor, un criteriu după care să ne ghidăm în dispunerea materialului filatelic.** Aceste criterii pot fi felurite, în funcţie de specificul temei, de dorinţa sau predilecţia alcătuitorului colecţiei. Tocmai acesta este avantajul colecţiilor tematice : ele îmbracă forme din cele mai diferite, prevăzînd viaţa şi modelîndu-se după concepţia, imaginaţia, preferinţele alcătuitorului.

Astfel fiind în posesia unui număr important de mărci reprezentînd **arbori,** am putea să le aranjăm în colecţie luînd în consideraţie **locul** unde aceştia cresc. **În acest caz, colecţia va avea următoarele capitole :**

I. **Arbori de cîmpie şi de deal** (stejarul, carpenul, ulmul, arţarul, teiul);

II. **Arborii de la poalele munţilor** (fagul, mesteacănul);

III. **Arborii de munte** (molidul, bradul alb, pinul).

Dacă o astfel de clasificare nu ne satisface, putem lua drept criteriu **zonele geografice şi regiunile** în care pot fi întîlniţi diferiţi arbori. În cadrul unei asemenea clasificări am putea avea de pildă ca : I **Arbori din zona mediteraniană** (lămîiul, portocalul, mandarinul, smochinul, măslinul) ;

II. **Arborii din Sud — Estul Asiei** (mahonul, abanosul, palisandrul, tecul, arborele de cauciuc, de cacao, palmierul de ulei); III. **Arborii din pădurile tropicale ale Africei** (palmierul, acacia, beobabul, bananul, curmalul). Zonele şi regiunile geografice pot fi luate în consideraţie şi la conceperea unei colecţii de **zoofilatelie.** Într-o astfel de colecţie purtînd titlul generic **„Animalele şi zonele geografice** de răspîndire a acestora mărcile înfăţişînd **dromaderul,** vor fi localizate în Sahara, **caimanul** la fluviul Amazon, **Koala** (ursul cu pungă), în Australia, **lama** şi **condorul** în munţii Anzi, **cazuarul** în Noua Guinee (Irian), **bizonul** în regiunea fluviului Misuri, **urangutanul** în Borneo, etc.

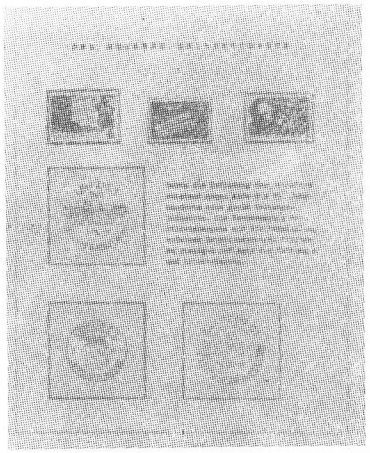

Pagină de album

Criteriul de aranjare al unei colecţii tematice îl constituie de cele mai multe ori gruparea mărcilor pe **baza clasificării ştiinţifice a ramurilor domeniilor, subiectelor din tematica dată, pe baza sistematizării şi grupării laolaltă a subiectelor analoage, a periodizării istorice a temei date.** Astfel, dacă avem multe mărci ce reprezintă **plante** le vom grupa în două capitole mari :

I. **Plante de cultură** şi

II. **Plante sălbatice.** În cadrul primului capitol mărcile le vom aranja pe clasificării ştiinţifice a mărcilor cu tematica „Fauna" şi „Floră", îl constituie

manualele de zoologie si botanică. Colecţia de mărci poştale avînd ca temă următoarele diviziuni : A. **Cerealele** (grîul, porumbul, orzul, ovăzul, orezul) ; B. **Plante din grădina de legume** (Cartoful, varza, fasolea, ceapa, ridichea, conopida, usturoiul) ;

C. **Plante tehnice** (sfecla de zahăr, cînepa, inul, bumbacul, floarea soarelui) ; D. **Plantele de livadă** sau pomi roditori (mărul, părul, prunul, gutuiul). Cel de al doilea capitol mare al colecţiei va fi sistematizat după cum urmează : A. **Plantele de primăvară** (ghiocelul, vioreaua, toporaşul, grîuşorul) ; B. **Plante medicinale** (muşeţelul, măcieşul, sunătoarea, macul, izma, etc.) ; C. **Plante de baltă** (trestia, papura, nufărul). Un astfel de exemplu interesant îl oferă tematica **Economia naţională**. O astfel de colecţie trebuie să cuprindă cîte un capitol pentru fiecare ramură importantă a economiei naţionale (industrie, agricultură, construcţiile, transporturi, comerţ, etc). În cadrul fiecărui capitol mărcile trebuie să fie aranjate pe probleme, pe domenii speciale. Spre pildă mărcile avînd ca temă **industria,** vor fi grupate pe următoarele probleme : a) ramuri industriale, b) unităţi de producţie ; c) maşini, utilaje şi capacităţi de producţie ; d) materii prime, materiale, combustibil, energie ; e) producţie şi produse. Pentru ca aranjarea mărcilor şi clasificarea lor ştiinţifică să fie făcută şi mai în profunzime, fiecare din problemele menţionate ar putea fi împărţite pe subgrupe. Astfel capitolul **ramuri industriale** se va împărţi în **industria producătoare de mijloace de producţie şi industria bunurilor de consum.** La producţia mijloacelor de producţie la nivelul său vom distinge : **industria constructoare de maşini, metalurgia, industria combustibilului, industria lemnului** etc. Industria constructoare de maşini poate fi şi ea mai amănunţită şi mai largă a problemei alcătuirii pe baze ştiinţifice a colecţiilor tematice. Sperăm însă că el va putea contribui la o orientare în ansamblul asupra problemei tratate.

Care sînt **etapele** de elaborare a unei colecţii tematice ?

Iată o scurtă schiţă a principalelor acţiuni pe care trebuie să le întreprindem în vederea realizării în condiţii cît mai bune a unui astfel de complex filatelic.

1. Alegerea temei ; 2. Căutarea surselor bibliografice, studierea literaturii în tema dată, cercetarea enciclopediilor şi dicţionarelor enciclopedice; 3. Analiza atentă a cataloagelor filatelice şi alcătuirea listelor cu mărcile ce vor fi necesare tratării temei alese ; 4. Răsfoirea revistelor filatelice în scopul informării şi găsirii articolelor legate pe temă. 5. Conceperea primei variante de plan sau a schiţei de plan pe baza căreia va fi construită colecţia ; 6 Procurarea mărcilor poştale şi a altor piese filatelice — poştale care să desvăluie cît mai din plin tema.

Revizuirea, îmbunătăţirea şi completarea planului colecţiei. 8 Alcătuirea propriu zisă a oclecţiei ; a) revizuirea materialului filatelic adunat : b) recitirea planului sau a scenariului. c) desfacerea seriilor subdivizată în **industria constructoare de maşini, unelte de automobile, de nave, de avioane,** etc.

Trecînd la o altă tematică **„Scriitorii“**, aranjarea mărcilor cu această temă s-ar putea face luîndu-se în consideraţie **genurile literare** (epopeea, romanul, fabula, poezia, tragedia, comedia, drama, publicistică).

La **sport** ne vom orienta după disciplinele sportive existente, iar la **„Faună“** şi **„Floră“** vom dezvolta colecţia pe clase, ordine, grupe, specii, genuri. Cea mai bună sursă de inspiraţie şi cel mai autorizat îndreptar în problema

poate cuprinde capitole ca : a) porumbelul păcii ; b) congrese şi conferinţe internaţionale pentru apărarea păcii ; c) lupta pentru dezarmare şi colaborare internaţională ; d) figuri de luptători pentru pace ; e) tineretul în lupta pentru pace. Caracterul general al articolului de faţă nu permite o tratare (acolo unde este cazul) şi repartizarea diferitelor valori ale seriei la capitolele şi subcapitolele colecţiei pe baza criteriilor ştiinţifice sau a unui fir călăuzitor ; f) aranjarea într-o formă cît mai estetică şi corespunzătoare a materialului filatelic în clasoare sau foi de album; g) compunerea unor scurte texte care să fie plasate lîngă sau sub mărci ca material explicativ sau ca element narativ, de legătură între ideile exprimate grafic prin intermediul mărcilor. Observaţie : prezenţa textelor şi a inscripţiilor este absolut obligatorie pentru exponate.

Completarea continuă a colecţiei cu noi mărci şi piese filatelice — poştale auxiliare pe baza unui studiu tot mai aprofundat al bibliografiei, a consultării unor specialişti şi a eforturilor permanente de procurarea materialului filatelic.

Între etapele şi fazele de elaborare a unei coecţlii tematice nu pot fi făcute întotdeauna stricte delimitări.

Între ele există o strînsă legătură şi interdependenţă. De aceea în etapa în care întreaga noastră atenţie va fi concentrată asupra activităţii specifice acesteia, nu înseamnă că paralel şi în subsidiar nu putem să realizăm unele sarcini prevăzute pentru o altă etapă. O colecţie tematică, oricît de perfectă ni s-ar părea la un moment dat devine depăşită, culmea perfecţiunii. O astfel de colecţie este impusă unei permanente schimbări, care poate şi trebuie să evolueze, să se desăvîrşească, să prindă forme tot mai armonioase şi un conţinut tot mai bogat.

Precum se vede pentru alcătuirea unei colecţii tematice este nevoie de muncă multă şi serioasă. Cum filateliştilor le sînt proprii calităţi ca răbdarea, dragostea de muncă, spiritul de investigaţie şi observaţie, atitudinea creatoare, credem că ei nu se vor lăsa dezarmaţi de eventualele piedici sau greutăţi temporare care ar putea apare şi îşi vor construi colecţii tematice solide, cu o mare putere de atracţie.

Lector universitar
VSEVOLOD SURJICOV, (A. I. J. P.)
Responsabilul resortului de tineret
al A.F.R.

CÎTEVA OBSERVAȚII ȘI UNELE SFATURI PRACTICE PE MARGINEA LOR

Ca și orice altă îndeletnicire sau activitate, filatelia este în mare măsură o problemă de afecțiune și de experiență.

De afecțiune, pentru că este ușor „să te apuci de filatelie". În schimb, a persevera în această direcție depinde de afecțiunea pe care izbutești s-o simți — în continuare — atît față de mărcile și de piesele filatelice, cît și față de practicarea filateliei.

De experiență, pentru că numai pătrunderea tot mai adîncă în tainele filateliei ne poate face să savurăm din plin plăcerile filateliei. Aceasta fie că este vorba de a sesiza mesagiile pe care le poartă mărcile poștale, fie că este vorba de a pricepe, de a aprecia frumusețile mărcilor privite ca obiecte de artă și de colecționare, fie — în sfîrșit — de a savura plăcerea „lucrului cu mărcile". Toate acestea nu se nasc dintr-o dată, ca Minerva din coapsa lui Zeus, ci se dezvoltă treptat, printr-o activitate îndelungată, de fiecare zi. Experiența acumulată ne va duce la un nivel de exigență dar și de perfecționare pe care n-am ezita să-l numim „rafinament filatelic" (în sensul pozitiv al acestei „expresii".

Filatelia, ramura de colecționare cea mai răspîndită în lumea întreagă, a devenit azi un fenomen de masă. Mulți i se atașează, atrași de un curent, de o modă. La baza acestei ralieri poate sta, la început, simpla dorință de a avea o îndeletnicire pentru orele libere; de a găsi o relaxare față de încordarea vieții moderne. Numai cu timpul și după ce s-a înrădăcinat bine, filatelia devine un obiect de studiu.

În fazele mai puțin pretențioase, de „îndeletnicire", de ore libere sau de mijloc de relaxare, filatelia ne poate fi cu adevărat apropiată, numai dacă vom ști să tragem din ea maximum de satisfacții. Acestea depind mult de felul cum vom ști să ne organizăm și să desfășurăm activitatea noastră filatelică, pentru a evita micile necazuri și micile dezamăgiri, din care multe decurg numai din lipsă de experiență. Mai presus de toate, satisfacția noastră va depinde de plăcerile estetice pe care vom ști să le obținem din colecție și din activitatea noastră filatelică.

Nu trebuie să uităm că — în ultima instanță — filatelia este un cumul de mici opere de artă. Întrunite în colecții — acestea trebuie neapărat să constituie — în ansamblul lor — un tot artistic pe care să-l putem admira și aprecia, atît noi, cei care l-am construit — cît și cei care vor avea prilejul să-l vizioneze.

În momentul în are am ajuns la enunțarea conceptului de „obiect de artă", am pășit pragul care separă simpla **acumulare de mărci** (la întîmplare, mai mult sau mai puțin haotică) de o **colecție adevărată.**

O colecție adevărată are drept condiție esențială realizarea ordinei cît mai desăvîrșite; în ce privește extinderea colecției, firul ei conducător, calitatea materialului filatelic și ajutător, sistematizarea și aranjarea cît mai judicioasă și reușită.

Acestea fiind obiectivele către care tindem, vom încerca să trecem în revistă, cîteva dintre micile dar variatele probleme de care depinde o activitate filatelică plăcută cît și evitarea unor stîngăcii, care ar sta în calea obținerii unor rezultate cît mai bune.

DEFINIREA EXTINDERII COLECȚIEI

Colecțiile generale s-au stins!

Prima problemă pe care trebuie să și-o pună orice colecționar — fie el începător — la primii pași de filatelie — fie colecționar avansat, este de a stabili precis aria, extinderea colecției sale.

De mult „colecționarea generală", astfel cum era practicată pe vremea bunicilor și, hai să zicem — a părinților noștri, a fost părăsită. Cu trecerea anilor, numărul țărilor emitente și al mărcilor puse în circulație, a crescut nespus. Este de aceea, practic imposibil să mai concepem azi colecționarea generală. O colecție atotcuprinzătoare nu mai poate fi realizată nici barem de muzeele poștale, de conservatoarele de mărci ale administrațiilor poștale, de colecționarii cu mijloace bănești uriașe. Ea rămîne cu totul în afară de posibilitățile colecționarilor obișnuiți, cu posibilități limitate chiar dacă s-ar mărgini numai la mărcile tip.

„ARIA COLECȚIEI"

Cînd pășim în filatelie, se cuvine deci să chibzuim bine ce anume dorim să colecționăm. Ne vom putea limita, astfel, fie la o anumită arie geografică (continent, regiune, țară), fie la o anumită perioadă, la o anumită emisiune, la o anumită marcă poștală (cu toate varietățile ei, cu toate posibilitățile de obliterare, etc) cînd colecționăm „după catalog". Ne vom putea mărgini — de asemeni — la una sau două teme, cînd practicăm filatelia tematică.

În această ordine de idei, vom aminti încă odată că preferințele ar trebui să se îndrepte — în mod firesc — în primul rînd asupra mărcilor patriei.

Astfel, colecția principală de bază, ar putea începe cu mărcile Republicii noastre, pentru a fi extinsă — treptat și urcînd în timp — după o suficientă specializare și adîncire și asupra perioadelor anterioare (1918—1944; 1917—1918; 1903—1911); mai apoi capitolul care merge de la emisiunile „Paris—București" și cele „Spic de grîu" și — în cele din urmă — emisiunile clasice. Bineînțeles, în funcție de posibilitățile sale, colecționarul

ar putea „ataca" și mai multe din aceste perioade sau pe toate concomitent. Considerăm totuși că extinderea treptată a colecției prin concentrarea eforturilor asupra unor obiective mai limitate, poate oferi satisfacții mai depline, permițînd o aprofundare a colecției în direcția acelei „completări" care constituie țelul către care tind majoritatea colecționarilor.

Colecționarea mărcilor Patriei se poate face nu numai „după catalog" ci și după criterii tematice. Aci vor juca un rol precumpănitor originalitatea ideii și concepției de desfășurare a temei, temeinicia documentării, priceperea și gustul prezentării al fiecărui tematician.

În afară de această colecție de bază (pe care am putea-o denumi **„națională"**) stau în față posibilitățile cele mai largi de alegere. Colecționarea după catalog a mărcilor, încă uneia sau mai multor țări, ar putea constitui colecția cea mai simplă. Una, mult mai maleabilă, cu orizont geografic mult mai larg, constă în alcătuirea unei colecții tematice. Una dintre condițiile reușitei ei este de a alege o temă cît mai apropiată de domeniul personal de preocupare, fie în funcție de profesie (energetică, medicină, aviație, etc), fie de preferință (sport, muzică, artă, etc).

Lărgirea sferei de colecționare s-ar putea orienta spre un sector de **istorie poștală** (ex.: ștampile prefilatelice românești; ștampilele poștelor străine din Principate; obliterările poștale dintr-un anumit oraș; ștampile de cenzură), spre un capitol al **marcofiliei moderne** (ca, — spre pildă — ștampile publicate, de poștă aeriană) etc.

Sectoare paralele

O altă posibilitate de extindere s-ar putea îndrepta — în sfîrșit — și spre ramurile conexe filateliei, ca, spre pildă, plicurile prima zi, plicurile ocazionale, întreguri poștale — cărți poștale sau plicuri semiilustrate, benzi pentru ziare și, în fine, spre ramura atît de modernă a maximafiliei.

De reținut, aici, că toate ramurile istoriei poștale sau sectoarelor conexe ale filateliei pot forma obiectul unor colecții de sine stătătoare. Materialele respective pot fi însă folosite și ca piese ajutătoare, izolate, pentru îmbogățirea sau ilustrarea în elemente noi a unor colecții după catalog și — mai ales — a unor colecții tematice.

Stabilirea limitelor colecției, delimitarea cuprinsului ei, trebuie să țină seama în orice caz, de posibilitățile de procurare a materialelor filatelice, pe care poate conta fiecare colecționar.

Acestea vor trebui chibzuite, atent și în spirit realist, luîndu-se în considerare, pe de o parte, fondul de material de care dispunem — pe de altă parte — șansele de completare prin achiziții în comerțul filatelic sau pe calea schimburilor.

NEUZATE, UZATE ȘI ALTE MATERIALE

După definirea cuprinsului colecției (respectiv a ariei geografice, a perioadelor sau a tematicilor) va trebui stabilit precis dacă se vor colecționa mărci neuzate sau obliterate, dacă se vor colecționa numai mărci sau și alte materiale filatelice (plicuri prima zi, ștampile speciale sau ocazionale, unele întreguri poștale), eventual chiar și ilustrate maxime (ca piese ajutătoare în colecțiile tematice).

Este cu totul greșit a porni o colecție formată, laolaltă, din mărci neobliterate și uzate. Acest sistem foarte răspîndit pînă în preajma celui de al doilea război mondial, a ieșit de atunci cu totul din practica filatelică. În prezent, la expozițiile filatelice, exponatele „amestecate" nici nu sînt admise sau sînt sever penalizate de juriu.[1])

De avut în vedere că în alegerea alternativei „neobliterate" sau „uzate", nu trebuie să ne lăsăm neapărat impresionați de moda colecțiilor de „neobliterate". În multe țări cu o filatelie avansată, se constată de o vreme o revenire susținută către mărcile uzate, ca fiind singurele care și-au îndeplinit funcția poștală.

Trebuie să nu uităm, însă, că tocmai din acest motiv, se colecționează mărcile efectiv trecute prin poștă și nu acelea preobliterate de complezență.

Decurge de aci sfatul de a ne îmbunătăți treptat colecția. Dacă este compusă mixt, din mărci noi și mărci uzate, ar trebui să optăm pentru una din variante, căutînd să ne axăm numai pe ea. Iar cînd colecția este formată din mărci ștampilate, să căutăm să înlocuim piesele ștampilate de complezență, prin altele efectiv circulate prin poștă. La acest capitol, vor fi de întîmpinat greutăți în procurarea de piese efectiv trecute prin poștă, la acele mărci care, fiind emise mai mult în scopuri filatelice, nu au circulat decît foarte puțin. În astfel de cazuri (ex. emisiunea noastră „Ranger și unele colițe) este preferabil să includem în colecție, întregi, plicurile pe care au circulat exemplarele respective.

Din cele arătate pînă acum, putem desprinde că delimitarea extinderii colecției constituie o condiție „sine qua non" pentru orice filatelist începător. Ea îl va scuti de disperare, de irosirea eforturilor și cheltuielii în procurarea și montarea materialelor.

Delimitarea este însă de dorit și chiar necesară și în cazul colecționarilor mai înaintați. Oricare dintre aceștia nu va avea decît de cîștigat făcînd un popas în acumularea frenetică de material, pentru a cîntări stadiul atins și a defini orientarea de viitor.

Dintr-o astfel de analiză va rezulta, în mai toate cazurile, utilitatea unei limitări drastice ale ariei colecției. Materialul devenit disponibil va putea servi ca bază de schimb în vederea completărilor în sectoarele ce-și vor urma drumul mai departe.

Calitatea materialului colecționat

O altă problemă pe care trebuie să ne-o punem este aceia a calității materialului filatelic pe care îl acumulăm.

Deși aci s-ar putea face o distincție — ca grad de exigență — între materialul destinat colecției propriu zise și dublete, regula generală trebuie să fie de a nu strînge și păstra decît material de bună calitate.

---

[1]) Menționăm aci că numai ștampilele speciale — prezentate ca atare — fac excepție.

Cu alte cuvinte, colecția modernă și de nivel ar trebui să conțină numai mărci neobliterate sau numai uzate. În paralel cu acest material de bază, ea va putea însă să conțină și ștampile speciale sau ocazionale aplicate fie pe mărci, fie pe fragmente) ca material de completare.

Ele vor putea fi prezentate fie în paralel cu emisiunile, pe aceleași foi de expunere, fie pe foi separate. Condiția este ca ștampilele să nu fie ciuntite, să apară întregi și clare pe marcă sau pe fragmentul expus.

MĂRCILE CU DEFECTE

Numai în cazul unor piese clasice, foarte rare, poate fi admisă includerea în colecții a unor piese de calitatea a doua [2]) (cu subțieri, mici rupturi, ștampile grele etc.) Astfel de defecte nu pot fi însă acceptate la mărci comune. Ca atare, trebuie să luăm curajul cu două mîini și să renunțăm de la început la orice exemplar comun, prezentînd astfel de defecte grele sau altele asemănătoare (pete de ulei, de cerneală, mărci îndoite sau „crăpate"), indiferent dacă este vorba de colecția noastră sau de dublete.

În colecție, piesele defecte constituie un handicap serios pentru aspectul general și duc nemijlocit la deprecierea ei de ansamblu. Ca dublete, nu are rost să le păstrăm ; șansele de a ne „descotorosi" de ele sînt minime și ele vor constitui ani de-a rîndul numai un balast inutil.

Unul dintre elementele care condiționează direct aspectul, frumusețea unei colecții de „uzate", este claritatea ștampilelor Aceasta se cere nu numai la piesele clasice sau de o valoare deosebită, dar și la mărcile comune.

Regula generală este de a prefera fie obliterările ușoare, avînd textul lizibil fie cele aplicate numai pe colțul mărcii, astfel încît desenul acesteia să fie cît mai puțin atins.

Între aceste două genuri de obliterări, preferințele oscilează. La emisiunile clasice, la care ștampila are adeseori mare importanță și o valoare proprie, colecționarii specializați preferă exemplarele cu ștampile cît mai complete, cît mai citețe, cu condiția ca ele să nu fie șterse, pătate sau „grele", ca ele să nu „acopere" desenul mărcilor. Bineînțeles, mărcile pe fragmente sau pe plicuri, prezentînd ștampila întreagă, realizează o primă importantă.

În cazul ștampilelor românești sau austriace tip „degetar", din ultima perioadă a secolului trecut, sînt net de preferat mărcile purtînd ștampila întreagă, printre acestea — sînt de o calitate excepțională cele pe care ștampila apare în poziția verticală.

La emisiunile mai tîrzii și mai comune, trebuie alese exemplare fie cu ștampile pe colț, fie — dacă le preferăm — cu ștampile pe centru, însă foarte ușor aplicate.

De calitate nesatisfăcătoare sînt mărcile pe care se suprapun două sau mai multe ștampile, cele cu fragmente de ștampile speciale sau prima zi (acestea colecționîndu-se numai cînd apar întregi, respectiv cu fragmentul sau scrisoarea respectivă). Tot nesatisfăcătoare sînt mărcile purtînd fragmente de obliterări publicitare, fragmente de obliterări mecanice (linii drepte sau ondulate, etc.)

Exigența calitativă va trebui exercitată și față de celălalt material filatelic. Nu-și au rostul, deci, ștampilele speciale șterse, murdar sau neclar aplicate. Nu-și au rostul ilustratele maxime, lipsite de „concordanțe"

[2]) Denumite în țările de limba engleză „Space filler" = Umpluturi pentru spații libere.

(de loc ,de timp, etc.) sau cele care prezintă — și mai grav — rupturi sau îndoituri ; nu-și au locul plicurile prima zi boțite sau pătate, ca urmare a păstrării neîngrijite etc.

Repetăm deci, toate piesele cu defecte grave trebuie date la o parte, atît din colecție cît și din sectorul dubletelor.

CANTITATEA MATERIALULUI : COLECȚIE ȘI STOCAJ

Indiferent de natura colecției — colecționarul simte impulsul de a realiza acumulări cît mai mari.

În afara instinctului atavic de posesiune, intervin în subconștient, mirajul creșterii valorii colecției, speranța de a putea ceda dubletele după un timp, în condiții avantajoase.

Să nu uităm însă că filatelia este și trebuie să fie un factor educativ, un mijloc de destindere, o cale pentru a lega prietenii și nu o goană după cîștig.

Celor care ar putea fi tentați să uite aceste principii sănătoase, nu va strica să le amintim că, în filatelie, lucrurile nu stau pe loc și multe, foarte multe s-au schimbat în ultimii ani.

Cascada nesecată de emisiuni a dus la suprasaturarea pieților filatelice, nu numai prin varietatea și numărul mărcilor apărute ci și prin tirajele de masă. Un timp, propaganda sgomotoasă și interesată a negustorilor, pe marile piețe filatelice, a izbutit să facă să se nască în perioadele de inflație, iluzia unei filatelii „de plasament", și chiar a unei filatelii generatoare de cîștiguri certe, mari, și la scurtă scadență.

Abil regizată din culise, „boom"-ul, publicitatea a reușit să atragă în cîmpul filatelic nu numai noi adepți dar și o seamă de „află-te în treabă", gata să-și încerce norocul, fie pentru a folosi o nouă posibilitate de plasament diferențiat (marca poștală alături de aur, de acțiuni, de bijuterii, de case) fie pentru a realiza beneficii depășind media celora din alte domenii ale speculației. O vreme, jocul a mers de minune. A fost însă de-ajuns ca escalada manevrată a prețurilor să se oprească o clipă pentru ca toți deținătorii de „stocuri" să încerce să le realizeze în grabă. În loc însă de a prinde un moment de vîrf" (cum i se spune în jargonul bursier) nu au izbutit decît să determine o cădere bruscă a prețurilor. Oferta masivă de material negăsindu-și o contrapondere într-o cerere susținută, a rezultat o mare abundență de material pe piață. Căzînd în excesul opus, s-a născut goana de „a realiza" repede și cu orice preț. Noii veniți în filatelie au căutat să iasă cît mai repede din acest cîmp, de care nu-i lega nici o dragoste, nici o afinitate, nici o pasiune, afară de cea a banilor.

Și astfel, am asistat și asistăm încă la un fenomen de centrifugare a nefilateliștilor, la capătul căruia filatelia va reintra în climatul ei normal întemeiat pe dragostea pe care i-o poartă mărcilor milioane de colecționari serioși și crdincioși.

Am socotit nimerit să evocăm aci acest tablou, pentru a aminti că filatelia nu este și nu trebuie să fie un cîmp de manevră pentru speculații mai mari sau mai mici. În ea, fiecare trebuie să caute și să știe să afle censuri neprețuite de destindere, sursa unor bogate informații, cîmpul unei activități educative și instructive. Toate acestea își au cadrul și limitele firește în colecția propriu zisă, pe cîmpul unor schimburi normale, avînd ca obiectiv ținerea la zi și completarea colecției.

Cum se transpun acestea, în noțiuni cantitative? Normală, gîndul se îndreaptă către colecția de „unicat sau, cum i se mai spunea pe vremuri, colecția „de pătrățel") care urmărea numai completarea în cîte un singur exemplar, a listei mărcilor din sectorul colecționat.

Într-un context larg, s-ar putea poate lărgi conținutul cantitativ al colecției propriu zise, la un unicat plus un bloc de patru. Cantitățiile în plus ar trebui limitate la necesarul pentru schimburile destinate completării colecției. Tot restul, constituie stocaj și ca atare, este expus tuturor surprizelor pe care le poate aduce timpul sau cauze neprevăzute. Nu puțini sînt acei care, de pe urma acestor „surprize" au acumulat experiențe amare care au determinat pe unii dintre ei „să se lase" de filatelie.

Încheiem de aceea acest capitol, opinînd pentru evitarea oricărui stocaj. Colecția proprie ajunge. În plus, ar trebui păstrate numai dubletele pentru schimburi la scurta scadență, cu partenerii noștri obișnuiți.

În ce privește cantitățile mai vechi de dublete de care am putea dispune, (ca desperechiatele", desprinse de pe scrisori etc.) fiecare dintre noi poate aprecia dacă și cît să le păstreze. O părere ar fi de a le limita la un minimum de exemplare, de fiecare tip și de a ceda restul fie I.C.S Filatelia, fie partenerilor noștri de schimb. În cazul materialelor mai comune, le putem da o destinație minunată, dăruindu-le tinerilor filateliști, cărora le-ar aduce multă bucurie și un imbold puternic.

Situația poate fi însă altfel privită cînd este vorba de scrisori sau întreguri poștale circulate efectiv, prezentînd francaturi sau oblietări ieșite din comun (ex. scrisori din perioade de inflație, scrisori din anii de război, francaturi „mixte și cîte altele.)

Astfel de scrisori prezintă — fiecare — particularități aparte, fiecare scrisoare avînd povestea ei. Aceasta rezultă nu numai din conținutul și din adresă, ci din traseu, din etapele parcurse, astfel cum rezultă din ștampilele și adnotările pe care le poartă.

Din aceste motive, în cazul unor astfel de piese *problema cantității* se pune în mod diferit, atît în ce privește colecția propriu zisă· cît și dubletele.

Aci, vor putea fi păstrate exemplare multiple, în măsura în care acestea conțin elemente deosebite ca interesante, fie penru colecția proprie, fie ca material de schimb.

CUM SĂ PĂSTRĂM MATERIALUL

Indiferent că este vorba de colecție sau de dublete, materialul filatelic din colecție sau destinat schimburilor trebuie păstrat în condiții cu adevărat corespunzătoare.

Albume sau clasoare?

Nu vom reveni aci asupra vechii discuții, dacă este mai bine să ne montăm colecția în album sau clasoare. Pentru cei care pun accentul pe satisfacția pe care colecția trebuie să le-o dea lor, personal, s-ar părea ca montarea pe foi de album ar fi de preferat.

Forma cea mai simplă este de a folosi albumele gata confecționate, ca, de exemplu, „Albumul mărcilor poștale românești". Acest mod de montare prezintă însă două inconveniente importante. Primul: albumul nu oferă spații pentru montarea varietăților inerente unei colecții specializate. În aceste condiții, ar fi nevoie de foi suplimentare, care ar duce la ruperea armoniei de ansamblu a colecțiilor. Al doilea inconvenient: la expozițiile filatelice, colecțiile montate pe foi de album cu căsuțe tipărite sînt considerate drept prea simpliste și eliminînd munca personală.

În afara începătorilor (pentru care folosirea albumelor cu căsuțe tipărite oferă un ghid de mare folos), am sfătui de aceia, pe toți cei care tind către specializare, să folosească încă de la început albumele din foi libere, cu chenar dar fără căsuțe sau foi cu cadrilaj estompat, pe care își vor crea singuri cadrul cel mai potrivit pentru fiecare parte din colecția lor. Vor putea realiza astfel cele mai variate forme de montaj, inclusiv varietățile, piesele circulate, fragmentele cu obliterări speciale etc. Ei vor putea utiliza astfel din plin, orele lor libere în construirea unei colecții intens personalizată și ieșită din banal.

În concluzie: Dacă sînteți începător și optați pentru montarea în album folosiți Albumul mărcilor românești. Pentru colecții mai avansate, folosiți foile libere, aranjate de dvs.

A doua metodă de clasare este colecționarea în clasoare.

Inutil să mai arătăm aci despre ce e vorba, orice colecționar știind ce este și cum se folosește un clasor. Va fi, poate, util să ne reamintim totuși cîte ceva și în legătură cu clasoarele. În primul rînd, problema dimensiunii.

Niciodată nu este bine să începem prin a ne procura — unul cîte unul clasoașe mici, chiar dacă acestea au un aspect simpatic și atrăgător: nu va trece multă vreme și ne vom da seama că sînt mult prea neîncăpătoare și nu de mare folos.

De preferat — pentru colecția propriu zisă — sînt clasoarele de tip mijlociu, ceva mai mari decît formatul carte (9x17x24 cm) în genul celor ce se găsesc curent în comerțul de stat, Cu atît mai bine dacă au și cutii: acestea asigură o păstrare mai bună, împiedecînd „umflarea" clasoarelor prea încărcate.

Acumularea, în dulap, a tot felul de clasoare și clasoașe, deosebite ca dimensiune, tip, culoare, etc, imprimă cu timpul colecției un aspect dezordonat, de „talcioc", Este de aceea indicat să ne procurăm de la început un număr îndestulător de clasoare, pe cît posibil de un tip și format pe care prevedem că ni-l vom mai putea procura și pe parcurs.

A doua grijă, este de a evita clasoarele despre care se știe că dăunează mărcilor poștale. Astfel, benzile plastice ale clasoarelor mici tip „Abria", din sortimentul ce se afla în comerț cu cîțiva ani în urmă, atacau cu timpul guma mărcilor neuzate, adumbrind-o. De asemeni, materialul adeziv,

de culoare galbenă, cu care erau lipite benzile lor plastice, lăsa — tot timpul — urme, pe mărcile neuzate. Astfel de clasoare nu trebuie folosite la păstrarea mărcilor neobliterate pe durate mai lungi, și vor fi utilizate numai pentru mărci ștampilate.

Intenționat am folosit mai sus, de două ori, termenul „cu timpul", întrucît unele reacții chimice sau fizice nu se produc decît după vreme mai îndelungată. Dat fiind că nu se pot cunoaște anticipat toate calitățile pozitive sau negative ale unor clasoare ca regulă generală trebuie să ne îngrijim de *a le aerisi* la intervale destul de scurte.

Precum se știe, aerul și lumina joacă un rol esențial în combaterea unor germeni etc. Aerisirea se face răsfoind lent, de 2-3 ori, clasorul sau albumul, filă cu filă. Pe lîngă observarea cu ochiul liber a eventualelor anomalii incipiente vom asigura astfel primenirea aerului de care au neapărată nevoie clasoarele însăși.

Evitați umiditatea dar și căldura excesivă !

Alte reguli care trebuie respectate cu rigurozitate în păstrarea albumelor și clasoarelor sînt evitarea umidității, a căldurii prea mari și aceea a le păstra în poziție verticală.

Umiditatea determină adeseori lipirea mărcilor, lipirea filelor clasorului cît și încrețirea mărcilor (deosebit de gravă, mai ales la cele gumate, care nu mai pot fi netezite) Tot atît de gravă este pătarea mărcilor, fie direct din cauza umezelii, fie din cauza proliferării microorganismelor.

Va fi suficient să amintim astfel de așa zisele „pete de rugină" care au avariat iremediabil atîtea mărci minunate, mai ales din perioada clasică.

De multe ori tot atît de dăunătoare ca și umiditatea poate fi și apropierea de surse puternice de căldură (calorifer, sobă etc).

Acestea trebuie evitate, întrucît duc la deformarea poștelor sau straifurilor de montare a mărcilor, la „coșcovirea" clasoarelor etc.

O ultimă precauțiune : păstrarea albumelor și clasoarelor în poziție verticală. Ea va evita presarea excesivă a materialelor, lipirea pieselor (mai ales cînd mediul este umed) permițînd totodată și pătrunderea aerului între filele mai puțin presate între ele.

Colecționarea în clasoare

Un mijloc simplu de folosit în clasoare, pentru însemnarea varietăților (spre exemplu, de dantelură), pentru indicarea numerelor de catalog sau a cotelor, etc. este de a plasa la locul potrivit, sub bandă cîte un ștreif indicator (asemănător, într-o măsură, cu așa zișii „călăreți" de la cartoteci. Astfel de îndicatori, lesne de deplasat, contribuie eficient la păstrarea ordinei în colecție, căreia îi adaugă un element de efect. Cu trei condiții : confecționarea dintr-un cartonaș subțire, flexibil și suportînd ștergerea cu guma (tip de vizită, spre pildă) ; tăierea în format și dimensiuni constante ; inscripționări îngrijite și uniforme.

Dacă pentru păstrarea colecțiilor am opinat pentru clasoare mijlocii de un tip uniform, clasoare mari sînt de preferat pentru dublete și material de schimb.

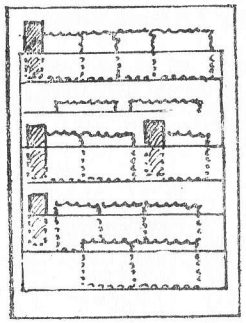

În schița de mai jos exemplificăm modul de folosire a acestor indicatori.

Două alte tipuri de clasoare sînt destinate materialelor filatelice speciale : 1) clasoarele cu benzi late, la intervale rare, pentru colițe, blocuri de patru etc ; 2) clasoarele — containere pentru plicuri prefilatelice, plicuri

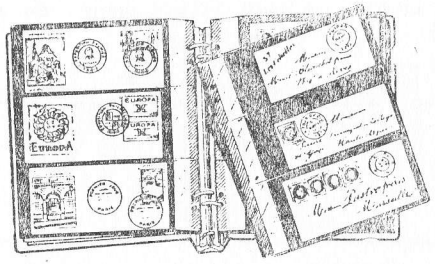

prima zi, cărți poștale etc. Astfel de clasoare (care se găsesc curent în comerț, spre pildă, în Republica Democrată și în R.S. Cehoslovacă) urmează a fi în curînd puse în vînzare și în rețeaua de magazine ale I. C. Filatelia.

Clasarea și păstrarea dubletelor

Costul clasoarelor, pe de o parte, și spațiul destul de mare pe care îl necesită, împiedică păstrarea întregului material de dublete în clasare.

În aceste condiții, se vor păstra în clasoare numai materialele mai valoroase și în deosebi mărcile și seriile neobliterate.

Pentru restul de dublete, cel mai potrivit mijloc este de a le păstra în plicuri.

În acest scop, este indicat să se achiziționeze un număr suficient de plicuri obișnuite (format scrisoare), de tipul cel mai comun. În fiecare plic se va păstra un anumit tip de material. (dubletele unei țări, unei emisiuni, unei singure mărci, în funcție de cantitatea lor).

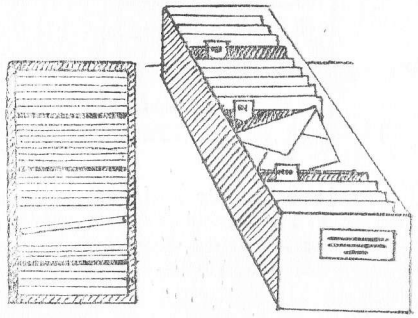

La rîndul lor, plicurile se vor clasa și păstra în cutii de lemn sau de carton. Foarte practice sînt cutiile tip pantofi, preferabil cele confecționate dintr-un carton mai rezistent, necasabil.

În cutii plicurile se așează într-o anumită ordine, grupate pe categorii de materiale, notînd pe plic, sus, în dreapta, ce anume conține.

Grupate pe categorii, plicurile vor fi separate intercalînd între ele cartoane ceva mai groase, pe care vom însemna de asemeni grupa respectivă.

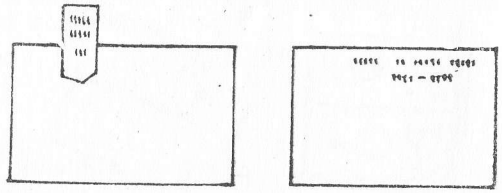

Păstrarea plicurilor în cutii împiedică alunecarea, ieșirea mărcilor din plicurile prea pline, permite clasarea și manevrarea lesnicioasă a dublelor în condiții ordonate și — foarte important — necesită puțin spațiu, rațional utilizat.

Aceeași metodă poate fi folosită pentru clasarea plicurilor prima zi, plicurilor speciale, aerogramelor, cărților poștale circulate, scrisorilor de cenzură, ilustratelor maxime etc.

Eficiența sistematizării clasării poate fi sporită folosind — pentru o diferențiere a categoriilor mari de materiale — plicuri de culori diferite (albe, albastre) De evitat culoarea galbenă care, uneori, poate influența chimic conținutul plicurilor.

SELECȚIONAREA MATERIALULUI

Am văzut mai sus că nu este indicat să se includă în colecție și nici să se **păstreze ca material de schimb, mărci de proastă calitate.**

Înainte însă de a discuta condițiile propriu zise ale calității, este poate cazul să ne oprim asupra gumajului, care a îmbrăcat în ultimul timp, aspectele unei adevărate probleme.

Fără îndoială, moda „gumei intacte" a fost creată de negustori, care au găsit aci un excelent pretext pentru a deprecia materialul la cumpărări. Se știe că această pretenție a devenit curînd un bumerang și împotriva lor, clienții începînd să pretindă, la rîndul lor, piese cu guma intactă.

Alături de mulți filateliști avansați, sîntem și noi afectiv — de părere că obiectul principal al colecției nu poate aluneca de la marcă la gumă. Mai ales emisiunile de pînă în preajma celui de al doilea război mondial, sînt foarte greu de găsit nesarnierate. Totuși nu se poate trece cu vederea o stare de fapt din păcate generalizată, care ostracizează chiar și mărcile neuzate cu mici urme de șarnieră.

De aceia, la clasarea, montarea materialuului nostru, va trebui să dăm atenție păstrării intacte a gumei. Mărcile neuzate fără șarnieră nu vor fi șarnierate. Montarea lor în albume sau pe foi de expunere se va face fie folosind poșete, fie benzile plastice tip Havrid etc. Acestea, și numai acestea, pot fi fixate pe foi cu ajutorul unui adeziv (Pelicanol și nu guma arabică)

O altă metodă este de a colecționa mărcile din marginile de sus ale colilor, fixîndu-le prin șarniere aplicate pe marginea colii, îndoită.

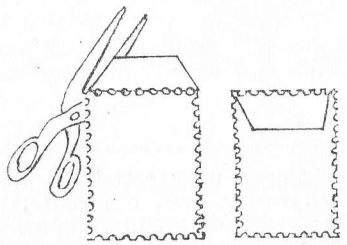

Nu este recomandat confecționarea de poșete din folie plastică sau din celofan închise pe cele 4 laturi, întrucît acestea închid marca într-un fel de închisoare, lipsită de posibilitatea de aerisire. Totodată, poșetele de celofan se pot contracta, îndoind și deteriorînd dantelura și încrețind mărcile.

În cazul mărcilor neuzate, purtînd urme de șarnieră vom evita lipirea de șarniere noi deasupra resturilor de șarniere vechi, metodă care ar duce numai la îngroșarea stratului de hîrtie suprapusă și — implicit — la degradarea aspectului mărcii.

Regumarea mărcilor, după înlăturarea șarnierelor, constituie o manoperă nepermisă, o manipulare în dauna terților de bună credință, cărora li s-ar ascunde astfel un viciu al mărcilor.

Resturile de șarnieră de pe mărcile uzate trebuie înlăturate prin spălare în apă călduță.

Defecte de dantelură pot consta din lipsa unuia sau mai multor dințișori [3]). Chiar și dantelura scurtată („tocită" cum i se mai spune) duce la sensibila depreciere a mărcilor.

Recondiționarea dantelurii, prin refacerea dințișorilor constituie un trucaj, a cărei identificare duce la pierderea oricării valori filatelice. Dantelurile refăcute pot fi depistate mai ales comparînd dimensiunile mărcilor cu alte exemplare de comparație. Trebuie avut în vedere că la piesele mai valoroase, reparatorii nu se limitează a opera numai pe o singură margine a mărcii (care, ar apare, implicit mai îngustă decît celelalte margini, ci — uneori — pe toate cele patru laturi.

Este însă admisă redresarea dințișorilor îndoiți. Aceasta se face umezind ușor porțiunea unde se află aceștia și călcînd cu un fier călduț, aplicat pe partea de deasupra îndoiturii, pînă la realizarea netezirii. Fierul se va plimba deasupra unei pînze foarte subțiri.

Există, în schimb, unele defecte ușoare, a căror remediere nu constituie un trucaj. Este astfel îngăduită înlăturarea unor ondulări ale mărcilor, neuzate, fie rularea, după spălare, a unor mărci obliterate cu gumajul mai dens.

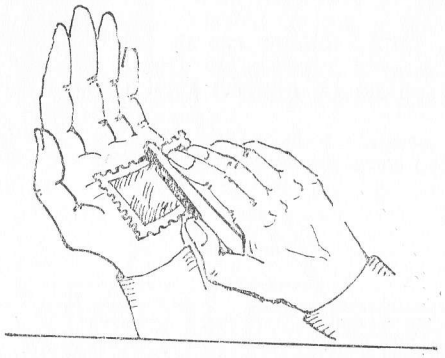

Se poate încerca îndreptarea unor astfel de piese, așezînd marca în palmă și plimbînd supra ei, foarte ușor, o pensetă, într-o mișcare de netezire. De multe ori, acest procedeu dă rezultate bune. În ce privește mărcile care s-au rulat la spălare, folosirea metodei descrise mai sus ar necesita prea mult timp dacă dorim s-o folosim la un număr mare de exemplare. O putem aplica deci, la piesele mai bune sau cărora vrem să le dăm mai multă atenție; pentru celelalte vom recurge la un fier de călcat călduț (nu încins), călcînd pe dosul mărcilor (avînd însă grijă ca ele să nu aibă urme de gumă umede).

[3]) Pot face excepție unele emisiuni vechi, puse în circulație de la început cu dantelura defectuoasă.

Cu mult succes se pot împrospăta plicurile prefilatelice sau filatelice.

În primul rînd, se vor înlătura urmele de necurățenie ștergîndu-le foarte, foarte ușor cu o gumă moale, de bună calitate.

Trebuie băgat însă de seamă să nu ștergem diferite adnotări poștale, care constituie elemente componente ale „poveștii" plicului. Ca exemplu citățm la plicurile prefilatelice sau din primele perioade ale filateliei — cifrele mari însemnate cu creionul sau cretă roșie, cu cerneală, etc. indicînd taxa de încasat de la destinatar. Au existat colecționari care — în dorința de „a înfrumuseța" plicurile lor, au șters aceste însemnări. Rezultatul : înlăturarea unor elemente interesante și — de multe ori — urme vizibile de ștersături sau de răzături pe hîrtia fragilă a plicurilor.

Îmbunătățirea aspectului general al scrisorilor, plicurilor, cărților poștale vechi, trebuie să aibă în vedere și netezirea eventualelor îndoituri, „boțiri" etc.

Rezultate bune se pot obține tamponînd ușor partea „șifonată" cu un ghemotoc de vată udă dar bine stoarsă, atît cît e necesar pentru a umezi porțiunea pe care dorim s-o ameliorăm (La această operație, trebuie să fim atenți să nu pătăm cu cerneală sau eventuale urme de creion chimic).

Așternem apoi pe plic sau pe marcă o pînză foarte fină, și călcăm ușor, apoi, porțiunea umezită cu fier călduț, foarte curat (pete de rugină pe fier lasă urme pe marcă sau pe plic !) pînă ce piesa dobîndește aspectul dorit. La scrisorile vechi, cu sigilii de ceară — acestea trebuie ferite cu grijă de contactul cu fierul cald, pentru a nu se dezintegra.

După călcare ,se pune în plicurile astfel recondiționate, un cartonaș suplu, atent dimensionat la formatul plicului vechi sau plicului prima zi, și..piesa este gata pentru montare.

O altă recondiționare permisă, este înlăturarea de pe mărci sau plicuri a unor *urme ușoare de grăsimi.*

Procedeul cel mai simplu constă din îmbăierea lor timp de un minut sau două într-o baie de benzină (naftalină), curată și tamponarea cu hîrtie sugativă, imediat după aceia. La acest tratament rezistă numai petele învechite ale anumitor grăsimi.

Eventualele *urme de pelicanol* se înlătură, spălîndu-le ușor cu un ghemotoc de vată umedă (nu udă). *Urmele de gumă arabică* se scot prin spălare cu apă călduță.

MONTAREA COLECȚIEI

Dacă procurarea materialului filatelic (mărci, plicuri, obliterări etc) se bazează pe raporturile cu terții, montarea colecției este o activitate „de unul singur".

Un filatelist în adevăratul sens al cuvîntului, nu poate fi un simplu „strîngător" de materiale. Oricît de mare și de bogată ar fi o acumulare de piese filatelice, nu se poate numi „colecție", decît dacă este clasată, sistematizată — eventual montată — ordonat, după criterii bine gîndite. Pentru „colecțiile după catalog", firul conducător îl oferă înșiruirea mărcilor.

Evidențierea varietăților.

Indiferent dacă păstrăm o astfel de colecție în clasoare, sau pe foi de album, varietățile de dantelură, hîrtie, filigran, culoare sau nuanță, se așează în ordine imediat, lîngă sau după emisiunea tip.[4])

În clasor, aceste varietăți se scot în evidență prin cartonașe indicatoare (astfel cum am mai arătat). În albume sau pe foi, ele vor fi subliniate prin scurte inscripții explicative.

Schițe, pentru varietățile de tipar

Varietățile din defecte de imprimare, diferențe de desen, etc. vor fi așezate alături sau în imediata apropiere a mărcii „tip" pentru a se putea face comparație între cele două variante.

Cînd montarea se face pe foi, în vederea expunerii, se poate da și schița mărită a detaliului de desen, și se poate indica pe marcă prin mici săgeți colorate, detaliul respectiv.

O altă metodă este de a monta piesa sub o folie plastică și a indica detaliul printr-un cerculeț roșu, tras cu compasul pe învelișul plastic, încercuind zona detaliului.

Sarnierele

La montarea de foi a mărcilor uzate se vor folosi numai șarniere de bună calitate, cu grumaj ușor și lesne detașabile. Nu se vor utiliza alte hîrtii gumate (din marginile colilor de mărci, etc)

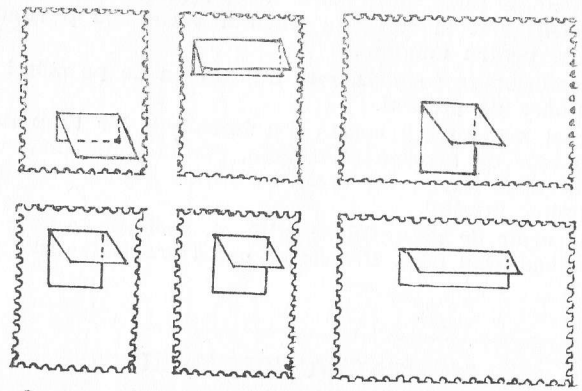

Sus: șarniere greșit aplicate; Dreapta sus: șarnieră prea îngustă, față de formatul mărcii; Dreapta jos! șarnieră corectă.

b) Se vor folosi șarniere de mărime potrivită, la nevoie, înjumătățindu-le — Ele vor fi lipite orizontal pe mărcile de format orizontal, și vertical pe cele obișnuite sau de format vertical.

[4]) Marca „tip" întruneste caracteristicile tehnice ale tirajului de bază, astfel cum au fost stabilite inițial. Varietățile derivă din necoincordanța uneia sau mai multor caracteristici tehnice, față de cele ale mărcii „tip".

Ele vor fi așezate într-o poziție care să asigure o bună fixare pe foaia suport.

Toate șarnierele (chiar și cele reclamizate ca fiind singure și nelăsînd urme pe guma mărcilor) afectează practic guma, urmele lor putînd fi întotdeauna observate la o examinare atentă. Dacă voim deci să păstrăm guma intactă, va trebui să renunțăm cu totul la șarniere.

Ele pot fi înlocuite prin poșete sau benzi de montare, tip „Hawid", etc., mărcile așezîndu-se între folia transparentă și suportul de hîrtie.

Unele poșete sau benzi sînt gata gumate. Pentru cele negumate, vom folosi numai adezive curate, care nu pătează. La noi, „pelicanolul" alb dă rezultate bune, cu condiția de a fi aplicat în strat foarte subțire, pentru a nu încreți foaia de album.

Guma arabică, „lipinolul" și alte produse asemănătoare nu sînt de recomandat, pentru această operațiune.

Montarea scrisorilor vechi

În schimb, „lipinolul" este foarte indicat pentru montarea plicurilor pe foi de album sau de expunere. Metoda de lucru — care interesează îndeosebi pentru montarea scrisorilor vechi, este următoarea:

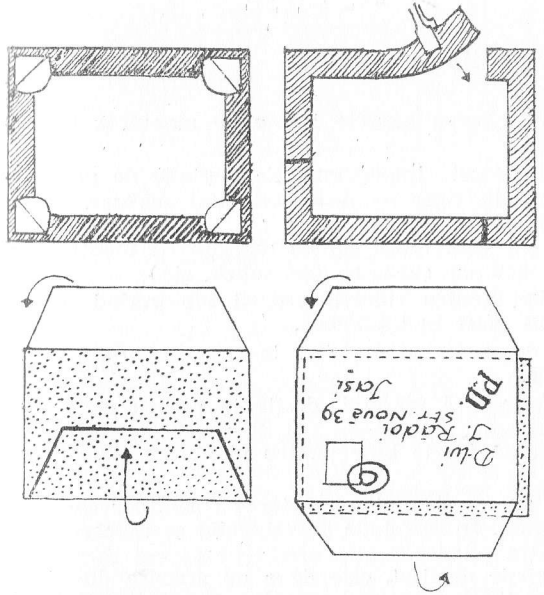

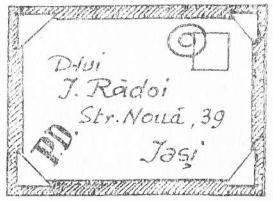

Stînga: fazele operației de montare: Dreapta sus: scrisoare gata montată pe pagina de album sau de expunere.

— Se curăță și se calcă scrisoarea, astfel cum s-a arătat în precedență; se introduce în scrisoare, pentru rigidizare, un cartonaș flexibil.

— Se taie al doilea cartonaș, ceva mai mic decît scrisoarea (cu circa 1 1/2mm de fiecare latură) Acesta se pune sub scrisoare, apoi se înfășoară cu o folie de cristal, deschisă la una sau cele două laturi (dreapta, stînga) Folia se îndoaie, se pune puțin lipinol pe care îl întindem apoi cu muchea groasă a unui cuțit sau unui foarfece, băgînd de seamă ca el să nu atingă piesa filatelică. Lipinolul se va întinde, asigurînd o lipire perfectă.

Piesa astfel pregătită, se prinde cu colțare fotografice pe foaia de expunere. Acestea fiind negre, ar face o impresie neplăcută, care poate fi evitată creind un fond negru; care va servi de încadrament piesei filatelice. Lipirea pe foaia de album a unei suprafețe mari de hîrtie neagră putînd cauza încrețituri, cadrul va putea fi realizat din fîșii înguste de hîrtie neagră, tăiate în unghiu drept și lipite pe foaia de fond, astfel încît să formeze împreună, cadrul dorit. Cadrul astfel creat trebuie să creeze o căsuță mai mare pe fiecare latură, cu circa 1 1/2 mm decît piesa filatelică pe care urmează s-o cuprindă. Cadrele mai late trebuie evitate, întrucît dau impresie de doliu.

În afara scrisorilor și întregurilor poștale vechi, această metodă poate fi folosită și pentru alte piese filatelice.

Montarea ilustratelor maxime se face adeseori folosind numai colțare pentru fotografii, de tipul celor care se găsesc în comerț. De multe ori gumajul colțarelor nu dă rezultate fiind necesar să-l suplinim prin folosirea pelicanolului sau altui adeziv care nu pătează.

Alegerea tipului de foi

Să ne oprim, acum asupra cîtorva aspecte legate de montarea pe foi de album.

Alegerea tipului de foi este foarte importantă. Ea depinde de posibilitatea de procurare — în loc și în timp — a materialului necesar. Două aspecte nu ar trebui scăpate din vedere.

1) Să hotărîm de la început dacă vom folosi foi cu margini de montare în coperte cu „legături electrice" sau cu șurupuri (Schaubek, etc.)

Astfel de foi sînt potrivite, pentru colecții proprii ale putînd forma volume, care vor figura cu mult efect în bibliotecă.

Toate au inconvenientul de a trebui îndoite, la margine, dacă vom prezenta colecția la o expoziție.

A doua alternativă sînt foile fără margini, destinate pentru exponate. Astfel de foi — cu chenare simple, liniare — pot fi procurate și de la secretariatul A.F.R. Ele se pretează foarte bine pentru montarea pe cadrele sau panourile expozițiilor.

Ele pot fi însă folosite cu succes și pentru montarea colecțiilor care nu sînt neapărat pregătite a fi expuse. În astfel de cazuri, foile se numerotează pe verso și se păstrează in dosare pliante.

2) Al doilea aspect care nu trebuie neglijat, este de a ne procura din timp o cantitate suficientă de foi din tipul pe care l-am ales. Nu sînt puțini cei care au epuizat pe parcurs stocul lor de foi și nu au mai găsit alte cantități. Lesne de înțeles cît de neplăcută este lipsa de continuitate în colecție sau exponate.

Alegerea genului de montaj: simetric sau asimetric

Odată ales tipul și procurat stocul de foi, trebuie gindit genul de montaj, optînd între aranjarea strict simetrică sau cea asimetrică a pieselor filatelice [5]).

Și în această privință, respectarea rigidă a uneia din cele două formule nu este de recomandat. În general, colecția trebuie gîndită în ansamblul ei. Dacă, pe de o parte, montarea cu totul neregulată, ar putea crea o impresie de dezordine, pe de altă parte, o simetrie constantă și rigidă ar imprima un aspect monoton.

Adeseori s-au obținut rezultate bune îmbinînd, la ambele formule, respectiv alternînd foi montate simetric cu foi montate liber.

Să nu uităm că paginarea trebuie să țină seama de amplasarea pieselor mari (plicuri, fragmente, ilustrate, maxime) sau a textelor explicative și de lungimea lor.

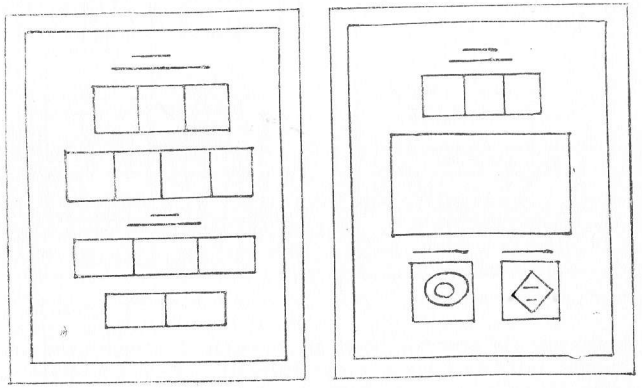

Pagini montate simetric. Stînga, numai mărci; Dreapta: mărci, plic și — în partea de jos — ștampile speciale.

Colecționarul va trebui să-și facă pentru fiecare pagină o schiță de plan. In cazul exponatelor, fiecare pagină trebuie construită în funcție de locul pe care-l va ocupa pe panoul de expunere, astfel încît aspectul lui de ansamblu să fie cît mai armonios și de efect. Reconstituind cu foile sale fiecare panou de expunere, se vor distribui cît mai bune pe spațiul total, piesele mari, scrisori, ilustrate maxime etc, hotărînd totodată și alternarea foilor simetrice aranjate cu cele asimetrice.

[5]) Prin „simetrică" înțelegem aranjarea mărcilor sau pieselor, într-o perfectă ordine și echilibru. Asimetrie este genul de montare în care mărcile și piesele (păstrînd grija unui aspect de ansamblu estetic și armonios) pot avea totuși o așezare mai liberă.

Deși sîntem de acord că modul de întocmire al unei colecții (temă, dezvoltare, prezentare) trebuie să satisfacă în primul rînd preferințele celui care o întocmește. Există însă și în filatelie anumite curente sau tendințe care îmbracă uneori aspectul unor adevărate legi nescrise. Acestea nu pot fi total ignorate, atunci cînd pășim în arena competiției. Să încercăm să ne explicăm prin exemplificări :

Montarea unor mărci pe exponate în arc de cerc sau în poziție înclinată,departe de a constitui o inovație, nu e decît perseverarea într-o manieră de prezentare părăsită de mult.

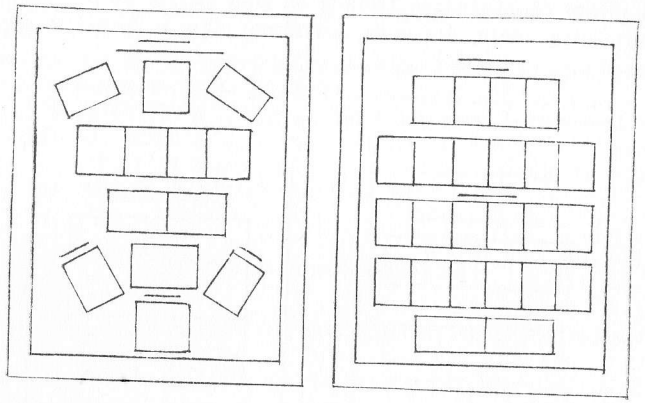

Exemple de montare azi necorespunzătoare. Stînga : pagină prezentînd piese montate în poziție înclinată ; Dreapta: pagină încărcată cu un număr prea mare de mărci.

Montarea pe foi de plicuri, scrisori sau mărci încălecînd chenarul tipărit, este de asemeni foarte discutabilă. Mult mai estetic este de a păstra o distanță de chenar (pe cît posibil egală față de chenarele de sus și de jos).

Tot astfel trebuie ca foile să fie perfect curate, fără liniaturi sau semne în creion, pete sau urme de degete. Dacă, prin modificări succesive, foile s-au murdărit, le vom șterge cu grije cu o gumă moale de bună calitate înlocuindu-le chiar pe acelea al căror aspect nu poate fi reîmprospătat.

De evitat și prinderea foilor cu pioneze. Dacă acest procedeu „mai merge", întrucîtva pe marginile îndoite ale foilor, nu pot fi admise găuri de pioneze pe suprafața de expunere.

INSCRIPTIONAREA

Finisajul unei colecții se încheie prin inscripționarea, fără de care colecțiile sînt „mute". Este necesar ca foile să poarte un minimum de explicații, care să călăuzească pe privitor, ilustrînd caracteristicile materialului prezentat.

In colecțiile după catalog sau de studiu, inscripțiile vor reda datele esențiale : anul sau data emisiunii, eventual denumirea ei, și caracteristicile tehnice neapărat necesare pentru a individualiza emisiunea respectivă. (ex. hîrtie azurtă, filigran P R, dantelură, etc).

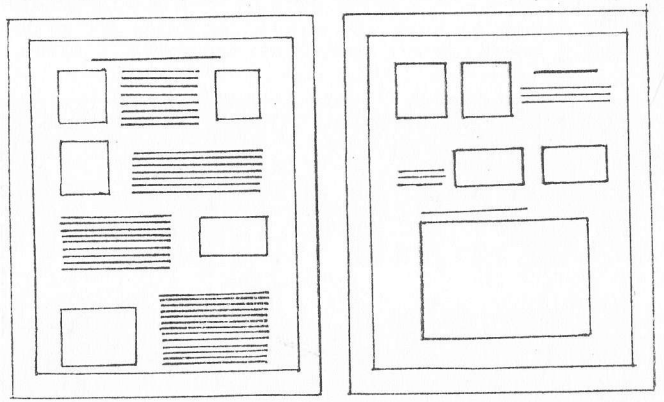

Stînga: pagină cu texte prea lungi; Dreapta: pagină cu inscriptii limitate la strictul necesar pentru explicații tehnice sau pentru desfășurarea tematică a colecției.

Pentru varietăți de tipar se vor prefera în locul textelor descriptive prea lungi, schițe scoțînd în evidență detaliile de desen.

Mai complexă este problema la colecțiile tematice. Aci, explicațiile au un rol mult mai important, contribuind nemijlocit la alcătuirea firului călăuzitor al colecției, în deosebi la colecțiile „narative" [6])

Ele vor trebui neapărat restrînse la maximum, pentru a nu se cădea în greșcala de a li se acorda o pondare prea mare pe pagina respectivă, Nu trebuie uitat niciodată că rolul principal se cuvine să-l aibă numai și numai piesele filatelice.

Inscripțiile au numai rostul de a ajuta la urmărirea temei. Orice „vorbărie" de prisos supără, constituind o paradă de erudiție pe care oricine o poate găsi cu ușurință în enciclopedii.

Alegerea caracterelor

Atenție trebuie dată și alegerii genului de scriere.

Dacă optăm pentru scrisul la mașină (gen sobru, preferat de mulți colecționari, începători sau avansați), este recomandabil să utilizăm o mașină cu caractere frumoase, preferabil mici. Nu vom folosi o panglică nouă

[6]) Colecții care deapănă, în totalitatea lor, un anumit fir conducător, respectiv povestea temei respective.

(care dă inscripții prea „grele", ușor de șters și de murdărit) ci una puțin uzată, dar bine înțeles, în bună stare.

Baterea textelor la mașină, direct pe foi, este posibilă numai dacă acestea sînt dintr-o hîrtie flexibilă, care nu crapă, nu se sparge în mașină. Altcum vom bate textele pe hîrtie, lipind apoi fîșiuțele cu pelicanol, la locurile cuvenite.

Pentru a nu întîmpina greutăți în această operațiune, vom trasa mai întîi, ușor, pe foaia de album, spațiul rezervat pentru fiecare text. Transpunînd aceste conturi pe o foaie de hîrtie, trecem la dactilografiere avînd grijă — pe cît posibil — să realizăm careuri cît mai perfecte, cu rînduri de lungime egală.

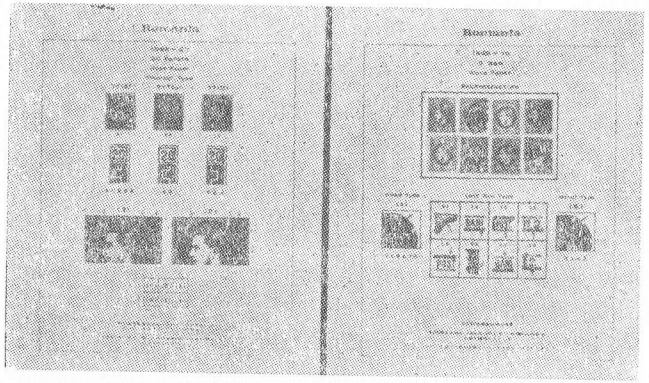

Exemplu de așezare în pagină a schițelor explicative explicînd caracteristicile pieselor dintr-un bloc report al emisiunii „Favoriți" (colecție întocmită de un filatelist japonez).

În colecțile cu texte dactilografiate, unele titluri de capitole, pot fi scrise fie cu caractere „Letraset" fie de mînă. În orice caz se vor alege caractere și culori sobare și cît mai bine armonizate, în cadrul de ansamblu.

Cei care nu preferă scrisul la mașină vor scrie de mînă inscripțiile. Alegerea caracterelor și culorii textelor au aci o importanță hotărîtoare, întrucît influențează nemijlocit aspectul general al colecției sau exponatului.

Nu sînt de folosit caractere ornamentate sau prea grele, culori țipătoare. Negrul, clasic prin sobrietatea lui, poate fi înlocuit, dacă ținem neapărat, cu cenușiu închis sau (în cazul colecțiilor cu material de istorie poștală) cu cerneală sepia.

De evitat înfloriturile, litere capitale, ornamentele desenate etc. care nu pot decît să dăuneze esteticii colecției.

Nici într-un caz nu se vor folosi pixuri sau creioane chimice, care dau un aspect neîngrijit, și pot lesne păta.

O grijă permanentă trebuie avută pentru armonizarea textelor (extindere, caractere etc.) cu schițele ilustrînd caracteristicile varietăților etc.

Un caz aparte, în care textele pot fi ceva mai lungi (dar nu prea mult !) îl putem avea la colecțiile de istorie poștală. Aci, unele scrisori mai vechi, cuprind (împăturită) și foaia cu textul corespondenței. Acesta poate să aibă și pasaje de interes documentar sau istoric. Dacă am monta scrisoarea împăturită, prezentînd numai partea exterioară — cu adresa și elementele poștale — textul n-ar mai fi vizibil. Pasagiile care interesează pot fi redate pe foaia respectivă. Eventual se poate monta o fotografie a pasajului din scrisoare (dacă este foarte citeață!), alături sau sub piesa filatelică.

Astfel de elemente pot da exponatului o notă de efect.

Tot în legătură cu montarea scrisorilor sau plicurilor, trebuie avut în vedere că paginarea lor uniformă, asezate cîte două pe fiecare filă, simetric, una sub alta, crează o monotonie obositoare. Aceasta poate fi evitată montînd plicurile cu o paginație variată. (ex. parțial, suprapuse, fără a ascunde elemente esențiale, etc) sau alternînd paginile cu două scrisori cu altele, purtînd numai una singură, etc. Așezarea oblică a scrisorilor pe pagina de expunere trebuie evitată.

Pe foile purtînd numai cîte o scrisoare, aceasta va putea fi montată, alternativ, mai sus sau mai jos. Paginile vor putea fi completate cu scurte texte explicative, cu schițe reproducînd ștampila sau ștampilele cele mai interesante de pe piesa respectivă, etc.

De reținut că scrisorile sau întregurile poștale pot fi montate nu numai singure, pe foi separate, dar și pe foi care cuprind și alte mărci sau serii.

Redactarea textelor explicative.

Nu vom mai insista aci asupra regulii generale, de a limita la maximum textele explicative.

În exponatele tematice narative, textele asigură continuitatea expunerii sau explicațiilor, de-a lungul colecției sau exportului. Redactarea va trebui astfel făcută, încît intercalarea unor pagini suplimentare (la extinderea colecției) să nu întrerupă continuitatea textului.

Textele trebuie să fie corect redactate (ortografie și sintaxă), orice greșeală fiind sesizată de public și de juriu.

Texte în limbi străine

Este bine ca exponatele destinate a fi prezentate și peste hotare, să aibă și explicații într-o limbă străină.

Atunci cînd textele sînt foarte scurte, ele vor putea fi redactate atît românește cît și într-o limbă străină. Cînd unele explicații sînt mai ample, folosirea în paralel a două versiuni duce la încărcarea foilor cu inscripții În astfel de cazuri, se va folosi numai o singură limbă.

Cînd exponatul este destinat a fi trimis într-o singură țară, este bine ca explicațiile să fie date în limba acelei țări. Cînd este pregătit pentru mai multe țări, este preferabil să alegem o limbă de largă circulație.

Dacă explicațiile sînt date într-o altă limbă decît cea a țării gazdă, în semn de atenție și de politețe, vom redacta pagina de frontispiciu și cea de prezentare (în care se arată, la exponatele tematice, planul colecției) în limba respectivă.

Trebuie verificat să nu se strecoare în texte erori de limbă sau de ortografie. Din păcate, astfel de lipsuri au apărut și continuă să apară adeseori și în exponatele din țara noastră. Astfel de „scăpări" constituie o notă rea pentru titularii colecțiilor, dar și o proastă carte de vizită pentru mișcarea noastră filatelică. Ele trebuie duci neapărat eliminate.

Folosirea de materiale auxiliare

Un ultim aspect asupra căruia dorim să ne mai oprim, este incorporarea în colecție a unor materiale auxiliare, pentru a adăuga unele elemente care nu se găsesc pe mărcile poștale, fie — în dorința de a o face cît mai „aspectuoasă".

Să revenim asupra primei alternative : cînd specificul colecției justifică incorporarea unor materiale auxiliare, acesta trebuie să aibă un caracter poștal (ex. etichete de recomandare specială, unele obliterări speciale, pentru a ilustra unele schimbări geografice ; o hartă de epocă cu rutele pe timp de război, etc,) sau legătura directă cu colecția (ex. o hartă schițată de poștă etc. — într-o colecție de istorie poștală).

De asemeni, prinde tot mai mult teren tendința de a include în unele colecții cu temă istorică, documente de epocă, ilustrînd anumite aspecte legate de tema respectivă. Ca exemplu, amintim o frumoasă colecție germană, cu tema „Împărățirea Poloniei" (prezentată la Expoziția bilaterală R. S. România — R. D. Germană, din București) în care anumite momente istorice erau ilustrate cu scrisori și cu ștampile prefilatelice sau filatelice, cu hărți de epocă și chiar cu documente vechi ale administrațiilor poștale. În ansamblul lor toate acestea contribuiau la o expunere mai sugestivă și cuprinzătoare.

Astfel de metode pot fi adoptate, numai dacă materialele prezintă caracter documentar și o valoare certă. Rezultatul este un nou gen de colecție, în care filatelia propriu zisă se întîlnește cu elementele documentare. 7)

Cu totul altfel este situația „încărcării" colecției cu tăieturi din ziare, cu ilustrații decupate din reviste, cu tot soiul de așa zise „podoabe multicolore" care îi răpesc societatea, transformînd-o într-un adevărat talmeș-balmeș.

Tot atît de dubioase sînt desenele — colorate sau nu — și alte exerciții „grafice" sau „plastice" personale.

Colecționarii — tineri sau începători — trebuie să se ferească de tentația de a aluneca pe această pantă. Estetica filatelică impune respectarea bunului gust și acordarea locului predominant materialului strict filatelic. Aci, am putea solicita, la nevoie, și părerea terților. Cel mai sigur ajutor îl vom primi însă de la o autoccitică exigență și de la compararea cu ceiace au realizat alte exponate reușite și bine echilibrate.

Iată-ne ajunși — cu aceste rînduri — la capătul acestei „convorbiri" filatelice,, Poate prea lungă, sigur destul de puțin sistematizată, ea va fi considerată de mulți colecționari avansați ca o irosire de spațiu, pentru lucruri de mult știute, pentru aspecte cunoscute de toată lumea".

Să ne fie îngăduit însă, să susținem și o altă părere.

Zi de zi, tineri dar și adulți, selasă atrași de filatelie și doresc să se avînte în acest domeniu. Din păcate, nu avem destule publicații în care să poată găsi, de-a gata, unele îndrumări mărunte, elementare. Și, tot din păcate mulți dintre colecționarii mai vechi nu prea sînt gata sau nu au timpul necesar pentru a împărtăși din experiența lor.

La rîndul său, revista „Filatelia", singura publicație cu largă răspîndire nu poate relua etern unele noțiuni elementare, fără a nemulțumi pe acei dintre cititorii săi care nu vor să găsească în paginile ei, lucruri prea simple pentru dînșii.

Și atunci, trebuie oare să vedem atîți entuziaști irosind eforturi (timp prețios și cheltuială) pentru a descoperi — prin experiență proprie — unele lucruri de mult cunoscute de alții ?

Dacă vor fi reușit să le semnaleze numai cîte ceva din experiența de bază a colecționarilor mai vechi, rîndurile de față își vor avea din plin justificarea. Ele vor contribui, poate, la înarmarea cu unele cunoștințe practice a multor colecționari care nu au știut cum să-și orienteze colecțiile spre un nivel mai sistematizat, mai exigent, sau care nu au îndrăznit încă să se avînte pe calea construirii unor exponate, pe calea ieșirii în arena filatelică.

Îi așteptăm pe toți cu simpatie și interes, la viitoarele competiții.

NICOLAE TRIPCOVICI

---

7) Acest ger de colecții au format și unul dintre obiectele dezbaterilor Simpozionului de filatelie tematică care a avut loc la Cracovia, în luna septembrie, 1970. El este și în atenția comisiei de specialitate a F.I.P.

STUDII DESPRE PIESE FILATELICE ROMÂNEȘTI

GRAFICA MARCILOR POȘTALE ROMÂNEȘTI ÎNTRE 1960 ȘI 1970

Emisiunile de mărci poștale din ultimul deceniu marchează o etapă reușită în continuarea tendinței cultural-educative de a transmite idei și cunoștințe prin intermediul imaginilor de pe timbre, puternic dezvoltată în țara noastră după 1944. Marea lor răspîndire prin circulația pe scrisori face din mărcile poștale excelenți mesageri. În afara valorii prestației poștale, timbrele capătă prin conținutul și forma imaginii valoare instructivă și estetică.

Preocuparea manifestată de Poșta română pentru realizarea de numeroase emisiuni de mărci poștale interesante și atrăgătoare a oferit cîmp larg creației artistice. O vastă tematică cuprinzînd evenimente istorice și politice, activități economice și sociale legate de construirea socialismului, succesele științei și tehnicii, înfăptuiri însemnate în cultură și artă, sport, frumusețile patriei, flora și fauna și-au găsit ilustrarea între 1960 și 1970 în 250 de emisiuni însumînd peste 1.000 de mărci.

Micile imagini au atras artiști plastici care s-au ocupat de machetele de mărci, străduindu-se să reprezinte cît mai semnificativ conținutul de idei al temelor date într-un ansamblu grafic plăcut, obținut cu ajutorul desenului, compoziției sau montajului, coloritului și punerii în pagină. La execuția celor 250 de emisiuni de mărci poștale din această perioadă și-au dat concursul 40 de pictori și graficieni, cu o contribuție diferită și inegală. Roadele cele mai bogate le-au dat artiștii care s-au dedicat acestei îndeletniciri, prin realizarea majorității din totalul emisiunilor. Numărul lor incluzînd și începătorii cu realizări promițătoare se ridică la 20. Restul au abordat ocazional machetele de mărci, cu sau fără rezultate remarcabile.

Contribuția la realizarea celor mai multe și mai bune emisiuni de către profesioniștii mărcilor este firească. Ei și-au dezvoltat aptitudinile specifice creației respective printr-o activitate continuă și susținută, care le-a permis să se familiarizeze cu cerințele geniului și să-și formeze dexteritatea impusă de precizia reducerilor, dar în același timp au de înfruntat pericolul rutinei, care poate duce la eșecuri în ceea ce privește aspectul artistic, cum de altfel li s-a și întîmplat uneori. Din această categorie fac parte Dimitrie Știubei, Petre Grant, Harald Meschendörfer, Șerban Zainea, Vladimir Stoianov, Silviu Zarimba, Ion Drugă, Vincențiu Grigorescu, Ion Dumitrana, Aida Constantinescu Tasgian, Eugen Palade, Ioan Untch, Florin Ivănuș și Aurel Popescu.

DIMITRIE ŞTIUEBI, pictor de marine, cu o activitate artistică îndelungată, începută curînd după primul război mondial, se ocupă de machete de mărci din 1931. De atunci şi pînă în prezent continuă să lucreze susţinut, în aceeaşi manieră, machete de mărci remarcabile prin precizia desenului,

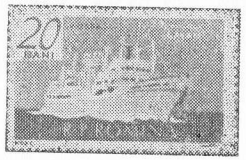

perspectiva aeriană, sobrietatea punerii în pagină şi vioiciunea coloritului. În ultimul deceniu a realizat cîteva serii frumoase : „Marina" (1961) în care sînt redate excelent marea, asmorfera şi vapoarele, „Sporturi nautice" (1962) cu aspectul încîntător al priveliştii acvatice, dinamismul ambarcaţiunilor şi eforturile sportivilor, „Construcţii socialiste" (1963) unde se evidenţiază măreţia uzinelor, „Cosmonauţii lumii" (1964) portrete ruseşti şi punere în pagină originală. În contrast izbitor cu seriile menţionate se prezintă „Jocurile olimpice de la Tokyo" (1964), executată în colaborare cu Rusu Iordache, avînd desenul schematic.

PETRE GRANT, grafician cu o bogată activitate de peste patru decenii, lucrează machete de mărci după 1944. Se manifestă puternic în 1960 colaborînd la cinci emisiuni. Trei dintre ele sînt executate împreună cu I. Drugă şi Al. Alexe : „Viticultura", „Litoralul nostru" şi „Ziua mărcii poştale româneşti". „Viticultura" cuprinde imagini nesemnificative cu figuri avînd rigiditate statuară în contrast nepotrivit faţă de fondul cu desen simplificat decorativ. „Litoralul nostru" redă marile construcţii prin desene arhitecturale bine făcute şi frumos paginate, dar coloritul este prea puternic contrastat. „Ziua mărcii poştale româneşti" are o aranjare echilibrată a elementelor grafice la marcă, pe care n-o mai păstrează la vinietă. Celelalte două emisiuni „Sculpturi din Galeria naţională" şi „Uzuale" sînt făcute în colaborare numai cu I. Drugă. Prima este cea mai reuşită din toate: sculpturile sînt bine reproduse prin alegerea judicioasă a poziţiei şi o punere în pagină simplă şi echilibrată care concentrează atenţia asupra lor. „Uzualele" păcătuiesc printr-un desen mai mult tehnic decît artistic. În anii următori execută tot în colaborare cu I. Drugă „Centenarul Grădinii botanice din Bucureşti" (1961), „Sericicultură şi apicultură" (1963) şi „Flori de grădină" (1964), prima remarcabilă prin preocupări pentru decorativ şi colorit, a doua tratată didactic, iar cea de a treia într-o redare nepotrivită prin aşezarea florilor în vase. După o întrerupere de cîţiva ani, încearcă o reluare cu o temă frumoasă „Aviaţie — Aviasan" căreia nu-i exploatează artistic posibilităţile oferite, banalizînd-o.

HARALD MESCHENDÖRFER, pictor cu îndelungată activitate în a cărei creaţie de după 1944 machetele de mărci ocupă un loc important, execută între 1960 şi 1970 12 emisiuni cu teme dintre cele mai variate : politice, culturale, aviaţie şi cosmonautică, sport, faună.. Dintre ele „Olimpiada de la Roma II" (1960) se remarcă în mod deosebit prin redarea frumos desenată a unor dinamice şi spectaculoase într-o paginaţie sobră, care-i dă o ţinută impunătoare ce lipseşte variantei I. La „Medalii de aur la Olimpiade" (1960) reproducerile acestora sînt dezavantajate de o punere în pagină nepotrivită, unde în căutarea de efecte se recurge la soluţii facile. „Sporturi de iarnă" (1960) are figurile bine executate dar din lipsa unui fundal potrivit seria rămîne nespectaculoasă. „Piscicultura" (1960) este de asemenea bine desenată, dar cu prea multă insistenţă pentru amănunte în dauna aspectului artistic. Cele două valori din seria „Ziua aviaţiei" (1960) care-i aparţin, sînt desuete. La marca pentru al II-lea Festival internaţional G. Enescu concepţia unitară pierde datorită dezechilibrului imaginii în care se acordă prea mult loc manuscrisului muzical. „Turneul de juniori U.E.F.A." şi „Campionatele mondiale feminine de handbal" (1962), reproduc afişele manifestărilor respective făcute de V. Grigorescu. A XV-a sesiune O.N.U." (1961) face o bună impresie prin echilibrul punerii în

pagină spre deosebire de „Cosmonautica în slujba păcii" (1962) unde combinaţiile simple de reproduceri de mărci cu silueta mare a porumbelului aplicată deasupra au aspect dizgraţios. Cu „Fauna din rezervaţia naturală" (1969) artistul îşi regăseşte forma bună, nu însă fără reminiscenţe negative. Seria redă păsările în mediul lor cu multă naturaleţe şi simţ artistic totodată : desenul nu se pierde în amănunte de prisos, iar coloritul deşi este subordonat şi armonizat subiectului, prilejuieşte o deosebită atracţie. Ultimile două valori cu animale nu sînt la fel de reuşite şi strică unitatea şi frumuseţea seriei.

ŞERBAN ZAINEA pictor gravor de bacnote format între cele două războaie, s-a ocupat mult şi de mărci. A realizat în ultimul deceniu 8 serii din care 7 cu aniversări de personalităţi culturale, redînd corect portretele cu sau fără simbolurile respective, în maniera academistă, într-o punere în pagină devenită clasică, lipsindu-i preocuparea de a da notă originală. Dintre acestea, face o fericită excepţie „Figuri de seamă din trecutul operei româneşti" unde izbuteşte o realizare artistică deosebită prin suprapunerea portretului peste imaginea cu rolul reprezentativ, legînd cele două elemente cu ajutorul diferenţierii luminilor, ca-n filme. Cu aceasta îşi depăşeşte frumoasa sa realizare

pentru „Aniversarea a 500 de ani de la existența documentară a orașului București" din 1959. Cu seria următoare „Dansuri populare" (1966) cade în documentar, plătind-și tributul rutinei desenului liniar de mare precizie.

STOIANOV VLADIMIR, grafician specializat în timbre, aparține generației virstnice. Execută între 1960 și 1970 15 emisiuni cu tematici diferite și inegale ca realizare. În același an, 1976 trece de la realizarea excepțională a seriei „Sistemul metric" printr-o ingenioasă punere în pagină a unor elemente tematice total neaspectoase și folosirea unor culori sobre dar totodată plăcute, la soluțiile simpliste de încadrament de vechi timbru fiscal pentru portrete în medalion la seriile „Aniversări culturale" și alăturare de schelete și animale și contraste de lumini la seria „Animale preistorice", pentru ca anul următor să facă o serie foarte frumoasă, „Monumente istorice" unde redă arhitectura clădirilor, evidențiindu-le elementele stilistice fără a se pierde în detalii de amănunt, și le valorifică poetic prin contraste de lumini și colorit. Mai reușește o marcă bună pentru „Centenarul Bibliotecii Academiei R.S.R." (1967) cu clădirea frumos redată, după care cade în banalitate cu marca „100 de ani de la apariția primei ediții a Capitalului" (1967). „Mușcatele de grădină" (1968) pe care le execută cu multă finețe rămîne o serie monotonă datorită marii asemănări a motivului tematic, „9 iunie — Ziua pionerilor" (1968) cu imaginile compuse din busturi cărora le adaugă într-o parte cîteva margarete, într-un format lung și subțire, colorată tern, lipsită de interes și atracție ratează o temă cu mari posibilități. „A VII-a conferință a miniștrilor poștelor" (1968) are o soluție grafică banală pentru simbolul folosit. Cu seria „Fluturi" (1969) își reafirmă calitățile de bun machetator de timbre, redîndu-le frumusețea coloritului și naturaletea zborului prin diferite poziții, realizînd o plăcută punere în pagină. Din seriile executate în 1970 emisiunea „Trandafiri" are o punere în pagină simplă care evidențiază frumusețea florilor, desenate cu multă finețe. Din păcate procesul de imprimare nu a reușit să pună în valoare din plin machetele. Marca de 75 de ani de navigație română" (1970) n-are farmecul marinelor lui Știubei, iar cea pentru „Tîrgul internațional București 1970" nu redă amploarea acestuia.

ION DRUGĂ, grafician cu o bogată și remarcabilă activitate în grafica publicitară după 1944, s-a ocupat intens de machetele de mărci abordînd teme dintre cele mai variate. Între 1960 și 1970 a executat 20 de emisiuni și

a colaborat la realizarea altor 12. Lucrează la început în colaborare cu P. Grant și Al. Alexe (1960) și în continuare pînă în 1964 numai cu P. Grant. În 1965 colaborează cu Silviu Zarimba la „Cosmonautică I" și cu Gh. Bozianu la „Cosmonautică II", ambele bine reușite și „75 de ani de la moartea lui Vasile Alecsandri", marcă lipsită de originalitate în ceea ce privește compoziția. Din 1966 lucrează singur dovedind pe lîngă siguranța desenului, remarcabilă în mărcile din emisiunile anterioare, spirit inventiv și calități de colorist. Cu seria „Păsări cîntătoare" (1966) se manifestă modern și original prin

ingeniozitatea combinării imaginii cu simbolul, armonia punerii în pagină și coloritul strălucitor obținut prin folosirea cernelii materializate. „Uzuale" (1967-1968) serie de 22 de valori avînd ca temă mijloacele de transport și telecomunicații, nu mai este tratată în desen tehnic ca uzualele din 1960 ci pictural: vehicolele, instalațiile și aparatele deși sînt redate cu precizie, imaginile lor sînt de astă dată artistice prin alegerea unghiului de vedere cel mai avantajos, mediu ambiant potrivit și mai ales a jocului de lumini și umbre cu care le redă aspectul din realitate. Realizărilor sale de mare succes li se adaugă cîteva serii din emisiunile „Cosmonautica", „Soiuz 4—5", „Apollo" 9, 10, unde scopul zborurilor este redat prin imagini cuprinzînd elementele semnificative desenate cu mare precizie, frumos compuse și sugestiv colorate, spre deosebire de care „Apollo 8" este schematică. Se remarcă prin originalitatea soluției de redare și colorit „Expoziția mondială de la Montreal — Canada 1967" și „Colaborarea cultural-economică intereuropeană" (1969), precum și încadramentele la emisiunile „Reproduceri de artă" din 1966 și 1967. „Flori de stepă" (1969) cîștigă prin fondul colorat, care însă nu reprezintă o soluție originală. Chenarul Mărcii „Gh. Gheorghiu Dej" (1966) este prea încărcat cu aur, iar aceea pentru emisiunea „50 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie" (1967) nu iese din comun. La marca „20 de ani de la înființarea Federației Internaționale de Artă Fotografică" folosește o punere în pagină tip „Centenarul Filarmonicii" este avantajat de forma alungit vertical, dar literele prea mari de jos lasă o impresie neplăcută.

GRIGORESCU VIGENȚIU pictor și grafician remarcabil din generația artiștilor formați după 1944, s-a ocupat și de machete de timbre avînd pre-

dilecție pentru teme sportive. Între 1960 și 1970 execută două serii, „Mari aniversări culturale" (1961) cu portrete bine desenate într-o punere în pagină

simplă și sobră, și „Sport“ (1969), serie atractivă prin redarea sportivilor în poziții ce evidențiază forța și dinamismul mișcărilor, paginației aerată și fond de culoare care avantajează imaginea, realizînd un progres față de seria „Sport“ din 1959 cu imaginile detaliate ilustrativ și prin aceasta mai puțin viguroase.

ION DUMITRANA, desenator și gravor specializat în execuția timbrelor, debutează în 1949 ca machetator de mărci poștale, desfășurînd de atunci o bogată activitate în această direcție. În ultimul deceniu realizează peste 50 de emisiuni abordînd toate tematicile, politică, istorie economie, știință și tehnică, comunicații, cosmos, cultură și artă, sport, floră și faună. Dintre acestea aproape o treime fiind incadramente pentru diferite reproduceri, reprezintă o contribuție modestă. Pentru redarea temelor politice adoptă o soluție simplă și clară folosind elemente simbolice și ilustrative într-o punere în pagină echilibrată. În felul acesta se prezintă „40 de ani de la greva generală din 1920“ (1960), „40 de ani de la înființarea P.C.R.“ (1961), „Încheierea colectivizării agriculturii“ (1962) în colaborare cu E. Palade și A. Predescu, „45 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie“, „100 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin“ (1970). Temele istorice ilustrate prin reproduceri după opere de artă au fie o ornamentație marginală încărcată amintind de vechile mărci ca „50 de ani de la bătăliile de la Mărășești, Mărăști și Oituz“, „450 de ani de la zidirea Mănăstiri Curtea de Argeș“ (1967), „150 de ani de la nașterea domnitorului Alexandru Ioan Cuza“, (1970), fie un incadrament liniar simplu ca „90 de ani de la independența de stat a României“ (1967), „60 de ani de la răscoala țărănească din 1907“ (1967), cu aceași reproducere după pictura „1907“ de Octav Băncilă folosită și cu zece ani în urmă, „Semicentenarul Unirii Transilvaniei cu România“ (1968). În emisiunea „120 de ani de la revoluția din 1848“i paginația portretelor față de desen nu este cea corespunzătoare „față în față“ ce se putea obține simplu prin ranversarea desenului. Face excepție marca pentru „550 de ani de la moartea lui Mircea cel Bătrîn“ (1968), excelent rezolvată prin soluția ingenioasă de colaj a reproducerii portretului după o freasică din sec. XVI, al cărei aspect impunător este evidențiat prin formatul înalt, iar vechimea prin zdrențuirea marginilor și literele arhaice. Față de aceasta, marca „500 de ani de la zidirea Mănăstirii Putna“ (1967) nu este mai puțin reușită. Tema economică este abordată în „Al IV-lea Pavilion de mostre“ (1962) realizată în colaborare cu A. Lucaci, R. Veluda și I. Schön, serie reușită cu aspect modern obținut prin folosirea unei ușoare stilizări și obiectelor, punerea în pagină echilibrată și armonia coloritului. „Campania mondială împotriva foamei“ și „Împădurirea“ (ambele din 1963) sînt desuete datorită ilustrațiilor banale și mult prea generale ca temă. Seria „Transporturi“ (1963) păcătuiește prin redarea statică a vehicolelor. Pentru „Centenarul C.F.R.“ (1969) realizează o marcă frumoasă cu tema bine evidențiată prin exploatarea planurilor : în față o locomotivă electrică căreia i se sugerează iuțeala prin direcția sa în diagonala mărcii și perspectiva accentuată și în fundal silueta primei locomotive care pare că merge încet datorită poziției orizontale și depărtării. Colaborează cu Harald Meschendörfer la seria „Aviația“ (1960), executînd ultimele patru valori net superioare primelor prin factura lor modernă, pe care o reia mai tîrziu la seria „50 de ani de la înființarea aviației civile în România“. În acest interval realizează șase serii de Cosmonautică („I. Gagarin“ — 1961, „Al. doilea om în cosmos“ — 1961, „Primul zbor în grup a două nave cosmice, Vastoc 1 și 2“ — 1962, „Luna IV“

— 1963, „Vostoc 5 și 6“ — 1963), cu portrete reușite ale cosmonauților. Cu ocazia eclipsei totale de soare din 1961 execută o serie de două mărci cu momentul întunecării bine redat peste priveliște de arhitectură moderne bucureștene. În cadrul tematicii legate de aniversări realizează „Centenarul Universității București“ (1964) cu efigia domnitorului Cuza și clădirea pierdută datorită mișcării ei în medalion „Centenarul C.E.C.“ (1964) cu clădirea frumos redată și mai tîrziu seria Aniversări culturale 1968 cu portrete în manieră aca-

demistă, paginate simplu. Face în cadramente liniare pentru seriile „Reproduceri de artă“ 1968 și 1969 ca și cele pentru reproducerile cu teme istorice iar pentru „Fresce“ 1969 le preia pe acele din vechile biserici. Din tematica sport, se remarcă seria Hipism (1964) reușită în redarea diferitelor probe, prin punerea cea mai potrivită în pagină și folosirea unui colorit armonios, spre deosebire de celelalte „Jocurile olimpice de iarnă de la Insbruk 1964“, unde redarea mai puțin reușită a sportivilor nu este avantajată de folosirea formatului pătrat al mărcii, și de „Campionatele mondiale de hochei pe gheață“ cu desen și colorit grosolan. În „Vînătoarea“ (1961) capetele animalelor din primul plan predomină scenele de vînătoare care se pierde în fundal, diferența de tratare a planurilor fiind dăunătoare aspectului de ansamblu ,spre deosebire de seria de mai tîrziu „Păsări de rasă“ (1963) frumos desenată și colorată unde capul din prim plan și silueta din fundal sînt îmbinate într-o originală punere în pagină. Dintre numeroasele mărci pentru „Ziua mărcii poștale“ cea din 1964 cu clădirile noi și vechi frumos desenate este cea mai reușită, tocmai prin lipsa ornamentelor care abundă la celelalte. Gravează în taille douce pe oțel seriile „A 3-lea Congres și festival internațional G. Enescu“ transpunînd portretele compozitorilor realizate în diferite opere de artă plastică, „Muzeul satului“, „Momente istorice“ (1968), desenată împreună cu Aida Constantinescu Tasgian și emisiunle „Ziua mărcii poștale“ (1966, 1967 și 1968) dînd imaginilor respective o deosebită finețe.

AIDA CONSTANTINESCU TASGIAN, graficiană specializată în execuția timbrelor, cu o activitate de aproape două decenii în acest domeniu, a realizat între 1960 și 1970 peste 30 de emisiuni de mărci poștale cu diferite teme: politice, cultural-artistice, flori și faună. Din seriile sale politice fac parte „A XV-a aniversare a Federației tineretului democrat" (1960) cu desen simbolic într-o frumoasă rezolvare de punere în pagină și distribuție echilibrată a textelor pe flamura care înfășoară globul, „Ziua femeii" (1960) și „Congresul mondial al femeilor" (1963) cu imagini banale de capete pe fundalul globului, „150 de ani de la nașterea lui Fr. Engels", simplă, numai cu portretul pe fond alb, „50 de ani de existență a Organizației internaționale a muncii" (1970) ingenios rezolvată prin aranjarea inversă a desenelor simbolice reprezentînd mîini cu scule și „A XXV-a aniversare a eliberării" (1970) înfățișînd Monumentul ostașilor români din București într-un încadrament simplu. Desenează frumos clădirile pentru seriile „Arhitectura romînească modernă" (1961) și „Monumente istorice" (1968) în contrast izbitor cu desenul liniar simplist al noului sediu al Uniunii poștale universale de pe marca respectivă (1970). Tratează arta populară în emisiunile „Muzeul satului" punînd în evidență atît frumusețea ornamentației stîlpilor și porților așezîndu-le în prim plan pentru a li se distinge detaliile, cît și forma și proporțiile caselor distanțate în fundal, îmbinînd plăcut elementele celor două planuri. Seriile „Instrumente muzicale populare" (1961) și „Costume populare" (1968 și 1969) sînt mai puțin izbutite datorită tratării strict documentare. „Centenarul modei naționale" (1967) și „Numismatica în România" (1970) cu redarea clară de la efigii și scris pînă la aspectul metalului, într-o punere în pagină echilibrată și pe un fond de culoare plăcută, constituiesc o frumoasă reușită. „Centenarul Uniunii Internaționale de telecomunicații" (1965) ca și „Centenarul Academiei R.S.R." (1966) am-

bele cu desene simbolice sînt plăcut paginate. Redă flora și fauna în numeroase emisiuni: „Legumicultura" (1963), „Fructe de pădure" (1964), „Grădina botanică din Cluj" (1965), „Flora carpatină" (1967), „Fluturi" (1960), „Insecte din țara noastră" — fluturi și gîndaci (1964), „Apicultura"

(1965), „Reptile" (1965), „Crustacee și moluște" (1966). Cu excepția seriei „Crustacee și moluște" redactată artistic prin înfățișarea cu naturalețe a animalelor în mediul ambiant, jocul de lumini și coloritul foarte bine potrivite, integrarea textelor în locurile libere pentru folosirea completă a suprafeței, toate celelalte sînt tratate didactic.

ION UNTCH grafician format după 1944, se ocupă de desen, gravură, ilustrații de carte și machete de mărci. Realizează o serie frumoasă „Pescuitul sportiv" (1961) cu plăcute vederi de mari întinderi de apă cu figurile bine redate în prim plan, nesusținută însă suficient coloristic. Celelalte serii ale sale sînt mai puțin reușite: „Animale de rasă" (1963) este tratată naturist, „Grădina zoologică din București" (1964) didactic, „Ziua mărcii poștale" (1963) documentar, „Centenarul învățămîntului superior de artă" (1964) se alătură pur și simplu simbolurile respective, „Al VIII-lea Congres internațional de știința solului" (1964) lasă o impresie neplăcută datorită micimii portretului față de mărimea mărcii.

EUGEN PALADE, grafician, format de asemenea după 1944, cu vechi preocupări pentru machetele de mărci colaborează cu I. Dumitrana și A. Predescu la „Încheierea colectivizării agriculturii" (1962) și cu Fl. Ivănuș la „Spartachiada tineretului" (1965) serie cu scenele de sport bine realizate. Succesul său îl constituie seria „10 ani de la moartea sculptorului C. Brîncuși", realizată printr-o frumoasă punere în pagină a reproducerilor bine alese ale sculpturilor și monumentelor sale aflate în România, pe fundal cu elemente decorative folclorice, frumos colorat. „Aniversări culturale" (1967) au aspect învechit datorită redării portretelor în manieră academistă și alăturări simple a simbolurilor respective, cu excepția celui al lui Dinu Lipatti care este vioi și bine potrivit cu partitura muzicală". „A XV-a aniversare O.N.U." (1967) are emblema și textul bine puse în pagină. În „Inundația" (1970) redă în manieră de ilustrații momentul calamității și principalele acțiuni de ajutor, accentuînd dramatismul prin coloritul sumbru.

SILVIU ZARIMBA, grafician dovedind aptitudini pentru execuția timbrelor a realizat în ultimii zece ani 5 serii și a colaborat la alte 3. Cea mai reușită dintre toate este „Pești din acvariul de la Constanța" (1964) foarte atractivă prin îmbinarea armonioasă a redării cu exactitate a subiectului cu decorativismul fundalului într-o rezolvare simplă de mare efect: pe fondul de linii ondulate care sugerează unduirea apei, vietățile sînt redate în aspecte firești de mișcare (peștii), pîndă (scorpia) sau repaus (caii de mare) prin poziții oblice, orizontală și verticală. „Jocurile balcanice din 1964" realizată în colaborare cu M. Giurcă pierde datorită reducerii imaginilor cu scene sportive prin închiderea lor în medalioane, care devin neinteresante datorită micimii, fiind concurate de cercul înscris în patrat și literele exagerat de mari din partea de jos. „Fabule și basme" (1965) sînt redate prin mici ilustrate foarte la subiect, din care unele suferă de pe urma unor greșeli de punere în pagină și stîngăcii: calul lui Harap Alb nu se îndreaptă spre urs, ci merge pe diagonala mărcii sugerînd alergarea și înfruntarea, ursul nu e bine desenat. Făt Frumos pare că se îndepărtează de Ileana Cosînzeana deoarece portretul este în spatele lui. În același an colaborează fructuos cu I. Drugă la realizarea seriei „Cosmonautică".

Marca pentru „Congresul de înființare a Uniunii naționale a cooperativelor agricole“ (1966) este încărcată, iar cea rezultată din colaborarea sa la „Centenarul Academiei R.S.R.“ (1966) este banală. Ultimele două mărci executate în 1966 „Anul internațional al drepturilor omului“ și „Organizația mondială a sănătății“ cu desene simbolice nu se remarcă nici ele prin calități deosebite.

FLORIN IVANUȘ se impune în grafica de timbre în ultimii ani cu cîteva realizări frumoase. Începe prin colaborarea cu Eugen Palade la „Spartachiada tineretului“ (1965) după care execută singur seria „Vînat migrator“, corect desenată cu o redare ingenioasă prin suprapunerea păsării din prim plan peste mediul natural ilustrat în fundal, dar dezavantajată de punerea în pagină redusă la înscrierea cercului în patrat, fără preocupări, pentru umpelrea tuturor colțurilor. „Trofee de vînătoare“ din același an,

reprezintă o nereușită datorită tratării naturaliste a animalelor și paginației defectuoase. Anul următor realizează o serie frumoasă, „Florea acvatică“, în colaborare cu Simion Bolunduță, cu plantele excelent desenate suprapuse pe un fundal colorat, cu jocuri de lumini, care sugerează apa. Cu „Păsări de pradă“ (1967) își afirmă calitățile de bun grafician de mărci, reluînd modul de prezentare al seriei „Vînatul migrator“, eliminîndu-i toate defectele, dar din păcate nereprodusă în coloritul original. „Circul“ (1969) este cea mai reușită din seriile sale. Varietatea spectacolului este prinsă în aspectele ei specifice, jonglerie, clovnerie, acrobație, și echilibristică, echitație, dans gimnastic, și dresaj de animale sălbatice redate în imagini frumos compuse și desenate cu colorit viu, plăcut armonizat, foarte atrăgător prin aspectul său pictural.

AUREL POPESCU s-a afirmat în ultimii ani în grafica de timbre prin frumoase serii cu teme sportive. Debutează cu seria „Jocurile olimpice de iarnă de la Grenoble 1968“ (apărută în anul 1967) cu probele redate spectaculos și dinamic exploatînd așezarea pe diagonală, dovedind remarcabile calități de desenator, colorist și paginator. Pentru „Olimpiada Mexic“ (1968) execută o serie frumoasă bazată pe ideea ingenioasă a suprapunerii probelor pe celebrul calendar aztec Piatra soarelui, folosit ca simbol de localizare, într-o factură modernă, stilizate și redarea mișcărilor cu ajutorul jocului de linii ale corpului și membrelor, accentuată prin vioiciunea coloritului. „Campionatele mondiale de box de la București“ (1969) nu mai au același farmec datorită fazelor prea simple și tratării naturaliste cu grijă deosebită pentru redarea musculaturii și a costumelor. „Campionatul mondial de fotbal Mexic 1970“, cu faze bine alese, într-o redare realistă plină de dinamism în jocul de linii și în întrebuințarea în întregime a suprafeței mărcii, reia aspectul precedentei mult îmbunătățit de data aceasta.

Pe lîngă pictorii și graficienii în ale căror preocupări machetele de timbre au ocupat un loc important în ultimul deceniu, mai sînt numeroși artiști, cu activitate remarcabilă, care în acest răstimp au executat sporadic sau ocazional machete de timbre, dintre care unele cu nimic mai prejos celor realizate de primii. Din această a doua categorie fac parte Alex. Ionescu-Iași, Müller Cristea, Iosif Cova, Alexa Alexe, Adrian Lucaci, Aurel Predescu, Ilie Hașieganu, Ela Conovici-Vasilco, Ilie Schön, Vlad Crivăț, Radu Veluda, Ciuvetescu Constantin și Emilia Boboia.

ALEXANDRU IONESCU-IAȘI, grafician cu îndelungată activitate, realizează în colaborare cu ION MIHĂIESCU în 1964 două emisiuni: „Puncte turistice de munte“, serie cu priveliști de munte, cu largă perspectivă frumoasă în ansamblu, dar cu desenul lipsit de finețe și precizie și „Aniversări culturale“, cu portrete și elemente simbolice banale, tributară manierei academiste MÜLLER CRISTEA, și IOSIF COVA, primul grafician de coperte și al doilea afișist, realizează împreună prima marcă din seria „Al II-lea om în cosmos“, cu aspect

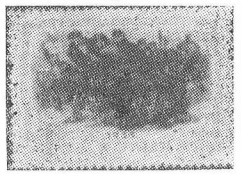

de afiș. ALEXANDRU ALEXE, desenator și gravor, colaborează în 1960 cu P. Grant și I. Drugă la execuția seriilor „Viticultura“ și „Litoralul nostru“, iar mai tîrziu realizează singur seria „Campionatele mondiale de fotbal 1965“ unde folosirea suprapunerii în imaginile sportivilor rupe unitatea scenelor, datorită contrastului de lumini în care aceștia sînt redați, precum și diferența de tratare a imaginilor față de fundalul liniar strică aspectul de ansamblu al mărcilor. ADRIAN LUCACI, grafician cu bogată activitate, contribuie la seria frumoasă „Al IV-lea pavilion de mostre“ (1962), integrîndu-se perfect în spiritul echipelor realizatorilor, ca și ceilalți de altminteri. AUREL PREDESCU, colaborează cu I. Dumitrana și E. Palade la realizarea seriei „Încheierea colectivizării agriculturii“ (1962) fără să se remarce prin ceva deosebit. ILIE HAȘIEGANU, execută seria „Campionatele mondiale de lupte“ (1967), cu figurile țepene, desenate cu aspect sculptural, artificiu care în cazul de față dăunează în loc să producă efect. ELLA CONOVICI-VASILCO, scenografă și decoratoare execută seria „Al II-lea Festival internațional al teatrelor de păpuși“ (1960), unde tratează umoristic păpușile fără preocupări pentru compoziție, punere în pagină și colorit. ILIE SCHÖN afișist, colaborează la emisiunea „Al IV-lea Pavilion de mostre“ (1962), realizează marca „30 de ani de la luptele eroice ale muncitorilor ceferiști și

petroliști" (1963), cu o compoziție cu numeroase personaje evocînd un moment din luptele muncitorilor de la Atelierele Griviței, și „Fructe — izvor de sănătate" (1963), tratată didactic. VLAD CRIVĂȚ și RADU VELUDA realizează în colaborare seriile „Sporturi nautice" (1963) și „Campionatele europene de volei" (1963) ; prima cu aspecte frumos redate ale natației, sco-

țind în evidență forța, viteza și eleganța mișcărilor înotătorilor și săritorilor, într-o punere în pagină sobră și aerată, iar cea de a doua cu diverse faze de luptă la fileu bine compuse și dinamice avînd ca simbol în fundal harta Europei. CONST. CIUVETESCU și EMILIA BOBOIA au executat fiecare cîte o marcă pentru seria „C.E.C." (1962) tratate diferit dar amîndouă nerealizate în ce privește compoziția motivelor folosite.

O altă categorie o constituiesc graficienii care și-au încercat posibilitățile în execuția machetelor de timbre. O parte din ei după una sau două nereușite au renunțat sau n-au mai fost solicitați să execute machete de mărci cum este cazul cu CONSTANȚA MARINESCU CEPTUREANU care a executat seriile „Jocuri sportive de copii în mediul sătesc" (1960), în manieră de vechi ilustrații de abecedar, și „Ziua mărcii poștale" (1961) fără elemente remarcabile, I. URSA căreia îi revin seriile „A XX-a aniversare a eliberării patriei" și „Medalii olimpice" (1964), prima desenată tehnic și colorată în contrast violent, iar cea de-a doua foarte încărcată, RUSU IORDACHE care a colaborat cu D. Știubei la seria „Jocurile olimpice de la Tokyo 1964". Alții au obținut rezultate demne de luat în seamă, dovedind reale posibilități în domeniul graficii de mărci, ca ANDREI DĂSCĂLESCU care a executat seriile „Campionatele europene de tir" (1965) cu aspect defavorizat datorită folosirii desenului în linii și pete și a abuzului de ținte, spre deosebire de „Olimpiada de șah din Cuba" (1966), foarte atrăgătoare care tocmai datorită aceluiași mod de execuție ce se pretează foarte bine geometriei, tablei de șah și figurilor. MIRCEA GIURCĂ colaborează cu Silviu Zarimba la „Jocurile balcanice"

(1964) și realizează singur „Cucerirea cosmosului" (1965) bine redată ca idee și frumos desenată. GH. BOZIANU, după ce colaborează cu I. Drugă la emisiunile „71 de ani de la moartea lui V. Alecsandri" (1965), „Cosmonautică II" (1965) și „10 ani de cosmonautică" (1967) execută singur marca „Apollo 12" (1969) care se înscrie printre cele mai bune mărci din această tematică. SIMION BOLUNDUȚĂ colaborează cu Fl. Ivănuș la „Flora acvatică" (1966) realizînd împreună o serie frumoasă. D. GALIN și C. GRIGORIU realizează în colaborare o marcă reușită cu desen simbolic „O.N.U. — 20 de ani de la înființare" (1967). DUMITRU DĂNILĂ dă la prima sa încercare o frumoasă serie „Anul nou" (1969) în care colindele și portul popular sînt redate într-o factură modernă cu desenul simplificat și coloritul strălucitor. F. GORĂNESCU și A. PETRENCO debutează promițător cu emisiunea „Colaborarea cultural-economică intereuropeană" (1970), realizată în colaborare, căreia îi găsesc o expresie grafică ingenioasă prin folosirea schemei legăturilor de telecomunicații pe fondul hărții Europei alcătuită din clape de teleimprimator, din păcate cu coloritul prea violent.

Strădaniilor artiștilor de a realiza machete de mărci frumoase și interesante, încununate de numeroase succese, după cum rezultă din trecerea în revistă a emisiunilor realizate în ultimii zece ani, li se adaugă eforturile Fabricii de timbre pentru reproducerea lor în bune condiții și de a oferi posibilități sporite în vederea asigurării de noi mijloace favorabile creației artistice. Pe această linie se înscriu introducerea procedeului de tipărire în policromie a mărcilor, care a permis redarea în culori cu excelente rezultate a reproducerilor de artă și va permite în viitor artiștilor să folosească o paletă coloristică mult mai largă decît pînă acum, precum și întrebuințarea cernelii metalizate la tipărire cu carese obține un colorit strălucitor de mare efect.

Din cele arătate rezultă că în prezent există mari posibilități atît în ceea ce privește creația artistică cît și execuția tehnică, ceea ce duce la prognosticuri favorabile pentru viitor.

ION TOBESCU

COMPLETARE LA STUDIUL DESPRE ȘTAMPILELE POȘTALE, APLICATE DUPĂ PROCLAMAREA REPUBLICII.

În introducere consider util a se reaminti filateliștilor, importanța ștampilografiei în filatelie. Un bun cunoscător al filateliei nu poate fi considerat decît acela care cît de cît cunoaște și ștampilele poștale care se referă la colecția sa, iar lipsa acestor cunoștințe echivalează cu lipsa de cunoștințe despre dantelură sau culori (capacitatea de a se folosi de „tabelul de culori") Preocuparea pentru a se cunoaște tot mai bine ștampila româ-

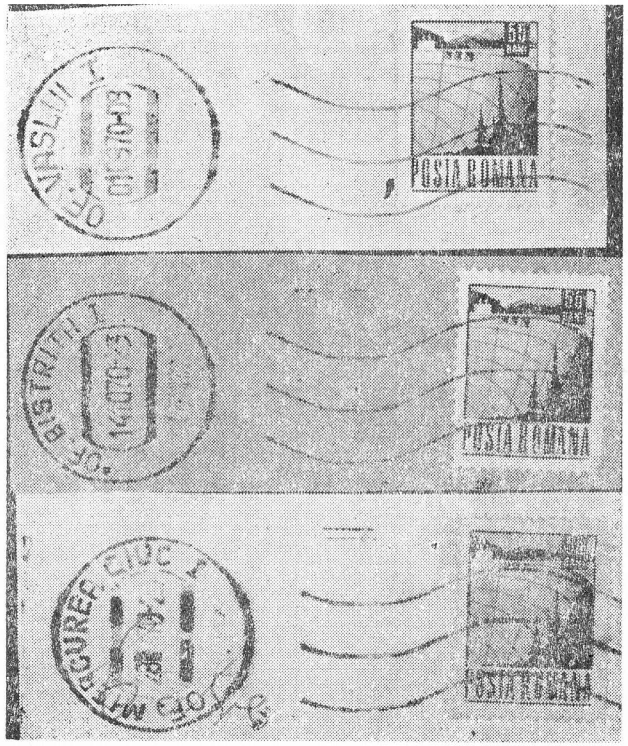

Fig. 1

neașcă de toate felurile în perioada de după proclamarea republicii este cu atît mai justificată cu cît orientarea generală a filateliei se îndreaptă spre o filatelie pură, curățată de latura ei mercantilă în care piese ștampilate o să aibă un cuvînt de spus. Stampila publicitară este numai începutul ștampila despre a cărei importanță nu se mai discută, ea va fi urmată însă probabil de alte și alte tipuri de ștampile care vor fi incluse în colecții. În acest context cele ce urmează capătă alte valențe.

ȘTAMPILA UZUALĂ TIP 1970

a) Continuîndu-și dezvoltarea bazei ei tehnico-materială Direcția generală a poștelor a extins folosirea ștampilării mecanice și la oficiile poștale obișnuite. Tipul de ștampilă mecanică, elegantă este formată dintr-un cerc de 26 mm iar în interior are o lamă cu linii de sus și jos îngroșate. În interiorul lamei se găsesc datele referitoare la expedierea corespondenței inclusiv ora. De subliniat că și la aceste tipuri de ștampile se mai menține inconvenientul că asupra mărcii trec cele trei linii ondulate ale ștampilei și nu ștampila propriu zisă (vezi figura 1.) Mai trebuie de adăugat că ștampila mecanică a oficiilor poștale tip 1970 se menționează și numărul oficiului care a efectuat ștampilarea (vezi ștampilele of. Miercurea Ciuc I of. Bistrița I, of. Vaslui I). De reținut că cele enumerate sînt reședințe de județ organizate după desființarea regiunilor, deci în trecut cu un trafic poștal redus.

Fig. 2.

b) Ștampila mecanică cu 5 linii ondulate de 26 mm a fost de asemenea extinsă în anul 1970 (vezi figura București 1, București 3). Ea se deosebește fundamental de ștampila mecanică amintită la capitolul „a"

în primul rînd prin aceea că ştampila se găseşte în partea dreaptă deci în mod normal ea este aplicată pe marcă. Această ştampilă aşa cum am mai denumit-o „degetar format mare" se compune dintr-un cerc simplu, care în partea de sus are menţionat localitatea şi în unele cazuri şi numărul oficiului, iar în interiorul cercului pe trei rînduri datele poştale respectiv ziua, luna, anul şi ora aplicării ştampilei. De menţionat că ştampilele nu păstrează aceeaşi ordine în menţionarea acestor date. La ştampila Bucureşti 1 din figură se menţionează întîi ora aplicării ştampilei, ziua şi luna, apoi anul, respectiv „1970". La ştampila Bucureşti 3, ordinea este însă următoarea: întîi se menţionează ziua şi luna, apoi anul şi la urmă ora aplicării ştampilei.

c) Au continuat să fie aplicate ştampile de tip vechi — dublu cerc pe diametru două linii care întretaie cercul interior şi care includ datele

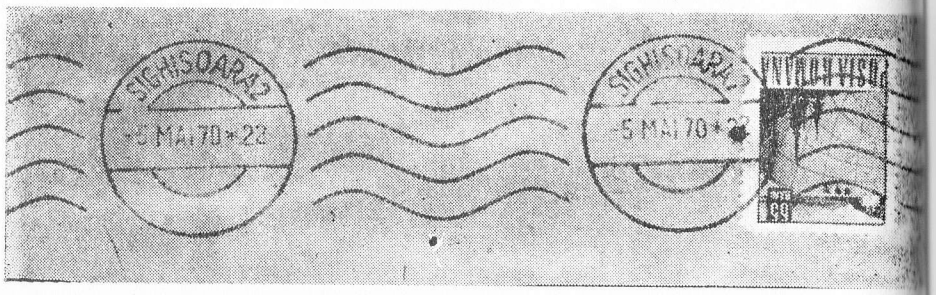

Fig. 3.

poştale privind aplicarea ştampilei — urmate de 5 linii ondulate. Această ştampilă se repetă de două chiar şi de trei ori succesiv pe o trimitere poştală (vezi figura 3 Sighişoara 2). Se pare că este vorba de o adaptare la aparatele vechi a unei ştampile noi.

Ştampile tranzit mecanice. Ştampile tranzit mecanice — după cum se ştie se compun din aceleaşi elemente ca şi ştampila mecanică descrisă la punctul a) din capitolul precedent. De menţionat însă că la această ştampilă denumirea localităţii, vezi „R. Vîlcea, Tr. Severin, Brăila, Trg. Mureş", este în partea de sus a ştampilei, iar în partea de jos se află între două linioare menţiunea „OF TRANZIT" (vezi figura 4). Din cele de mai sus rezultă că în 1970 ştampila mecanică modernă tranzit a fost mult extinsă, se pare că în toate reşedinţele de judeţ.

ŞTAMPILELE OFICIULUI DE CARTARE BUCUREŞTI

Sînt mult cunoscute din partea acelora care se preocupă cu ştampilografie ştampilele mecanice din Bucureşti pentru cartarea corespondenţei cu însemnele A.B.C. Paralel cu aceste ştampile de mare randament au fost menţinute şi ştampilele de cartare de mînă, pentru cartarea corespondenţei dar în mod deosebit pentru cartarea trimiterilor poştale de dimensiuni mai mari inclusiv ziarele şi revistele.

La acest tip de ştampile distingem patru tipuri.

Tip. I. Cerc dublu cu un diametru de 25 mm care poartă inscripţia în partea de sus. OF. BUC. CARTARE iar în partea de jos o linioară. În in-

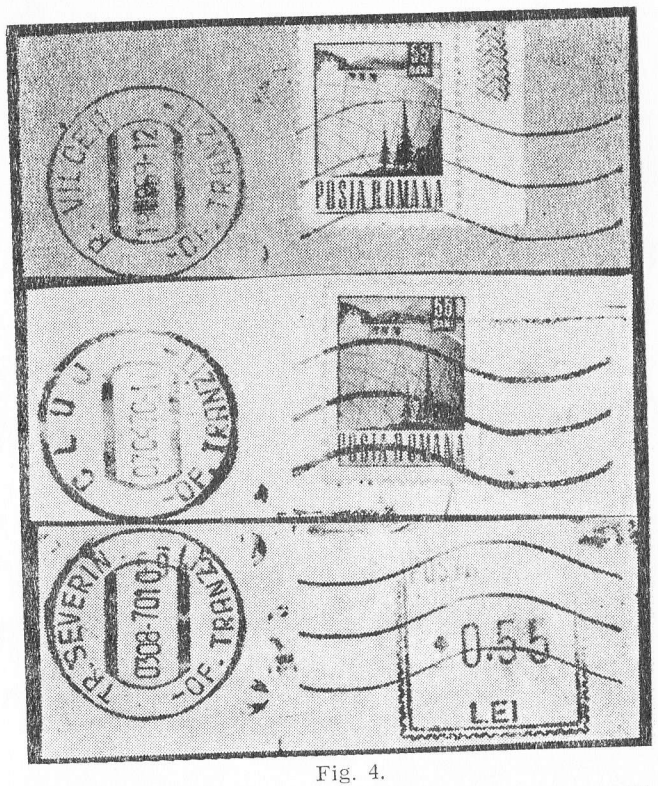

Fig. 4.

teriorul cercului dublu pe diametru fără încadrament, se află elementele care confirmă data aplicării ştampilei (vezi figura 5).

Tip. II. Aceleaşi elemente constitutive ca la tip. I. cu o singură deosebire că în partea de jos a ştampilei lipseşte linioara.

De menţionat că ştampilele tip. I. şi II. sînt ştampile vechi, uzate care astăzi nu se mai aplică.

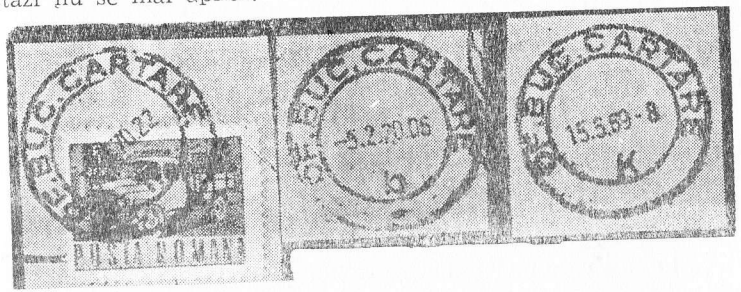

Fig. 5

Tip. III. Este o ștampilă manuală modernă. Are pe diametru 24 mm. Este formată dintr-un dublu cerc mai îngust decît la tipul I și II pe diametru fără încadrament are elementele care confirmă data aplicării ștam-

Fig. 6

pilei — respectiv: ziua, luna, anul și ora efectuării cartării. Inscripția în partea de sus a cercului este „București" iar în partea de jos „cartare". Între aceste două cuvinte la dreapta și la stînga se găsește cîte o linioară scurtă și groasă.

În interiorul cercului, în partea de jos se află cîte o literă de rînd îngroșată care în principal o deosebesc de tipul următor care are aceste litere de un alt caracter (vezi figura cu elemente comparative tip III și tip IV).

Tip IV. Are aceleași elemente ca tip III deosebirile acestei ștampile de cartare sînt pe de o parte în literele mai subțiri un cursiv elegant, pe de altă parte în cele două linioare mai subțiri și mai lungi care despart la dreapta și la stînga cuvîntul „BUCUREȘTI" de cuvîntul „CARTARE" (vezi figura 6).

Tip. V. Are aceleași elemente constitutive ca tip IV, însă dublul cerc este cu mult mai îngust. Cuvintele „BUCUREȘTI" și „CARTARE" sînt formate din verzale mici, iar între cele două cuvinte este o linioară foarte scurtă și îngroșată (vezi ștampila a ghișeului „m" din figura tip. III.).

Cîteva lucruri care mai trebuiesc reținute în legătură cu aceste ștampile: Multitudinea ghișeelor dovedește uriașa muncă desfășurată cu cartarea

Fig. 7.

corespondenței pentru București, totodată preocuparea ca ea să fie în cel mai scurt timp înmînată destinatarului.

Ghișeul de cartare nu este legat de un oficiu poștal, ci de mai multe. Se pare că această operațiune atît de vitală pentru o trimitere poștală se efectuează de ghișeele de cartare în funcție de direcția sosirii, trimiterii, orei și a rotației de serviciu a funcționarului de la ghișeu.

De reținut un lucru deosebit de important ștampila de cartare nu înseamnă ștampila de sosire (în mod normal așa ar trebui să fie). Alături de ștampila de cartare ar fi de dorit ca oficiul care destribuie corespondența să aplice ștampila de sosire (vezi figura 8).

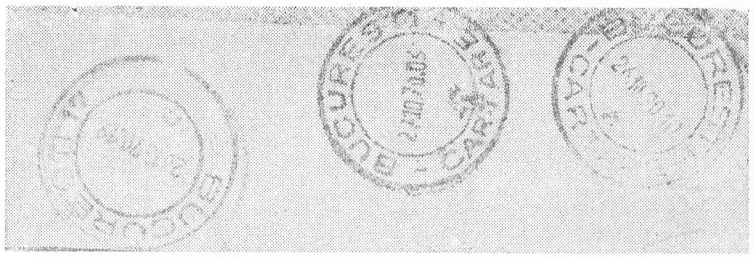

Fig. 8.

În final la ștampila de cartare normală trebuie luat act, că datorită varietății trimiterilor poștale și a altor elemente ca dimensiuni etc., ea nu va putea fi înlocuită — cel puțin într-un viitor apropiat — de ștampile mecanice de mare randament aplicată pe corespondență standard.

VINIETE POȘTALE CU FUNCȚII DE ȘTAMPILE

Fiecărui cetățean — fie el filatelist sau nu — îi sînt cunoscute viniete dreptunghiulare care se aplică în cele mai multe cazuri pe o corespondență recomandată. De asemenea îi sînt cunoscute și ștampilele recomandate. Aceste

viniete dreptunghiulare au menirea să raționalizeze înregistrarea unei corespondențe recomandate. Funcțiile acestor viniete sînt : datorită literei „R" roșie și a inscripției, ea atrage atenția minuitorilor corespondenței că au de a face cu o trimitere recomandată, o înregistrează mai ușor — vinieta în general pe lîngă denumirea localității are tipărită pe ea și numărul de înregistrare· atrage atenția la sosire asupra caracterului trimiterii poștale care obligă la anumite operațiuni de înregistrare și la o atenție mai mare la cartare și distribuire (lungimea vinietei este în general între 43 și 45 mm iar înălțimea de cca. 10 mm).

În mod curent distingem următoarele tipuri de viniete.

Tip. I. Este o vinietă care într-un chenar dreptunghiular roșu în partea stîngă are închis într-un dreptunghiu pe verticală o literă „R" verzale de tip „schmale". Acest tip în interior nu poartă nici o altă mențiune decît un număr (tip vechi) adică numărul de înregistrare (vezi nr. 5230 și 41).

Tip. II. are caracteristicile tipului I, cu o singură diferență că la acestea, lucrătorul de la poștă înregistrează și oficiul poștal (vezi din figura alăturată „58 ag. Oituz").

Tip. III. Este dominantă. Are aceleași caracteristici ca tip. I. însă în interior, are tipărit denumirea localității în culoarea albastră sau albastru

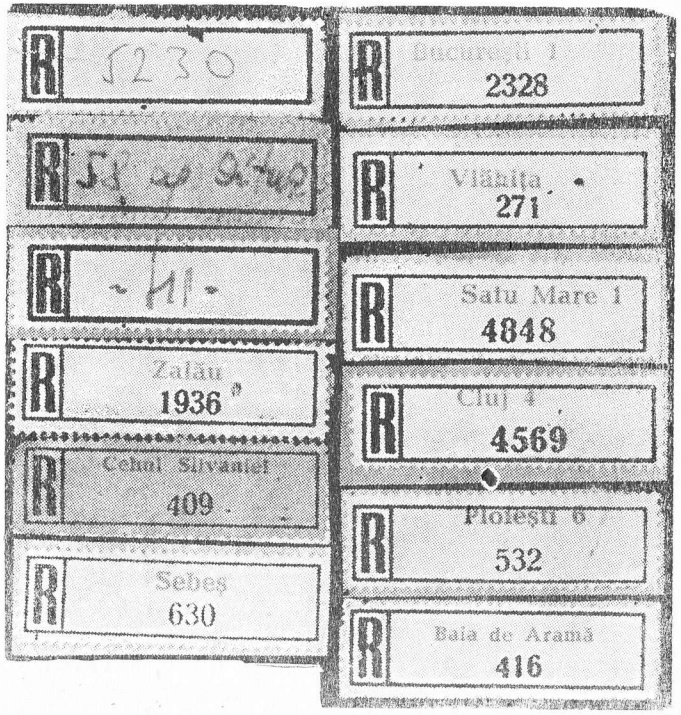

Fig. 9.

deschis și un număr de înregistrare (vezi din figura Zahău 1936 Cehul Silvaniei 409, Sebeș 630, Vlăhița 271, Baia de Aramă 416).

Tip. IV. Are toate caracteristicile tipului III, cu deosebire că pe aceste viniete este înregistrată și numărul oficiului poștal expeditor (vezi pe figura anexă București I-2328, Satu Mare I-4848, Cluj 4-4569, Ploiești 6-532).

Cîteva generalități : La oficiile poștale mari, unde funcționează ghișee mai multe pentru recomandate numărul de înregistrare se poate repeta. Fiecare ghișeu avînd tipărit un număr de viniete de la 1 în sus. Identificarea exactă a trimiterii poștale se poate face numai prin datele ștampilei de zi. Vinietele „R" funcționează paralel cu ștampilele recomandate de mînă, de multe ori chiar la aceeași oficiu poștal. Menționez în acest sens chiar și oficiile mari din capitală.

Viniete expres : Aplicarea lor se face din aceleași motive ca și la „R" cu o singură diferență că pe trimiterea poștală n-are rolul de identificare ci de

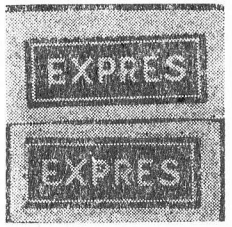

Fig. 10

menționare. Sînt cunoscute două tipuri de asemenea viniete roșii (roșu aprins sau cărămiziu cu litere albe). Una de format mai mare, cealaltă (de 25 mm) de format mai mică. Formatul mic este dominant (vezi figura 10).

Viniete cu mențiuni speciale. Despre onestitatea funcționării stricte în

DETERIORAT ÎN TRANSPORT

RECONDIȚIONAT P.T.T.R.

RECONDIȚIONAT P.T.T.R.

DETERIORAT ÎN TRANSPORT

DETERIORAT ÎN TRANSPORT
RECONDIȚIONAT P.T.T.R.

RECONDIȚIONAT P.T.T.R.
DETERIORAT ÎN TRANSPORT

Fig. 11

cadrul prevederilor Constituției a poștei române grăiesc și cele două viniete de serviciu care urmează a fi prezentate. Se știe că în rare cazuri — dar se întîmplă — trimiterea poștală se deteriorează în timpul transportului sau cartării, aceasta în deosebi la trimiteri poștale de dimensiuni mari. În aceste cazuri oficiile poștale procedează la refacerea trimiterii cu ajutorul unor viniete. Din astfel de viniete se cunosc două tipuri.

Tip I (90 pe 34 mm) este dantelat și are următoarea inscripție în culoare albastră închisă cu litere verzale de 3 mm deci mari „DETERIORAT ÎN TRANSPORT RECONDIȚIONAT P T T R". Această inscripție apare pe o vinietă de două ori (sub forma de tête-bêche (vezi figura 11).

Tip. II. Caracteristici generale ca la tipul I. adică este o vinietă de funcție poștală dantelată cu aceleași inscripții, se deosebește de prima prin următoarele caracteristici : dimensiunea este de 65 pe 40 mm deci aproape un pătrat, literele sînt cu mult mai mici și au culoarea de albastru deschis.

ȘTAMPILE PUBLICITARE TIP ANUL 1970

Ultima ștampilă publicitară aplicată în 1969 a fost aceea care populariza luna cadourilor. Ștampila avea următoarele caracteristici : dublu cerc întretăiat la diametru de o paralelă — care întretaie cercul interior — de lungime de 25 mm. Ștampila formată din două părți. Prima parte reproduce un brad stilizat și cuvintele „LUNA CADOURILOR", a doua parte a ștampilei reproduce o cutie cu cadouri legată cu o fundă și aceleași cuvinte cu un alt încadrament. Ștampila este importantă deoarece cu ea se încheie tipul ștampilelor publicitare late între 25 și 28 mm.

Fig. 12.

În 1970 au fost introduse ștampile publicitare cu text publicitar mai îngust decît ștampila propriu-zisă (de 23 cm). În prima parte a anului înălțimea ștampilei era pînă la 20 cm (vezi ștampilele „Citiți zilnic Scînteia — Abonamente presă la oficiile poștale", „Cereți la chioșcuri Viața economică —

Săptămînal citiți contemporanul)". Însă paralel a apărut ștampila publicitară de înălțimea de cca. 15 cm. care alături de ștampila de 25 cm. îi dă o notă de eleganță. Pentru a se putea confirma afirmația trebuiesc comparate ștampilele publicitare care popularizează muzeele din București, respectiv

Fig. 13.

ștampilele „Vizitați muzeul Storck", „Vizitați muzeul Zambaccian", „Vizitați muzeul Medrea" etc. (vezi figura 13 și figura comparativă despre muzeul

Fig. 14

Storck, aplicată în anii 1968 și 1969). Aceste ștampile vor fi mult căutate deoarece se încadrează în tematică Artă care continuă să rămînă o tematică preferată.

Cadrul nu permite că să înșirăm toate ștampilele publicitare apărute în viața filatelistului avînd mare nevoie de ele și în colecția sa specializată în anul 1970. Nu trebuie uitat că francaturile mecanice în general după un anumit timp devin foarte căutate, plicurile obișnuite în general nefiind păstrate. De asemenea trebuie reținut că unele francaturi mecanice au o viață scurtă și sînt cu atît mai mult căutate. Un exemplu de o asemenea francatură mecanică este aceea aplicată cu prilejul Centenarului Lenin (tip 1970) care are următoarea inscripție" 1870-1970 Centenarul nașterii lui V. I. Lenin" Ștampila propriu zisă este cea obișnuită în diametru de 25 mm.

În legătură cu ștampila publicitară reamintim că ea este aplicată — sînt și excepții — pe versoul plicului în toată lățimea ei astfel că pe un plic poate apare de 2—3 ori succesiv, ștampila-text publicitar. De asemenea mai trebuie reținut faptul că pentru colecții sau exponate este bine să reținem plicuri întregi — și nu fragmente și firește, într-o stare perfectă. Atragem atenția asupra stării ștampilei deoarece în majoritatea cazurilor aparatul mecanic — din neglijența unora — nu aplică ștampilă în întregimea ei în stare perfectă.

ȘTAMPILA SINISTRAȚILOR

Catastrofa care a bîntuit țara noastră în primăvară acestui an a lăsat urme și în ștampilografie. Deocamdată, într-un singur județ am reușit să descoper că lipsa de mărci a fost suplinită de o soluție ad-hoc prin ștampile. Bunăoară la Miercurea Ciuc, epuizîndu-se în acele zile mărcile de valoare mică folosite pentru francarea ziarelor și viața cerea în toate sectoarele ei să meargă înainte, inclusiv expedierea ziarelor, poșta din Miercurea Ciuc a găsit o soluție : Pe un asemenea plic de „sinistrați" găsim următoarele ștampile : Ștampila de zi emitentă. În cazul nostru o ștampilă obișnuită dublu cerc de 25 mm. pe diametru cu datele aplicării ei, iar jos pe cercul interior cu cifra oficiului care a aplicat ștampila (vezi figura „Miercurea Ciuc 23.5.70. 11 și litera „Z") pe versoul plicului ștampila de sosire, iar pe față ștampila oficială (de culoare roșie) care de fapt înlocuiește marca avînd următorul text „Republica Socialistă România, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, direcția județeană de poștă și telecomunicații Harghita". Nu trebuie să spun că aceste plicuri astăzi au devenit foarte rare, chiar datorită banalității lor, au trecut neobservate, pe lîngă filateliști. Ele trebuiesc căutate și bine îngrijite și așezate pe locuri cuvenite în colecție.

LITERA MISTICĂ DIN ȘTAMPILĂ

Mi s-a întîmplat destul de des, chiar filateliști cu o reputație mondială să mă întrebe, ce este cu literele acelea din interiorul ștampilelor „ce înseamnă aceste litere" „Ce înseamnă existența lor pentru filatelie ?" De la bun început trebuie precizat că însăși existența literelor este o mărturie a dezvoltării poștei, a înmulțirii corespondenței. Dacă, bunăoară, la oficiul de cartare manuală găsim ștampile de la „A" pînă la „Z" și la cel mai mic oficiu astăzi găsim deja ștampile cu primele litere din alfabet.

Litera care se găsește în partea de jos a interiorului ștampilei indică numărul ghișeului care a mînuit trimiterea. De subliniat că aceste litere sînt caracteristice tuturor ștampilelor de tip românesc adică cele de dublu

cerc 24-25 mm cît și pentru tipul anterior de acest format care este întreițat pe diametru cu două linii și cuprind datele trimiterii poștale.

Despre aceste ștampile „cu litere" ar fi foarte multe de spus în acest cadru însă n-o să adîncim problema spunînd cît este de necesar.

Se cunosc litere cursive subțiri (vezi pe planșa Brăila F, Orăștie), litere cursive cu totul îngroșate (vezi pe planșa *Romănași jud. Sălaj, Boteni* jud. Argeș) litere de dimensiuni mari (vezi *) La mijlocul ștampilei se află stema țării care umple întreg interiorul, dînd ștampilei o notă oficială.

Măneciul de Jos jud Brașov, Năsăud, jud. Bistrița Năsăud") și cu litere mici (vezi Pitești a — tranzit, Bacău 8) cu un cuvînt nu există o uniformitate la aceste ștampile. Însă, în nici un caz nu se cunoaște indicarea oficiului cu

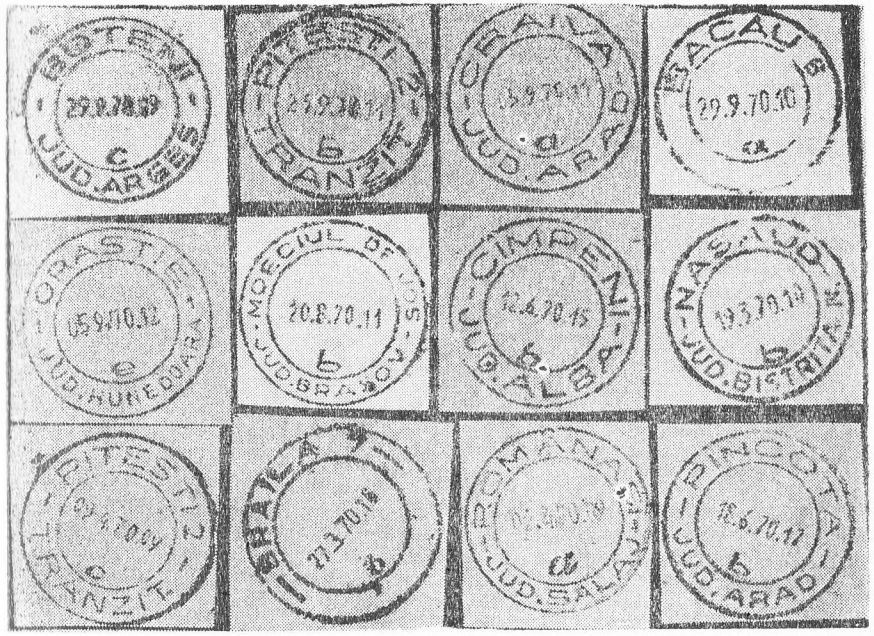

Fig. 15.

Litera care indică ghișeul emitent din cadrul oficiului este specifică ștampilei de format mic, la ștampila de tip mare nu se cunosc asemenea litere. Aceasta este determinat și de traficul poștal redus din perioada imediat următoare a războiului, a activității relativ reduse a poștei în primii ani de după război.

Ștampilele cu litere sînt aplicate cu tuș negru de poștă, obișnuit. Orice alt tuș este o excepție determinat de o forță majoră și tratat ca atare.

Pentru filateliști litera din ștampilă are multe semnificații : dă putința de a identifica ghișeul poștal care a mînuit trimiterea poștală și în cazuri unor nereguli (ștampila plină, plic deteriorat, etc) se poate adresa la sursă, la dorință își poate întocmi o colecție emanată de diferite oficii poștale sau

chiar de la toate ghișeele existente într-o localitate, în cunoștință de cauză își poate face trimiterea filatelică prin oficiul care dă cea mai mare atenție corespondenței respectiv ștampilei, în vastul domeniu al ștampilografiei îi dă putință ca să cunoască patrimoniul real al ștampilelor (auxiliar indispensabil al filateliei). De menționat că nu excludem posibilitatea ca mai înainte sau mai tîrziu să apară colecții specializate de ștampile. În aceste cazuri este firesc că ștampila să intereseze nu numai după format sau localitate ci și după litera de ghișeu. In asemenea colecții e bine ca colecționarul să dispună de toate tipurile de ștampile în care litera să se succeadă în ordinea firească al alfabetului. După părerea semnatarului acestor rînduri, o colecție de ștampile uzuale este o colecție de studiu filatelic, dacă nu este posibil pe plic — ele pot fi colecționate pe fragmente de plic sau chiar decupate, ca ștampilele să fie colecționate pe plic.

ȘTAMPILELE RETUR

Despre corectitudinea și seriozitate unei administrații poștale stă mărturie felul în care se preocupă cu restituirea corespondenței care din diferite motive independente de oficiul poștal, respectiv nu pot fi înmînate destinatarului. Oficiile poștale pentru a consemna acest act folosesc diferite tipuri de ștampile — O să prezentăm cîteva din cele folosite la București.

Tip. I. „RETUR", ștampila folosită frecvent pe toate tipurile de corespondență-Această ștampilă este însoțită cu regularitate și de o semnătură a factorului și data cînd a prezentat corespondența. Dimensiunile 35-37/8 mm. Această ștampilă în general este aplicată cu tuș negru.

Tip. II.. „RETOUR" sampila folosită frecvent pe toate tipurile de corespondență (varianta franceză) și această ștampilă este însoțită cu regularitate de o semnătură a factorului și data cînd a prezentat corespondența. Dimensiunile ștampilei este 30/pe 7 mm cu litere verzale mai mici și mai subțiri ca la tip I. Această stampilă în general a fost aplicată cu un tuș violet. Despre seriozitatea oficiilor noastre poștale grăiește faptul că atît acestea cît și celelalte ștampile cu caracter retur se aplica și pe ziare.

Tip. III. Este o ștampilă specială de restituire. Valori maxime de lungime și înălțime 57/13 mm. Inscripția în trei rînduri 1) „BUCUREȘTI" 2) „NU EXISTĂ ÎN BUCUREȘTI". 3) „ACEASTĂ STRADĂ". Această ștampilă în general se aplică cu tuș negru pe toate tipurile de corespondență de cele mai multe ori asociat cu cuvîntul „retur" cu semnătura factorului poștal și data înmînării corespondenței. În ștampilografie aceste piese le consider deosebit de interesante cu atît mai mult că nimeni nu le dă nici o atenție și nu le are în colecția sa.

Tip. IV. Este o stampilă cu caracter retur de lungime de 75/15 mm, cu toate liniile curbate (deci și cele orizontale și verticale). Ștampila în general s-a aplicat cu un tuș albastră. Are inscripția în două rînduri 1) „LA APELUL FACTORILOR" 2) „NECUNOSCUT" si sub această ștampilă se găsește scris data aplicării stampilei și semnătura factorului.

Tip. V. Este o ștampilă de tip „retur" de dimensiunile 70/20 mm aplicată cu tuș violet. Textul ștampilei e așezat în 4 rînduri 1) „LA APELUL" 2) „FACTORILOR, NECUNOSCUT", 3) „SE APROBĂ ÎNAPOIEREA 4) „DIRIGINTE" La acest tip, ștampila „retur" se aplică numai după aprobarea dirigintului prin semnătura sa. De menționat că și această ștampilă poartă în toate cazurile data aplicării ei.

Fig. 16.

Am enumerat cîteva din tipurile „ștampilei" retur atrăgînd atenția asupra funcționalității ei poștale și implicit să nu scape din vederea colecționarilor, cu atît mai mult dacă ele sînt aplicate pe lîngă o marcă frumoasă (vezi figura 16).

ÎNCĂ CEVA DESPRE ȘTAMPILE RECOMANDATE.

După cum se știe, în majoritatea cazurilor, recomandarea se certifică și astăzi prin aplicarea unei ștampile (și nu viniete) Cea mai răspîndită ștampilă de acest gen este dreptunghiul 33/23 mm în componența căreia intră un „R" convențional mare, numărul recomandatei, localitatea și unitatea administrativă, respectiv regiunea sau județul. La București, în rîndul 3 de jos, se găsește nr. oficiului. De asemenea la acest tip de ștampilă destul de frecvent numărul de înregistrare apare aplicat cu mașina de numerotat sub ștampilă.

Deși am mai scris cu alte prilejuri despre ștampila dreptunghiulară lungă, avîndu-se în vedere multitudinea de tipuri, o să revenim asupra lor, încercînd a le clasifica. Tipul 50/10 și 50/12 mm au următoarele caracteristici : Convenționalul R pe toată înălțimea urmat de două linii. Pe unul se scrie denumirea localității (Sănmihaiul de cîmpie" sau „Breaza Buzău") urmat de o linie pe care se aplică numărul cu cerneală sau mecanic.

Un alt tip de ștampilă recomandată consemnează numai situația de recomandată, a trimiterii fără nici o altă indicație. Acest tip de ștampilă e cunoscut în numeroase forme, numărul recomandatei adăugîndu-se pe plic cu cerneală sau mecanic. Prezentăm o ștampilă dreptunghiulară care

Fig. 17.

întrunește ambele elemente, adică cuvîntul „RECOMANDAT" și numărul de înregistrare a trimiterii (vezi figura 18).

Fiind la capitolul ștampilelor recomandate nu pot ca să nu pomenesc despre largile posibilități ce oferă filateliei ștampilografia. Avem în

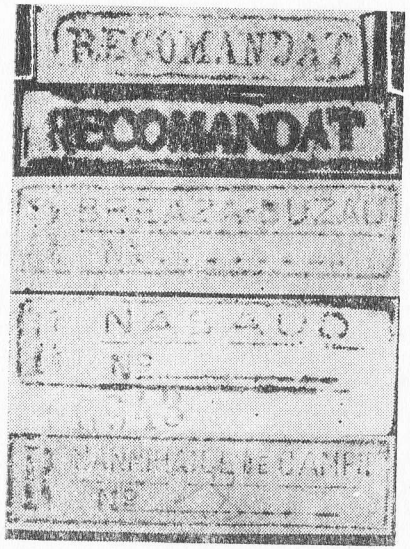

Fig. 18.

față un fragment de plic, o recomandată trimisă din orașul erou „Moiseiu reg. Baia Mare, ștampila de zi însă indică deja noua denumire a localității „MOISEI SUD. MARAMUREȘ". O asemenea piesă trebuie neapărat inclusă într-o colecție specializată România, iar ca piesă într-un exponat „ROMÂNIA SPECIALIZATĂ", ea este demnă de luat în seamă.

Fig. 19.

ȘTAMPILE SPECIALE.

Anul 1970, a adus filateliștilor noi satisfacții prin emiterea a o seamă de ștampile speciale, ingenioase, cu mult bun gust (am vrea ca să se poată aplica aceste ștampile și pe alte piese poștale, nu numai pe F.D.C.) Cîteva reușite în acest domeniu de activitate „Stampilele Expoziției maximafile România-Franța", „150 ani de la nașterea lui Alexandru Ion Cuza", „Flori de stepă" „Anul Nou", „Fluturi" etc. Printre nereușitele amintim ștampila F.D.C.-ului „50 ani de aviație civilă" și „Mexic 1970". Trebuia mai multă fantezie la aceștea și alte ștampile similare.

ȘTAMPILE OCAZIONALE.

„Deși „plico și ștampilomania" a trecut și lucrurile se pare că au intrat într-un făgaș normal, totuși, și în anul 1970 — e drept an cu multe evenimente istorice și filatelice — au apărut multe obliterări ocazionale. In acest context, în primul rînd trebuie vorbit despre ștampilele ocazionale prilejuite de expozițiile bilaterale „R. S. România" și „R. D. Germană" din septembrie 1969 și expoziția București—Moscova din 1969. Aceste plicuri cu circulația poștală, vor fi piese mult căutate de filateliști, în special dacă poartă pe ele și autograful savantului — filatelist, el însăși obiect de marcă poștală, E. Krenkel. De reținut că aceste ștampile au fost aplicate la cere cu prilejul expozițiilor pe cele două plicuri emise de AFR și pe cele 4 întreguri poștale (cărți poștale) inspirate și emise de Direcția generală a Poștelor.

I. MICU
A.I.J.P.

PRIMELE PIESE FILATELICE ALE REPUBLICII POPULARE ROMÂNE 1948 — 1952

În condiţiile schimbării radicale ale raportului de forţe politico-sociale în favoarea clasei muncitoare şi aliaţilor săi, în noembrie 1947 au fost îndepărtaţi din guvern ultimii reprezentanţi ai burgheziei, iar în decembrie 1947 a fost abolită monarhia, principal sprijin politic al reacţiunii interne şi externe, România proclamîndu-se republică populară, stat al dictaturii proletariatului.

Ziua de 30 Decembrie 1947, este o dată memorabilă, o zi ce va rămîne vie în memoria generaţiei care a trăit-o şi a simţit-o.

Acest mare eveniment istoric s-a reflectat şi în filatelie.

Ca o primă consecinţă a acestuia urmau să fie înlocuite toate mărcile existente în circulaţie care prin desenul lor aveau o contingenţă cu monarhia, şi care în felul acesta ne aminteau jugul trecutului nu prea îndepărtat.

Pe data de **25 ianuarie 1948** în toată ţara s-a pus în circulaţie prima marcă a republicii şi concomitent şi-au pierdut valabilitatea de francare mărcile monarhiei.

De atunci toate mărcile în loc de cuvîntul România vor avea imprimate pe ele noua denumire a statului nostru — REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNIA — cu excepţia a două emisiuni „întîrziate" şi anume — Jocurile Balcanice 1947 — (care au avut loc cu 5—6 luni în urmă) şi Uniunea Tineretului Muncitor —, ambele găsindu-se imprimate deja, la data proclamării republicii.

Să ne întoarcem însă la prima marcă a republicii — care a fost ocazionată de recensămîntul populaţiei.

Această marcă realizată după macheta unui prodigios machetar de mărci, venerabilul pictor şi grafician Ary Murnu, azi în vîrstă de 89 ani, cunoscut pentru multiplele sale caricaturi politice, îndreptate împotriva monarhiei şi a moravurilor corupte ale burgheziei (Coroana de oţel, Ave Caesar, etc.).

Marca a fost imprimată în heliogravură (tiefdruck) pe hîrtie albă cu filigran, în coli de 100 bucăţi dantelate — dimensiunea 26/42 mm, tiraj 1.000.000 bucăţi. Cu ocazia reformei băneşti din anul 1952 s-au supratipărit 100.000 bucăţi, rămînînd un tiraj definitiv de 900.000 bucăţi. Valoarea nominală 12 lei (tariful unei scrisori simple) culoarea albastru-violet (Zumst 1215, Yvert 1009, Michel 1093).

Cu ocazia primei zile a emisiunii, la un ghişeu al oficiului poştal Bucureşti I corespondenţa pe care era aplicată această marcă a fost obliterată cu o ştampilă mecanică specială (mobilă) cu tuş roşu avînd un desen ce înfăţişa un cap de bour şi tradiţionala goarnă poştală încadrată în următorul text :

— Poşta română, Bucureşti. Prima zi a emisiunii 25 ianuarie 1948. — Această ştampilă s-a aplicat şi pe un număr necunoscut de plicuri prima zi — emisiune particulară — (circa 300—400 bucăţi) aparţinînd filatelistului Vasile Erös din Cluj.

Plicurile au culoare albă, desenul în negru oliv, reprezintă harta ţării şi două mîini făcînd numărătoarea. Inscripţia : „Recensămînt 1948 — Ziua Emisiuni".

Despre fazele de creaţie a machetei primei mărci a republicii revista Filatelia nr. 1—2/1963 a prezentat un documentat articol al subsemnatului — „Cum a fost realizată prima marcă a R.P.R." —

Menţionăm în încheiere, că mărcile retrase din circulaţie cu excepţia seriei uzuale „Vederi" şi „Porto" (care mai tîrziu vor fi supratipărite cu însemnele republicii) au fost distruse prin ardere în curtea fostului palat al poştelor din Calea Victoriei, în prezenţa unei comisii speciale.

Cea de a doua emisie a republicii a fost ocazionată de aniversarea a 75 ani de activitate a Fabricii de Timbre din Bucureşti.

Marca de lei 7,50 imprimată în heliogravură în culoarea verde-cenuşiu, pe hîrtie albă cu filigran, în coli de 100 bucăţi, dantelate, tête-bêche a fost realizată după macheta pictorului Ion Dumitrana. — Tiraj 3.500.000 bucăţi. — Data punerii în circulaţie **12 februarie 1948.** — (Zumst. 1217 Yvert 1008, Michel 1095).

Plicul primei zile avînd un tiraj aproximativ de 500 bucăţi este tot o emisiune particulară, are culoarea albă, dimensiunea 9,8/15,5 cm. — Desenul reprezintă cifra — 75 şi o ramură de măslin în culoare neagră, — încadrate de mărci în diferite culori.

Inscriptia : Prima zi a emisiunii. — First Day Cover. — Pentru obliterarea mărcilor aplicate în unicate, tête-bêche sau în bloc de patru, s-a utilizat aceiaşi ştampilă mecanică, ca la prima emisiune însă cu tuş violet.

La data de **20 februarie 1948** se pune în circulaţie emisiunea ocazionată de Jocurile Balcanice care au avut loc în anul precedent. Emisiunea este formată din 5 valori şi anume: 1+1 leu brun-negru, înfăţişînd o aruncătoare de disc, 2+2 lei vişiniu, un alergător, 5+5 lei albastru, capetele a doi sportivi, 7+7 lei violet închis şi 10+10 verde cenuşiu.

Ultimile două valori sînt mărci de aviaţie (poştă aeriană) şi au un desen comun care înfăţişează Stadionul Republicii, văzut din avion, deasupra căruia pluteşte în zbor un avion. — Toate cele 5 mărci au pe ele imprimate textul: România. — Jocurile Balcanice 1947. — Primele 3 valori ale acestei emisiuni care s-a imprimat în heliogravură, după machetele realizate de colectivul de pictori Alifante — Pavlu, au fost imprimate pe hîrtie cenuşie cu filigran în coli de 100 bucăţi dantelate, în timp ce celelalte 2 valori, respective, valoare de 7+7 lei a fost imprimată pe hîrtie albă cu filigran în coli de 16 bucăţi dantelate, iar ultima cea de 10+10, lei în colite de 4 bucăţi nedantelate. — Tiraj 150.000 serii complete. Dimensiunea comună 28/33 mm. — (Zumst. 1218—1222 ; Yvert 999—1001, 45 ; Michel 1096—1100).

Mărcile acestei emisiuni au fost aplicate pe două plicuri prima zi. — Plicul are culoarea albă, dimensiunea 9,8/15,5 cm. desenul de pe plic de culoare albastră pe fond roșu-galben și albastru reprezintă două cercuri concentrice cu diferite figuri de sportivi (alergător, fotbalist, înotător, jucător de hochei, aruncător de suliță, schior, gimnast, boxer, iar în interiorul cercului mic un discobol). — Inscripția în jurul cercului exterior: „Toate sporturile pentru popor", sus stînga „Ziua emisiunii", iar jos sub cercuri: „First Day Cover". — Pe un plic s-au aplicat primele trei valori ale seriei, iar pe cel de al doilea cele două valori de aviație. — Obliterarea mărcilor s-a făcut cu o ștampilă specială rotundă, diametrul 3,5 cm. avînd următorul text: „Prin sport la înfrățirea popoarelor". — Poșta Română. — 20 februarie 1948. — Prima zi a emisiunini — București.
Tușul întrebuințat a fost negru. — Plicurile emisiune particulară, tiraj circa 400 perechi.

Seria uzuală retrasă din circulație, cunoscută sub denumirea de „Vederi", a fost supratipărită, lucrare care s-a extins pe durata lunilor **martie-aprilie 1948**, difuzarea și punerea lor în circulație făcîndu-se pe durată, pe măsura supratipăririi lor.

Emisiunea are următoarele 11 valori: 0,50 lei roșu-portocaliu. Secerișul; 1, leu brun-roșcat, Plute pe Bistrița; 2 lei albastru-verzui, Porțile de fier; 3 lei roșu Reșița; 5 lei albastru-violet Curtea de Argeș; 10 lei albastru închis Piața Gheorghiu Dej-București 12 lei violet, Podul Cerna-Vodă ; 15 lei violet-albastru Constanța; 20 lei brun, cîmp petrolifer; 32 lei violet-brun, Constanța; 36 lei roșu-violet, Podul Cerna-Vodă; — Peste portretul regelui plasat într-un oval în partea stîngă a mărcilor s-au supratipărit cu tuș negru inițialele republicii (R.P.R.).

Machetele aparțin pictorului A. Murnu. — Imprimarea s-a făcut în heliogravură, pe hîrtie albă cu filigran în coli de 100 bucăți dantelate. Dimensiunea comună a mărcilor este de 26/42 mm. — Tiraj circa 15.000.000 bucăți de fiecare valoare. — (Zumst. 1228—1238; Yvert 1010—1020; Michel 1106—1116).

Emisiunea de propagandă — Uniunea Tineretului Muncitor — a fost pusă în circulație la **15 martie 1948.** — Cele 5 valori ale seriei au fost imprimate în heliogravură după machetele pictorului grafician I. Molnar pe hîrtie albă cu filigran, într-un tiraj de 150.000 serii. — Primele trei valori au dimensiunea comună de 28/33 mm. și au fost tipărite în coli de 100 bucăți dantelate, avînd nominalul de: 2+2 lei albastru-cenușiu, muncitor; 3+3 lei verde-închis, țărancă și 5+5 lei brun-roșcat, intelectual.

Cea de a treia valoare are format triunghiular — nominalul 8+8 lei roșu-violet, desenul înfățișează un drapel cu portretul luptătorului Filimon Sîrbu în prim plan. Imprimarea ei s-a făcut în colițe de 4 bucăți nedantelate, cea din mijloc tête-bêche. Ultima valoare este de aviație 12+12 lei albastru, avion și rîndunică în zbor. — Dimensiunea 26/42 mm., imprimarea în coli de 100 bucăți dantelate. — (Zumst. 1223—1227; Yvert 1038—1041,49; Michel 1101—1105).

Există trei plicuri prima zi cu desene diferite, avînd dimensiunea comună de 9,8/15,5 cm., — Primul din ele cu un desen în culoare sepia reprezintă o brigadă a tineretului pe un șantier. Textul de pe plic: „Tineretul în slujba reconstrucției". — Prima zi a emisiunii — First Day Cover. — Mărcile

aplicate, primele trei valori ale seriei. — Al doilea plic, prezintă într-un cadru oval portretul lui Filimon Sîrbu. — Textul: „Filimon Sîrbu și-a jertfit viața pentru progresul social". — Prima zi a emisiunii — First Day Cover. — Culoarea desenului cenușiu. — Marca aplicată, a patra din serie, triunghiulară cu portretul lui Filimon Sîrbu.

Al treilea plic cu un desen în culoarea albastru-cenușiu reprezintă un pod și un tînăr muncitor cu ciocanul în mînă, sprijinit pe o nicovală. — Pe deasupra un avion în plin zbor. — Textul : „Tineretul în slujba reconstrucției". — Prima zi a emisiunii — First Day Cover. — Marca aplicată cea de aviație (ultima din serie).

Obliterarea s-a făcut cu o singură ștampilă rotundă, diametrul, 4,2 cm. reprezentînd insigna U.T.M. — Textul „Un an de luptă și de muncă", 15 martie 1948. — Prima zi a emisiunii București. — Tușul utilizat roșu. — Plicurile emisiune particulară. — circa 500 bucăți din fiecare.

O marcă închinată prieteniei româno-bulgare, a fost pusă în circulație la **25 martie 1948.** — Marca are un nominal de 32 lei — brun — și a fost imprimată în coli de 100 bucăți dantelate, în heliogravură, pe hîrtie albă cu filigran, dimensiunea 26/42 mm.

Tiraj inițial 3.000.000 bucăți, cu ocazia reducerii tarifului poștal pentru scrisorile recomandate de la 32 lei la 31 lei, 2.700.000 bucăți au fost supratipărite cu noua valoare, rămînînd un tiraj definitiv de 300.000 bucăți. — Desenul realizat de A. Murnu înfățișează podul peste Dunăre de la Giurgiu, precum și un țăran român și unul bulgar în costume naționale, dîndu-și mîna peste Dunăre.
(Zumst. 1239; Yvert 1021; Michel 1117).

Plicul primei zile — este de culoare albă, dimensiunea 9,8/15,5 cm., desenul în culoare brună, înfățișează o țărancă română și una bulgară în costume naționale. — Textul: Prietenia româno-bulgară. — Prima zi a emisiunii. First Day Cover. — Marca a fost obliterată cu prima ștampilă — mecanică mobilă (Recensămîntul) Tușul verde.

În ziua de **8 aprilie 1948,** cînd au început discuțiile în Marea Adunare Națională a legii fundamentale a Statului s-a pus în circulație la București emisiunea închinată Constituției R.P.R. — iar la 13 aprilie 1948 cînd aceasta a fost votată, seria amintită circula deja în toată țara.

Desenul identic pentru cele trei valori (în culorile tricolorului) 1 lei (roșu), 2 lei (galben) și 12 lei (albastru) reprezentînd o alegorie, a fost realizat de pictorul A. Murnu. — Imprimarea s-a făcut pe hîrtie albă cu filigran, în coli de 100 de bucăți dantelate. — Dimensiunea comună 26/42 mm. — Tirajul inițial cîte 1.000.000 bucăți pentru valorile de 1 și 2 lei și 2.000.000 pentru valoarea de 12 lei. — Cu ocazia reformei bănești din 1952, din ultima valoare s-au subretipărit 1.900.000 bucăți, rămînînd în acest fel 100.000 de serii complete. (Zumst. 1240—1242 ; Yvert 1022—1024 ; Michel 1118—1120).

Plicul primei zile, este de culoare albă, dimensiunea 9,8/15,5 cm. — Desenul pe fond galben-verzui reprezintă o filă cu articolul 16 din Constituția R.P.R. și o ramură de măslin. — Textul: Prima zi a emisiunii — First Day Cover — Ștampila aplicată este tot cea mecanică — mobilă de la prima emisiune a republicii. — Tuș negru.

Prin o mai bună organizare a parcursului de la confecționarea machetei, la imprimare și pînă la punerea în circulație a mărcilor, s-a reușit după cum am văzut începînd cu emisiunea „Constituția R.P.R." — ca marcarea

unui eveniment prin apariția unei mărci sau unei serii, să se facă chiar în ziua cînd are loc respectivul evenimennt. — (Ce păcat că astăzi nu se mai întîmplă așa !)

Astfel, **la 1 Mai 1948** apare emisiunea ocazională de „Ziua internațională a celor ce muncesc". — Valorile de 8+8 lei roșu, cu însemnele Federației Sindicale Mondiale un drapel și lozinca: „Proletari din toate țările uniți-vă" și 12+12 lei brun-roșcat înfățișînd un muncitor în prim plan, uzine și fabrici în al doilea plan, au fost realizate după machetele pictorului V. Stoianov, în celelalte 2 valori și anume 10+10 lei oliv — negru, înfățișînd un țăran și o țărancă și un cîmp în al doilea plan și 20+20 lei albastru — un avion pe fundalul unui desen alegoric, s-au imprimat după machetele lui Ion Dumitrana, nume cu care ne-am mai întîlnit și pe care-l vom mai întîlni ca machetator și al unor emisiuni ale anilor noștri.

Imprimarea acestor mărci s-a făcut în heliogravură (deocamdată unicul sistem de imprimare posibil) pe hîrtie albă cu filigran, în coli de 100 bucăți dantelate, într-un tiraj de numai 35.000 serii, care fac ca în blocuri de patru — această emisiune să fie deja foarte rară. — Primele trei valori au o dimensiune de 26/42 mm., în timp ce ultima (20+20 lei) — poșta aeriană — să aibă dimensiunea de 28/33 mm.
(Zumst. 1243—1246, Yvert 1025—1027, 46, Michel 1121—1124)

Sînt cunoscute 2 plicuri prima zi, de asemenea emisiune particulară, circa 400 perechi. — Ambele au dimensiunea comună de 9,8/15,5 mm, primul are drept desen un muncitor cu un tîrnăcop, în al doilea plan fabrici și uzine, culoarea albastru închis și roșu. — Textul „1 Mai — Prima zi a emisiunii. — First Day Cover". — Pe acesta s-au aplicat primele trei valori, iar pe al doilea plic, valoarea de aviație. — Cel de al doilea plic are același desen și inscripție, reduse însă la o scară mai mică, avînd în plus și un avion în zbor din care sînt lansate patru parașute cu inscripția „1 Mai".

Pentru obliterarea acestor mărci s-a utilizat o ștampilă specială — avînd formatul unei roți dințate — cu diametrul 3,6 cm. Text: 1 Mai 1948 Ziua Muncii „Prima zi a emisiunii. — Poșta română". — Tuș roșu.

Cu ocazia sărbătoririi „Zilei Victoriei" în ziua de 9 mai 1948, s-a pus în circulație o emisiune de 7 valori imprimată în heliogravură, închinată prieteniei dintre ostașii sovietici și ostașii noștri, cimentată în războiul antifascist. — Mărcile de 1,50+1,50 lei roșu, infanteria, 2+2 lei vișiniu, geninu, 4+4 lei brun-roșcat, artileria, 7,50+7,50 lei negru cenușiu, tancuri 8+8 lei violet — marina, au fost tipărite pe hîrtie albă cu filigran, în coli, de 100 buc. dantelate. — Restul de 2 valori destinate poștei aeriene sînt de 3+3 lei — albastru — marin, aviație de vînătoare și 5+5 lei albastru — aviație de bombardament. — Acestea au fost imprimate în coli de 9 mărci. — Toate mărcile au dimensiunea 26/42 mm. — Tiraj 40.000 serii — în bloc de 4 sau 9 foarte rară. — Machetator pictorul I. Molnar.
(Zumst. 1247—1253, Yvert 1028—1032, 47—48, Michel 1125—1129).

Toate mărcile poartă inscripția „Trăiască frăția de arme româno-sovietică". — De altfel, sub această denumire este cunoscută această emisiune. — Există două plicuri prima zi, avînd dimensiunea identică de 9,8/15,5 mm. hîrtia albă, (emisiune particulară). — Tirajul circa 400 perechi. — Desenul primului plic în culoarea verde pe un fond verde-gălbui reprezintă un ostaș român. Textul: 9 MAI 1948 — Ziua Victoriei — „V" DAY. — Cel de al doilea

plic are desenul de asemenea în culoare verde și înfățișează un avion de bombardament și unul de vînătoare. — Textul: Ziua Victoriei — 9 MAI 1948 (încadrat într-o cunună de lauri) și „V" DAY. — Pe acest plic s-au aplicat ultimele două valori ale seriei, cele pentru poșta aeriană. — toate mărcile au fost obliterate cu o ștampilă, de formă rotundă, fără margini, diametrul 3,3 cm., reprezintă drapelul sovietic și cel român. — Textul: „Trăiască frăția de arme româno-sovietică București. — Poșta 9.V.1948 — prima zi a emisiunii — Tuș verde.

La **20 mai 1948** marca de 7,50 ocazionată de aniversarea a 75 de ani a Fabricii de Timbre este reimprimată în functie de necesitătile tarifului postal (reducere de tarif) cu o nouă valoare nominală de 6 lei în culoare vișinie, față de prima ei variantă celelalte detalii rămîn neschimbate.

Centenarul revoluției burghezo-democratice de la 1848 din Țara Românească, Moldova și Transilvania a prilejuit apariția la **1 iunie 1948** a unei emisiuni de 5 valori, închinată fruntașilor mișcării revoluționare. — Pe toate mărcile seriei revine portretul lui Nicolae Bălcescu, figura cea mai reprezentativă a revoluției.

Fiecărui grup de revoluționari i s-a dedicat o marcă. — Prima valoare de 2+2 lei, roșu-violet, dimensiunea 26/42 mm., Nicolae Bălcescu, 5+5 lei violet-închis, revoluționarii din Țara Românească: Ion Eliade Rădulescu, Ana Ipătescu, generalul Gheorghe Maghieru și Popa Șapcă, dimensiunea 28/33 mm., 10+10 lei negru-oliv, revoluționarii din Transilvania: Avram Iancu, Eftimie Murgu, Simion Bărnuțiu, în mijloc figurile lui Nicolae Bălcescu și S. Petöffi simbolizează lupta comună a revoluționarilor români și maghiari, dimensiunea 26/42 mm., 11 lei, roșu, proclamația de la Islaz dimensiunea 21/26 mm. și 36+18 lei albastru, revoluționarii din Moldova: Mihail Kogălniceanu, Alexandru Ioan Cuza, Vasile Alexandri, dimensiunea 26/42 mm.

Imprimarea s-a făcut în heliogravură, pe hîrtie albă cu filigran în coli de 100 bucăți dantelate, după machetele lui A. Damian. — Valoarea de 11 lei a fost imprimată într-un tiraj de 1.000.000 bucăți, iar restul mărcilor în cîte 250.000 bucăți.

Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 s-au supratipărit 200.000 bucăți din fiecare valoare, rămînînd un tiraj definitiv de 50.000 serii complete.
(Zumst. 1254—1258; Yvert 1033—1037; Michel 1132—1136).

Pe primul plic a primei zile a emisiunii s-au aplicat cele patru mărci cu supratază. Desenul acestuia în galben, portocaliu și albastru închis, reprezintă un vulcan în plină erupție. — Textul: Revoluția 1848—1948. — Prima zi a emisiunii. First Day Cover. — Pe al doilea plic al cărui desen în albastru și roșu reprezintă prima filă a Proclamației de la Islaz, avînd deasupra o torță și inscripția: 1848—1948. — Prima zi a emisiunii First Day Cover, a fost aplicată marca de 11 lei. — Stampila cu care s-au obliterat mărcile de pe aceste plicuri are formă rotundă, înconjurată fiind de o cunună de lauri, diametrul 3,1 cm. Textul: Centenarul Revoluției 1848 București iunie 1948. — Poșta — Tuș negru. — Plicurile hîrtie albă, emisiune particulară, au un tiraj de circa 500 perechi, dimensiunea lor 9,8/15,5 cm.

La data de **8 iulie 1948,** după adoptarea stemei R.P.R., se pune în circulație prima emisiune cursivă înfățișînd noua stemă a țării. — Desenul înfățișează soarele libertății care apare dintre munții împăduriți, înconjurați de sonde, în primul plan o cunună de spice de grîu pe care este înfășurată

o panglică tricoloră. — Machetarea a fost realizată de A. Murnu, filigran vechi, dimensiunea 21,26 mm, imprimarea s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți într-un tiraj de circa 15 milioane de fiecare din cele 7 valori ale emisiunii, care sînt: 0,50 lei roșu-cărămiziu, 1 leu brun roșcat, 2 lei verde, 3 lei verde-oliv, 4 lei brun, 5 lei albastru deschis și 10 lei albastru-marin. — La o parte din prima valoare, la prima imprimare în mod greșit în loc de **lei** s-a scris **bani**. — Nu este vorba de o eroare filatelică, ci de o eroare mai de grabă „aritmetică".
(Zumst. 1259—1265, Yvert 1042—1049, Michel 1137—1144).

În legătură cu această emisiune pentru cei care vor mai multe amănunte recomandăm articolul „Emisiunile uzuale stema R.P.R." de Dr. Teodor Cutlic, București, din revista Filatelia nr. 12/1963.

La 26 iulie 1948, apare o emisiune de 8 valori cu supratază, închinată aviației și marinei republicei. — Imprimarea lor s-a făcut în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran, în coli de 100 bucăți dantelate. — Dimensiunea comună 26/42 mm. — Jumătate din valori sînt dedicate aviației și cealaltă jumătate marinei. — 2+2 lei albastru, concurs de planoare, 5+5 lei violet, începuturile aviației în țara noastră, 8+8 lei roșu-violet, avion în zbor deasupra unui ogor, pe care se vede un tractor, 10+10 lei brun, avion de transport zburînd peste crestele Carpaților, 2+2 lei verde, concurs de vase cu vele, 5+5 lei cenușiu, bricul școală Mircea, 8+8 lei albastru, navigație fluvială și 10+10 lei roșu, motonava Transilvania. — Desenele aparțin pictorului Dumitru Stiubei, tiraj 50.000 serii.
(Zumst. 1266——1273, Yvert 1050—1057, Michel 1145—1152).

Pe o pereche de plicuri, prima zi, hîrtie albă, într-un tiraj de circa 600 perechi, emisiune particulară s-au aplicat mărcile de aviație, respectiv cele cu subiecte de marină. — Plicul pentru valorile — Aviația — are marginea colorată în roșu, galben și albastru, desenul în albastru pe fond gălbui reprezintă un avion.

Text : Prima zi a emisiunii. First Day Cover, cel de al doilea pe care sînt aplicate cele patru mărci închinate marinei, are un desen ce reprezintă două vase de război (dintre care unul în prim plan) în culoarea oliv. — Textul : Prima zi a emisiunii. — First Day Cover. — Plicurile au dimensiunea de 10/15,5 cm. Stampila utilizată pentru obliterarea tuturor celor 8 mărci are marginea ondulată, diametrul 4,3 cm. desen un avion și un vapor. — Text: Republica Populară Română. — București. Poșta 26.VII.1948. — Tuș violet.

Urmare reducerii tarifului poștal, la **17 august 1948** marca de 32 lei emisiunea — Prietenia româno-bulgară (25 martie 1948) a fost supratipărită cu noua valoare de 31 lei. — Tuș negru, tiraj 2.700.000 bucăți. — Caracteristicile mărcii de 32 lei rămîn valabile și pentru această marcă.
(Zumst. 1274, Yvert 1050, Michel 1153).

Între 12—19 septembrie 1948 s-a sărbătorit pentru prima oară „Săptămîna presei". — Emisiune apărută la **12 septembrie 1948** oglindește momente însemnate din dezvoltarea presei democratice românești, de la „Pruncul Român" (1848) „România Muncitoare" (1902) pînă la „Scînteia". — Cele 7 valori, dintre care 4 dantelate și 3 nedantelate, au fost imprimate în heligravură pe hîrtie albă cu filigran în coli de cîte 100 bucăți, după desenele pictorilor Cecilia Mrlanb și Gh. Tomaziu. — Valorile de 5+5 lei roșu — paginile prime ale ziarelor mai sus amintite, 10+10 lei violet, drapel, torță, pană și călimară și

15+15 lei albastru, portretul lui Alexandru Sahia (1908—1937), cunoscut și prin articolele sale închinate luptei clasei muncitoare în al treilea deceniu al secolului nostru, au fost imprimate dantelate și nedantelate,e în timp ce marca de 10 lei brun, avînd același desen ca și valoarea de 5+5 lei, a fost imprimată numai dantelată. — Tirajul ultimei valori 2.000.000 bucăți, restul mărcilor cîte 50.000 bucăți. — Dimensiunea comună 26/42 mm.
(Zumst. 1275—1278 AB, Yvert 1059—1062, Michel 1154—1157).

Pe plicul o emisiune particulară, hîrtie albă, într-un tiraj de circa 1000 bucăți, au fost aplicate fie mărcile dantelate fie cele nedantelate, care au fost obliterate cu o ștampilă rotundă, diametrul 2,5 cm. — avînd textul „Săptămîna presei democrate din R.P.R. 12/19 septembrie 1948 — București Poșta". Tuș negru. — Desenul plicului în negru reproduce prima pagină a ziarelor din R.P.R. — Textul: Presa în serviciul poporului. — Prima zi a emisiunii. — First Day Cover. — Dimensiunea plicului 19,8/15,5 cm.

Tot atunci și sindicatul ziariștilor profesioniști a pus în circulație 5.000 cartoane numerotate, dimensiunea 12/15 cm. pe care au fost aplicate fie mărcile dantelate, fie cele nedantelate. — Textul: „Săptămîna presei 12—19 septembrie 1948, organizată de sindicatul ziariștilor Profesioniști". — Stampila aceiași ca la plicuri. — Există și un număr necunoscut de cartoane de culoare alb-galben pe care s-au aplicat și obliterat mărcile dantelate ale emisiunii.

La 29 octombrie 1948, apare emisiunea ocazionată de al II-lea Congres General ARLUS. — Seria care a fost imprimată în heliogravură pe hîrtie albă cu filigram după machetele realizate de pictorul Iosif Cova, este formată din următoarele 4 valori : 10 lei roșu, statuia soldatului sovietic din Piața Victoriei, București, 50 bucăți la coală, tiraj 300.000 bucăți, marca are un cupon cu următorul text : „Armata sovietică este armata care respectă celelalte popoare, este armata menținerii păcii între diferite țări. Stalin". 10+10 lei, verde, stema ARLUS, pe cupon textul : „Trăiască prietenia Româno-Sovietică" : 50 bucăți la coală, 15+15 lei albastru-violet (nu are cupon), vedere din Kremlin, turnul Spaski, 100 bucăți la coală și 20+20 lei albastru și brun, poșta aeriană triptic cu două perforări intermediare, imprimate în coli de 8 bucăți,. cupoanele au mărimea de 26/21 mm., desenul înfățișează un avion de pasageri care face cursa între Moscova-București, simbolizînd legătura de prietenie dintre cele două capitale. — Dimensiunea comună a celor patru valori 26/42 mm., tirajul ultimelor trei valori fiind de 40.000 bucăți. —(Zumst. 1279-1282, Yvert /1063-1065, 50, Michel 1158-1161).—

La valoarea de 20+20 lei există varietăți de tipar — semnalate de ing. Mihai Popovici București, celor interesați le recomandăm articolele „Varietăți la emisiunile R.S.R." apărute în revista Filatelia nr. 5/1959 și nr.3/1960.—

Se cunosc două plicuri prima zi, hîrtia albă, dimensiunea9,9/15,6 cm., emisiune particulară. — Pe primul care pe un fond albastru — vernil reprezintă Kremlinul au fost aplicate primele trei valori ale seriei. — Textul : Trăiască prietenia româno-sovietică. Prima zi a emisiunii. First Day Cover. — Pe al doilea plic al cărui desen reproduce în vernil harta între București-Moscova, ilustrate prin două clădiri, Ateneul român din București și Kremlinul și un avion de pasageri în zbor, a fost aplicată ultima marcă a seriei —— cea pentru poșta aeriană. — Textul : Trăiască prietenia româno-sovietică. — Prima zi a emisiunii. — First Day Cover. Tiraj circa 1.000 perechi. — Toate mărcile au fost obliterate cu o singură ștampilă pătrată fără margini, diametrul 3 cm. al cărei desen reprezintă insigna Arlus. — Textul : Al doilea Congres General Arlus 29-31,X.1948. — Poșta București. — Tuș albastru. —

Menționăm aici, că acestea au fost ultimile emisiuni particulare de plicuri și așa cum am arătat și la începutul acestor rînduri ele au fost inițiate de filatelistul Vasile Erös din Cluj și tipărite tot acolo. —

Poșta română sesizînd interesul crescînd al colecționarilor pentru aceste plicuri prima zi, (cunoscut în străinătate sub denumirea de F.D.C.. — First Day Cover) începe să emită la început anumite cartoane prima zi, un fel de semi-cărți maxime, ca apoi mai tîrziu să emită plicuri și cărți maxime la apariția fiecărei noi emisiuni. — Celor care doresc să aprofundeze istoricul primelor plicuri și a cărților maxime românești le recomandăm articolele : „Plicurile prima zi românești împlinesc două decenii" — de profesor universitar Sergiu Cărăușu apărut în revista Filatelia nr. 12/1967 și „Tot despre plicurile prima zi și primele ilustrate maxime oficiale românești", de Teodar Cutlic, București, din revista Filatelia numărul 6/1968. —

Primele mărci de aviație ale republicii pentru uz curent (fără suprataxă) au fost puse în circulație în ziua de **22 noembrie 1948.** — Imprimarea s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran, R.P.R., dimensiunea comună a mărcilor este de 26/42 mm. — Cele trei valori ale căror machete au fost realizate de pictorul A. Murnu sînt 30 lei roșu, un avion zburînd deasupra unei regiuni petrolifere, în partea stîngă a mărcii, stema R.P.R., oliv, un avion zburînd deasupra unui ogor, pe care se vede un tractor și un muncitor și 100 lei, albastru, al cărui desen ilustrează diferite mijloace de transport a corespondenței poștale : auto, tren, vapor și avion. — Tiraj 2 milioane bucăți de fiecare valoare. —

Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 din valorile de 50 lei s-au supratipărit 300.000 bucăți iar din cele de 100 lei 200.000 bucăți.

(Zumst. 1283-1285, Yvert 53-55, Michel 1162-1164). — Aceasta a fost prima emisiune care a fost imprimată exclusiv pe hîrtie cu filigran R.P.R.. — De atunci și pînă astăzi filigranul hîrtiei mărcilor noastre a suferit diferite și repetate modificări. Celor interesați care vor să se documenteze în această direcție le recomandăm cele două articole : „Varietăți de poziție la filigranele tip R.P.R." — apărute în revista Filatelia numărul 1 și 3/1961 de Inginer Mihai Popovici, București. —

La 10 decembrie 1948 se pune în circulație emisiunea închinată muncii în comunicație. — Seria a cărei desene au fost realizate de pictorul D. Stiubei a fost imprimată în heliogravură-pe hîrtie albă, încercîndu-se un nou sistem de coloratură — fără margine albă, culoarea mărcii fiind extinsă pînă la marginea acesteia, inclusiv dantelure, iar centrul ei fiind imprimat în altă culoare.

Este pentru prima dată cînd se face imprimarea unei mărci în mai multe culori. — Imprimarea s-a făcut în coli de 100 bucăți dantelate, mărcile avînd dimensiunea comună de 26/42 mm. tiraj 75.000 de serii. — Cele 4 valori ale emisiunii sînt 1+1 leu verde și negru, munca în port, 3+3 lei, brun și negru, munca în telecomunicații și transporturi rutiere, 11+11 lei albastru și negru, avion de transport, observațiuni meteorologice și 15+15 lei roșu și negru, transporturi feroviare. —

(Zumst. 1286-1289, Yvert 1066-1069, Michel 1165-1168—).

Cu această ocazie apare și prima coliță a mărcilor R.P.R. Cele patru mărci ale seriei sînt cuprinse într-o coliță imprimată pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., avînd dimensiunea de 14/12 cm. și un tiraj de 36.000 bucăți. — Fondul primei și ultimei valori de data aceasta este albastru, celei de a doua și treia valori roșu, iar centrul brun (în timp ce la serie este negru). —

(Zumst. 1290-1293, Yvert 38, Michel 1165-1168 A.). —

În ziua emisiunii se pune în circulație un carton alb, avînd dimensiunea 10,5/14,5 cm. desenul în culoare brună reprezintă un autocamion, locomotivă, vapor și avion. — Textul : Direcțiunea Generală P.T.T. — Filatelie. — Munca în comunicații. — Prima zi a emisiunii **10.XII.1948.** —

Pe jumătatea inferioară a acestuia au fost aplicate cele patru mărci ale seriei, care au fost obliterate cu o ștampilă rotundă, diametrul 3 cm., cu desen ce reprezintă un manipulator releu morse. — Textul : Munca în comunicații, — Poșta București **10.XII.1948.** — Tuș negru. — Tirajul 2062 bucăți. — Începînd de la această piesă, toate emisiunile sînt oficiale. —

La **20 decembrie 1948** se pune în circulație o marcă închinată lui Nicolae Bălcescu (1819-1852) sufletul revoluției de la 1848. Marca avînd valoarea nominală de 20 lei, roșu-deschis, are dimensiunea 26/42 mm. și a fost imprimată în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate. — Desenul mărcii realizat de A. Murnu îl înfățișează pe Nicolae Bălcescu la masa de lucru. — Tiraj 989.000 bucăți. —

(Zumst. 1294. — Yvert 1070. — Michel 1169.—).

Cartonul pus în circulație în ziua emisiunii reproduce în negru în partea superioară marca mărită. — Dimensiunea cartonului 10,5/14.5 cm., culoare cenușie. — Textul : Direcția Generală P.T.T. Filatelie — Nicolae Bălcescu. — Prima zi a emisiunii, **20 decembrie 1948.** — Marca aplicată în partea inferioară a cartonului a fost obliterată cu ștampila mecanică — mobilă utilizată și la obliterarea primei mărci a republicii (Recensămîntul). — Data 20 decembrie 1948. — Tuș negru. — Tiraj 2 000 bucăți. —

30 decembrie 1948, un an de cînd poporul nostru muncitor a rupt lanțurile în care îl încătușase monarhia. — Prin desenul ei marca apărută la data de mai sus sugerează acest important eveniment istoric. — Macheta a fost realizată de pictorul D. Știubei, iar imprimarea ei s-a făcut în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate, dimensiunea 28/33 mm. Valoarea nominală 5 lei, culoarea roșu deschis. — Tiraj 1.884.000 bucăți. —

(Zumst. 1295, Yvert 1071, Michel 1170).

Cu ocazia primei zile a emisiunii poșta a pus în circulație un carton dimensiunea 10,5/14,5 cm., de culoare albă.—

Desenul în culoare neagră înfățișează un muncitor cu un drapel. — Textul : Direcția Generală P.T.T. Filatelie — 30.XII.1948. Prima zi a emisiunii. — Marca aplicată pe acest carton a fost obliterată cu prima ștampilă mecanică — mobilă, (utilizată la emisiunea Recensămînt) avînd dată de 30 decembrie 1948. — Tuș negru. —

A doua zi, la **31 decembrie 1948** în ultima zi a anului se pune în circulație emisiunea „Organizația sportului popular", ultima emisiune cu supratxă care mai apare în țara noastră. —

Seria formată din 3 valori dantelate și din 3 valori nedantelate a fost emprimată în heliogravură pe hîrtie albă, cu filigran R.P.R. în colițe de 4 bucăți, după machetele realizate de graficianul J. Juster. — Mărcile care au dimensiunea comună 26/42 mm. și un tiraj de 45.000 serii complete, sînt formate din următoarele valori : 5+5 lei brun și 5+5 lei verde dantelat, cros 10+10 lei roșu nedantelat și 10+10 lei violet, dantelat, coloaană de sportivi, 20+20 lei albastru-verzui nedantelat și 20+20 lei albastru dantelat aeromodelist.

(Zumst. 1296/1301, Yvert 1072-1975, 51-52, Michel 1171-1176)

Şi de data aceasta cu ocazia primei zile a emisiunii, poşta pune în circulaţie o pereche de cartoane, dimensiunea 10,5/14,5 cm. — Desenul lor comun reprezintă o coloană de sportivi. Inscripţia : „Direcţiunea Generală P.T.T. Filatelie ; Toate sporturile pentru popor. — 31 XII 1948". — Pe primul carton al cărui desen este de culoare roşie s-au aplicat şi obliterate mărcile nedantelate ale seriei, iar pe al doilea carton al cărui desen a fost imprimat în negru, mărcile dantelate. — Pentru obliterare s-au utilizat o singură ştampilă de formă rotundă, diametrul 2,7 cm., — Desenul ei înfăţişează insigna O.S.P. — Textul : „Toate sporturile pentru popor. — Bucureşti. — Poşta 31.XII.1948". — Tuş negru. — Tirajul cartoanelor 2 000 perechi.

— 1949 —

Începe o eră nouă pentru filatelie, în primul rînd prin o politică sobră a Administraţiei P.T.T. privind emisiunile de mărci, ca număr a acestora, desfiinţarea supratаxelor, precum şi o exigenţă mai mare manifestată faţă de realizarea plastică şi tehnică a mărcilor, deşi în utilajele şi aparatajul Fabricii de timbre încă nu s-a înregistrat nici o îmbunătăţire. — Puţini ştiu însă, că pentru aceasta filateliştii trebuie să mulţumească directorului general de atunci al poştelor şi telecomunicaţiilor, Mihail Firşerotu, un om receptiv la sugestiile şi doleanţele filateliştilor, un iubitor al frumosului. —În anul 1949 au apărut numai 17 mărci comemorative (păcat că după cîţiva ani s-a renunţat la limitarea numărului de mărci, astfel în anul 1968 s-au pus în circulaţie 99 de mărci comemorative şi uzuale şi exemplu nu e limitativ) iar machetele acestora au fost supuse aprobării unei comisii speciale constituite în acest scop, mai tirziu trecîndu-se la constituirea unui concurs pentru realizarea machetelor, fapt ce aduce nume noi, dintre care unii rămin credincioşi acestui gen de creaţie pentru mai multă vreme (Cristea Müller, Leonida Nazarov, N. Popescu, O. Adler, Nazarie Pavlin, — Dralco, Drugă, Alămaru, Costescu, Alexe Alexandru) în timp ce alţii se lasă uşor de această meserie, cite odată foarte ingrată, limitîndu-şi creaţia de multe ori numai la macheta unei singure mărci sau emisiuni. — (Emeric Droczay, Eugen Taru, Angela Rosenblum, Adrian Rădulescu, Ladislau Corda). —

Prima emisiune a anului este ocazionată de comemorarea a 25 ani de la moartea marelui dascăl al clasei muncitoare V. I. Lenin (1870—1924) şi a fost pusă în circulaţie în ziua de 21 ianuarie 1949.

Marca avînd valoarea nominală de 20 lei, negru, oliv, a fost imprimată în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăţi dantelate şi nedantelate.—Marca îl înfăţişează pe V I. Lenin la tribună, după o fotografie făcută de un operator cinematografic a lui Goskino (Întreprinderea centrală de Stat de cinematografie şi fotografie) la 25 mai 1919. — Aranjamentul grafic al machetei a fost realizat de acelaşi neobosit Ary Murnu. Marca are o dimensiune de 28/33 mm. şi un tiraj de 100.000 exemplare nedantelate şi 900.000 bucăţi dantelate —
(Zumst. 1302, Yvert 1076, Michel 1177).

După cum se vede mai sus din numerele de catalog, deşi propriu zis avem două mărci (una dantelată şi cealaltă nedantelată) avînd însă acelaşi nominal şi aceiaşi culoare, emisiunea este socotită ca o singură marcă. — Aceasta a fost dealtfel şi intenţia Administraţiei P.T.T., pe de o parte marca

să fie şi de largă circulaţie, în acelaşi timp însă să aibă şi un profil filatelic prin tirajul ei (la exemplarele nedantelate). — Cu acest procedeu ne vom întîlni la mai multe emisiuni ale anului 1949 şi în cei următori.

În ce priveşte chipul lui Lenin pe mărcile noastre poştale, arătăm că la 30 iunie 1945 apare în ţara noastră prima marcă poştală cu chipul lui Lenin, emisă în altă ţară decît URSS. — (Zumnstein 983). —

Celor din cititori care doresc să cunoască mai multe amănunte despre mărcile româneşti care înfăţişează portretul lui Leinn, le recomandăm articolul lui Vs. Surjicov — Bucureşti „Lenin în filatelia română" apărut în revista Filatelia nr. 4/1970. —

Revenind la emisiunea de care ne ocupăm, vom arăta că în prima zi a emisiunii au fost puse în circulaţie o pereche de plicuri prima zi, primele de acest fel emise de administraţia PTT., care potrivit Deciziei nr. 21.338 din 2 decembrie 1948, obţine exclusivitate pentru emiterea acestora.

Plicurile au culoarea albă, dimensiunea 11,3/16,5 cm. desenul în culoarea albastră îl reprezintă pe Lenin vorbind poporului. — Textul : „Administraţia PTT. — Filatelie. Prima zi a emisiunii — 21.I.1949". — Pe acest plic a fost aplicată marca nedantelată. — Pe celălalt plic, cu acelaşi desen, însă culoarea neagră a fost aplicată marca dantelată. — Pentru obliterarea acestor mărci a fost utilizată o singură ştampilă, înfăţişînd o stea cu cinci colţuri, avînd în mijloc secera şi ciocanul. — Text : „25 ani de la moartea lui V. I. Lenin 21.I.1919. — Poşta Bucureşti". Tuş roşu. — Tirajul plicurilor 1963 perechi. —

Cea de-a doua emisiune a anului a fost ocazionată de aniversarea a 90 de ani de la Unirea Principatelor, fiind pusă în circulaţie la **24 ianuarie 1949.** — Desenul mărcii care are nominalul de 10 lei — albastru, înfăţişează simbolica hora unirii, ea a fost imprimată după macheta pictorului A. Murnu, în coli de 100 bucăţi dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Dimensiunea mărcii este de 28/33 mm. iar tirajul 1.000.000 bucăţi.
(Zumst. 1303, Yvert 1077, Michel 1178). —

Plicul primei zile are culoarea albă şi dimensiunea 11,5/16,5 cm. Desenul de culoarea roşie înfăţişează trei ţărănci prinse în horă. — Inscripţia de pe plic „Administraţia PTT Filatelie prima zi a emisiunii, 24.I.1949". — Marca aplicată a fost obliterată cu o ştampilă octogonală neregulată, desenul ei înfăţişînd o goarnă poştală. Textul : „90 ani de la unire 24.I.1948 Bucureşti. — Poşta. — Tuş roşu. — Tiraj 1881 bucăţi. —.

La data de **10 februarie 1949** se pune în circulaţie o nouă serie de mărci uzuale înfăţişînd stema R.P.R., desenul şi dimensiunile identice cu emisiunea similară apărută la 8 iulie 1948, — cu o singură deosebire, imprimarea acestor mărci s-a trecut de data aceasta pe hîrtie cu filigran R.P.R. — Tirajul la valorile mici 0,50 — 3 lei aproximativ 12.000.000 bucăţi, la valorile de 5 lei cîte 5.000.000 bucăţi, iar la marca de 10 lei circa 8.000.000 bucăţi. — Emisiunea este formată din următoarele 7 valori : 0,50 lei roşu-cărămiziu ; 1 lei, brun-roşcat — ; 2 lei, verde închis — 3 lei, oliv — 5 lei — albastru-marin ; — 5 lei violet închis şi 10 lei albastru — (Zumst 1305—1311, Yvert 1042—1049, Michel 1180—1186). —

Împlinindu-se 30 de ani de la moartea lui I. C. Frimu (1871—1919) militant de seamă în mişcarea muncitorească şi unul dintre întemeietorii primului sindicat muncitoresc din ţara noastră, la **22 martie 1949** se pune în circulaţie o marcă de 20 lei culoarea roşu, înfăţişînd portretul său în timp ce desenul din al doilea plan sugerează manifestaţia muncitorimii din Bucureşti de la 13 decembrie 1918, în faţa fostului Teatru Naţional. — Marca

avînd dimensiunea de 26/42 mm a fost realizată după desenul pictorului Dumitru Stubei și a fost imprimată în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți. Tirajul 1.400.000 bucăți dantelate și 100.000 bucăți nedantelate (Zumst. 1304, Yvert 1078, Michel 1079). —

În prima zi a emisiunii au fost puse în circulație o pereche de plicuri speciale, de culoare albă, dimensiunile 11,5/16,3 cm, desenul în culoarea neagră reprezintă o scenă a manifestației din piața fostului Teatru Național. — Text: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor. Filatelie. Prima zi a emisiunii 13 Decembrie 1918" — pe acest plic fiind aplicată marca nedantelată, iar pe un plic identic însă desenul în culoarea roșie s-a aplicat marca dantelată. — Aceste mărci au fost obliterate cu o ștampilă rotundă cu diametrul 3 cm, desenul căreia reprezintă o goarnă poștală. — Text: „30 ani de la moartea lui I. C. Frimu. — București — Poșta. — Prima zi a emisiunii 22.3.1949". — Tuș roșu. — Tirajul plicurilor 1922 perechi. —

Împlinirea a 150 ani de la nașterea lui Alecksandr Sergheevici Pușkin (1799—1837) poet rus, unul dintre marii lirici ai literaturii universale, a prilejuit apariția și în țara noastră la **20 mai 1949** a unei serii de mărci de două valori. — Desenul unic pentru ambele mărci 11 lei roșu violet și 30 lei verde, înfățișează portretul poetului în aranjamentul grafic a pictorului Cristea Müller. Mărcile avînd dimensiunea de 26/42 mm, au fost imprimate în heliogravură în coli de cîte 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Tirajul 1.000.000 bucăți pentru prima și 200.000 bucăți, pentru cea de-a doua valoare. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 s-au supratipărit cîte 100.000 bucăți din fiecare valoare, rămînînd un tiraj de 900.000 buc. (11 lei) respectiv 100.000 buc. (30 lei). —

(Zumst. 1312—1313, Yvert 1079—1080, Michel 1187—1188). —

În prima zi a emisiunii poșta pune în circulație un plic alb, într-un tiraj de 2.500 exemplare, dimensiunea 9/16,2 cm, desenul în roșu-cărămiziu, reprezintă o filă, o pană de scris și o ramură de lauri. — Inscripția: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor, 150 ani de la nașterea lui A. S. Pușkin 1799—1949. — Prima zi a emisiunii 20.V.1949". Mărcile aplicate au fost obliterate cu o ștampilă specială de format rotund, diamerul 3 cm, avînd următorul text: „A S. Pușkin — 1799—1949 București. Poșta 20.V.1940. Tuș roșu. —

La 30 iunie 1949 — apare emisiunea jubiliară ocazionată de împlinirea a 75 de ani de la înființarea Uniunii Poștale Universale (constituită prin tratatul de la Berna din 1874 semnată de 22 țări, printre care și România). — Cele 2 valori ale seriei sînt: 20 lei — brun-sepia, realizată după macheta pictorului D. Stiubei, dimensiunea 28/33 mm, înfățișează globul pămîntesc și o goarnă poștală, tiraj 200.000 bucăți și 30 lei, albastru, macheta Ion Dumitrana, dimensiunea 26/42 mm, înfățișează o locomotivă modernă și un car roman tras de un cal înaripat, tiraj 600.000 bucăți. — Cu ocazia reformei bănești s-au supratipărit din fiecare valoare cîte 100.000 bucăți, rămînînd un tiraj definitiv de 10.000 respectiv 500.000 bucăți. Imprimarea lor s-a făcut în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de cîte 100 bucăți dantelate. — (Zumst. 1314—1315, Yvert 1082—1083, Michel 1189—1190). —

În prima zi a emisiunii s-a pus în circulație și un plic alb „prima zi", dimensiunea 9/16,2 cm, desenul în culoare neagră înfățișează diligență poștală trasă de 6 cai, străbătînd o cîmpie, în planul al doilea, o fîntînă cu cumpănă, iar deasupra un avion de cursă lungă în plin sbor. — Textul: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor A 75-a aniversare U.P.U. — Prima zi a emisiunii 30.VI.1949. — Mărcle aplicate au fost obliterate cu o ștampilă rotundă fără margini, diametrul 3,6 cm. înfățișînd o cutie poș-

tală, 2 plicuri și tradiționala goarnă poștală. Text: „Uniunea Paștală Universală 1874—1949 — 30.VI.1949 Poșta București. Tuș roșu. — Tirajul plicurilor 2993 bucăți. —

Scena înfățișînd primele tancuri sovietice intrînd în București după eliberare, este subiectul mărcii apărute în ziua de **23 August 1949,** cu prilejul aniversării a 5 ani de la acest mare act istoric; — marca avînd dimensiunea de 26/42 mm, culoarea verde și brun a fost imprimată în heliogravură, în coli de 100 bucăți, dantelate, (150.000 bucăți) și nedantelate (100.000 bucăți) pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — desenul aparține pictorului D. Știubei. —

(Zumst. 1316, Yvert 1081, Michel 1195). —

O pereche de plicuri albe, dimensiunea 9/16,3 cm sînt puse în circulație în ziua emisiunii. — Marca dantelată este aplicată pe un plic al cărui desen în albastru reproduce marca mărită, iar cea nedantelată pe perechea acestela, pe care desenul este imprimat în negru — Textul: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor. — Prima zi a emisiunii 23.VIII.1949". — Ștampila utilizată pentru obliterare, are formă rotundă, fără margine, diametrul 3 cm. Textul: „5 ani de la eliberare 1949 — VIII — 23. — București. Poșta. Tuș roșu. — Tirajul plicurilor 2500 perechi. —

La data de **25 septembrie 1949,** pe un plic alb, fără desen, dimensiunea 9/16,5 cm s-a aplicat marca emisiunii „23 August 1949" dantelate sau nedantelate, sau ambele, care apoi au fost obliterate cu o ștampilă specială. — Ștampila a avut un format dreptunghiular, dimensiunea 3/4 cm. Text: „Să construim Casa Scînteii — 25.IX.1949 Poșta București". — Tuș roșu. Tirajul necunoscut, piesă filatelică considerată deosebit de rară. —

La **2 octombrie 1949** cu ocazia „Zilei internaționale a luptei pentru pace" pe un plic alb avînd ca desen stema R.P.R. și drapele, în culoare brun roșcat, iar ca text: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor, — Oficiul Filatelic. Ziua internațională a luptei pentru pace 2.X.1949" s-a aplicat și obliterat cu o ștampilă specială. — Marca de 10 lei din emisiunea anului 1948 — Arlus al II-lea Congres. — Diametrul ștampilei cu margine, 3 cm, inscripția: „Ziua Internațională a luptei pentru pace 2.X.1949, — București — Poșta." Tuș negru. — Tiraj necunoscut. —

Între 1—7 noiembrie 1949 a avut loc „săptămîna prieteniei româno-sovietice. — Marca emisă cu acest prilej, în ziua de **1 noiembrie 1949** realizată după desenele pictorului D. Stiubei înfățișează două desene alegorice. — Mulțimea steagurilor larg desfășurate simbolizează caracterul internațional al Marei Revoluții Socialiste din Octombrie. — Marca avînd un nominal de 20 lei, culoarea roșu-cărămiziu și o dimensiune (puțin obișnuită pentru acea peroadă) de 42/52 mm, a fost imprimată în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în 200.000 exemplare dantelate și 100.000 exemplare nedantelate. —

(Zumst. 1317, Yvert 1084, Michel 1192).

În prima zi a emisiunii pe un plic alb dimensiunea 9/16,4 cm, cu un desen în negru înfățișînd drapelul românesc și cel sovietic, s-a aplicat marca dantelată sau nedantelată, care a fost obliterată cu o ștampilă specială. — Textul de pe plic: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor Oficiul Filatelic U.R.S.S. — R.P.R. — Trăiască Prietenia Româno-Sovietică. — Prima zi a emisiunii 1.XI.1949". Obliterarea s-a făcut cu o ștampilă rotundă, avînd un diametru de 3 cm, desenul căreia înfățișează o stea în cinci colțuri cu insigna Arlus. — Text: „Trăiască Prietenia Româno-Sovie-

tică. — Poșta — București 1.XI. 1949". Tuș roșu pentru mărcile nedantelate și tuș negru pentru cele dantelate. — Tirajul plicurilor 3.000 perechi. —

La **7 noiembrie 1949** — s-a organizat expoziția „URSS în fruntea luptei pentru pace". — În cadrul acestei expoziții la ghișeul poștal special înființat, în incinta expoziției, mărcile emisiunilor mai jos specificate au fost aplicate pe un plic alb sau gălbui fără desen, dimensiunea 9/16,5 cm, și obliterate cu o ștampilă specială. Tuș negru. — Este vorba de emisiunile anului 1949: V. I. Lenin marca dantelate, nedantelate sau ambele, marca I. C. Frimu dantelate sau nedantelate seria A. S. Pușkin, marca 23 August dantelată sau nedantelată, marea prietenie româno-sovietică dantelată sau nedantelată, — Ștampila utilizată era fără margini avînd dimensiunea de 3,5/3,5 cm, desenul ei înfățișează o masă de steaguri, avînd textul : „U.R.S.S. în fruntea luptei pentru pace. — București — Poșta." —

La **10 decembrie 1949** a început la București Conferința pentru constituirea Uniunii Internaționale a muncitorilor din Transporturi. — Cu acest prilej s-a pus în circulație o emisiune de două valori 11 lei albastru și 20 lei roșu fiecare avînd și un cupon cu următoarea inscripție : „10 decembrie 1949. Conferința de constituire a Uniunii Internaționale a muncitorilor din Transporturi". Desenul unic al mărcilor realizat de pictorul Cristea Müler reprezintă diferite mijloace de transport, avînd în al doilea plan globul pămîntesc, prin acest desen scoțîndu-se în relief caracterul mondial al acestei uniuni. —

Mărcile avînd dimensiunea de 28/33 mm. au fost imprimate în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de cîte 50 bucăți dantelate și nedantelate. — Valoarea de 11 lei a fost imprimată în 1.000.000 bucăți dantelate și 100.000 bucăți nedantelate, ar cea de 20 lei în 200.000 bucăți dantelate și 100.000 bucăți nedantelate. —

(Zumst. 1318-1319, Yvert 1085-1086, Michel 1193-1194). —

Pe un număr de 3500 perechi de plicuri au fost aplicate mărcile acestei emisiuni și anume seria nedantelată pe un plic al cărui desen în roșu-cărămiziu reprezintă mijloacele de transport, iar pe cel cu desenul în negru s-a aplicat seraia dantelată. — Textul de pe plic „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor" Oficiul Filatelic. — Prima zi a emisiunii 10.XII.1949". — Ștampila utilizată pentru obliterarea acestor mărci a fost rotundă, diametrul 3,7 cm, avînd textul : „Poșta 10 decembrie 1949 București. Tuș roșu-cărămiziu. —

Ultima emisiune a anului 1949 a fost prilejuită de cea de a 70-a aniversare a nașterii lui I. V. Stalin (1879-1953). — Marca emisă la 21 decembrie 1949 avînd un nominal de 31 lei — oliv, înfățișează portretul său, în aranjamentul grafic al pictorului Ion Dumitrana. — Imprimarea ei s-a făcut în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate (1.400.000 exemplare) și nedantelate (100.000 bucăți) dimensiunea 28/33 mm.

(Zumst. 1320, Yvert 1087, Michel 1195). —

În ziua punerii în circulație s-au emis și două plicuri speciale — culoare gălbuie, dimensiunea 9/16 cm. pe plicul cu desenul în culoarea brun reprezentînd marca mărită, s-a aplicat valoarea nedantelată, iar pe cel cu desenul în violet cea dantelată. Textul :" Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor. Oficiul Filatelic. — Prima zi a emisiunii 21.XII.1949". — Mărcile au fost obliterate cu o ștampilă rotundă, diametrul 2 cm.

— 1950 —

În ziua de *27 ianuarie 1950*, deci cu 20 ani în urmă, s-a deschis în așa denumitul „Palat al telefoanelor". prima expoziție filatelică a Republicii Populare Române. — Inaugurarea expoziției s-a făcut în prezența ministrului comunicațiilor ing. Nic. Profiri, M. Firșirotu, director general P.T.T.TR., a funcționarilor superiori din Ministerul Comnuicațiilor și din Administrația PT.T.R.

„Filatelia — cum subliniază prospectul expoziției — nu mai este acum apanajul unei singure clase, a clasei exploatatoare, care își plasa cîștigurile storse din sudoarea oamenilor muncii, în devize, cocoșei, acțiuni, timbre, etc. — Filatelia nouă, are cu totul alt scop și anume, educarea tineretului și reîmprospătarea conoștințelor celor vîrstnici. — Ea este un auxiliar prețios în învățămînt".

București Poșta 21 noiembrie 1949-Tuș negru. — Tiraj 4.000 perechi.

În ziua inaugurării expoziției s-a pus în circulație o coliță care reproduce marca de 81 parale cap de bour (albastru) și valoarea de 10 lei (roșu) din emisiunea mărcilor cursive, înfățișînd stema țării. — Această coliță are dimensiunea de 11/8 cm. și a fost tipărită în unicate pe hîrtie albă cu filigram R.P.R., în aranjamentul grafic al pictorului Cr. Müller. — Valoarea nominală 50 lei. — Tiraj 200.000 bucăți.

În perioada lunilor februarie — martie 1950 la ghișeul special înființat în incinta expoziției, coliță a fost obliterată cu o ștampilă specială avînd dimensiunea 3,5/2 cm. Textul ștampilei „Expoziția Filatelică 1950 — București Poșta". (Zumst. 1321, Yvert 40, Michel 39).

La *26 februarie 1950*„ s-a pus în circulație emisiunea ocazionată de aniversarea a 100 ani de la nașterea marelui poet Mihail Eminescu (1850-1889), minunat cîtăreț al răzvrătirii împotriva împilării, al naturii și al dragostei. Pentru a li se da o circulație cît mai largă, toate cele 5 valori ale seriei au un nominal de 11 lei (taxa de francare a unei scrisori simple.) — Prin aceasta s-a urmărit ca unele din cele mai semnificative poezii ale poetului ilustrat prin desenele mărcilor, să fie cît mai larg popularizate : „Împărat și proletar" (roșu violet), „Scrisoarea III-a (verde închis) „Înger și demon") (brun-roșcat) „Viața" (violet). — Machetele acestor mărci reprezintă o remarcabilă realizare a pictorului D. Stiubei, care în urma unui larg concurs a reușit să cîștige dreptul lor de realizare. — Cea de a cincea valoare înfățișează portretul poetului (albastru — marin) din ultima parte a vieții sale prea scurte. — Aranjamentul grafic aparține pictorului grafician Emeric Droczay. — Mărcile au avut un tiraj de cîte 500 000 bucăți cu excepția valorii, „Scrisoarea III-a" cu un tiraj de 200 000 bucăți. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 s-au supratipărit cîte 100 000 bucăți din toate valorile rămînînd un tiraj de 100.000 serii complete. — Imprimarea mărcilor s-a făcut în heliogravură, pe hîrtie albă cu filigram R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate dimensiunea comună 28/33 mm.
(Zumst. 1322-1326, Yvert 1090-1094, Michel 1196-1200)

Cu ocazia primei zile a emisiunii s-a pus în circulație într-un tiraj de 1997 bucăți un plic prima zi — culoarea albă — dimensiunea 9/16,5 cm al cărui desen în culoare neagră reproduce bustul lui M. Eminescu și o

ramură de lauri. — Textul : Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic M. Eminescu 1850-1950". — Cele 5 mărci aplicate au fost obliterate cu o ștampilă rotundă diametrul (inclusiv textul) 3 cm. care reproduce în mijloc inițialele M.E., având ca text : „București-Poșta 15.I.1950. Tușul utilizat negru — După cum ușor vor putea remarca cititorii noștri, există o lipsă de corelație între data ștampilei și cea de punere în circulație a emisiunii. — Această situație s-a datorat unor defecțiuni tehnice; astfel deși punerea în circulație urma să se facă la 15 ianuarie — așa cum prevede data ștampilei (și care nu s-a mai modificat) data efectivă de apariție a acestei emisiuni este de 26 februarie 1950 (vezi revista Filatelia — Sah Cuvinte încrucișate nr. 5 din 1 martie 1950).

Centenarul nașterii pictorului Ion Andreescu (1850-1882) unul dintre clasicii picturii românești, creator a multor opere de valoare, care oglindesc aspecte din viața plină de trudă a țăranului român, scene pitorești din satele noastre etc, a ocazionat emiterea la *25 martie 1950* a unei serii de 3 valori care în ordinea lor nominală înfățișează tablourile : „Tîrgul de la Drăgaica" (5 lei verde-cenușiu), „Autoportret" (11 lei albastru) și „Cumpăna satului" (20 lei brun roșcat). — Mărcile au dimensiunea comună de 26/42 mm. și au fost imprimate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de cîte 100 buc dantelate, iar valoarea de 11 lei și nedantelată. — Aranjamentul grafic aparține pictorului Cristea Müller. — Tirajul valorii de 5 și 11 lei, 1.000.000 bucăți, 11 lei nedantelat 200.000 bucăți și 20 lei 700.000 bucăți. — cu ocazia reformei bănești din anul 1952, s-au supratipărit 90.000 bucăți din valoarea de 5 lei, din valoarea de 11 lei nedantelat sau dantelat și supratipărit 140.000 bucăți, iar din valoarea de 11 ei dantelat 110.000 bucăți, rămînînd în final 60.000 de serii complete.

(Zumst 1327-1329, Yvert 1095-1097, Michel 1210-1204).

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în culoare roșu — cărămiziu reprezintă o paletă de pictor, pensule și frunze de lauri. — Inscripția : „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor. I. Andreescu 1850-1950". Ștampila format paletă, diametrul inclusiv textul 3 cm. — Textul : „Centenarul Ion Andreescu 25.III.1950 București — Poșta". Tușul utișizat roșu, tirajul plicurilor 4940 buc.

Primul plan de stat, cel pe anul 1950 a mobilizat întregul popor muncitor pentru dezvotarea și întărirea economiei naționale. — Emisiunea de 50.000 buc. nedantelate.

(Zumst 1332, Yvert 1113, Michel 1208-1209).

Plicul primei zile a emisiunii are dimensiunea de 9/16,5 cm., desenul în roșu reproduce marca mărită. — Inscripția : „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor". Seria formată din 2 mărci dantelate ; una din valori fiind emisă și nedantelată (11 lei) a fost pusă în circulație la 25 *aprilie 1950*. Dimensiunea comună 26/42 mm. — Tirajul 11 lei (roșu) 800.000 bucăți, idem nedantelat 200.000 bucăți și 31 lei (violet) 1.000.000 bucăți. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 s-au supratipărit 150.000 bucăți din valoarea 11 lei, s-au dantelat din valoarea nedantelată și s-au supratipărit 150.000 bucăți, iar valoarea de 31 lei tot 150.000 bucăți, rămînînd în acest fel 50.000 serii complete. — Desenele mărcilor redau în mod grafic ascensiunea pe care producția industrială trebuie s-o realizeze în anul 1950 (lei 11) și elementele esențiale care stau la baza îndeplinirii acestui plan economic ; înaurirea unei puternice industrii grele și dezvoltarea apiculturii (lei 31).
(Zumst. 1330-1331, Yvert 1088-1089, Michel 1205-1207).

Dimensiunea plicurilor primei zile 9/16/2 cm., desenul în culoarea roșu, înfățișează munca în industria grea. — Textul : „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor — Planul de Stat 1950". — Ștampila rotundă, diametru 3 cm. Text : „București — Poșta Planu de Stat 25.V.1950". — Tuș negru, Tiraj 3966 buc.

În ziua de *1 Mai 1950* — s-a emis o marcă de 31 lei (Roșu). Desenul realizat de pictorul Iosif Cova înfățișînd un tînăr muncitor cu drapel în mînă, al cărui chip sugerează încredere, putere și curaj. — Marca avînd dimensiunea de 26/42 mm. a fost imprimată în heliogravură pe hîrtie albă în filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți. — Tiraj 800.000 bucăți dantelate și 200;000 bucăți nedantelate. — Cu ocazia reformei bănești s-au supratipărit 200.000 bucăți din valoarea dantelată și s-au supratipărit 150.000 bucăți din valoarea nedantelată, rămînînd un tiraj definitiv de 600.000 buc. dantelate. Text: „Trăiască 1 Mai 1950 — București — Poșta". — Tuș negru. — Tiraj 2866 bucăți.

În perioada lunilor mai — august 1950, în mod succesiv se pune în circulație o nouă serie de mărci uzuale înfățișînd stema R.P.R., avînd însă formatul diferit de emisiunea uzuală din 1949. — Cele 15 valori ale seriei au fost imprimate în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 10 buc. dantelate — Dimensiunea comună 24/28 mm. aranjamentul grafic Cristea Müller. Tiraj nelimitat. — Cu ocazia reformei bănești au fost supratipărite toate valorile în afară de cea de 11 lei. — Iată în ordinea nominalului valorile acestei emisiuni : 0,50 lei (negru) 1 leu (cărămiziu) 2 lei (brun cenușiu), 3 lei (violet), 4 lei (violet-roșu), 5 lei (brun-roșcat), 6 lei (verde închis), 7 lei (sepia), 7,50 lei (albastru deschis), 10 lei (brun-cenușiu), 11 lei (roșu), 15 lei (albastru marin), 20 lei (verde-negru), 31 lei (verde-cenușiu), și 36 lei (brun).

(Zumst. 1333-1347, Yvert 1098-1112, Michel 1210-1224).

În urma epuizării valori de 30 lei din seria de aviație (22 noiembrie 1948) aceasta a fost reimprimată și pusă în circulație la *10 mai 1950* într-un tiraj de 2.000.000 bucăți.—Desenul și formatul sînt identice valorilor originale, culoarea însă este de un roșu carmin (în loc de roșu) ; cu ocazia reformei bănești s-au supratipărit 1.200.000 bucăți.

(Zumst. 1348, Yvert 56, Michel 1225).

La *25 mai 1950* apare în țara noastră pentru prima oară o emisiune de mărci închinate celor mai tinere vlăstare ale țării, pionierilor. — Seria devine tradițională an de an cu cele trei valori ale sale. — Cea de care ne ocupăm a fost realizată după desenul pictorului Nazarie Pavlin (8 lei albastru) Angela Rosenblum (11 lei violet) și Niky Popescu) lei 31 roșu — cărămiziu). — Poate pare curios faptul că cele trei valori au la bază machete a trei pictori diferiți. — Explicația stă în faptul, că în ziua de 25 mai 1950 se sărbătorea împlinirea unui an de la înființarea organizației de pionieri și doar cu puțin timp înainte s-a inclus în programul emisiunilor și această serie. Conform obiceiului mărcile trebuiau să circule la data stabilită și astfel pentru urgența lucrărilor s-a ales această soluție. — Cu toate că machetele aparțin unor diferiți autori, există acea unitate de ansamblu ce se cere unei emisiuni de mărci. — De reținut că valoarea de 11 lei înfățișează

trei pionieri în fața unui clasor filatelic. — Filatelia este pentru prima oară prezentă pe o marcă românească. — Mărcile s-au imprimat în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate, avînd dimensiunea comună de (26/42 mm.) Tirajul 200.000 exemplare din prima valoare și cîte 500.000 bucăți din celelalte două valori. — Cu ocazia reformei bănești din 1952 s-au supratipărit cîte 100.000 bucăți din fiecare valoare, rămînînd un tiraj definitiv de 100.000 serii complete.
(Zumst. 1349-1351, Yvert 1114-1116, Michel 1226-1228).

În prima zi a emisiunii s-a pus în circulație un plic special, dimensiunea 9/16,5 cm, al cărui desen în negru reproduce prima marcă a seriei (lei 8) mărită. Inscripția de pe plic : „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor. — Prima zi a emisiunii". — Ștampila utilizată, fără margine, diametrul 3 cm. reprezintă insigna de pionier și are următorul text : „Pionierii R.P.R. — București — Poșta 30.IV.1950". Tirajul plicurilor2742 bucăți, tuș negru.

Peste cîteva zile la 1 iunie 1950, cu ocazia zilei internaționale a copilului, pe un plic alb fără desen, dimensiunea obișnuită de 9/16,5 cm. s-au aplicat cele trei valori ale emisiunii „Pionieri". — Ștampila rotundă cu un diametru de 2 cm. este încadrată de cîte trei drapele, avînd următorul text : „Ziua internațională a Copilului 1.VI.1950 — Poșta București" Tușul negru.

Cu ocazia aniversării a doi ani de la naționalizarea principalelor mijloace de producție, *la 20 iulie 1950* se pune în circulație o serie de patru valori cu nominalul a cîte 11 lei. Desenul unic realizat de pictorul Ladislau Corda înfățișează în prim plan un muncitor, avînd în al doilea plan o vedere de ansamblu industrial. — Mărcile avînd dimersiunea comună de 42/26 mm. s-au imprimat în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în următoarele patru culori : brun-roșcat, roșu, negru-oliv și albastru închis. — Valoarea imprimată în brun roșcat are un tiraj de 200..000 bucăți, iar restul valorilor cîte 500.000 bucăți.
(Zumst. 1352-1355, Yvest 1117-1120, Michel 1229-1232).

Plicul primei zile are dimensiunea de 9/16,5 cm. Desenul său în negru reproduce desenul mărit al mărcilor — Textul: „Înainte spre noi victorii".— Cele patru valori ale seriei aplicate pe plic au fost obliterate cu o ștampilă rotundă, avînd diametrul de 3,5 cm. și drept text : „Prima zi a emisiunii — Poșta București 20 iulie 1950". — Tiraj 2958 bucăți, tuș negru.

Pentru francarea corespondenței — par avion — apare, la *22 august 1950* o serie de aviație de valori mici : 3 lei albastru verzui, 6 lei albastru cenușiu și 8 lei albastru. — Mărcile au un desen comun care înfățișează în prim plan în medalion, pe unul din pionierii aviației mondiale Aurel Vlaicu (1882-1913), inginer constructor de avioane, inventator și pilot. În al doilea plan se vede avionul monoplan proiectat și construit de Aurel Vlaicu în anul 1910 „Vlaicu I". — Aranjament grafic aparține pictorului Leonida Nazarov.— Mărcile avînd dimensiunea comună de 24/28 mm., au fost imprimate în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., tirajul 5.500.000 serii complete. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 din valoarea de 3 lei s-au supratipărit 1.250.000 bucăți, din 6 lei 1.350.000 bucăți și din 8 lei 1.050.000 bucăți. —
(Zumst, 1356-1358, Yvert 1121-1123, Michel 1233-1235). —

La 9 septebrie 1950 cu ocazia Congresului de luptă pentru pace din București 9—12 septembrie, s-a pus în circulație o serie de 2 valori: 11 lei roșu — înfățișînd o mamă cu copilul în brațe semnînd apelul pentru pace,

oliv-negru, un muncitor la strung, textul: „pentru plan, pentru pace". — Desenele mărcilor au fost realizate de pictorul Leonida Nazarov. — Imprimanea s-a făcut în heliogravură, în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Dimensiunea comună 28/33 mm. Tiraj prima valoare 3.000.000 bucăți, cea de a doua 2.000.000 bucăți. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 din valoarea de 20 lei s-au supratipărit 700.000 bucăți, rămînînd în acest fel 1.300.000 de serii complete.
(Zumst. 1359—1360, Yvert 1126—1127, Michel 1236—1237).

Plicul primei zile de culoare albă, are dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru, reproduce prima marcă din serie (11 lei) în forma mărită. — Textul: „Congresul Comitetelor de luptă pentru pace 9—12 septembrie 1950". — Cele două mărci ale seriei obliterate cu o ștampilă avînd dimensiunea de 3/3 cm. avînd drept text: „Trăiască Congresul Comitetelor de Luptă pentru Pace 9—12 septembrie 1950" — Poștă. Tiraj 2872 bucăți, tuș negru.

Cu ocazia organizării Săptămînii prieteniei romîno-maghiare, la **6 octombrie 1950** s-a pus în circulație marca de 15 lei albastru-marin din emisiunea de francare curentă Stema R.P.R. format nou (1950), avînd un supratipar roșu cu textul: „Trăiască prietenia Româno-Maghiară" — Tiraj 500.000 bucăți.
(Zumst, 1361, Yvert 1124, Michel 1238).

În aceeași zi, la 6 **octombrie 1950** apare o marcă de 30 lei brun, ocazionată de Luna prieteniei Româno-Sovietice. — Imprimarea ei s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Desenul mărcii care are dimensiunea de 26/42 mm., reproduce într-o formă alegorică monumentul ostașului sovietic și Piața Victoriei din București, încadrat într-o pădure de steaguri. — Acest reușit aranjament grafic aparține pictorului sovietic Apuhtin Valerian, care în acea vreme își petrecea concediul în țara noastră și încă un amănunt semnificativ — el a refuzat orice onorar pentru această lucrare, spunînd: „este umila mea contribuție la întărirea acestei mari prietenii". Tiraj 1.000.000 bucăți.

Menționăm că este unicul caz, cînd macheta unei mărci a republicii este opera unui pictor străin.
(Zumst. 1362, Yvert 1125, Michel 1239).

Plicul primei zile însă se pune în circulație o zi mai tîrziu, la 7 octombrie 1950. — El este de culoare albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru reprezintă uzine, furnale, tractoare și drapelele celor două țări. — Textul : „Luna prieteniei Româno-Sovietice". — Marca aplicată a fost obliterată cu o ștampilă avînd diametrul de 4 cm., al cărei desen reprezintă însigna ARLUS, încadrată în următorul text : „Luna prieteniei Româno-Sovietice" 7 octombrie — 7 noiembrie 1950 București". Tușul roșu, tirajul plicurilor 2662 bucăți.

În anul 1950 a luat ființă complexul sportiv GMA (gata pentru muncă și apărarea patriei) și F.G.M.A. (Fiți gata pentru munca și apărarea patriei), ansamblu de exerciții care asigură o dezvoltare fizică multilaterală.

Emisiunea de propagandă apărută cu acest prilej și pusă în circulație la **30 octombrie 1950** este formată din 5 valori 3 lei roșu-violet (1.000.000 buc.), 5 lei brun (500.000 buc), 5 lei albastru (200.000 buc.), 11 lei verde-închis (1.000.000 buc) și 31 lei oliv-negru (5000.000 buc.). — Desenele realizate de pictorul Leonida Nazarov reproduc probele prevăzute în complex și insignele GMA și FGMA. — Imprimarea mărcilor s-a făcut în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., în coli de 100 bucăți dantelate dimensiunea comună 26/42 mm.

Cu ocazia reformei bănești din anul 1952, din valoarea de 3 lei s-au supratipărit 100.000 bucăți, rămînînd în acest fel 200.000 serii complete. (Zumst, 1365—1369, Yvert 1128—1132, Michel 1242—1246).

Plicul primei zile, pe care s-au aplicat toate cele cinci mărci ale seriei, are dimensiunea de 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce insigna G.M.A. —Inscripția de pe plic: „GMA" Ștampila utilizată pentru obliterare are formă rotundă,. diametrul 2,8 cm., Text: „G.M.A. 30 octombrie 1950 București Poșta". — Tuș negru. — Tirajul plicurilor 2804 bucăți.

Ultima emisiune a anului 1950 a fost prilejuită de cel de al III-lea Congres General ARLUS. — Cele două valori ale seriei avînd același nominal de 11 lei, roșu portocaliu una din valori și albastru cealaltă, înfățișează insigna ARLUS și o coloană de manifestanți. — Dimensiunea lor de asemenea este comună, 28/33 mm. — Aranjamentul grafic aparține pictorului N. Popescu. — Imprimarea lor s-a făcut în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate. — Tiraj 1.500.000 serii. — Data punerii în circulație **7 noiembrie 1950.**
(Zumst. 1363—1364, Yvert 1133—1134, Michel 1240—1241).

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. desenul în negru înfățișează insigna ARLUS. — Textul de pe plic: „Al III-lea Congres General ARLUS". — Ștampila are forma pătrată fără margine, reproduce insigna ARLUS și are ca text: „Al III-lea Congres General ARLUS 2-5.XI. 1950. — Poșta București" — dimensiunea 3,5/3,5 cm. Tuș negru. — Tirajul plicurilor 2804 bucăți.

— 1951 —

Cea de a IX-a ediție a jocurilor Mondiale Universitare de Iarnă s-a organizat la noi în țară. — Desfășurarea lor a avut loc între 28 ianuarie — 4 februarie 1951 în stațiunea climatericǎ Poiana Brașov situată la poalele masivului Postăvarul.

Emisiunea ocazionată de această grandioasă manifestare sportivă a fost pusă în circulație în ziua de **23 ianuarie 1951.** — Seria a cărei desene înfățișează diferite discipline sportive de iarnă (schi, patinaj, hochei, bob) este formată din următoarele 5 valori: 4 lei brun închis, 5 lei roșu, 11 lei albastru, 20 lei brun roșcat și 31 lei verde închis. — Desenele mărcilor care au dimensiunea comună de 28/33 mm. au fost realizate de pictorii N. Popescu și D. Știubei. — Tirajul cîte 1.000.000 exemplare pentru primele trei valori, cea de 20 lei 200.000 bucăți și 31 lei 500.000 buc. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 din ultimele două valori (20 și 31 lei) s-au supratipărit cîte 100.000 bucăți, rămînînd în acest fel 100.000 serii complete.

Imprimarea s-a făcut în heliogravură în coli de 100 buc. dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1370—1374, Yvert 1135—1139, Michel 1247—1251).

Plicul primei zile are dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru reprezintă insigna festivalului. — Inscripția :„Salut frățesc studenților participanți la cea de a IX-a ediție a Jocurilor Universitare de Iarnă". — Stampila de formă pătrată, fără margini are o dimensiune de 4/2,8 cm și înfățișează munți și un schior în coborîre, avînd ca text: „Poiana Stalin 28 ianuarie — 4 februarie 1951 Poșta". — Tuș negru — Tirajul plicurilor 3728 bucăți.

Făurirea unei industrii puternice și dezvoltarea socialistă a agriculturii este ideia care a stat la baza realizării emisiunii apărute cu prilejul Expoziției

tehnice — industriale — agricole de la București. — Seria de două valori 11 lei brun roșcat și 31 lei albastru cenușiu, avînd dimensiunea comună de 26/42 mm., a fost pusă în circulație la **12 februarie 1951.**

Mărcile au fost imprimate în heliogravură după machetele pictorilor N. Popescu și D. Știubei, în coli de cîte 100 bucăți dantelate și nedantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Tirajul valori de 11 lei nedantelat 100.000 bucăți, dantelat 1.900.000 bucăți și a celei de 31 lei nedantelat 100.000 bucăți, dantelat 700.000 bucăți. — Cu ocazia reformei bănești din 1952 din valoarea de 31 lei dantelat sau supratipărit 200.000 bucăți. (Zumst. 1375—1376 AB., Yvert 1142—1145, Michel 1255—1258 AB).

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm., desenul în negru reprezintă marca de 11 lei, mărită. — Textul: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor, Oficiul Filatelic". — Stampila de formă pătrată, are dimensiunea de 3/2,5 cm. și are următorul text: „București 12 februarie 1951 PTT. OFIL". — Tuș negru. Tirajul plicurilor 2008 bucăți.

În cinstea zilei de 1 Mai — s-a pus în circulație la **26 aprilie 1951** o, emisiune de 4 valori prin care s-au popularizat principalele ordine și medalii ale R.P.R. : Medalia Muncii (2 lei oliv); Ordinul Steaua R.P.R. clasa III, IV, V (4 lei albastru), Ordinul Muncii (11 lei roșu) și Ordinul Steaua R.P.R. cl. 1, II (35 lei brun-roșcat).

Seria formată din aceste 4 valori, a fost imprimată după un aranjament grafic al pictorului Cristea Müller, în heliogravură în coli, de cîte 100 bucăți dantelate și nedantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Mărcile au dimensiunea comună de 28/33 mm.

Tirajul valorilor nedantelate inițial a fost de cîte 100.000 buc, iar a celor dantelate, 400.000 bucăți la valoarea de 2 lei, iar a restului de trei valori dantelate (4, 11, 35) cîte 900.000 bucăți. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952, s-au dantelat și supratipărit cîte 50.000 bucăți din valorile nedantelate, din valoarea de 2 lei dantelată s-au supratipărit 50.000 bucăți, din 4 lei dantelată 100.000 buc., din 11 lei dantelată 50.000 buc. și din 35 lei dantelate 200.000 bucăți, rămînînd un tiraj definitiv de 50.000 serii complete.

De filateliști această rară serie este cunoscută sub denumirea de „Ordine și medalii R.P.R.".
(Zumst. 1377—1380 AB., Yvert 1142—1145, Michel 1255—1258 AB).

Plicul primei zile de culoare albă are dimensiunea de 9/16,5 cm. — Desenul în negru reprezintă „Ordinul Muncii" imprimat în negru pentru valorile dantelate și în albastru-cenușiu pentru valorile nedantelate. — Inscripția: „1 Mai 1951 — Prima zi a emisiunii". — Ștampila cu care s-au obliterat mărcile, aplicată pe cele două plicuri, are forma rotundă, fără margini, diametrul 2,7 cm., avînd următorul text: „1 Mai 1951 București — Poșta". — Tuș negru — Tiraj 1640 perechi de plicuri.

În cinstea aniversării Partidului, la Pitești s-a organizat prima expoziție filatelică din acest oraș. — Cu această ocazie la un ghișeu al oficiului poștal, colița expoziției din București (1950) a fost obliterată cu o ștampilă specială, de forma rotundă, avînd diametrul de 3,8 cm. — Desenul din centrul ștampilei reprezintă un porumbel cu o scrisoare. — Textul: „Pitești Expoziția Filatelică 2-16.V.1951". — Tuș negru tiraj circa 500 bucăți (Revista Filatelia Nr. 9/1951).

La **5 mai 1951** apare seria închinată pionierilor. — Cele trei valori realizate după machetele pictorului Dumitrana Ion, au dimensiunea comună 26/42 mm. și următorul nominal: 1 leu — oliv — o tabără de pionieri, 11 lei albastru-închis. — I. V. Stalin înconjurat de pionieri și 35 lei, roșu-portocaliu

— solemnitatea primirii de noi pionieri. — Mărcile au fost imprimate în heliogravură pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., în coli de 100 bucăți dantelate, într-un tiraj de 200.000 buc. pentru valoarea de 1 leu și cîte 700.000 buc. pentru celelalte două valori. — Cu ocazia reformei bănești din 1952, s-au supratipărit 20.000 bucăți din valoarea de 35 lei.
(Zumst. 1381—1383, Yvert 1146—1148, Michel 1259—1261).

Plicul primei zile — alb, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în roșu reprezintă marca de 11 lei mărită. — Textul: „ Pionierii. — Prima zi a emisiunii". — Stampila utilizată pentru obliterarea mărcilor, are forma rotundă, fără margini cu diametrul 3 cm. desenul ei reproduce insigna pionierilor și are următorul text: „Pionierii R.P.R. — București Poșta". — Tuș negru. Tiraj 1907 buc.

La **18 mai 1951** apare o marcă ocazionată de Ziua Internațională a femeii, aceasta cu oarecare întîrziere, datorită unor defecțiuni tehnice. — Marca s-a tipărit în aranjamentul grafic al pictorului A. Alexe — după un afiș de Beca Rint. — Dimensiunea 26/42 mm. nominalul 11 lei, culoarea brun roșcat, desenul reprezintă o femeie la tribună, textul: „Cauza păcii e în mîinile noastre". — Imprimarea mărcii s-a făcut în heliogravură, în coli a 100 bucăți dantelate (1.900.000 buc.) și nedantelate (100.000 buc.) — pe hîrtie albă cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1384, Yvert 1149, Michel 1254).

Plicul primei zile alb, are dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reprezintă o femeie cu doi copii, din care unul în brațe. — Textul: „Administrația Poștelor și Telecomunicațiilor. — Pentru viața lor vrem pace. — Prima zi a emisiunii". — Pe plic au fost aplicate ambele mărci (dantelată și nedantelată) care au fost obliterate cu o ștampilă specială de formă rotundă fără margini, avînd un diametru de 3 cm. — Textul: „Ziua Internațională a Femeii — 8 Martie 1951 — Poșta București", — Tuș negru. — Tirajul plicurilor 1360 bucăți.

Cu ocazia comemorării a 100 de ani de la moartea pictorului revoluționar Ion Negulici (1812—1851), cel dintîi pictor român modern, **la 25 iunie 1951** se pune în circulație o marcă de 35 lei — roșu — cărămiziu, înfățișînd autoportretul pictorului, într-un aranjament grafic reușit al pictorului — grafician O. Adler. — Marca are dimensiunea de 26/42 mm. și a fost imprimată în heliogravură, într-un tiraj de 100.000 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1385, Yvert 1151, Michel 1262).

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea de 9/16,5 cm. — Desenul în negru prezintă într-un cerc inscripția: „Centenarul Ion Negulici București — Poșta 20.VI.1951". — Inscripția de pe plic: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor Oficiul Filatelic". — Ștampila utilizată are forma rotundă fără margine avînd forma și textul desenului de pe plic, diametrul 2,7 cm., tuș negru. — Tirajul plicurilor 1.400 bucăți.

Tot la aceiași dată se pune în circulație prima carte maximă adevărată din istoria filateliei sau dacă vreți a maximafiliei românești. — Cartea poștală ilustrată reproduce în heliogravură în culoarea brun-roșcat tabloul „Autoportretul Ion Negulici" Dimensiunea 9,6/14,8 cm. — Inscripția: „Ion Negulici 1812—1851 (autoportret)" — Ștampila și tușul sînt aceleași utilizate la plicul primei zile. — Tiraj 1972 bucăți.

O întrecere plină de perseverență și avînt, sugerează marca apărută la **7 iulie 1951**, cu ocazia circuitului ciclist al R.P.R. — Imprimarea acestei mărci cu un nominal de 11 lei brun-roșcat, s-a făcut în heliogravură după

desenul realizat de pictorul D. Stiubei în coli de 100 bucăți dantelate, în aranjamentul tete-beche, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., dimensiunea 26/42 mm. tiraj 1.000.000 bucăți.
(Zumst. 1386, Yvert 1150, Michel 1263).

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul R.P.R. 1951". — Ștampila dreptunghiulară, cu margine dantelată are ca text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. Oficiul Filatelic. — Circuitul ciclist R.P.R. 1951". — Stampila dreptunghiulară, cu margine dantelată are ca text: „Turul ciclist R.P.R. — 29.VI.—15.VII.1951. — București Poșta". — Dimensiunea 5/2,5 cm., tuș negru. — Tiraj 1453 bucăți. Pe plic s-au aplicat cîte două mărci tete-beche.

Cu ocazia comemorării a 10 ani de la moartea lui Filimon Sîrbu (1916—1941) militant al mișcării muncitorești erou al clasei muncitoare, la **11 iulie 1951** apare o marcă de 11 lei brun-negru, într-un tiraj de 1.000.000 exemplare, dimensiunea 26/42 mm. — Desenul mărcii înfățișînd portretul acestui vajnic luptător, a fost realizat de Ion Dumitrana. — Imprimarea s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1390, Yvert 1115, Michel 1267).

La **19 iulie 1951** se pune în circulație o carte maximă, culoarea negru-cenușiu, desenul înfățișează portretul lui Filimon Sîrbu, dimensiunea 9,6/14,8 cm. — Text: „Filimon Sîrbu, erou al tineretului 1916—1941". — Ștampila de forma rotundă avînd un diametru de 3,5 cm. a fost aplicată în tuș negru. — Desen drapel și lauri. — Text: „Filimon Sîrbu — 19 iulie 1951 Poșta București". — Tiraj 2500 exemplare.

Pictorul Constantin Daniel Rosenthal, (1820-1851) participant activ la pregătirea revoluției, a exprimat în pînzele sale ideile pentru care au luptat revoluționarii din 1848. — Tablourile sale „România revoluționară" și „România rupîndu-și cătușele" — au fost reproduse pe mărcile apărute cu ocazia comemorării a 100 ani de la moartea sa. — Cele patru valori ale emisiunii au același nominal de 11 lei reproducînd două cîte două, tablourile mai sus amintite, primul în culorile verde închis și portocaliu, iar al doilea în brun și violet. — Tirajul valorilor în culoarea verde închis și brun este de cîte 100.000 bucăți, iar a celorlalte două cîte 1.000.000 exemplare. — Data punerii în circulație **23 iulie 1951.**

Aranjamentul grafic a fost realizat de pictorul O. Adler. — Dimensiunea comună a mărcilor este de 26/42 mm. Imprimarea lor s-a făcut în heliogravură, în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie velină cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1391—1394. Yvert 1156—1159, Michel 1268—1271). —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în roșu înfățișează tabloul pictorului „România rupîndu-și cătușele". Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic — România rupîndu-și cătușele. — C. D. Rosenthal 1820—1851". — Ștampila de formă rotundă, fără margine are un diametru de 3 cm. Text: „Centenarul C. D. Rosenthal — 23.VII.1951. — București Poșta". — Tuș negru. — Tiraj 1449 bucăți —

Concomitent s-a emis o deosebit de reușită carte maximă, dimensiunea 10/15,2 cm. — Desenul în culori naturale reproduce în heliogravură tabloul pictorului „România revoluționară". — Text: „România revoluționară. C. D. Rosenth al 1820—1851". — Ștampila și tușul identice cu cele utilizate pe plicurile primei zile. — Tirajul 2500 bucăți. —

Între 5—19 august 1951 a avut loc la Berlin cel de al III-lea festival mondial al tineretului și studenților. — În cinstea acestei sărbători poșta noastră a emis o serie de trei valori care au fost puse în circulație la date diferite, 11 lei violet la **17 martie,** 1 leu roșu **26 iulie** și 5 lei albastru-închis la **31 iulie 1951.** — Desenele mărcilor aparțin pictorului Cr. Müller înfățișează insigna festivalului (1 leu), o pereche de tineri români într-un dans național (5 lei) și tineri de diferite naționalități prinși într-o horă a prieteniei, în jurul globului pământesc (11 lei). — Mărcile care au dimensiunea comună de 28/33 mm. au fost imprimate în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. într-un tiraj de 1.000.000 serii. — (Zumst 1387—1389, Yvert 1152—1154, Michel 1264—1266). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea de 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce insigna festivalului, trei tineri de diferite rase ținîndu-se de mînă, deasupra porumbelul păcii (Picasso). — Textul: Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic. — Trăiască cel de-al III-lea festival mondial al tineretului și studenților pentru pace, Berlin 1951". — Ștampila rotundă fără margini are diametrul de 3,5 cm. — Text: „București Poșta 5-19 august. — Al III-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru pace. — Berlin 1951". — Tuș negru. Tiraj 21.460 bucăți, din care 20.000 bucăți pentru Berlin. —

„Scînteia" — Organul Comitetului Central al Partidului nostru la 15 august 1951 a împlinit două decenii de existență. — În cinstea acestui eveniment a fost pusă în circulație în ziua de **16 august 1951** o marcă de 11 lei, albastru, înfățișînd în aranjamentul grafic al pictorului Ion Dumitrana „Casa Scînteii". — Marca avînd dimensiunea de 26/42 mm. a fost imprimată în heliogravură în coli, de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., într-un tiraj de 1.000.000 exemplare. — (Zumst 1395, Yvert 1160, Michel 1274). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce marca mărită. — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomuniçațiilor. — Oficiul Filatelic. 20 ani Scînteia 15.8.1931 — 15.811951". — Marca a fost obliterată cu o ștampilă rotundă avînd un diametru de 3 cm. Text: „20 ani Scînteia 15 august 1951 — București Poșta". — Tușul utilizat negru. Tirajul 1450 bucăți. —

În acest an s-a sărbătorit pentru prima oară „Ziua minerilor", sărbătoare devenită tradițională. — Cu acest prilej la data de *21 august 1951* s-a pus în circulație o emisiune de două valori 5 lei albastru și 11 lei violet. — Desenele care înfățișază un miner în mîndra sa uniformă și un miner în echipamentul său de lucru, au fost realizate de pictorul O. Adler. — Imprimarea mărcilor ce au dimensiunea comună de 26/42 mm. s-a făcut în heliogravură, în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. într-un tiraj de 1.000.000 serii. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952, din valoarea de 5 lei au fost supratipărite 200.000 bucăți. — (Zumst. 139711398, Yvert 1162-1163. Michel 1272-1273). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea de 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce desenul mărit al mărcii de 11 lei. — Inscripția de pe plic: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. Oficiul Filatelic. Ziua Minerului 12 august 1951"". — Ștampila în semicerc completat cu frunze de lauri și însemnele minerului are un diametru de 3 cm. Text: „Ziua Minerului București Poșta 12. VIII. 1951". — Tuș ngru. — Tirajul plicurilor 1460 bucăți. —

În cinstea marii sărbători „23 August" ziua elibărării patriei noastre de sub jugul fascist, la data de *23 August 1951* apare o marcă de 10 lei roșu, dimensiunea 26/42 mm., tirajul 1.000.000 bucăți. — Desenul care înfățișează ordinul „Apărarea Patriei" a fost realizat în aranjamentul grafic al pictorului Cr. Müller. — Imprimarea mărcii are dimensiunea de 26/42 mm. s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Cu ocazia reformei bănești din 1952, s-au supratipărit 200.000 bucăți. —

(Zumst 1396, Yvert 1161, Michel 1275). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce marca tipărită. — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic. Ordinul Apărarea Patriei 23 August 1951". — Ștampila de formă rotundă, fără margini, are diametrul 3 cm. — Text: 23 August 1951 București Poșta". Tușul utilizat negru, tirajul plicurilor 1468 bucăți. —

În cinstea zilei de 23 August 1951 filateliștii din Bacău organizează o reușită expoziție filatelică. — Cu această ocazie colița emisă cu ocazia expoziției filatelice din București 1950 a fost obliterată în circa 1.000. exemplare cu o ștampilă specială de formă rotundă, avînd un diametru de 3,2 cm. și ca desen un porumbel, purtînd o scrisoare. — Textul: „Bacău 23.VIII.1951. — Expoziția Filatelică". — În cadrul acestei expoziții — Oficiul Filatelic — a expus o parte din colecția poștei, precum și cupa de cristal obținută drept premiu la expoziția filatelică internațională de la Praga (28 oct. — 5 noiembrie 1950). —

Un amănunt, fie din cauza unei manipulări neatente sau a unei ambalări insuficiente, cupa s-a spart la înapoiere desfăcîndu-se cupa propriu zisă, de piciorul ei. — Datorită unor meșteri iscusiți ea a fost reparată și arată cum a fost reprodusă pe coperta revistei Filatelia nr .2 noiembrie 1950—

Între 22-30 septembrie 1951 s-a organizat în întreaga țară o „Săptămînă a muzicii romînești — sub lozinca: „Să cîntăm pacea și prietenia între popoare". — În cinstea și pentru popularizarea acestei manifestațiuni s-a pus în circulație o serie de 3 valori, avînd fiecare nominalul de 11 lei — culoare brun, înfățișînd un taraf, violet insigna festivalului și albastru un cor. — Machetele mărcilor care au dimensiunea comună de 28/33 mm. și un tiraj de 1.000.000 serii, au fost realizate de pictorul Ion Dumitrana. — Imprimarea lor s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă în filigran R.P.R. — Data punerii în circulație *22 septembrie 1951* —

(Zumst 1400-1402, Yvert 1164-1166, Michel 1288-1290). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce insigna festivalului. — Inscripția: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic. — Săptămîna muzicii romînești 22-30.IX.1951". — Ștampila de forma rotundă cu diametrul de 3,3 cm., are drept desen, deasemenea insigna festivalului (o liră și porumbelul lui Picasso). Text: „Săptămîna muzicii romînești 22-30 septembrie 1951. — București — Poșta". — Tușul utilizat negru — Tiraj 2.700 bucăți. —

La 2 octombrie 1951 cu ocazia sărbătoririi „Zilei Forțelor Armate ale R.P.R." — apare o marcă de 11 lei albastră, dimensiunea 28/33 mm., imprimată în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Inscripția de pe marcă „2 octombrie — Ziua Armatei". —

Desenul un ostaș în uniformă de campanie, în aranjamentul grafic al pictorului D. Stiubei — Tirajul 2.000.000. bucăți. —
(Zumst 1399, Yvert 1167, Michel 1291). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce marca mărită. — Inscripția de pe plic : „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic. — Ziua Armatei". — Ștampila de formă rotundă are diametrul 3,3 cm. — Textul „Ziua Armatei 2 octombrie 1951 București Poșta". — Tuș negru. — Tirajul plicurilor 1.425 bucăți.

Cu ocazia lunii prieteniei româno-sovietice — se pune în circulație în ziua de *11 octombrie 1951* o serie de două valori 4 lei brun și 31 lei portocaliu, — desenul lor comun realizat de pictorul D. Știubei, reproduce stemele R.P.R. și U.R.S.S. — simbolizînd prietenia de nezdruncinat dintre cele două țări. — Imprimarea mărcilor care au dimensiunea comună de 28/33 mm. și un tiraj de 500.000 serii, s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă, cu filigran R.P.R. — Cu ocazia reformei bănești din anul 1952 din prima valoare s-au supratipărit 430.000 bucăți, iar din cea de a doua 420.000 bucăți, rămînînd 70.000 complete. —
(Zumst. 1403-1404. Yvert 1179-1180, Michel 1292-12993). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce desenul mărit al mărcilor. — Textul : „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic". — Ștampila are forma rotundă și reproduce insigna Arlus, diametrul 4,5 cm. Text : „Luna prieteniei romîno-sovietice 7 octombrie — 7 noiembrie 1951 București". — Tuș negru. Tirajul plicurilor 1.470 bucăți. —

În cinstea aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie — într-o serie de orașe se organizează expoziții filatelice. — Asemenea manifestări au loc la Sibiu, Cîmpulung-Muscel, Arad și Baia Mare, prin grija filateliștilor din localitățile respective, poșta îngrijindu-se de ștampile speciale, plicuri, ilustrate, etc. — Astfel, la Sibiu această expoziție are loc între 7-21 noiembrie 1951, obliterîndu-se colița emisă cu ocazia expoziției filatelice din București (1950) Ștampila folosită are forma rotundă și diametrul de 3,4 cm. desen un plic Textul : „Expoziția filatelică 7-21 noiembrie 1951 Poșta Sibiu" (Revista Filatelia nr. 14/1951 și nr. 18/1952).

La Cîmpulung Muscel s-a pus în circulație o care poștală ilustrată înfățișînd casa natală a pictorului Ion Negulici, pe care s-a aplicat marca. I. Negulici (1951). — Dimensiunea 11/15 cm. imprimarea în heliogravură în culori naturale. — Text : ‚Casa natală a pictorului I. Negulici, Cîmpulung Muscel". Tiraj 1.496 bucăți. — Ștampila rotundă cu diametrul de 3,5 cm., desen porumbelul păcii în cadrul unui format de marcă. — Text : „Expoziția filatelică Cîmpulung Muscel 7.XI.1951". — (Revista Filatelia nr. 16/17/1952).—

Cu ocazia expoziției filatelice din Arad, un vechi centru filatelic, a fost obliterată colița expoziției filatelice din București (1950). — Ștampila utilizată are forma rotundă și un diametru de 3,4 cm., desen o marcă în cadrul căreia este imprimată data 7 noiembrie — 7 decembrie 1951. — Text : „Expoziția filatelică Poșta Arad". — (Revista filatelică nr. 14/1951). —

Expoziția filatelică din Baia Mare, a prilejuit punerea în circulație a unui plic special de culoare albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în roșu reproduce marca de 11 lei din seria „Ziua minerilor" (1951). — Textul : „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Direcția Regională PTT. — Baia Mare. — Expoziție filatelică 7-17 noiembrie 1951". — Pe acest plic a fost aplicată seria „Ziua Minerului" împreună cu valoarea de 2 lei din emisiunea „Planul cincinal" (industria carboniferă). — Ștampila utilizată are forma rotundă, diametrul 3,4 cm., desenul : însemnele minerului. Text : „Expoziția filatelică 7-17 noiembrie 1951. — Poșta Baia Mare" Tuș negru. Tirajul 1.200 bucăți (Revista Filatelia nr. 14/1951 și 18/1952). —

Avalanșa expozițiilor filatelice crește în ultima lună a anului 1951, s-ar părea că tot ce nu s-a făcut în timpul regimurilor trecute cînd filatelia nu apucase să ajungă pe făgașul ei adevărat și normal, trebuia să se facă acum. — Are loc astfel o suită întreagă de expoziții filatelice în capitală și în țară. —

La clubul muncitoresc PTT „9 Mai București", între 5-8 decembrie se organizează o expoziție filatelică în cinstea celei de a II-a sesiuni a Comitetului Administrativ al Uniunii Internaționale a Sindicatelor lucrătorilor PTT și Radio. — Cu acest prilej la un ghișeu poștal din incinta expoziției, corespondența prezentată (s-au utilizat numai mărcile 31 lei dantelat — emisiunea „1 Mai 1950" și 11 lei „Ziua Armatei 1951"), a fost obliterată cu o ștampilă specială rotundă, avînd dimensiunea 2,8 cm. Text : „Conferința Comitetului Administrativ al Uniunii Internaționale PTTR 8.XII.1951 București". — Tușul negru. Revista Filatelie nr. 16/17/1952). —

Cu ocazia expoziției filatelice din Sighișoara, colița expoziției filatelice din București (1950) a fost obliterată cu o ștampilă de forma rotundă, diametrul 3,3 cm., desen un porumbel purtînd o scrisoare. — Text : „Expoziția filatelică 21 decembrie 1951 — 21 ianuarie 1952 — Poșta Sighișoara". — (Revista Filatelie nr. 18/1952). —

În aceiași perioadă are loc o expoziție la Galați, unde deasemenea este obliterată colița expoziției (1950) cu o ștampilă specială, de formă rotundă cu un diametru de 3,5 cm., desenul: valuri și un pește. — Text : „Expoziția filatelică 21 dec. — 1951 — 21 ianuarie 1952. — Poșta Galați". — (Revista filatelie nr. 19-20/1952). —

Cu ocazia primei expoziții filatelice din Ploiești, este obliterată marca de 1 leu din emisiunea „Planul cincinal" (industria petroliferă), aplicată pe colița expoziției filatelice din București (1950). — Ștampila utilizată are forma rotundă și diametrul 3,8 cm., desen : o sondă de extracție. — Textul : „Expoziția filatelică Ploiești — Poșta 21 decembrie 1951 — 21 ianuarie 1952" (Revista Filatelie nr. 19-20/1952). —

O reușită manifestare filatelică are loc și la Iași, expoziție (prima în istoria acestui oraș) ce a fost vizitată și de ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor din acea vreme Tov. ing. Valter Roman. — Aici colița expoziției (1950 este obliterată cu ștampilă specială de formă rotundă cu două întreruperi, partea de sus avînd forma de panglică, diametrul de 3,5 cm. Desenul din mijlocul ștampilei o marcă. — Text : „Expoziția filatelică. — Poșta Timișoara 15 decembrie 1951 — 15 ianuarie 1952" (Revista Filatelie nr. 19-20/1952). —

La Cluj, în cadrul expoziției organizate de asemenea în luna decembrie — este obliterată tot colița expoziției (1950), cu o ștampilă special/, avînd diametrul de 3,8 cm. desen o goarnă poștală. — Text : „Expoziția filatelică 21 decembrie 1951 — 21 ianuarie 1952 Poșta Cluj". — (Revista Filatelie nr. 19-20/1952). —

Ultima emisiune comemorativă a anului a fost ocazionată de împlinirea a 25 ani de la moartea lui Pavel Tcacenco, erou al clasei muncitoare. — Marca de 10 lei negru, dimensiunea 26/24 mm. avînd un tiraj de 2.000.000 bucăți a fost imprimată după macheta pictorului Cristea Müller, în helio-

gravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Cu ocazia refomei bănești din ianuarie 1952 s-au supratipărit 1.700.000 bucăți. Data punerii în circulație *22 dec. 1951.* —

(Zumst. 1405, Yvert 1178, Michel 1294). —

La *15 decembrie 1951*, s-au pus în circulație o carte maximă, înfățișînd portretul eroului, în culoarea sepia, dimensiunea 9,8/15 cm. Inscripția : „Pavel Tcacenco erou al tineretului 1926-1951". — Ștampila rotundă are diametrul de 3,4 cm. Textul : „25 ani de la moartea lui Pavel Tcacenco 15 decembrie 1951 București Poșta". — Tuș roșu. — Tirajul 2.578 bucăți. —

Trecerea la înfăptuirta primului plan cincinal 1951-1955 a fost primită cu bucurie și încredere de întregul nostru popor muncitor. — Acestui însemnat eveniment economic i s-a închinat noua serie uzuală de mărci, de mare tiraj. — Cele 12 valori ale emisiunii au fost puse în circulație în mod succesiv în perioada *august 1951 — ianuarie 1952.* — Machetele acestor mărci au fost realizate de pictorul Adrian Rădulescu ; mărcile au dimensiunea comună de 28/33 mm. și au fost imprimate în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Cu ocazia reformei bănești din ianuarie 1952, toate valorile au fost supratipărite, rămînînd un tiraj foarte redus, de numai 50.000 serii complete. — Iată în ordinea nominalului valorile acestei deosebit de reușit emisiuni din punct de vedere grafic : 1 leu negru (industria petroliferă) 6.075.000 bucăți, s-au supratipărit 2.800.000 bucăți ; 2 lei brun (industria carboniferă) 300.000 buc. s-au supratipărit 1.500.000 buc., 3 lei roșu (armata) 2.000.000 buc. s-au supartipărit 1.800.000 buc ; 4 lei brun roșcat (siderurgia) 3.000.000 buc. s-au supratipărit 2.200.000 buc. ; 5 lei verde-oliv (mecanizarea agriculturii) 4.000.000 buc. s-au supratipărit 2.400.000 buc ; 7 lei verde (zootehnie-cultura plantelor) 500.000 buc. s-au supratipărit 450.000 buc. ; 8 lei brun (odihna oamenilor muncii) 500.000 buc. s-au supratipărit 450.000 buc. ; 11 lei albastru (electrificarea) 17.000.000 buc. s-au supratipărit 5.750.0000 buc., 30 lei verde (silvicultura), 1.000.000 buc. s-au supratipărie 950.000 buc. ; 35 lei violet (construcții-investiții) 500.000 buc., s-au supratipărit 350.000 buc. și 50 lei brun (transporturi și comunicații) 500.000 buc. s-au supratipărit 350.000 buc. —

Valorile de 30 și 50 lei sînt pentru francarea corespondenței prin avion. —

(Zumst. 1206-1417, Yvert 1168-1177, 57-58 Michel). —

— 1952 —

Emisiunile anului 1952, debutează cu piese inedite în istoria filateliei mondiale, seria este pusă în circulație supratipărită chiar de la început. — dar să ne explicăm, pentru serbările organizate cu ocazia centenarului I. L. Caragiale, poșta pregătea o emisiune de 4 valori de mare tiraj, toate valorile urmînd să aibe un nominal de 1 leu, valoarea de francare a unei scrisori simple, deci marca de cea mai mare circulație. — Are loc reforma bănească, care implicit afectează și tarifele poștale, recalcularea fiind 20 lei vechi la un leu nou. — La fabrica de timbre emisiunea „I. L. Caragiale" era imprimată și pregătită pentru livrare. — Cum confecționarea imediată a unor noi mărci ar fi implicat o serie de lucrări noi, de la machetare și pînă la imprimare, întregul proces de producție trebuind să fie terminat în cîteva ore, (noile mărci urmau să fie difuzate pe cale aeriană în cel mai scurt timp posibil) s-a ales soluția supratipăririi celor patru mărci amintite mai sus.

(Cele nesupratipărite nu au circulat). — Astfel, marca de 11 lei roșu. — Înfățișînd lucrarea lui I. L. Caragiale „1907 Din primăvară pînă-n toamnă", ilustrată prin cunoscutul tablou a lui Octav Băncilă „1907" — a fost supratipărită (tuș roșu) cu noua valoare de 20 bani, a doua valoare de 11 lei — verde înfățișînd afișul festiv a fost supratipărit (tuș negru) cu valoare de 55 bani, cea de a treia 11 lei, albastru înfățișînd portretul lui I. L. Caragiale a brun, înfățișînd o scenă din foarte cunoscuta comedie „O scrisoare pierdută" a fost supratipărită cu noua valoare de 1 leu. —

Valoarea de 75 bani, are dimensiunea de 28/33 mm., restul valorilor 26/42 mm., —

Machetele au fost realizate de pictorul O. Adler. — Imprimarea mărcilor s-a făcut în heliogravură, în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. într-un tiraj de 4.000.000 serii. — Data punerii în circulație *30 ianuarie 1952* cu toate că emisiunea a apărut exact în ziua aniversării nașterii marelui dramaturg (30 ianuarie 1852), față de evenimentele intervenite, ea nu a mai fost considerată de institutul nostru de emisiuni ca o emisiune jubiliară datorită și supratiparului inestetic, așa că după un timp apare și seria omagială închinată lui I. L. Caragiale, despre care vom vorbi la timpul său. —

(Zumst. 1418-1421, Yvert 1202-1208, Michel 1295-1298). —

La *16 februarie 1952* în memoria istoricelor lupte ale muncitorilor ceferiști de la atelierele Grivița, se sărbătorește „Ziua feroviarilor". — Cu acest prilej a fost pusă în circulație o marcă de 0,55 lei, brun-negru, înfățișînd o locomotivă și mecanicul ei. — Marca realizată în aranjamentul grafic al pictorului Cristea Müller, are dimensiunea de 28/33 mm. și un tiraj de 5.000.000 exemplare. — Imprimarea s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. —

(Zumst. 1511, Yvert 1209, Michel 1385). —

Și această marcă are povestea ei. — Ea inițial nu era prevăzută în programul emisiunilor anului 1952 (programul emisiunilor și chiar a numărului mărcilor era stabilit cu 4-5 luni înaintea începerii anului de emisiune și riguros respectat). —

La cererea expusă de Ministerul Transporturilor și care a fost făcută numai la 15 februarie, urma să se emită o marcă omagială, închinată feroviarilor, mai mult conducerea direcției de resort a ministerului respectiv, insistă ca marca să fie pusă în circulație a doua zi, adică la 16 februarie. — Ce slabă s-a arătat filiera de lucru, de la machetare, confecționarea cilindrului, probele de culori, imprimarea, dantelarea și pînă la difuzare, argumentele nu au fost luate în considerare. — Așa că pictorul Cristea Müller a executat macheta (după un afiș) în noaptea care a urmat, s-au băut zeci de cafele și s-au fumat pachete și pachete de „Mărășești", simpaticul pictor obosit după ziua de muncă nu a fost slăbit nici o clipă ca să nu adoarmă. — În dimineața zilei de 16 februarie la ara 6,30 a început lucrul la Fabrica de timbre, unde prin solicitudiunea inginerului Tiberiu Manoliu, Ion Dumitrana, I. Sasu și a altora, s-au efectuat toate operațiile, s-a dat „bunul de imprimat", etc. și la ora 12,30 la ghișeul filatelic al poștei centrale s-a pus în vînzare marca și plicul primei zile a emisiunii „Ziua feroviarilor". — Cred că este vorba de un record unic în felul lui. —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru înfățișează marca mărită. — Text : „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic Ziua Feroviarilor — 16 februarie 1952" — Ștampila utilizată are forma rotundă și diametrul de 3,9 cm., desen însem-

CHARLES C. MANZ a studiat întreaga viață disciplina emoțională. Mare parte din eforturile sale profesionale din ultimii 20 de ani s-a concentrat pe descoperirea și studierea alegerilor pe care le putem face în fiecare zi pentru a deveni mai eficienți, pentru a ne înălța viața și spiritul. Autorul a aplicat în propria viață toate strategiile de disciplină emoțională descrise în cartea de față și caută în continuare noi modalități creative de a le spori beneficiile.

Dr. Manz susține conferințe, este consultant și autor de cărți de afaceri de mare succes. Deține catedra Charles și Janet Nirenberg de conducere în afaceri de la școala de management Isenberg a Universității din Massachusetts. Realizările lui au fost prezentate la radio și televiziune, precum și în *The Wall Street Journal, Fortune, U.S. News & World Report, Success* și o serie de alte publicații din SUA. A primit prestigioasa distincție Marvin Bower Fellowship de la Școala de Afaceri Harvard, „acordată pentru realizări deosebite în cercetare și productivitate, influență și conducere în afaceri". Deține un doctorat în afaceri de la Universitatea de Stat din Pennsylvania, precum și un masterat în administrarea afacerilor de la Universitatea de Stat din Michigan.

Este autor sau coautor a peste 100 de articole și 12 cărți.

Dr. Manz a fost consultant pentru multe organizații, cum ar fi 3M, Ford, Motorola, Xerox, Mayo Clinic, Procter & Gamble, General Motors, American Express, Allied Signal, Unisys, Josten's Learning, Banc One, American Hospital Association, American College of Physician Executives, guvernele SUA și Canadei.

nele C.F.R. — Text :" Ziua feroviarilor 16 februarie 1952 București-Poșta". — Tușul utilizat albastru. — Tirajul plicurilor 1450 bucăți. —

Cu ocazia comemorării a 100 ani de la moartea marelui scriitor realist rus Nikolai Vasilievici Gogol (1809-1852) în ziua de *4 martie 1952* apare o serie de două valori. — Prima din ele, 0,55 lei — albastru, înfățișează în aranjamentul grafic al pictorului Cristea Müller, portretul scriitorului în medalion și o scenă din romanul său „Taras Bulba" după tabloul pictorului sovietic A. M. Gherasimov. — Cea de a doua valoare de 1,75 lei, înfățișează în același aranjament, portretul lui Gogol. — Mărcile au dimensiunea comună de 26/42 mm., tirajul prima valoare 1.000.000 buc. și 5.000.000 cea de a doua. — Imprimarea lor s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R.

(Zumst. 1512-1513, Yvert 1210-1211, Michel 1389-1390). —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în albastru reprezintă în medalion portretul lui N. V. Gogol și coperta cărții sale „Taras Bulba". — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic. Centenarul N. V. Gogol. — Prima zi a emisiunii".— Ștampila de formă rotundă are diametrul de 4 cm. și ca desen portretul lui N. Gogol Text: Centenarul N. Gogol" 1852—1952 București — Poșta". — Tușul utilizat la obliterare — roșu. Tiraj 1459 bucăți. —

La **8 martie 1952** cu ocazia „Zilei internaționale a femeii" seria emisă reproduce în cele trei valori ale sale distincții acordate mamelor: 0,20 lei violet-cenușiu, „Medalia maternității", 0,55 lei, brun închis ordinul „Gloria Maternă" și 1,75 lei roșu și brun, ordinul „Mamă eroină". — Mărcile au dimensiunea comună de 28/33 mm și au fost imprimate după machetele pictorului Ion Dumitrana, în heliogravură în coli de cîte 100 bucăți dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Tirajul primelor două valori este de (Zumst. 1514—1516, Yvert 1212—1214, Michel 1391—1393). —
1.000.000 exemplare, iar pentru ultima valoare 500.000 bucăți. —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reprezintă ordinul „Mamă eroină". — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic 8 Martie 1952. — Ziua Internațională a Femeii". — Ștampila are forma rotundă de 3,3 cm Inscripția: „Ziua Internațională a Femeii 8 Martie 1952 București Poșta". Tușul roșu. — Tirajul plicurilor 1.400 bucăți. —

La **4 aprilie 1952** se pune în circulație emisiunea comemorativă închinată scriitorului clasic român, dramaturg, prozator și publicist Ion Luca Caragiale (1852—1912). — Din cele patru valori inițiale care la timpul său au apărut supratipărite, au fost retipărite trei, prin același sistem de imprimare, aceleași dimensiuni și culori și anume: Portretul, afișul și „1907", toate valorile avînd nominalul de cîte 55 bani. —

(Zumst. 1422—1424, Yvert cuprinse în 1202—1208, Michel 1386—1388). —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce portretul lui I. L. Caragiale. Text: „Miniscterul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic. — Centenarul I. L. Caragiale 1852—1952". — Ștampila utilizată are forma rotundă și un diametru de 4 cm., desen portretul lui I. L. Caragiale. — Inscripția: „Centenarul I. L. Caragiale 1852—1952. — București — Poșta 30 ianuarie 1952". — Ștampila a rămas cea pregătită pentru prima emisiune rămînînd valabilă, ca atare există o lipsă de concordanță între 30 ianuarie, respectiv data efectivă de punere în circulație a plicului care a fost — 4 aprilie 1951. — Tuș negru. — Tirajul plicurilor 1.442 bucăți. —

Concomitent s-a pus în circulație și o carte maximă, carton alb — înfățișînd în negru cenușiu portretul lui I. L. Caragiale (identic cu cel de pe marcă). — Dimensiunea 10,8/14,7 cm. Textul: „I. L. Caragiale 1852—1952". — S-a utilizat aceeași ștampilă, care a fost aplicată cu tuș violet. — Tiraj 1.200 bucăți. —

Intre 14—28 aprilie 1952 s-au desfășurat la noi în țară „Zilele medicale-româno-sovietice". — Cu acest prilej s-a pus în circulație în ziua de 22 aprilie 1952 o marcă de 1 leu brun-roșcat, avînd dimensiuena de 28/33 mm. Desenul ei înfățișează portretul lui Ivan Petrovici Pavlov (1849—1936) fiziolog sovietic. — Aranjamentul grafic aparține pictorului D. Stiubei. — Imprimarea s-a făcut în heliogravură, într-un tiraj de 5.000.000 bucăți, în coli de 100 buc. dantelate pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru, reprezintă portretul lui I. P. Pavlov. Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic I. P. Pavlov. — Zilele Medicale româno-sovietice 14—28 aprilie 1952". — Tuș albastru. — Tirajul plicurilor 1.440 bucăți. —

Marca emisă în cinstea zilei de 1 Mai a fost pusă în circulație la **29 aprilie 1952,** ea înfățișează, medalia de aur „Secera și ciocanul", cea mai înaltă distincție în R. S. România, ea acordîndu-se eroilor muncii socialiste. — Imprimarea acestei mărci cu dimensiunea de 28/33 mm și cu nominalul de 0,55 lei sepia, s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R., — Aranjamentul grafic aparține pictorului Cristea Müller, tiraj 3.000.000 bucăți.
(Zumst. 1518, Yvert 1261, Michel 1395).

Plicul primei zile are culoarea albă dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul, în negru reprezintă într-un cadru ornamental medalia „Secera și Ciocanul". Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. Oficiul Filatelic — Medalia Secera și Ciocanul". — Ștampila are forma rotundă și un diametru de 4 cm, desen drapele, secera și ciocanul. — Text: „1 Mai 1952 București Poșta". — Tuș roșu. — Tirajul plicurilor 1.400 bucăți. —

Seria anuală a pionierilor care este pusă în circulație la **17 mai 1952** are tot trei valori: 0,20 lei brun, salut de pionieri — tiraj 4.000.000 bucăți, 0,55 verde — cules de plante, tiraj 3.000.00 bucăți, 1,75 lei albastru un instructor de pionieri însoțit de doi pionieri, traj 1.000.000 buc. — Machetele emisiunii au fost realizate de pictorul Nazarie Pavlin. Ele au dimensiunea comună 26/42 mm, și au fost imprimate în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. —
(Zumst. 1519—1521, Yvert 1258—1260, Michel 1396—1398). —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce desenul mărcii de 0,20 lei. Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. — Oficiul Filatelic". Ștampila are forma rotundă, avînd diametrul de 4 cm și ca desen insigna de pionier. Text: „30 aprilie 1952 București poșta". — Din cauza unor defecțiuni tehnice data stabilită pentru punerea în circulație nu s-a respectat. — Tiraj 1.475 bucăți. —

În cursul lunilor **mai — iunie 1952** se pune în circulație o serie de francare curentă înfățișînd stema țării. — Mărcile care au fost imprimate în heliogravură pe hîrtie velină cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăți dantelate, au dimensiunea de 24/28 mm, pentru valorile sub un leu (0,03—0,55 lei) și 28/33 mm pentru valorile mari (1,10—5 lei). — Spre deosebire de precedenta serie stema R.P.R. la aceste mărci inscripțiile sînt în alb, în loc de negru. — De asemenea există o schimbare și, față de filigranul vechi. —

Pentru autorii de varietăți, inclusiv cele de filigran, recomandăm articolul „Varietăți la emisiunile R.P.R." revista Filatelia nr. 3/1960, și „Varietăți de poziție la filigran tip R.P.R." nr. 1 și 3/1961 de ing M. Popovici. — Cele 15 valori au următoarele nominale, culori și tiraje: 0,03 lei roșu 6.000.000 buc.; 0,05 lei roșu — violet 4.000.000 buc.; 0,07 lei verde 1.000.000 bucăți; 0,10 lei brun — roșcat 12.000.000 buc.; 0,20 lei albastru 7.000.000 buc.; 0,35 lei brun — negru 3.000.000 buc.; 0,55 lei violet 11.340.000 buc.; 1,10 lei brun roșcat 1.000.000 buc.; 1,75 lei violet 940.000 buc.; 2 lei oliv-negru 3.000.000 buc.; 2,35 lei brun 2.000.000 buc. 2,55 lei portocaliu 2.500.000 buc.; 3 lei verde 2.000.000 buc.; și 5 lei roșu 2.000.000 bucăți. —
(Zumst. 1496 — 1510, Yvert 1264—1278, Michel 1370—1384). —

La **10 iunie 1952**, cu ocazia împlinirii a 75 ani de la proclamarea independenței de stat a României (1877), filatelia este prezentă la sărbătorirea acestui eveniment printr-o emisiune de două valori, a căror desene în aranjamentul grafic al pictorului D. Știubei (după un afiș de Dralco) reprezintă 0,50 lei albastru, tiraj 3.000.000 buc. celebru tablou a lui Nicolae Grigorescu „Atacul de la Smîrdan" și 1,10 lei roșu-violet tiraj 1.000.000 buc. un soldat român alături de un soldat rus. — Mărcile au dimensiunea comună de 28/33 mm și au fost imprimate în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate pe hîrtie velină cu filigran R.P.R. —
(Zumst. 1522—1523, Yvert 1262—1263, Michel 1399—1400). —

Plicul primei zile care a fost pus în circulație la 15 iunie 1952, are culoarea albă, dimesiunea 9/16.5 cm. — Desenul în negru reproduce desenul mărcii de 1,10 lei. — Inscripția: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic". — Ștampila are forma rotundă și un diametru de 4 cm. — Text: „1877—1952 — 15 iunie 1952 București Poșta". Tuș roșu. — Tirajul plicurilor 1.475 bucăți. —

Împlinindu-se 500 ani de la nașterea marelui pictor, sculptor, arhitect, om de știință și gînditor italian Leonardo da Vinci (1452—1519), personalitate reprezentativă a Renașterii, în ziua de **30 iunie 1952**, s-a pus în circulație o marcă de 0,55 lei violet înfățișînd portretul acestuia. — Imprimarea mărcii s-a refăcut în heliogravură într-un tiraj de 3.000.000 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. — Dimensiunea 28/33 mm. Aranjamentul grafic pictorul Gr. Müller. —
(Zumst. 1524, Yvert 1264, Michel 1401). —

Cartea maximă înfățișînd portretul lui Leonardo da Vinci are culoarea sepia, dimensiunea 9,6/14,7 cm. Inscripția: „Leonardo da Vinci 1452—1952". — Stampila utilizată este rotundă și are diametrul de 4 cm., desen portretul lui Leonardo da Vinci. Text: „Leonardo da Vinci 1452—1952 București Poșta 30 iunie 1952". Tuș albastru. — Tirajul 1500 bucăți. —

La **11 august 1952** cu ocazia „Zilei Minerului" a apărut o serie de două valori avînd aceiași dimensiune de 28/33 mm și același desen care înfățișează un miner ieșind din abataj. — Prima valoare de 0,20 lei roșu are un tiraj de 1.000.000 bucăți iar cea de a doua de 0,55 lei violet 3.000.000 bucăți. — Imprimarea mărcilor s-a făcut în heliogravură în coli de 100 bucăți dantelate. — Machetele aparțin pictorului N. Popescu. —
(Zumst. 1525—1526, Yvert 1274—1275, Michel 1402—1403). —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce desenul mărit al mărcii de 0,20 lei. — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic". — Ștamplila are forma rotundă și diametrul de 4 cm. Desen: însemnele de minier. — Text: „Ziua Minerului — 10 august 1952 București Poșta". — Tuș violet. — Tirajul plicurilor 1400 buc. —

Între 15—25 august 1952, se organizează o expoziție filatelică în orașul Arad. — Cu această ocazie cele trei valori ale emisiunii „Ziua Internațională a Femeii" (8.III.1952) au fost aplicate pe diverse plicuri și obliterate cu o ștampilă specială de formă rotundă avînd diametrul 3,3 cm. Textul: „Expoziția filatelică Arad 15—25 august 1952". —

O altă expoziție filatelică are loc și la Brașov în zilele 23—31 august 1952. — Aici a fost obliterată marca apărută cu ocazia zilei de 1 Mai 1952 (Medalia Secera și Ciocanul) aplicată pe diferite plicuri. — Ștampila utilizată are forma rotundă și un diametru de 3,3 cm. — Textul: „Orașul Stalin — Expoziția Filatelică 23—31 august 1952. — (Revista Filatelia nr. 1—2/1954). —

Congresul Uniunii Internaționale a Studenților care s-a desfășurat în 1952 la București prilejuit apariția unei serii de 4 mărci: 0,10 lei albastru — insigna U.I.S., tiraj 5.000.000 buc.; 0,20 lei portocaliu, un student în laborator, tiraj 1.000.000 buc.; 0,55 lei verde, un meci de fotbal, tiraj 3.000.000 bucăți și 1,75 lei roșu, un dans al tinerilor din diferite țări, în costume naționale, tiraj 1.000.000 bucăți. — Marca de 0,20 lei are dimensiunea de 26/42 mm, iar celelalte trei valori 28/33 mm. — Imprimarea s-a făcut în heliogravură după machetele colectivului „Dralco" (Drugă — Alămaru — Costescu) în coli de 100 bucăți dantelate pe hîtie albă cu filigran R.P.R. Data punerii în circulație **4 septembrie 1952**. —
(Zumst. 1527—1530, Yvert 1276—1279, Michel 1404—1407). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea 9/16,5 cm. — Desenul în roșu reproduce insigna U.I.S. — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic". — Ștampila are forma rotundă și diametrul de 3,4 cm, desen insigna U.I.S. — Text: „Consiliul U.I.S. Bucureșt. 5—11 septembrie 1952 Poșta". — Tuș violet. — Tirajul plicurilor 1410 bucăți. —

Armata terestră, marină, aviația mereu în slujba patriei, a poporului, iată ce ne sugerează marca de 0,55 lei albastru — emisă la **2 octombrie 1952** în cinstea „Zilei armatei". — Marca avînd dimensiunea de 26/42 mm și un tiraj de 3.000.000 bucăți, a fost imprimată în heliogravură după machetele pictorului Leonida Nazarov, în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. —
(Zumst. 1531, Yvert 1280, Michel 1408). —

Plicul primei zile are culoarea albă, dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce desenul mărcii. — Inscripția: „Ministerul Poștelor si Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic — Ziua Armatei 1952". — Ștampila are forma rotundă și un diametru de 3,4 cm. Text: „Ziua Armatei — 2 octombrie 1952 București Poșta". — Tuș roșu. Tiraj 1400 bucăți. —

La **7 octombrie 1952** cu ocazia Lunei prieteniei româno-sovietice s-a emis o frumoasă serie de mărci formată din 2 valori, prima realizată după machetele colectivului „Dralco" (Drugă, Alămaru, Costescu) are nominalul de 0,55 lei, roșu cărămiziu, iar cea de a doua de către pictorul Leonida Nazarov, după un afiș a lui Nazarie Pavliu — 1,75 lei sepia. — Tirajul primei valori este de 5.000.000 buc., iar a celei de a doua valori 1.000.000 bucăți. — Desenul mărcilor sugerează prietenia româno-societică, dimensiunea lor comună este de 28/33 mm. — Imprimarea s-a făcut în heliogravură în coli de 100 buc. dantelate pe hîrtie velină cu filigran R.P.R. —
(Zumst. 1532—1533, Yvert 1281—1282, Michel 1409—1410). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea de 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce desenul mărcii de 1,75 lei. — Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic. — Luna prieteniei româno sovietice". — Ștampila utilizată are forma rotundă și un diametru

de 4 cm. — Text: „Trăiască luna prieteniei româno-sovietice 7 octombrie — 7 noiembrie 1952 — București — Poșta". — Tuș violet. — Tirajul plicurilor 1415 bucăți. —

La **20 octombrie 1952** apare seria anuală închinată educației fizice și sportului. — Cele două valori: 0,20 lei albastru înfățișînd sporturi nautice, tiraj 5.000.000 buc. și 1,75 lei roșu o coloană de sportivi manifestînd, tiraj 1.000.000 buc., au fost imprimate după machetele pictorului Alexa Alexandru. Imprimarea acestor mărci care au dimensiunea comună de 28/33 mm s-a făcut în heliogravură, în coli de 100 bucăți dantelate, pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. —
(Zumst. 1534—1535, Yvert 1283—1284, Michel 1411—1412). —

Plicul primei zile are culoarea albă și dimensiunea de 9/16,5 cm. Desenul în negru reproduce desenul mărcii de 1,75 lei. Text: „Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor — Oficiul Filatelic". — Ștampila are forma rotundă și un diametru de 2,8 cm. Text: „20 octombrie 1952 București — Poșta". — Tuș violet. — Tirajul plicurilor 1.161 bucăți. —

În perioada **februarie-noiembrie 1952** așa cum s-a arătat și pe parcurs au fost supratipărite o serie de mărci, cantități însemnate rămase pe circuitul poștal și în depozit, cu ocazia reformei bănești din ianuarie 1952. — S-au supratipărit în acest fel nu mai puțin de 72 mărci diferite, după cum urmează:

— **Recensămîntul** 12 lei cu 0,55 lei supratipar roșu, tiraj 96150 buc.;
(Zumst. 1425, Yvert 1238, Michel 1299). —
— **Constituția R.P.R.** — 12 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu — tiraj 1.863.200 buc.;
(Zumst. 1426, Yvert 1181, Michel 1300). —
— **Centenarul revoluției** 2+2 lei cu 1,75 supratipar negru. Tiraj 195.000 buc.; 5+5 lei cu 1,75 lei supratipar roșu. — Tiraj 197.250 buc.; 10+10 lei cu 1,75 lei supratipar roșu, tiraj 196.000 buc.; 11 lei cu 1,75 lei, supratipar negru, tiraj 197.500 buc.; 36+18 lei cu 1,75 lei supratipar negru, tiraj 194.900 buc. —
(Zumst. 1427—11431, Yvert 1252—1256, Michel 1301—1305). —
— **Aviația valori mari** — 50 lei cu 0,03 lei supratipar roșu, tiraj 278.500 buc.; 100 lei cu 0,03 lei supratipar roșu, tiraj 189.950 buc. — 30 lei culoare schimbată cu 0,03 lei. — Supratipar albastru, tiraj 1.140.000 buc.;
(Zumst. 1489-1491 I, Yvert 59AB 60, Michel 1363-1B63, 1367). —
— **A. S. Pușkin** — 11 lei cu 0,10 lei supratipar negru tiraj 97.000 buc., 30 lei cu 0,10 lei supratipar roșu, tiraj 99.200 buc. —
(Zumst. 1432—1433, Yvert 1221—1222, Michel 1306—1307)
— **U.P.U.** 20 lei cu 3 lei, supratipar albastru, tiraj 98.000 buc., 30 lei cu 5 lei supratipar roșu, tiraj 96.800 bucăți;
(Zumst. 1492—1493, Yvert 63—64, Michel 1365—1366). —
— **Centenarul M. Eminescu** 11 lei (portret) cu 0,10 lei supratipar roșu, tiraj 98.000 buc., 11 lei (Împărat și proletar) cu 0,10 lei, supratipar negru, tiraj 98.700 buc.; 11 lei (Înger și demon) cu 0,10 lei supratipar negru, tiraj 99.300 bucăți: 11 lei (Viața) cu 0,10 lei supratipar roșu, tiraj 98.300 buc.; 11 lei (Scrisoarea III-a) cu 0,10 lei, supratipar roșu, tiraj 99.300 buc. —
(Zumst. 1434—1438, Yvert 1223—1227, Michel 1308—1312). —
— **Centenarul I. Andreescu** 5 lei, cu 0,55 lei supratipar roșu tiraj 84.500 buc.; 11 lei cu 0,55 lei supratipar roșu, tiraj 238.500 buc.;
(Zumst. 1439—1440, Yvert 1239—1240, Michel 1313—1314). —
— **Planul de Stat** 11 lei cu 0,20 lei, supratipar negru, tiraj 292.500 buc.; 31 lei cu 0,20 lei supratipar roșu, tiraj 147.500 bucăți. —

(Zumst. 1441—1442, Yvert 1231—1232, Michel 1315—1316). —
— **1 Mai** (1950) — 31 lei cu 0,55 lei, supratipar negru, tiraj 331.000 bucăți;
(Zumst. 1443, Yvert 1241, Michel 1317). —
— **Stema R.P.R.** format nou 0,50 lei cu 0,55 lei supratipar roșu, tiraj 2.230.600 buc.; 1 leu cu 0,03, supratipar negru, tiraj 350.000 buc.; 2 lei cu 0,30 lei, supratipar negru, tiraj 273.500 bucăți; 3 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 1.739.800 buc.; 4 lei cu 0,30 lei, supratipar negru, tiraj 1.220.90 buc.; 5 lei cu 0,30 lei, supratipar negru, tiraj 283.400 buc.; 6 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 1.774.000 buc.; 7 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 1.532.000 buc.; 7,50 lei cu 0,30 lei supratipar negru, tiraj 195.600 buc.; 10 lei cu 0,30 lei; supratipar negru, tiraj 259.000 buc.; 15 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 1.752.400 buc.; 20 lei cu 0,55 lei supratipar roșu, tiraj 776.200 buc.; 31 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 5.088.200 buc.; 36 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 861.000 buc.;
(Zumst. 1444—1457, Yvert 1182—1189, Michel 1318—1331). —
— **Pionierii (1950)** 8 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 98.500 buc.; 11 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 84.300 buc.; 31 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 84.300 buc.; 31 lei cu 0,55 lei, supratipar negru, tiraj 94.800 buc.;
(Zumst. 1458—1460, Yvert 1242—1244, Michel 1332—1337). —
— **Aurel Vlaicu** — 3 lei cu 0,10 lei, supratipar roșu, tiraj 1.221.900 buc., 6 lei cu 0,10 lei, supratipar roșu, tiraj 1.326.000 buc.; 8 lei cu 0,10 lei, supratipar roșu, tiraj 1.037.500 buc. —
(Zumst. 1461—1463, Yvert 1190—1192, Michel 1335—1337). —
— **Lupta pentru pace** 20 lei cu 0,20 lei, supratipar roșu, tiraj 648.800 buc. —
— **G.M.A.** 3 lei cu 0,55 lei, supratipar negru, tiraj 75.900 buc. —
(Zumst. 1465, Yvert 1245, Michel 1339). —
— **Jocurile Mondiale Universitare de iarnă** 20 lei cu 0,55 lei, supratipar negru, tiraj 98.500 buc.; 31 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 94.400 buc. —
(Zumst. 1466—1467, Yvert 1246—1247, Michel 1340—1341). —
— **Expoziția tehnică-industrială-agricolă** 31 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 196.800 buc.;
(Zumst. 1468, Yvert 1248. Michel 1234).
— **Ordine și Medalii** 2 lei cu 0,20 lei, supratipar roșu, tiraj 93.700 buc.; 11 lei cu 0,20 lei, supratipar negru, tiraj 207.600 buc. —
(Zumst. 1469—1472, Yvert 1234—1237, Michel 1343—1346). —
— **Pionieri (1951)** — 35 lei cu 0,55 lei, supratipar negru, tiraj 182.450 buc. —
(Zumst. 1473, Yvert 1249, Michel 1347). —
— **Ziua Minerului (1951),** 5 lei cu 0,55 lei, supratipar roșu, tiraj 197.800 buc.—
(Zumst. 1475, Yvert 1251, Michel 1348). —
— **Ordinul Apărarea Patriei,** 10 lei cu 0,55 lei, supratipar negru, tiraj 183.000 buc. —
(Zumst. 1474, Yvert 1250, Michel 1349). —
— **Arlus (1951),** 4 lei cu 0,10 lei supratipar negru, tiraj 411.000 buc., 35 lei cu 0,10 lei, supratipar negru, tiraj 385.400 buc.
(Zumst. 1476—1477, Yvert 1229—1230, Michel 1350—1351). —
— **Pavel Tcacenco** 10 lei cu o,10 lei, supratipar roșu, tiraj 1.547.500 buc. —
— **Planul cincinal** 1 leu cu 0,35 lei, supratipar roșu, tiraj 2.148.600 buc.; 2 lei cu 0,35 lei, supratipar roșu, tiraj 1.440.000 buc.; 3 lei cu 0,35 lei supratipar negru, tiraj 1.583.800 buc.; 4 lei cu 0,35 lei, supratipar negru, tiraj 2.140.000 buc.; 4 lei cu 0,35 lei, supratipar roșu, tiraj 60.000 buc.; 5 lei cu 0,35 lei supratipar roșu, tiraj 2.312.900 buc.; 7 lei cu 1 leu, supratipar roșu, tiraj 437.000 buc.; 8 lei cu un leu, supratipar roșu, tiraj 443.400 buc.;

11 lei cu 1 leu, supratipar roşu, tiraj 5.255.500 buc. ; 30 lei cu 1 leu, supratipar roşu, tiraj 924.400 buc. ; 35 lei cu 1 leu, supratipar roşu, tiraj 333.500 buc. ; 50 lei cu 1 leu, supratipar roşu, tiraj 340.000 buc. —
(Zumst. 1479—1488 şi 1494—1495, Yvert 1181—1201 şi 61—62, Michel 1337—1362 şi 1368—1369). —

Recomandăm celor care vor să aprofundeze studiul mărcilor R.P.R cu supratipar, articolul „Mărcile R.P.R. cu supratipar" de dr. Teodor Cutlic — Revista Filatelia nr. 3/1965, idem lista completă a supratipărurilor pe anul 1952 — Revista Filatelia nr. 1—2/1954. —

La **29 noiembrie 1952** cu ocazia comemorării a 100 ani de la moartea marelui om politic, istoric şi gînditor democrat revoluţionar Nicolae Bălcescu (1819—1852) s-a emis o serie de două valori: 0,55 lei verde cenuşiu, tiraj 5.000.000 buc. şi 1,75 lei galben muştar, tiraj 1.000.000 buc. — Desenul comun reprezintă portretul lui N. Bălcescu după tabloul pictorului Gh. Tattarescu, în aranjamentul grafic a lui Ion Dumitrana. — Imprimarea mărcilor care au dimensiunea de 28/33 mm. s-a făcut în heliogravură, în coli de 100 bucăţi dantelate, pe hîrtie velină cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1536—1537, Yvert 1285—1286, Michel 1413—1414).

Concomitent s-a pus în circulaţie şi o carte maximă care reprezintă acelaşi tablou a lui Gh. Tattarescu încadrat într-o cunună de lauri. — Culoarea verde — cenuşiu, dimensiunea 11/14,8 cm. Inscripţia: „N. Bălcescu 1852—1952". — Stampila are forma rotundă cu un diametru de 3,8 cm. desen portretul lui N. Bălcescu. Text: „N. Bălcescu 29 noiembrie 1952 Bucureşti — Poşta". Tuş roşu. Tirajul 1.238 buc.

Votarea constituţiei construirii socialismului a prilejuit apariţia la **10 decembrie 1952**, a unei mărci avînd nominalul de 0,55 lei, verde — deschis, dimensiunea 28/33 mm. — Desenul înfăţişează stema nouă a ţării (cu stea) într-un aranjament grafic realizat de colectivul „Dralco" (Drugă, Alămaru, Costescu). — Imprimarea s-a făcut într-un tiraj de 5.000.000 bucăţi, în heliogravură, în coli de 100 bucăţi, dantelate pe hîrtie velină cu filigran R.P.R.
(Zumst. 1538, Yvert 1287, Michel 1415).

Plicul primei zile de culoare albă are dimensiunea de 9/16,5 cm. — Desenul în negru reproduce desenul mărcii. — Text: „Ministerul Poştelor şi Telecomunicaţiilor! Constituţia Socialistă 1952". — Stampila are forma rotundă şi un diametru de 2,8 cm. text: „Constituţia construirii socialismului Bucureşti — Poşta 10 decembrie 1952" Tuş roşu. — Tirajul 1.117 plicuri.

Ultima emisiune a anului şi a monografiei noastre, care se limitează la primii 5 ani ai republicii, este cea ocazionată de aniversarea a 5 ani de la proclamarea Republicii Populare Române. — Marca emisă cu această ocazie şi pusă în circulaţie în ziua de **30 Decembrie 1952** are un nominal de 0,55 lei. — Culorile naţionale ale drapelului nostru (roşu, galben şi albastru) şi un tiraj de 1.000.000 exemplare. — Un reuşit desen alegoric este realizat pentru această marcă de unul din cei mai prodicioşi creatori de mărci româneşti şi în acelaşi timp şi filatelist pasionat, Ion Dumitrana. Imprimarea mărcii s-a făcut în tipo combinat cu heliogravură, sistem pentru prima oară încercat de Fabrica de Timbre şi aceasta cu un deplin succes. — Marca are o dimensiune aparte 34/44 mm. imprimarea făcîndu-se în coli de 25 bucăţi dantelate.
(Zumst. 1539, Yvert 1288, Michel 1416).

Plicul primei zile are culoarea albă şi dimensiunea 9/16,5 cm. Desenul în negru reprezintă desenul mărcii. — Text: „Ministerul Poştelor şi Telecomunicaţiilor — Oficiul Filatelic". Stampila are forma rotundă şi un diametru de 2,8 cm. — Text: „A 5-a aniversare a Republicii Populare Române Bucureşti Poşta 30 decembrie 1952". — Tuş roşu. — Tiraj 1.150 bucăţi.

În acest sfîrşit de an din nou s-a organizat în ţară cîteva expoziţii filatelice, în cadrul cărora au fost obliterate diferite mărci cu ştampile speciale aparţinînd oficiilor PTT din localităţile respective.

Astfel la Baia Mare pe o ilustrată reprezentînd clădirea şcolii tehnice de minerit, s-au aplicat cele două mărci ale seriei „Ziua Minerului" (1952) şi s-au obliterat cu o ştampilă de formă rotundă, cu diametrul de 2,8 cm. — Tuş violet. — Textul de pe ştampilă: „Baia Mare, Expoziţia Filatelică 6.XI.—20.XI.1952". — Tiraj 500 bucăţi.

La Ploieşti, pe plicurile albe fără desen s-a aplicat marca de 0,55 lei din seria N. V. Gogol (1952) şi s-a obliterat cu o ştampilă specială de formă rotundă cu diametrul de 3,1 cm. avînd următorul text: „Ploieşti — Expoziţia Filatelică 7 noiembrie — 17 noiembrie 1952". — Tiraj 960 bucăţi.

Tot pe un plic alb fără desen s-au aplicat la Oradea cele două mărci ale seriei „Luna prieteniei româno-sovietice", fiind apoi obliterate cu o ştampilă specială de formă rotundă, cu un diametru de 2,8 cm. — Text: „Expoziţia Filatelică Oradea 2.XI.—10.XI.1952".

La Piteşti, s-a obliterat colita expoziţiei filatelice din Bucureşti (1950) precum şi marca „Constituţia socialistă" aplicată pe un plic alb. — Ştampila în formă rotundă şi diametru de 2,8 cm. are următorul text: „Expoziţia filatelică 30 noiembrie — 30 decembrie 1952 Piteşti — Poşta".

Ultima expoziţie a anului are loc la Iaşi, obliterîndu-se colita expoziţiei din Bucureşti (1950) cu o ştampilă de formă rotundă, diametrul 3,3 cm. Textul: „Expoziţia Filatelică Iaşi 21 decembrie 1952 — 4 ianuarie 1953". — Tuş Negru.

În studiul nostru se încadrează şi timbrele porto ce au circulat în perioada anilor 1948—1952.

Prima din ele este seria porto dublă perforată cu însemnele regalităţii, supratipărită după 30 decembrie 1947 cu iniţialele R.P.R. iar coroana este tăiată cu o linie (tuş negru). — Această serie are un tiraj de 800.000 exemplare şi este formată din patru valori: 2 lei roşu, 4 lei albastru-cenuşiu, 5 lei negru şi 10 lei roşu-brun.
Dimensiunea 26/42 mm.

La **6 iunie 1950** apare prima serie porto cu noua denumire a statului: Republica Populară Română. — Mărcile duble perforate la mijloc, înfăţişează o factoriţă cu geanta plină de corespondenţă şi însemnele poştei, telegrafului şi telefoanelor. — Macheta unică pentru cele 4 valori ale seriei (2 lei roşu, cărămiziu, 4 lei albastru, 5 lei verde cenuşiu şi 10 lei brun) este realizată de pictorul Cr. Müller. —— Imprimarea lor s-a făcut pe hîrtie albă cu filigran R.P.R. în coli de 100 bucăţi dantelate. — Dimensiunea comună 26/42 mm. Tiraj 1.000.000 serii. — Cu ocazia reformei băneşti din ianuarie 1952 din valorile de 2 şi 4 lei s-a supratipărit cîte 300.000 buc., iar din valorile de 5 şi 10 lei cîte 400.000 bucăţi.

În cursul lunilor februarie — aprilie 1952 s-au supratipărit în urma reformei băneşti toate cele patru valori arătate mai sus şi anume 2 lei cu 0,04 lei culoarea supratiparului negru, tiraj 292.800 buc. ; 4 lei cu 0,10 lei, supratipar roşu, tiraj 293.400 bucăţi, 5 lei cu 0,20 lei, supratipar roşu, tiraj 391.100 bucăţi; şi 10 lei cu 0,50 lei supratipar negru, tiraj 392.800 bucăţi.

Noi am fi dorit să extindem studiul nostru și asupra efectelor poștale, respective întregurilor poștale. — Din păcate pentru primii ani ai republicii material documentar în conservatorul poștei nu există.

Astfel, că în afară de plicurile primei zile ale emisiunii și cărțile maxime descrise de noi la fiecare emisiune de mărci în parte, putem aminti numai existența unei cărți poștale (la fel cu formatul lor actual) în circulație la data proclamării republicii. — Această carte poștală avea timbrul încrustat cu efigia regelui. — Peste aceasta s-a aplicat marca de lei 7,50 Fabrica de Timbre (1948) cît era atunci tariful unei cărți poștale. Urmare reducerii tarifelor poștale, s-a emis în același scop marca de lei 6 — Fabrica de Timbre — care de asemenea s-a aplicat pe același fel de cărți poștale. — După epuizarea acestora s-a pus în circulație cartea poștală avînd drept timbru încrustat — stema R.P.R.

În acea vreme poșta nu pusese încă în circulație plicuri cu timbru încrustat și nici cărți poștale ilustrate, efectele poștale rezumîndu-se la cărți poștale simple, formularele de mandat poștal și telegrafic și blanchetele de telegrame.

Trebuie să arătăm însă, că în conservatorul poștei există exemplare din toate efectele poștale apărute în anii 1893—1897, iar începînd din anul 1956 se păstrează un număr de exemplare din toate efectele poștale noi apărute.

Dr. TEODOR CUTLIC

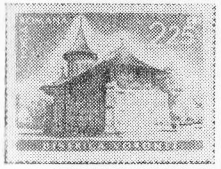

ARHITECTURA DIN ROMÂNIA ÎN FILATELIE

Cercetînd paginile istoriei aflăm că tradițiile de bază ale culturii dezvaltată pe cuprinsul țării noastre își găsesc începuturile din cele mai vechi timpuri ale civilizației omenești. Noi și noi descoperiri arheologice îmbogățesc datele referitoare la dezvoltarea culturii pietrii, a bronzului sau a fierului, a vestigiilor antichității grecești sau elenistice aflate pe coasta Mării Negre, sau a civilizației avansate a statului dac, ulterior a celei romane. Aceste vestigii păstrate încă destul de bine atestă nu numai dezvoltarea cultural economică dar și „o artă constructivă evoluată" a populațiilor respective.

Poporul român moștenitor al tradițiilor estetice și constructive plămădite pe frumoasele meleaguri ale României de azi, popor iubitor de viață și de libertate, de frumos, nu numai că și-a apărat cu eroism glia strămoșească de numeroși cotropitori, dar atunci cînd au avut răgaz, încă din epoca feudală au ridicat așezări pe căile de comunicații în locuri bune pentru apărare sau neasemuit de pitorești. Poporul îmbinînd armonios nevoile practice ale vieții cu simțul de frumos de care a fost întotdeauna puternic cuprins a creat o arhitectură populară.

Arhitectura populară dezvoltată de-a lungul vremurilor și îmbogățită datorită legăturilor pe care țările românești le-a avut cu Bizanțul sau țările din apusul Europei, adică cu cultura orientală, cu cea rusească, gotică sau a Renașterii și care au favorizat formarea unei școli de meșteri autohtoni, căreia i se datorește în cea mai mare parte creația de arhitectură monumentală, laică sau religioasă din țara noastră.

Acești meșteri iscusiți autohtoni s-au întrecut în măestrie la zidirea de locuințe și palate, la cetăți de apărare sau biserici. Greutățile în care s-a dezvoltat istoricește poporul român au impus soluții de arhitectură și construcție cu „mijloace cît mai simple și cu soluții cît mai puțin costisitoare", dar totul caracterizat printr-un neasemuit simț al proporțiilor.

Poșta română în numeroase emisiuni a reprodus parte din cele mai caracteristice construcții în care se oglindește arhitectura greacă și romană și în special cea național românească, fruct al unui îndelungat proces istoric. În cele ce urmează vom trece în revistă mărcile poștale mai sus amintite, și pe scurt istoria construcțiilor reproduse.

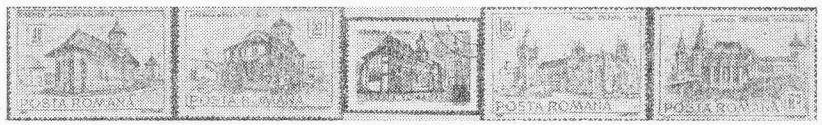

Astfel, Yv. no. 604 ne înfățișează ruinele orașului **Histria** fostă colonie grecească pe malul Mării Negre unde s-a desfășurat între sec. VI î.e.n. și VI e.n. o puternică activitate cultural-economică în legătură cu triburile geto-dacice din interiorul Daciei ; Yv. 361—362 și Yv. 2416 monumentul de la **Adam Klisi ;** Yv. nr. 461, 462 și 464 ruinele **podului lui Traian** de la Turnu Severin, vestigii ale civilizației romane în Dacia.

Arhitectura evului mediu este reprezentată prin interesante construcții civile, militare sau de cult, înfățișate în diverse emisiuni filatelice, astfel :

Cetatea Neamțului construită în secolul al XIV-lea în vremea lui Petru Mușat, întărită de Ștefan cel Mare și fortificată apoi de Vasile Lupu — Yv. 2313.

Turnurile Breslelor Yv. 2310 care aparțin incintei fortificate a orașului Sibiu construite de către breslele archebuzierilor, olarilor etc. între anii 1357—1366 ;

Turnul Chindiei — Yv., 2419, de la fostul palat domnesc de la Tîrgoviște datînd din a doua jumătate a secolului al XV-lea, probabil din timpul lui Vlad Țepeș cînd capitala Țării Românești se așezase într-o regiune bogată și pe vechiul drum de comerț care lega Transilvania cu porturile de pe Dunăre.

Castelul Corvinilor din Hunedoara Yv. 2421 ridicat în 1452 de Ion Huniade și transformat ulterior în parte de arhitecții francezi veniți dn Boemia în palat.

Castelul Bran, Yv. 369, construit de cavalerii Ordinului Teutonic în sec. XIII-lea (Tärzburg) și care în sec. XIV-lea devine proprietatea și cetatea de strajă a orașului Brașov.

Castelul de la Criș. Yv. 2311 construcție din secolul XVI—XVII-lea, monument reprezentativ pentru arhitectura Renașterii din Transilvania.

Amintind construcțiile religioase din epoca feudală menționăm că arhitectura monumentală din Moldova diferă din p. v. al concepțiilor spațiale, sistem de construcții, cît și al decorației față de cea realizată în Muntenia.

Astfel, în Moldova domnitori ca Ștefan cel Mare, Petru Rareș sau Vasile Lupu se afirmă nu numai prin acțiunile pentru păstrarea independenței țării, dar și prin cele constructive. Stilul arhitectural **moldovenesc,** care în diversitatea lui are un caracter original va sta la baza construcțiilor din acea epocă. Elementele principale care caracterizează stilul moldovenesc se referă la folosirea planului triconic alături de cel dreptunghiular, a zidăriei mixte în care alternează aparent piatra sau fresca, în tendința de verticalitate prin elemente constructive aparente, precum și prin sistemul de boltire care asigură stabilitatea clădirii și dă părții superioare a bisericii forma bolții cerești.

Mînăstirea Putna — Yv. 667 și 2269 ridicată în 1466 de Ștefan cel Mare și rămasă ca necropolă a voevodului și a familiei sale; Moldovița Yv. 2416 Sucevița Yv. 663 și Dragomirna — Yv. 679 reprezintă în același timp modele ale arhitecturii monastice fortificate. Mînăstirea Voroneț — Yv. 2315

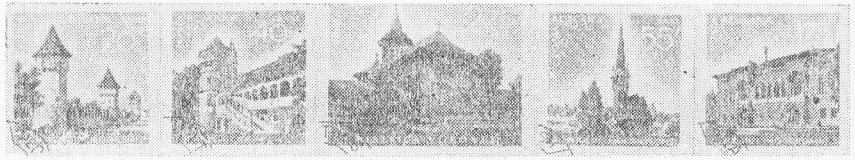

este una din cele mai de seamă exemplare ale arhitecturii monumentale din Moldova. Ridicată în 1483 a fost mărită și completată de către Petru Rareș și urmașii săi. Voronețul are și o seamă de elemente bizantine și gotice care se încheagă armonios în stilul moldovenesc. Minunata pictură murală care după cinci secole se păstrează atît de bine este influențată de iconografia arhaică bizantină interpretată însă de meșterii zugravi moldoveni cu „originalitate, mai cu viață și în spiritul specific locului".

În fine, pentru locașurile religioase din Moldova mai avem reprodusă pe marca poștală — Yv. 665, biserica Sf. Nicolae din Suceava construită în 1611 de vistiernicul Nic. Brăescul.

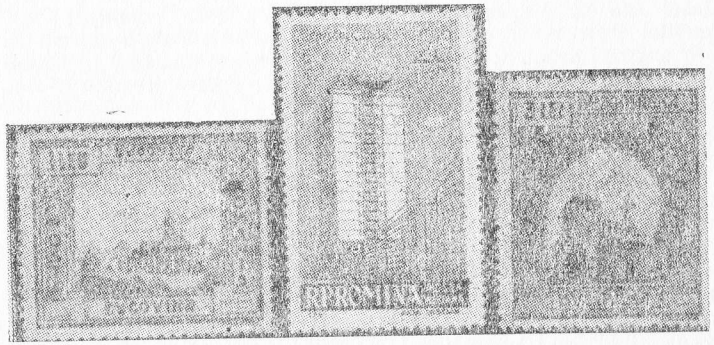

Arhitectura monumentală în Țara Românească se caracterizează prin „înscrierea bisericii în formă de cruce într-un pătrat, prin volume puternice, pe încrucișarea cărora se ridică turla centrală, care este aproape o cupolă"; introducerea pridvorului cu arcadă, element nou în construcție și ornamentarea arcaturei prin piatră sculptată, cărămidă aparentă sau cu simplă tencuială. Două construcții monumentale înfățișează specificul muntenesc, astfel :

Biserica Mînăstirii Cozia — Yv. 2418 înălțată de Mircea cel Bătrîn în 1386. Ferestrele poartă încă florile și vulturii din timpul construcției. Vechile fresce, pe fond albastru se păstrează în bună stare, cele din naos reflectă influența venețiană și sînt realizate la începutul sec. XVI, pe timpul lui Neagoe Basarab. Odată cu reparațiile făcute bisericii de către Constantin Brîncoveanu s-a construit și ușa principală.

Catedrala de la Curtea de Argeș — Yv. 2337, ridicată la începutul secolului al XVI-lea pentru domnitorul Neagoe Basarab de către legendarul meșter Manole și de cei „nouă meșteri mari". De o neasemuită frumusețe, această operă monumentală a arhitecturii muntenești a fost vestită în tot răsăritul; la sfîrșitul secolului al XIX un arhitect francez a restaurat-o complet.

La sfîrșitul secolului al XVII-lea condițiunile economice și politice cît și legăturile cultural-artistice cu Moldova, Transilvania și țările învecinate sau cele din apus au creat posibilitatea de înflorire și de înnoire a artei și culturii feudale din Țara Românească. Acest fenomen cultural este legat de domniile lui Șerban Cantacuzino (1678—1688) și Constantin Brîncoveanu (1688—1714). Arta din timpul acestuia din urmă cunoscută sub denumirea de „brîncovenească" se continuă în unele aspecte ale culturii în tot cursul secolului al XVIII-lea. În arhitectură noul stil artistic se caracterizează prin construcția unor clădiri mari, cu planuri regulate **așezate pe marginea apelor** și înconju-

rate de minunate grădini. Ferestre mari, pridvoare, foișoare, logii și scări grandioase, împodobite cu colonade de piatră sculptate și balustrade ajurate, înfrumusețează construcția monumentală brîncovenească.

Două mărci poștale românești ne înfățișează cele mai frumoase din numeroasele construcții ridicate de domnitorul Constantin Brîncoveanu : Mânăstirea Horezu și Palatul Mogoșoaia.

Mînăstirea Horezu — ctitorie din 1692 Yv. 606 este un „triumf al sculpturii ornamentale" a cărei tehnică a fost preluată de la Veneţieni şi realizată în cele zece coloane împodobite cu flori, cadrul floral al ușii bisericii precum și pietrele funerare ale membrilor familiei marelui voevod — ca să amintim numai de un aspect artistic al monumentalei clădiri.

Palatul de la Mogoșoaia — Yv. 2314 a fost construit în 1702 în locul vechilor case boierești de la Mogoșoaia, constituind curtea domnească temporară a voevodului. Cîteva scrieri menționează bogăția palatului cu bolțile pictate și minunate scultpuri în piatră. Azi palatul restaurat s-a transformat în muzeu de artă feudală.

Izvorul artei brîncovenești trebuie căutat ca și în trecut în arta populară care „s-a împletit organic cu influențele străine" și care întotdeauna au fost folosite în mod creator de către meșterii autohtoni. Arta a pătruns adînc în viața poporului român fapt ilustrat prin creațiile artei populare românești care excelează prin frumusețe și măestrie. Pe tot cuprinsul patriei noastre întîlnim o diversitate de adevărate monumente arhitectonice, care cu cerdacuri și streșini largi, cu stîlpi, arcade și porți dăltuite în lemn etc., dovedesc permanenta grije de a crea un cadru plăcut vieții. Emisiunea „Muzeul Satului" Yv. 1952—1958 ne înfățișează parte din aceste comori artistice aflate la Muzeul de la Șosea, ca locuințe din : Ceauru și Curtișoara (Gorj), Hapria (Hunedoara), Răpciuni (Bacău), Tilisca (Brașov), Stănești (Argeș) și Chiojdu Mic (Ploiești). Asemenea clădiri mai sînt redate și pe Yv. 137 (o casă de poștă), Yv. 196 vestita „Culă de la Curtișoara" — Gorj sau Yv. 227 o școală din Dobrogea. Două biserici din lemn, cea din Zeletin — Yv. 609 și Plopiș Yv. 2312 ce își înalță turlele înalte, semețe — constituiesc exemplare de mare frumusețe ale artei noastre populare din scolul al XVIII-lea.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea în țara noastră, odată cu dezvoltarea orașelor ia un avînt deosebit construcția orășenească, ca și arhitectura românească. Se construiesc clădiri monumentale ca Ateneul Român

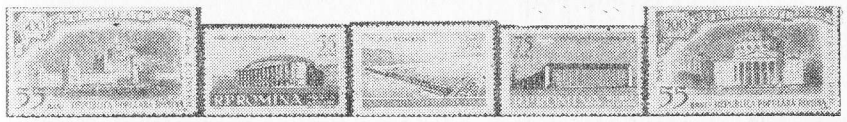

Yv. 899 și 1640 — Fundația. Yv. 646 ; unele muzee Yv. 1394—1398 ; Academia. Yv. 1455; Universitatea din Iași Yv. 1663; Biblioteca Academiei Yv. 2336.

La începutul secolului al XX-lea crește rolul politic și economic al orașelor. O serie de construcții monumentale opere ale unei școli de arhitectură românească care avea să dezvolte „trăsăturile specifice arhitecturii populare" și căreia i se datorează construcțiile contemporane aveau să înfrumusețeze orașele noastre. Astfel sînt reproduse pe mărci poștale : Arcul de Triumf Yv. 610 ; catedrala din Alba Iulia Yv. 608, copie în beton a bisericii domnești de la Tîrgoviște căreia i s-a înălțat un turn ; Castelul Peleș Yv. 467, Palatul Culturii din Iași Yv. 2420 (fig. 15). Casa de odihnă Yv. 1340—1344. Trebuie de asemenea să menționăm cele două renumite monumente ale lui Brîncuși din Tg.-Jiu : „Poarta Sărutului" Yv. 2298 și „Coloana infinitului" Yv. 2294.

După eliberarea țării noastre, arhitecții români conștienți că în societatea socialistă toate eforturile se îndreaptă spre buna stare a poporului și că acesta are de asemenea nevoie și de o arhitectură nouă, se străduiesc să ridice clădiri monumentale — la nivelul cerințelor — în scop cultural, blocuri de locuințe confortabile sau ansambluri corespunzătoare dezvoltării industriei naționale. Cîteva emisiuni filatelice reproduc grandioasele edificii care fac mîndria școalei noastre de arhitectură. Astfel în emisiunea Yv. 1638—1642 sînt minunat redate Casa Scînteii. Opera și stadionul „23 August". Amintind și de Monumentul Eroilor.

Arhitectura modernă ne este înfățișată și în emisiunea Yv. A 150—156 în care apare Sala Congreselor, Circul de Stat, primul bloc turn din București etc., precum și Yv. A. 161 cu Pavilionul Tîrgului de mostre. Cît privește unele construcții industriale, realizări ale construcției socialismului, le întîlnim în emisiunea Yv. A. 167-172 printre care Hunedoara și Brazi. În fine, o marcă poștală apărută recent înfățișează — barajul de la Porțile de Fier

Prin această succintă prezentare a arhitecturii din România doresc a suscita interesul celor care îndrăgesc această temă captivantă pentru care dispunem de un bogat material filatelic.

C. SMIRNOV

Bibliografie :

— Prof. arh. G. Gusti : Arhitectura în România
— Enciclopedia României — Vol. II
— Gh. Focșa : Muzeul Satului
— Radu Popa : Mogoșoaia
— Broșurile : „Monumentele patriei noastre" — Ed. Meridiane.

▪ VARIETĂȚI
▪ LA MARCILE POȘTALE ROMÂNEȘTI
▪ DIN PERIOADA ANILOR 1948-1960

Expozițiile filatelice din ultii ani (1965—1970), au fost un bun prilej de a ne arăta că mărcile Republicii Socialiste România, prin bogăția varietății modului de imprimare, a filigranelor, a supratipărurilor etc. întrunesc toate condițiile cerute pentru constituirea unei colecții de studiu.

Expozițiile au cuprins numeroase colecții din perioada 1948—1970, care dovedeau o temeinică studiere a mărcilor, ducînd la o specializare de nivelul celor ce se obișnuiesc la colecțiile de mărci clasice sau din perioada post-clasică.

Totuși o colecție bine studiată a mărcilor acestei perioadei nu a putut fi prezentată fie din lipsă de informații necesare cercetătorilor în acest domeniu, fie datorită timpului prea scurt pentru întocmirea și prezentarea în cadrul expozițiilor a unor astfel de colecții.

Detalii asupra varietății mărcilor poștale românești din această perioadă sînt prea puțin cunoscute și aceasta se datorește în cea mai mare parte filateliștilor care cu greu se hotărăsc să facă comunicări asupra varietăților găsite, pentru a le pune la îndemîna celor dornici a se specializa în acest domeniu.

Printre preocupările filatelice, varietățile constituie un subiect în plus de cercetare și o preocupare menită să dea filateliei un aspect de studiu. Studiul varietăților constituie un domeniu vast de cercetări pentru colecționarii specializați.

Colecțiile care se mărginesc la prezentarea mărcilor tip, în ordinea enumerării lor în catalog, au — prin forța lucrurilor — un caracter oarecum uniform, — îmbogățirea colecțiilor cu varietăți, le imprimă acestora o notă aparte — personală fiecărui colecționar — în măsura în care ea este rodul unor cercetări atente și sistematice.

În lumina acestor cercetări, studiul varietăților apare ca o latură interesantă a filateliei.

Consemnarea unei varietăți impune ca din elementele care o scot în evidență să putem identifica locul pe care-l ocupă în emisiunea respectivă și ca aceste elemente să se repete cu regularitate fie la întregul tiraj, fie la o parte din acesta.

În cele ce urmează prezentăm cercetătorilor și colecționarilor o scurtă enumerare a unor varietăți ce am putut întîlni la unele mărci poștale românești din perioada 1948—1960, în speranța că aceasta va prilejui celor ce doresc să se ocupe cu studiul și specializarea acestor emisiuni, aceiași plăcere ca și specializarea în domeniul mărcilor clasice sau postclasice românești.

Studiul de față, rezultatul unor cercetări minuțioase, pune la îndemîna colecționarilor și cercetătorilor în acest domeniu, o serie de informații asupra unora dintre semnele distinctive ce se pot întîlni la mărcile românești din perioada 1948—1960.

Pentru o prezentare sistematică, varietățile din această perioadă sînt grupate pe categorii, urmînd în cadrul fiecărei categorii ordinea cronologică.

VARIETĂȚI DE TIPAR

1948 C.M.R. 1024 „Vederi cu supratipar R.P.R." — Marca de 15 lei există cu supratipar R.P.R. imprimat pe verso în imagine întoarsă.

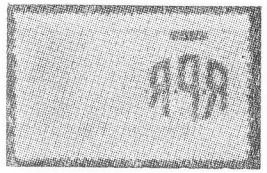

1948 C.M.R. 1025 — „Vederi cu supratipar R.P.R." — Marca de 20 lei prezintă după cifra 0 (zero) o liniuță albă care dă impresia cifrei 1, citindu-se astfel 201 lei.

1948 C.M.R. 1054 „Stema R.P.R." — Marca de 0,50 lei a apărut mai întîi cu inscripția „0,50 bani". Ulterior a fost emisă o marcă cu inscripția rectificată. (C M R 1055) în care cuvîntul „BANI" a fost înlocuit prin „LEI".

1948 C.M.R. 1070 „Prietenia Româno-Bulgară" — Marca de 32 lei cu supratiparul de 31 lei. Cuvîntul „LEI" din supratipar, lipsă.

1948 C.M.R. 1070 „Prietenia Româno-Bulgară" — Marca de 32 lei cu supratiparul

de 31 lei, Litera 1 din supratiparul „LEI“ prelungită mult în jos.

1948 C.M.R. 1078 „Al II Congres ARLUS“: marca din tripticul de poștă aeriană de 20+20 lei, albastră, din colița de 9 buc., prezintă sub litera „UR“ din inscripția „București“ o pată de formă circulară, asemănătoare unui soare aureolat.

1948 C.M.R. 1090 „N. Bălcescu“ — Marca de 20 lei, a 11-a din coală (rîndul 2, col. 1)

BAI CESCU

Litera „L“ din „BĂLCESCU“ este deformată, încît apare ca un „I“, inscripția citindu-se „BĂICESCU“.

Din cauza imprimării mărcilor în două culori, se întîlnesc unele deplasări ale unui clișeu față de celălalt, foarte vizibile la următoarele mărci :

1952 C.M.R. 1216 „Centenarul nașterii lui I. L. Caragiale“ — Supratiparul deplasat.

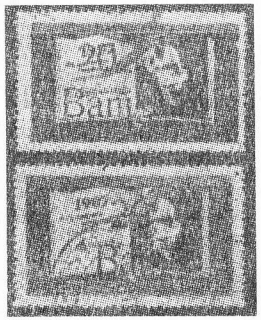

1952 C M R 1216 „Centenarul nașterii lui I. L. Caragiale“ — Marca de 11 lei, de culoare roșie, fără supratiparul „20 BANI“.

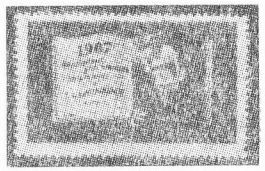

1952 C.M.R. 1217 „Centenarul nașterii lui I. L. Caragiale“ — Marca de 11 lei, de culoare verde, fără supratiparul „55 BANI“.

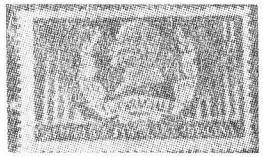

1952 C.M.R. 1218 „Centenarul nașterii lui I. L. Caragiale“. — Marca de 11 lei, albastră, cu supratipar „75 BANI“. Cifra 5 este întreruptă.

75

Variați de tipar

1952/53 C.M.R. 1249 „Stema R.P.R.“ cu supratipar; la marca de 4 lei cu supratiparul de 3 bani, se întîlnesc exemplare la care:

a) cifra 3 din supratipar se prezintă ca un **S** perfect.

b) cifra 3 din supratipar se prezintă ca un **S** perfect.

1952/53 C M R 1253, 1256, 1257 „Stema R.P.R.“ (format nou). — La valorile de 0,50, 7 și 15 lei cu supratiparul de 55 BANI, fiecare a 36-a marcă din coală (rîndul 4, coloana 6) prezintă sub literile A și N, din cuvîntul „BANI“, cîte o linie de subliniere de cca 2 mm, lungime.

1952/53 C.M.R. 1259 „Stema R.P.R.“ (format nou). — La marca de 31 lei cu supratipar de 55 BANI se cunosc exemplare cu supratipar „BANI 55“ în loc de „55 BANI“.

1952/53 C.M.R. 1259 „Stema R.P.R.“ (format nou). — Marca de 31 lei cu supratiparul 55 BANI: cuvîntul „BANI“ din supratipar, lipsă.

1952/53 C.M.R. 1260 „Stema R.P.R.“ cu supratipar: marca de 36 lei există cu supratiparul „55 bani“, inversat.

1952/53 C.M.R. 1262 „Aurel Vlaicu“ — Marca de 6 lei cu supratiparul de 10 BANI inversat.

1952/53 C.M.R. 1269 „Ordine și medalii“ cu supratipar: marca de 2 lei cu supratiparul 20 bani, are o varietate cu următoarele particularități: o linie subțire înaintea cifrei 2; o linie mai groasă deasupra cuvîntului „bani“; litera „i“ se prezintă ca cifra 1 (toate aceste semne în culoarea roșie a supratiparului)

1952/53 C.M.R. 1273 „Pionieri, 1950“ — Marca de 11 lei cu supratipar 55 BANI — La supratipar, la primul 5 din cifra 55 lipsește bara verticală iar litera 1 din cuvîntul BANI este fără punct.

Emisiunea „Planul cincinal“

1952/53 C.M.R. 1279 Marca de 1 leu există cu supratipar „35 BANI“ inversat.

1925/53 C.M.R. 1280 Marca de 2 lei există cu supratipar „35 BANI“ inversat.

1952/53 C.M.R. 1282 Marca de 3 lei există cu supratipar „35 BANI“ inversat.

1952/53 C.M.R. 1283 Marca de 4 lei există cu supratipar „35 BANI“ inversat.

1952/53 C.M.R. 1285 Marca de 5 lei există cu supratipar „35 BANI“ inversat.

1952/53 C.M.R. 1287 Marca de 7 lei există cu supratipar „1 LEU“ inversat.

1952/53 C.M.R. 1288 Marca de 8 lei există cu supratiparul „1 LEU“ inversat.

1952/53 C.M.R. 1289 Marca de 11 lei are o varietate la care supratiparul „1 leu“ se prezintă astfel: U 1 LE.

1952/53 C.M.R. 1290 Marca de 11 lei există cu supratipar „1 LEU“ inversat.

1925/53 C.M.R. 1921 Marca de 35 lei există cu supratiparul „1 LEU“ inversat.

1952/53 C M R 1292 Marca de 30 lei există cu supratipar „1 LEU“ inversat.

1952/53 Mărcile de 1, 2, 3, 4 și 5 leu cu supratiparul „35 BANI“. Cifra 3 din supratipar, în partea de jos complet închisă și în partea de sus închisă aproape complet, astfel încît seamănă cu cifra 8.

1952/53 C.M.R. 1290 Marca de 11 lei cu supratipar 1 leu. Supratipar „LEU 1“ în loc de „1 LEU“.

1952/53 C.M.R. 1290 Marca de 11 lei cu supratiparul 1 leu. Cifra 1 din supratipar se găsește în diferite grosimi și înălțimi. Deasemenea, cuvîntul LEU din supratipar este scris diferit. Sub aspectul arătat, în

afară de mărci în unicat se găsesc diferențe vizibile în perechi și chiar la mărci în bandă (straifuri).

1 LEU 1 LEU

1 LEU

1952/53 C.M.R. 1300—1302 „Ziua internațională a Femeii" — Medalia din centrul mărcii se întîlnește și cu deplasări longitudinale mergînd pînă la ieșirea din cadru, precum și cu deplasări transversale destul de apreciabile.

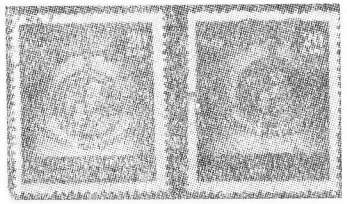

1952 C.M.R. 1318 „Stema R.P.R." (format nou) — La marca de 2 lei, a 66-a din coadă (rîndul 7, col. col. 6) litera T din „POSTA" prezintă un punct alb.

POSTA

1952 C.M.R. 1340 „5 ani R.P.R." — Banda galbenă de la drapel se prezintă la unele mărci foarte îngustă, în timp ce la altele este foarte lată.

ROMÂNĂ

1953 C.M.R. 1358 „Arta Populară" — Marca de 35 BANI există și cu un cerc vizibil sub prima literă A din ROMANA.

1954 C.M.R. 1406 „Ziua Marinei", marca de 55 BANI. La sprînceana din dreapta a marinarului, se observă o pată care dă impresia prelungirii vizibile a sprîncenei.

1955 C.M.R. 1431 „Mărci uzuale cu filigran schimbat": la marca de 35 de bani de culoare verde (și nu albastru verzui) litera T din cuvîntul POȘTA apare ca un I iar litera A ca un V întors citindu-se POSIA

POSIA

1955 C.M.R. 1485 „Marile Aniversări Culturale". La marca de 1,75 lei din rîndul 6, col. 1 din coală, la litera T din WHITMAN apare o deformare care se aseamănă cu un F.

WHITMAN

1955 C.M.R. 1490 „Recensămîntul populației" — Marca

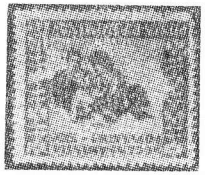

de 1,75 lei există cu desenul din centru, răsturnat.

1956 C.M.R. 1507 „Crucea Roșie": Marca de 55 bani apare cu crucea la diferite distanțe față de cadrul superior. Astfel, crucea poate atinge inscripția „Al II. Congres al Crucii Roșii" sau poate fi la o distanță de cca. 8—10 mm pe verticală față de inscripție.

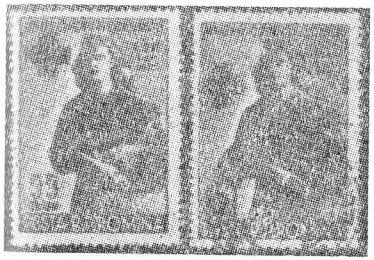

1956 C.M.R. 1512 „7 ani de la înființarea Gospodăriilor agricole colective". — La inscripția de pe marca de 55 BANI au apărut din greșală „5 ani", în loc de „7 ani" și milesimele 1951—1956 în loc de 1949—1956. Din această cauză, emisiunea a fost retrasă din circulație și înlocuită cu una nouă, cu textul corect (C.M.R. 1526).

1956 C.M.R. 1515 „Insecte dăunătoare". — Cărăbușul

prezintă uneori deplasări longitudinale mergînd pînă la cadrul superior al mărcii.

1957 C.M.R. 1581 „Flora Carpatină". — Marca de 1,55 lei, a 84-a din coală (rîndul 9, col 4) prezintă inițiala „M" a machetatorului Meschendörfer, în dreapta tulpinii florii.

1957 C.M.R. 1582 „Flora Carpatină". — Marca de 1,75 lei, a 85-a din coală (rîndul 9, col. 5) prezintă inițiala machetatorului „M" (Meschendörfer) în stînga tulpinii florii.

1957 C.M.R. 1594—1596 „Campionatele de atletism“ — Silueta animalului pe care este proiectat atletul, se întîlnește, la toate cele trei valori, cu deplasări transversale sau longitudinale, aproape ieșind din cadrul mărcii.

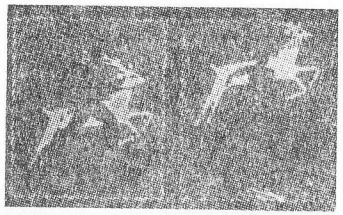

Atenție : recomandăm ca exemplarele cu supratiparuri întoarse, laterale, oblice, deplasate sau citindu-se numai pe jumătate, să fie verificate prin comparație cu mărcile cu supratipar normal, cunoscînd că procesul tehnologic al fabricației nu exclude posibilitatea unor astfel de defecțiuni.

1957 C.M.R. 1598 „Congresul Mondial al Sindicatelor“, — La marca de 55 BANI, cea de a 71-a din coală (rîndul 8, col 1) prezintă inscripția ROMINA în loc de ROMÎNA.

R·P·ROMÎNĂ

1957 C.M.R. 1616 „Fauna din Delta Dunării“: marca de 20 bani există cu penele de pe capul lopătarului deplasate (la unele în partea stîngă, la altele în partea dreaptă). Deplasarea se datorește celei de a doua culori.

1958 C.M.R. 1633 „Scriitori români“: Marca de 1,75 lei „Vasile Alecsandri“ există cu ultima cifră (1, din anul 1821) mai lungă și cu codiță.

1821

1958 C.M.R. 1650 „Ciuperci comestibile“ marca de 0,55 lei (rîndul 9, col. 1) are pe piciorul ciupercii din stînga o pată de culoare ocru.

1958 C.M.R. 1676 „Costume naționale“ — Varietăți în tripticul de 1,75 lei (al 27-lea din coală) dantelat și nedantelat:
a) La costumul femeiesc, extremitatea stîngă a cobiliței are un adaus cu aspect de cîrlig întors în sus; b) pe vigneta centrală, în cuvîntul „MOLDOVA“ prima literă „O“ este legată, în partea superioară, de litera „L“

1959 C.M.R. 1733 „Sporturi“: marca de 35 bani (a 21-a din coală) prezintă la inscripția „R. P. ROMÎNĂ“ următoarea particularitate: codița din dreapta a literei R atinge punctul dintre R și P.

ÒL R P.

1959 C.M.R. 1723 „Prima planetă a sistemului solar“, Marca de 3,25 lei cu supratiparul „Prima rachetă cosmică în lună“ Supratiparul prezintă deplasări verticale, ieșind pînă în afară de cadru.

1959 C.M.R. 1724. Marca de 1 leu din emisiunea „Spartachiada tineretului“, cu supratiparul „Jocurile balcanice București 1959“: supratiparul prezintă sensibile deplasări longitudinale. Există și deplasări verticale, dar mai mici.

1959 C.M.R. „Al VII Festival Mondial al Tineretului“. Marca de 1,60 lei — a 64-a din coală (r 7 c 4) — prezintă vizibil la cifra 0 (zero) o bară la mijloc.

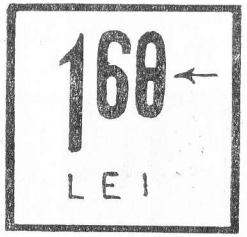

apărînd astfel ca cifra 8 (opt) și citindu-se clar 1,68 lei în loc de 1,60 lei

1959 C.M.R. 1744 „Plante medicinale din R.P.R.“. La marca de 40 bani, — a 19-a din coală (r 2 c 9) — reprezentînd floarea de mentă (izmă) litera „I“ din cuvîntul „BANI“ lipsește complet, citindu-se „BAN“.

1959 C.M.R. 1750 „Plante medicinale din R.P.R.“ La marca de 1,60 lei, a 20-a din coală (r 2 c. 10) — reprezentînd floarea de tei argintiu, litera T din cuvîntul TILIA prezintă lipsă bara orizontală din stînga.

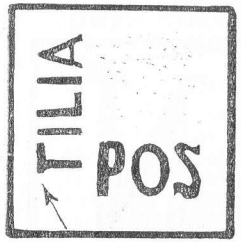

1959 C.M.R. 1722 „XV ani de la eliberare 1944-1959“

Unele colițe de 1,20 lei prezintă sub drapel un cerc, a cărui nuanță este mai deschisă decît fondul mărcii

1959 C.M.R. 1693 Colița „Centenarul mărcii poștale românești“ cu supratipar „10 ani de comerț filatelic de stat 1949—1959“ se întîlnește și cu supratiparul imprimat în partea inferioară a coliței adică peste milesimile 1858—1958 și anume în poziție răsturnată.

1960 C.M.R. 1774 „A XV aniversare a Victoriei asupra fascismului“. La seria dantelată, marca de 55 bani din al 16-lea triptic din coală — r 6 c 3) — prezintă la talpa superioară de la a doua bară verticală a literei N din cuvîntul „ROMÎNĂ“ o liniuță înclinată de la dreapta spre stînga.

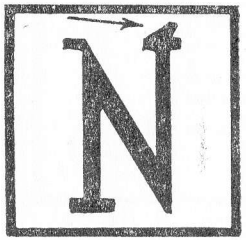

Amintim că în coală se cuprind 30 tripticuri dispuse pe 10 rînduri și 3 coloane de tripticuri.

Tripticul așezat pe coloană este format dintr-o marcă de 40 bani, o vignetă și o marcă de 55 bani așezate în linie urmînd aceeași succesiune pe restul coloanelor.

1960 C.M.R. 1827 „Marile aniversări culturale „Marca de 1,20 lei reprezentînd pe scriitorul rus „A. P. CEHOV“ — a 41-a din coală (r 5 c 1) — prezintă vizibil un punct alb între cifra 2 și 0 (zero), semănînd astfel cu 12,0 lei în loc de 1,20 lei.

Coala are 110 mărci dispuse pe 11 rînduri și 10 coloane.

1960 C. M. R. 1803 Emisiunea „Mărci uzuale“. La marca de 1 leu, reprezentînd reactorul atomic, — a 190-a din coală (r 10 c 10) — litera „U“ din cuvîntul „LEU“ nu are bara verticală din dreapta și nici cea orizontală de unire, citindu-se „LEI“, litera „I“ fiind mai subțire decît celelalte două.

Coala are 200 mărci dispuse la 10 rînduri și 20 coloane.

Defecțiuni de clișeu (cu sau fără retuș).

1953 C.M.R. 1348 „5 ani de la încheierea tratatului de prietenie R.P.R.—U.R.S.S.“. — Marca de 55 BANI.

Literele „BL“ din inscripția „REPUBLICA“ sînt corectate.

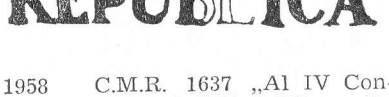

1958 C.M.R. 1637 „Al IV Congres al F. D. I. F.“ — La marca de 55 BANI, exemplarul 34 din coală (rîndul 4, coloana 4) are marginea din dreapta a cadrului, corectată și deformată.

Varietăți de dantelură

1948 C.M.R. 1071—1074 „Săptămîna presei democratice“.

— Mărcile din această serie se găsesc, în afară de dantelura normală 14 : 13½ și cu dantelura 13½ : 14.

1951 C. M. R. 1181 „Centenarul nașterii pictorului I. Negulici“. — Marca de 35 lei există și nedantelată.

1952 C.M.R. 1327 „Ziua minerului“ : marca de 55 bani există nedantelată pe marginea din dreapta.

1958 C.M.R. 1647 „Ciuperci comestibile din R. P. R.“. Marca de 20 bani reprezentînd ciuperca aurie (Amanita caesarea) se întîlnește nedantelată vertical stînga sau dreapta.

1960 C.M.R. 1820 „Al III Congres al P.M.R.“. Marca de 55 bani se întîlnește nedantelată atît orizontal la marginea superioară sau inferioară a coalei, cît și vertical la dreapta sau la stînga coalei.

1960 C.M.R. 1778—1783 „Jocurile Olimpice de la Roma 190“.

La seria dantelată, marca de 40 bani din tripticurile 3, 6, 9, 12 și 15 care formează a 3-a coloană de tripticuri din prima jumătate de coală (partea superioară) se întîlnește cu o dantelură verticală suplimentară, împărțind mărcile de 40 bani în două jumătăți.

Menționăm că partea superioară formînd prima jumătate de coală are 15 tripticuri dispuse pe 5 rînduri și 3 coloane de tripticuri (I, II, III). Tripticul așezat pe coloană este format din 3 mărci diferite așezate în linie : 40 bani, 55 bani și 1,20

lei, urmînd aceeaşi succesiune pe restul coloanelor şi rîndurilor.
Partea inferioară formînd a 2-a jumătate de coală are 15 cuadruple dispuse pe 5 rînduri şi 3 coloane de cuadruple (IV, V, VI). Un cuadruplu cuprinde 2 vignete şi 2 mărci de valori diferite, aşezate în linie urmînd succesiv ordinea : vignetă, marcă de 1.60, marca de 2,45, vignetă, atît pe coloane cît şi pe rînduri. Coala cuprinde la mijloc între partea superioară şi partea inferioară o bandă care poartă inscripţia „Jocurile Olimpice ROMA 1960".

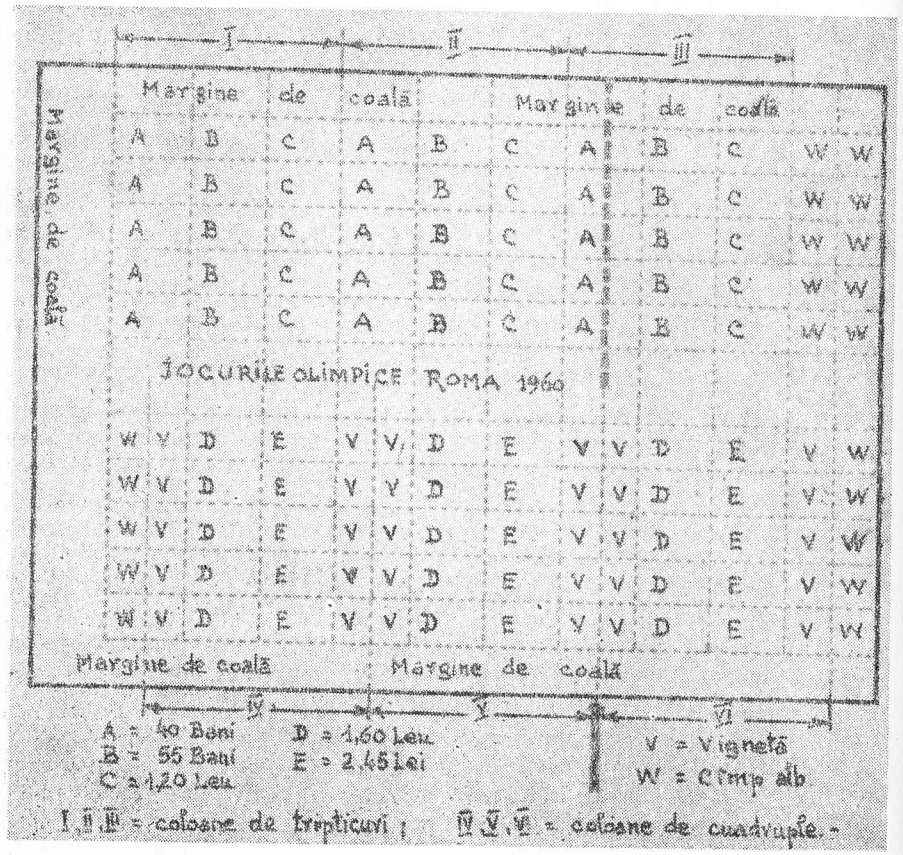

Varietăţi de culoare

1952/53 C.M.R. 1284 A. „Planul Cincinal". — Marca de 4 lei, cu supratiparul 35 BANI roşu, în loc de negru.

1952 C.M.R. 1340 „5 ani R.P.R.": la marca de 55 bani, o parte din tiraj apare cu fondul verde închis, în loc de albastru.

1953 C. M. R. 1355 „Congresul Mondial al Femeilor": marca de 55 bani brun, prezintă o varietate de culoare : brun roşcat.

1953 C.M.R. 1384 „Centenarul naşterii compozitorului Ciprian Porumbescu" — Fondul alb al portretului apare după imprimare colorat în aceeaşi nuanţă în care este imprimată şi marca, dînd impresia unei fonte de tipar. Defecţiunea se datoreşte unor loturi de hîrtie care, în combinaţie cu anumite cerneluri, atacă suprafaţa cilindrului de imprimare, mătuindu-l, astfel că la un moment dat acesta colorează hîrtia.

1953 C.M.R. 1385 „Agricultura socialistă" : marca de 10 bani cenuşie există în două nuanţe : cenuşiu deschis şi cenuşiu închis.

1955 C.M.R. 1429 şi 1435 „Mărci uzuale". — Mărcile de 0,20 lei şi 1,55 lei prezintă în aceeaşi culoare fondul burelat (reţea de linii paralele încrucişate, punctate, foarte dese) în loc ca fondul să fie alb. Mărcile se găsesc în tiraje mari în coli, în special în rîndurile 7, 8, 9 şi 10 datorită aceleiaşi defecţiuni de imprimare ca şi la marca „Centenarului naşterii compozitorului Ciprian Porumbescu" (1953) arătată mai sus.

1955 C.M.R. 1434 „Mărci uzuale": marca de 1 leu violet prezintă nuanţe de culoare de la violet roşcat la negru-violet.

1958 C.M.R. 1650 „Ciuperci comestibile" — Marca de 55 bani reprezentînd buretele cu perucă (Coprinus comatus) se întîlneşte fără culoare maro-moşcat.

1958 C.M.R. 1676—1677 „Porturi populare". Tripticul de 1,75 lei reprezentînd portul popular din Moldova de Nord se întîlneşte fără culoarea roşie.

1958 C.M.R. 1686 „Centenar" : coliţa de 10 lei + 10 lei supratxă, de culoare roşu-grena, se întîlneşte de asemenea cu fondul în nuanţe diferite, mai închise sau mai deschise.

1958 C.M.R. 1687 „Centenar" : coliţa de 10 lei, albastru-verzui, există cu fondul în nuanţe diferite, mai închise sau mai deschise.

1959 C.M.R. 1692 „Prima planetă artificială a sistemului solar": marca de 3,25 lei prezintă fondul de culoare roz în două varietăţi de ton, perfect distincte.

1959 C. M. R. 1693 Coliţa de 10 lei albastru-verzui din emisiunea „Centenar", cu supratipar „10 ani Comerţ filatelic de Stat", există de asemenea cu fondul în nuanţe diferite, mai închise sau mai deschise.

Varietăți de hîrtie (ca grosime)

1953 C.M.R. 1359 „Arta populară". — Marca de 35 BANI. În afară de hîrtie normală velină, se prezintă și pe hîrtie aproape pelure.

1954 C. M. R. 1408 „Casa de Ajutor Reciproc". — Marca de 55 BANI. În afară de hîrtia normală velină se prezintă în varietăți pînă la hîrtie aproape cartonată.

1956 C.M.R. 1514 „Insecte dăunătoare" : marca de 55 bani imprimată în mod obișnuit pe hirtie velină albă, prezintă o varietate pe hîrtie gălbuie.

Varietăți în poziția filigranelor

Clasificarea mărcilor după poziția filigranelor constituie unul dintre aspectele colecției de studiu al mărcilor, pe varietăți. Numeroși colecționari s-au ocupat de acest studiu la vechile emisiuni românești (ex. „Cifra în patru colțuri", „Spic de grîu" etc.) Pînă în prezent, nu ne sînt încă cunoscute publicații de studiu cu privire la varietățile de filigran la emisiunile R.P.R. Vom încerca să redăm mai jos o serie de observații culese din studierea unui material destul de vast, compus din mărcile R.P.R. emise după anul 1948. Ca mod de aranjare în coală, filigranul mărcilor R.P.R. este un filigran răspîndit pe întreaga coală de hîrtie. Desenul filigranului reprezintă gruparea literelor R.P.R. Această grupare există în patru tipuri : 1, 2, 3 și 4, care se deosebesc între ele după trăsăturile literelor. Ele corespund respectiv tipurilor de filigran XV, XVI, XVII și XVIII din Catalogul mărcilor românești 1964.

În filigranul tip 1, trăsăturile primelor două litere din grupa R.P.R. se suprapun în timp ce ultima literă este izolată.

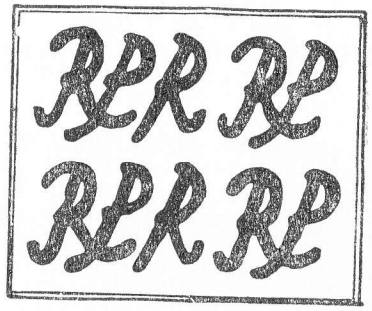

La celelalte trei tipuri de filigran (2, 3 și 4) toate literele sînt legate între ele, însă diferă prin trăsăturile lor. Astfel, la filigranul tip 2 bara literii R prezintă o înclinație

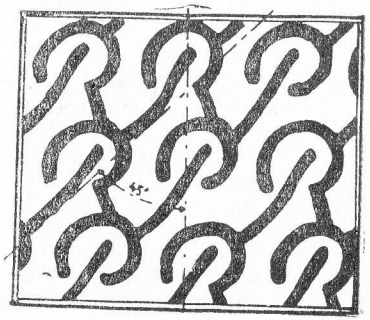

de 45° pe stînga axului vertical, în timp ce la fil tip 3, barele literelor prezintă o înclinație pe stînga de numai 25 grade față de

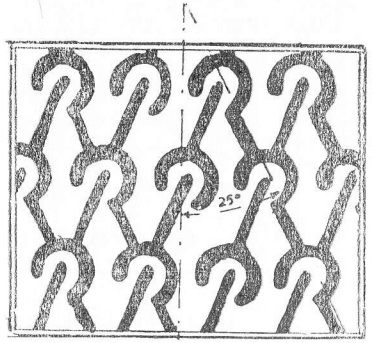

axul vertical ; de asemenea piciorul literelor R are o înclinație tot de 25 grade spre dreapta. De observat că, de astă dată picioarele literelor sînt drepte, nerotunjite. Ultimul filigran, cel de tipul 4, se deosebește ușor, dat fiind că literele nu au buclă.

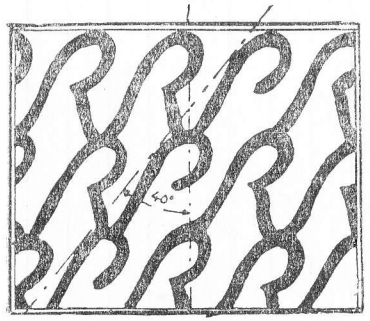

Poziția filigranului în coala de mărci depinde de modul cum a fost introdusă întîmplător în mașină coala de hîrtie, în procesul de tipărire a mărcilor. După acest mod se pot ivi varietăți de poziție a filigranului față de poziția lui normală.

Poziția „normală" a filigranelor (astfel cum este redată de majoritatea cataloagelor și publicațiilor noastre sau străine) este aceea în care acestea apar cînd privim marca în zare, în poziția dreaptă (normală) și cu imaginea spre cel care o privește.

Dacă așezăm deci marca în poziția normală, cu partea imprimată spre noi, se pot ivi opt posibilități diferite în poziția filigranului. Aceste 8 variante se grupează precum urmează :

A. Filigrane apărînd cu desenul lor spre noi (la mărcile imprimate pe coli de hîrtie filigranată care au fost introduse în mașină cu fața în sus):

În această situație sînt posibile următoarele poziții :

poz. 1 filigran în poziție normală
poz. 2 filigran culcat cu 90° spre dreapta
poz. 3 filigran culcat cu 90° spre stînga
poz. 4 filigran răsucit cu 180°

B. Filigrane apărînd cu imaginea inversată („în oglindă").

Acestea apar la mărcile imprimate pe coli filigranate care au fost introduse în mașina de imprimat, cu fața în jos. La aceste mărci, desenul filigranului apare inversat ca și cum ar fi privit din dos. (Imagine în oglindă).

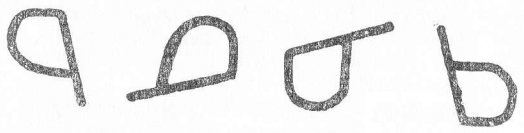

În această situație sînt posibile următoarele poziții :
poz. 5 filigran inversat
poz. 6 filigran inversat, culcat cu 90° spre dreapta
poz. 7 filigran inversat, culcat cu 90° spre stînga
poz. 8 filigran inversat, răsucit cu 180°/₀.

Pentru o prezentare sistematică vom enumera în tabloul ce urmează varietățile pe care le-am întîlnit în poziția filigranelor de tip „R.P.R." urmînd pe cît posibil ordinea cronologică a emisiunilor de după 1948 a Catalogului mărcilor românești ed. 1964.

Poziția filigranului este redată prin cifre arabe corespunzătoare celor opt poziții sus indicate, iar prin semnul x au fost marcate varietățile întîlnite.

Față de cele arătate, avem :

Denumirea emisiunii	Anul apariției	Nr. catalog R. P. R. 1964	Filigran tip	Poziția filigramului							
				1	2	3	4	5	6	7	8
— Nicolae Bălcescu	1948	1090	1						×	×	
— 30 Dec. 1948. Un an de la proclamarea R.P.R.	1948	1091	1		×		×	×			
— Organizația sportului popular (OSP):											
a) marcă dantelată	1948	1092	1	×							
		1093	1			×					
		1094	1	×							
b) marcă nedantelată	1948	1095	1	×							
		1096	1			×					
		1097	1	×							
— 25 de ani de la moartea lui V. I. Lenin											
a) marcă dantelată	1949	1098A	1					×			
b) marcă nedantelată	1949	1098B	1	×							
— 90 de ani de la Unirea Țărilor Române	1949	1099	1			×			×	×	
— I. C. Frimu :											
a) marcă dantelată	1949	1100A	1	×			×	×			
b) marcă nedantelată	1949	1100B	1				×				
— Uzuale (stema R.P.R. format mic):	1949	1101	1			×					
		1102	1		×						
		1103	1			×					
		1104	1		×						
		1105	1		×						
		1106	1				×				
		1107	1					×			

Denumirea emisiuni	Anul apariției	Nr. catalog R. P. R. 1964	Filigran tip	Poziția filigranului							
				1	2	3	4	5	6	7	8
— 150 de ani de la nașterea poetului A. S. Pușkin	1949	1108	1					×	×	×	
		1109	1							×	
	1949	1110	1				×				
— Jubileul 75 ani UPU		1111	1	×							
— 5 ani de la eliberarea de sub jugul fascist :	1949	1112A	1	×							
marcă dantelată		1112B	1				×				
— Prietenia româno-sovietică :	1949	1113A	1				×				
a) marcă dantelată	1949	1113B					×				
b) marcă nedantelată											
— Conferința sindicatelor muncitorilor din transporturi :											
a) marcă dantelată	1949	1114A	1		×						
		1115A	1			×					
	1949	1114B	1		×						
b) marcă nedantelată		1115B	1		×						
	1950	1117	1			×					
— Expoziția filatelică											
— 100 ani de la nașterea lui Mihail Eminescu	1950	1118	1				×				×
		1119	1		×					×	
		1120	1			×				×	
		1121	1			×				×	
		1122	1		×					×	
— 100 de ani de la nașterea pictorului I. Andreescu :											
a) marcă dantelată	1950	1123A	1	×							×
		1124A	1	×			×				
		1125A	1		×				×		
b) marcă nedantelată		1124B	1					×	×		
— Planul de Stat 1950:											
a) marcă dantelată	1950	1126A	1					×			
		1127A	1	×			×	×			
b) marcă nedantelată		1126B	1					×			
— 70 ani de la nașterea lui I. V. Stalin :											×
a) marcă dantelată	1949	1116A	1				×	×			×
b) marcă nedantelată	1949	1116B	1	×				×			

Denumirea emisiunii	Anul apariției	Nr. catalog R. P. R. 1964	Filigran tip	Poziția filigranului							
				1	2	3	4	5	6	7	8
— 1 Mai :	1950	1128A	1			×		×			
a) marcă dantelată	1950	1128B	1			×			×		
b) marcă nedantelată											
— 1 an de la înființarea organizației de pionieri	1950	1129	1				×				
		1130	1					×			
		1131	1					×			
— mărci uzuale „Stema R.P.R." (format nou)	1950	1132	1								×
		1133	1			×		×	×	×	
		1134	1	×			×		×	×	
		1135	1					×	×	×	
		1136	1	×			×		×	×	
		1137	1	×					×	×	
		1138	1		×	×				×	
		1139	1	×			×		×	×	×
		1140	1		×		×				
		1141	1	×	×	×	×		×	×	×
		1142	1	×	×				×	×	×
		1143	1							×	×
		1144	1						×	×	×
		1145	1							×	×
		1146	1		×					×	×
— Poșta aeriană (nr. 1276 culoare schimbată)	1950	1147	1	×			×		×		×
— 2 ani de la naționalizaea principalelor mijloace de producție	1950	1148	1			×		×		×	
		1149	1						×	×	
		1150	1						×	×	
		1151	1						×	×	
— Aurel Vlaicu	1950	1152	1		×	×					
		1153	1			×					
		1154	1		×						
— Lupta pentru pace	1950	1155	1	×			×		×		×
		1156	1	×			×	×		×	×
— Luna prieteniei româno-sovietice	1950	1157	1						×	×	
Săptămîna prieteniei româno-maghiare	1950	1158	1				×				
— G.M.A.	1950	1159	1					×			×
		1160	1					×			×
		1161	1					×			×
		1162	1					×			×
		1163	1					×			×

Denumirea emisiunii	Anul apariției	Nr. catalog R. P. R. 1964	Filigran tip	Poziția filigranului							
				1	2	3	4	5	6	7	8
— Al III-lea Congres ARLUS	1950	1164	1		×	×	×	×	×		×
		1165	1					×	×	×	×
— Jocurile mondiale univ. de iarnă	1951	1166	1						×	×	
		1167	1							×	
		1168	1						×		
		1169	1								
		1170	1						×		
— Expoziția tehnică industrială și agricolă:											
a) marcă dantelată	1951	1171A	1						×	×	
		1172B	1								×
b) marcă nedantelată	1951	1171A	1								
		1172B	1							×	×

Legendă : C.M.R. — Catalogul mărcilor poștale românești ed. 1964
r = rînd *c* = coloană

ING. M. POPOVICI
(AIJP)

ȘTAMPILE DE BORD FLUVIALE ȘI MARITIME

Crearea societăților de navigație. În 1829, austriecii înființează o societate de navigație pe Dunăre care ulterior se va numi D.D.S.G. (Erste Donau Dampfschiffahrts Gesellschaft").

Germanii foarte întreprinzători creează două societăți : „S.D." („Sud Deutsche") și „Bayericher-Lloyd".

Odată cu adîncirea și curățirea brațului Sulina, Dunărea devine navigabilă și pentru vase maritime pînă la Galați. De aici înainte societățile de navigație se înmulțesc ca ciupercile.

Iată o serie din aceste societăți care aveau agenții sau deserveau porturile românești :

— M.F.T.R. — Societatea Regală Ungară de navigație fluvială și maritimă.

— C.S.P.D. — Societatea Cehoslovacă de navigație pe Dunăre.

— S.P.D. — Societatea Sîrbă de navigație.

— C.S.M.G. — Societatea Continentală de navigație cu motoare din Amsterdam.

— S.N.D. — Societatea Națională de navigație pe Dunăre (Franceză) din Brăila.

— R.O.P.I.T. — Societatea rusă de navigație.

Societățile de navigație de mai sus erau sprijinite de statele respective, însă în afara acestor societăți și companii mai existau o serie de mici armatori care aveau vase de transport și călători care se concurau serios.

Acestea sînt puținele societăți la care România, trebuia să le facă față, deci, nu aveau o concurență, ci o mulțime.

În 1834, se aduce primul vas, care va purta pavilionul românesc, pe Dunăre, Siret și Prut, el va remorca diferite șlepuri pe rîurile noastre. Acesta-i începutul nostru, și ne zbatem, nu ne lăsăm, vrem ca produsele noastre să fie transportate cu vasele noastre nu cu vasele altor companii.

Prin tratatele de la Paris, din 1856 și de la Viena din 1857, se creează cele două Comisii Dunărene.

Prin tratatul din 13 iulie 1878, semnat la Berlin, România este primit ca stat nou și independent, își recapătă unele drepturi de navigație. Flota noastră crește, însă foarte lent.

Se construiesc o serie de vase în țară, se fac comenzi și se cumpără vase din străinătate.

Vasele noastre deservesc o serie de porturi de pe Siret, Prut, Olt și mai ales de pe Dunăre cît și Marea Neagră.

În 1886, statul construiește o serie de vase pentru serviciul Ministerului Lucrărilor Publice.

În anul 1889, se înființează N.F.R., prima societate de navigație fluviale română.

Începînd din 1893, Regia Monopolului Statului transportă cu vasele sale călători și marfă între porturile : Brăila-Măcin ; Brăila-Sulina ; Călărași-Ostrov ; Giurgiu-Russe și Calafat-Vidin.

România cumpără de la D.D.S.G., șantierele Turnu Severin și tot odată cel mai mare vas de călători de pe Dunăre, „Orient", care la noi se va numi „Ștefan cel Mare", cu această ocazie cursele fluviale între Galați-Brăila, deservite de austrieci se suspendă, preluîndu-le N.F.R.-ul.

În 1895, se înființează S.M.R. (Serviciul de Navigație Maritimă Română) care cumpără de la Austrieci vasul de mărfuri „Medeea", iar de la englezi vasul de pasageri „Meteor" pentru ruta maritimă Constanța-Constantinopol.

În 1898, S.M.R.-ul mai primește două vase de pasageri : „Principesa Maria" și „Regele Carol I".

Nu de mult după aceasta în 1902, se înființează linia maritimă Constanța-Rotterdam.

Mai tîrziu, în 1910, România avea cinci vase pe mare, în afara celor de mai sus avea vasul „România" „Împăratul Traian" și „Dacia", iar vasele fluviale se ridică la 12 : „Ștefan cel Mare", „Principile Carol", „Domnul Tudor", „Vasile Lupu", „Giurgiu", „Călărași", „Cerna Vodă", „Măgurele", „Independența", „Dorobanțul" și „Călugăreni".

Din 1914, ruta Brăila-Galați, este deservită de vaporul de pasageri „Principele Mircea".

În 1921, vasele N.F.R.-ului ajung la 14, ca în 1930, să crească la 17 vase de pasageri, iar în 1939, să ajungă la 19 vase de pasageri.

Transporturile noastre fluviale și maritime suferă mult în timpul celui de al doilea război mondial.

După 23 August 1944, flota, dacă se poate spune flotă, se compunea dintr-un vas de pasageri și un vas de marfă de 6.500 t. Dunărea, plină de mine și vase scufundate devine inaccesibilă.

Începem din nou, aproape totul de la început, azi avem o flotă în creștere, vasele cu pavilionul tricolor în roșu, galben și albastru flutură mîndru pe toate apele în ambele emisfere.

ȘTAMPILELE VASELOR ROMÂNEȘTI

Studiul ștampilelor de bord formează un capitol interesant și aparte în filatelie, el constituind un teren de cercetări plin de surprize. Corespondența primită de vase și obliterată la bord pentru public s-a introdus destul de recent.

De acest serviciu s-a folosit și țara noastră (transportul curierul poștal român de stat — Convenția din 18 martie 1875), deoarece o serie de societăți, companii străine opreau în porturile noastre unde făceau și oficiul de poștă. Ba mai mult, Societatea D.D.S.G. emitea și mărci pentru corespondența primită la bord.

În capitolele ce urmează, ne vom ocupa de ștampile de bord ale vaselor fluviale cît și maritime. Aceste ștampile de bord fac parte din grupa ștampilelor de ambulanțe (cuvîntul ambulant derivă de la verbul latin ambulo-ambulare), deci aceste oficii „umblătoare" își exercită serviciul în timpul mersului făcînd legătura între oficiile fixe „stabile", primește cores-

pondență de la bord, o obliterează, o triază, formează post-pachete, saci poștali cu destinația altor oficii poștale ambulante sau fixe, aceste operații efectuîndu-se în timpul mersului, cîștigîndu-se un timp prețios.

Aceste ștampile se deosebesc față de ștampilele oficiilor poștale fixe prin faptul că nu au numai o localitate, ci au localitatea de plecare, de sosire cît și data. În unele cazuri sînt trecute și trei localități inclusiv data.

Alte categorii de ștampile au silueta vasului, aceste ștampile „figurative", unele au rutele cursei, data, unele au denumirea vasului, sau a localității de plecare.

ȘTAMPILE DE BORD FLUVIALE

Ștampila rutei : Brăila-Galați, fiind cunoscută ca cea mai veche ștampilă fluvială. Este vorba de o ștampilă rotundă, fig. 1, formată din cele două cercuri concentrice ; sus mențiunea rutei BRĂILA—GALAȚI, cu ca-

Fig. 1

ractere antiqua, cu dimensiunile 30/18 mm, data pe un rînd, iar jos mențiunea Cursa II-a. Ștampila este cunoscută cu data de : 1875 și 8 iulie 1876, în colecția lui T. Simionescu.

Se pune întrebarea, dacă a existat o ștampilă pentru ruta Galați—Brăila ?

Ștampila figurativă pe ruta : Cerna-Vodă-Sulina, prima ștampilă figurativă cu un vas cunoscut la noi figura 2, cu dimensiunile de 31/52 mm, ștampila reprezintă un vas ce navighează spre stînga, vasul are un coș fumegînd, două catarge și un steag, pe chilă găsim data desfășurată pe un rînd, sub dată se pot distinge valuri, iar sub valuri este menționată ruta.

De la gurile Dunării, de la Sulina, acest vas urca, (mai precis, întîlnim această ștampilă figurativă cu vas, mențiunea localităților) pînă la Cerna-Vodă. Deci acest servici de ambulanță fluvială deservea localitățile de pe malurile Dunării. Problema ce ne interesază pe noi este, au fost mai multe vase ce aveau același model de ștampilă cu vas, sau un singur vas ?

După ștampilele din colecția noastră, după articolele din revista noastră de specialitate, din corespondența purtată cu diferiți filateliști-cercetători

reiese că acest vas fluvial deservea o serie de porturi de-a lungul Dunării ; Cercetînd porturile imprimate de ștemplu se poate trage concluzia că acest vas avea următorul itinerariu :

Fig. 2

Sulina—Tulcea, cu data de : 6 octombrie 1912.

Tulcea—Sulina, cu data de : 23 sept. 1905 și 10 aug. 1913.

Tulcea—Galați, cu data de : 18 mai 1899 și 1 decembrie 1900.

Galați—Tulcea, cu data de : 11 iunie 1899 și 30 iunie 1902.

Sulina—Galați și Galați—Sulina, nu le am în colecție, din corespondența întreținută cu filatelistul-cercetător Ludovic Dengel reiese că domnia sa are în colecție și aceste ștampile.

Cerna-Vodă — ? — în colecția subsemnatului am un fragment din ștampila cu vas în cauză pe o marcă cu portul de plecare Cerna-Vodă, de aici reiese că acest vas să fi coborît spre Galați, posibil Sulina ? Din acest mic tablou putem spune că există opt combinații de acest model de ștampilă cu figura unui vas. Rămîn întrebările : — A existat un singur vas sau mai multe ? O ștampilă sau mai multe ? Același vas deservea o rută sau mai multe rute ? (mai multe ștampile ?) Cea mai veche dată este de : 18 mai 1899, Cea mai nouă dată întîlnită : 10 august 1913, Tușul folosit : negru și albastru.

În această perioadă naviga și deservea porturile consemnate mai sus vaporul „Ștefan cel Mare" fost „Orient" ; caracterele scrisului, capitale subțiri.

Ștampila rutei : Giurgiu—Ruse, acest vas deservea portul Giurgiu de pe malul românesc și portul bulgăresc Ruse de pe malul celălalt al Dunării. Ștampila de format rotund din două cercuri concentrice cu diametrele : 30,5/17,5 mm, în partea de sus mențiunea VAPORUL LOCAL GIURGIU, iar în partea de jos inscripția ROUSTCHOUCK încadrat de două cruciulițe sfîntul Andrei, iar pe un singur rînd orizontal, — data, figura 3.

La această rută cunoaștem și vasul care a deservit-o, e vorba de vasul fluvial, „Giurgiu". Vasul a fost construit în 1901, în șantierele de la Turnul Severin, iar motorul la Mancheim, costul lui fiind de lei 139.462.35, date tehnice : lungime 32 m., lărgime 5 m., pescajul 2,5 m., tonajul net 32, puterea 190 C.P. Cu unele excepții acest vas a navigat și pe alte rute, iar în locul lui a navigat vasul „Măgurele", această ștampilă fiind cea mai mare ca dimensiune cunoscută pînă în prezent la ștampilele fluviale.

Data de circulație cunoscută : 4 mai 1901, în colecția din Sibiu, an ce reiese din corespondența purtată cu cercetătorul-filatelist Ludovic Dengel.

Ultima dată cunoscută : 23 mai 1901, colecția M. Bauer.

Pentru această ștampilă s-a folosit tuș negru.

Se pune întrebarea dacă a existat și o ștampilă de retur, ba mai mult, dacă n-a existat și o ștampilă de vas a vaporului „Măgurele".

Ștampila rutei fluviale (ștampila în curs) : Sulina—Galați.

Această ștampilă e formată din două cercuri concentrice cu dimensiunile : 24/16 mm ; și poartă următoarele inscripții : în partea de sus ruta SULINA—GALAȚI, încadrată de două liniuțe, iar în partea de jos : VAPOR, data în linie, fără ultimile cifre care par a fi orele, scrisul cu caractere simple subțiri, figura 4. Tușul folosit : negru, violet și violet-roșcat. Data întîlnită : 9 iulie 1965. La această dată naviga vasul „Abrud".

Fig. 3, 4 și 5

Ștampila rutei fluvială (ștampilă în curs) : Sfîntul Gheorghe—Tulcea. Și acastă ștampilă este formată din două cercuri concentrice cu dimensiunile : 25,5/17 mm, în partea de sus inscripția (ruta) SF. GHEORGHE—TULCEA, cu caractere simple subțiri, ruta încadrată de două liniuțe, figura 5, iar în partea de jos mențiunea : VAPOR, data la mijloc în linie cu cifra și două cifre care probabil indică ora. Tușul folosit de culoare : negru. Data întîlnită : 11 iulie 1969.

După cum se poate vedea ștampilele de vase fluviale actuale sînt de formate comune, simpliste asemănătoare cu ștampilele uzuale, în ciuda faptului că construim vase, exportăm vase, că vasele noastre poartă cu mîndrie tricolorul românesc pe toate apele și meridianele lumii. În o mie opt sute și ceva avem ștampile figurative cu vase în cursă, iar astăzi vasele noastre nu au ștampile figurative.

ȘTAMPILE DE BORD MARITIME

Linia de navigație maritimă (ștampila folosită) : **Constantinopol—Constanța—București.**

(Pentru această rută cunoaștem mai multe ștampile. În urma materialului cercetat am căutat să-l prezentăm după vechimea lor).

Prezentăm și o ștampilă rotundă formată din două, cercuri concentrice cu dimensiunile : 30,5/19 mm, de-a lungul culoarului între cercuri figurează localitățile (porturile) de plecare și de sosire cu caractere simple subțiri : COSPOLI—CONSTANȚA—BUCURESCI, figura 6, în partea de jos o goarnă poștală, data în linie la mijlocul ștampilei.

De reținut cuvîntul COSPOLI, fără N, adică CONSPOLI ! Tușul folosit e de culoare : neagră și violet. Data întîlnită : 15 mai 1896, în colecția Pompiliu Voiculeț-Lemeny.

Ștampila de pe ruta maritimă : Constantinopol—Constanța—București. Ștampila e formată din două cercuri concentrice cu dimensiunile : 30/19 mm, între cercuri ruta : CONSPOLI—CONSTANTZA—BUCURESCI, figura 7, dacă la prima ștampilă este imprimat pe ștampilă COSPOLI, la a doua însă apare CONSPOLI, cu litera N. Literele cu caractere subțiri simple, în partea de jos patru frunzulițe perechi două sus și două jos, ca o fereastră, data în linie. Tușul folosit este de culoare : neagră. Data întîlnită : 3 februarie 1900.

În secolul trecut și în primele decenii ale secolului XX pe teritoriul Turciei, a luat naștere o serie de agenții poștale, ale unor state străine ca : Anglia, Austria, Franța, Italia, Polonia, România și Rusia.

La 19 septembrie 1895. a fost inaugurat podul Cerna-Vodă, peste Dunăre, lucrare epocală opera inginerului român Anghel Saligny, atunci cel mai lung pod din Europa și al treilea pod ca mărime din lume.

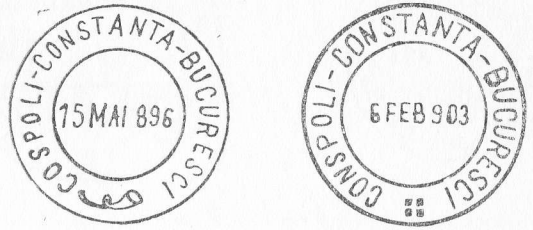

Fig. 6 și 7

În felul acesta trenurile au cale liberă pînă la portul Constanța, permițîndu-se trenurilor „Expres Ostanda—Paris—București să ajungă la Constanța, iar de aici pasagerii cît și corespondența aveau legătură cu Constantinopolul cu extremul orient prin vapoarele ce plecau mai ales din portul românesc.

Prin înființarea în acelaș an a Serviciului de Navigație Maritim Român, se pune la dispoziție două vapoare „Meteor" și „Cobra".

Legătura între Constantinopol și Austria, Franța, Germania și celelalte țări din nord-vestul Europei, era asigurat prin vasele noastre cît și prin C.F.R. fiind mai scurt decît orice traseu, lucrul de altfel admis de către toate celelalte state care aveau agenții în Constantinopol.

La întoarcere corespondența primită la bord de către vase, era îndrumată la sosire direct la vagonul poștal pentru București, Paris și restul capitalelor, orașelor din vestul Europei.

De altfel acest serviciu avea un caracter de urgenţă, după cum se poate vedea după ruta menţionată de ştampilă „Constantinopol—Constanţa—Bucureşti.

Pentru ducere spre Constantinopol, cred că nu există o ştampilă cu ruta : „Bucureşti—Constanţa—Constantinopol", însă exista ştampila de tren poştal Bucureşti—Constanţa (Ambulanţa XIII la ducere şi XIV, la întoarcere) cît şi diferite ştampile pe ruta : Constanţa—Constantinopol.

Ştampilă specială pentru ruta : Constantinopol—Paris (Prin Bucureşti). Această ştampilă de format eliptică, scrisul cu caractere mari subţiri, aranjamentul pe cinci rînduri este următorul :

Rîndul : 1 EXPRES. Rîndul 2 COSPOLI—PARIS, încadrat de patru puncte dispuse în cruce. Rîndul : 3 data pe un rînd. Rîndul : 4 ornamentaţii. Rîndul : 5 goarna poştală şi rîndul : 6 COSPOLI—BUCURESCI. Tuşul folosit este de culoare : neagră. Date la care a circulat : — 1896 şi 29 mai 1898, colecţia Ludovic Dengel, Sibiu.

E interesant de cercetat dacă a existat cumva şi ştampila pentru ruta : Paris—Constantinopol (prin Bucureşti), dacă este de formă eliptică ca cea de mai sus sau este de altă formă ?

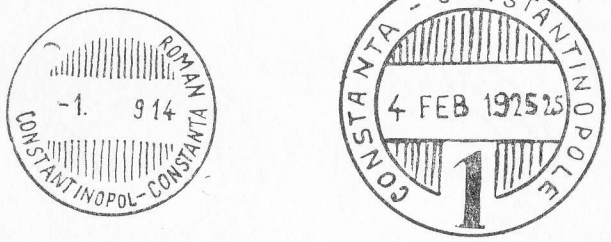

Fig. 8 şi 9

Ştampila pentru ruta maritimă : Constantinopol—Constanţa.
Această ştampilă rotundă fiind în unele părţi mai puţin vizibilă o vom încadra în paranteză, ce se poate vedea pe această ştampilă ?

În partea de sus inscripţia : (SERVICIUL MARITIM), ROMÂN, sub această inscripţie o haşurare sub formă de calotă, însă fără margini, la mijloc data pe un rînd, iar în partea de jos ruta : CONSTANTINOPOL—CONSTANŢA, deasupra rutei haşurate unei calote fără margini şi fără certitudine pare a mai fi şi o cifră (numărul cursei, rutei), figura 8. Dimensiunile ştampilei : 28,5 mm. Tuşul folosit e de culoare : neagră. Data cunoscută : anul 1914, colecţia Pompiliu Voiculeţ-Lemeny.

Ştampilă de bord maritimă pentru ruta : Constanţa—Constantinopol. Această ştampilă, este cea mai mare ştampilă cunoscută pînă în prezent la noi. Forma rotundă cu două cercuri concentrice cu dimensiunile 35/25,5 mm, fig. 9, avînd inscripţia : CONSTANŢA—CONSTANTINOPOL, cu litere mari subţiri, cercul interior împărţit în trei cuprinde : în partea de sus o calotă haşurată, la mijloc data pe un rînd şi două cifre (ora sau alt indicativ), în partea de jos o calotă haşurată, iar la mijlocul calotei întreruptă făcînd loc

cifrei arabe unu care ajunge pînă la baza cercului exterior. Tuşul folosit e de culoare neagră. Data întîlnită : 4 febr. 1924 (1926), colecţia Pompiliu Voiculeţ-Lemeny.

Ştampilă de bord maritimă pentru ruta : Constantinopol—Constanţa. Această ştampilă, este ştampila de întoarcere din cursa Constanţa—Constantinopol, cu aceleaşi caracteristici, în rînd cu data mai apar trei cifre (faţă de ştampila de mai sus care are după dată doar două cifre), care pare a fi ora, minutele sau alt indicator ca număr de ordine al cursei rămîne cifra arabă unu, fig. 10, iar inscripţia este : CONSTANTINOPOLE—CONSTANŢA.

Tuşul folosit e de culoare neagră. Data cunoscută : 7 ian. 1923.

Prin urmare existau două ştampile, una la ducere (CONSTANŢA—CONSTANTINOPOL) şi una la întoarcere (Constantinopol—Constanţa), data în linie este însoţită la prima ştampilă de două cifre, iar la a doua ştampilă de trei cifre. Ambele ştampile (rute) au la baza ştampilei aceiaşi cifră arabă unu.

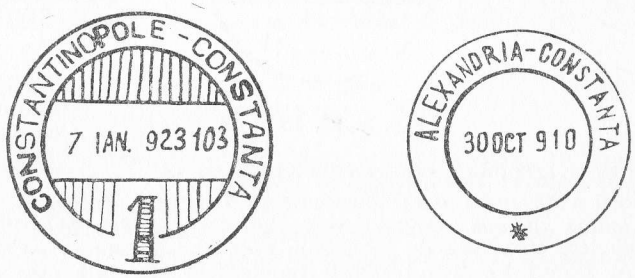

Fig. 10 şi 11

În această perioadă pe această rută naviga următoarele vapoare : „Regele Carol I", „Principesa Maria", „România", „Împăratul Traian" şi „Dacia„.

Ştampila maritimă pe ruta : Alexandria—Constanţa. Este o ştampilă de întoarcere din cursă, fig. 11, este formată din două cercuri concentrice cu dimensiunile de : 29,5/19 mm. Inscripţia : ALEXANDRIA—CONSTANŢA, cu caractere mari-subţiri, inscripţia rutei în partea de sus a ştampilei, la bază o steluţă cu opt raze, iar data în linie. Tuşul folosit e de culoare neagră. Data cunoscută : 1903.

Ştampila maritimă pe ruta : Alexandria—Constanţa. Este o ştampilă de Ştampila de formă rotundă din două cercuri concentrice înăuntrul celor două cercuri inscripţia cu caractere mari-subţiri : SMYRNA—CONSTANTINOPOL —CONSTANŢA, fig. 12, în interiorul cercului sus se găseşte o goarnă poştală, la mijloc data în linie, iar în partea de jos iniţialele : S.M.R. (Serviciul Maritim Român), în interiorul cercurilor la bază se găseşte o cruce dublă a Sf. Andrei.

Tuşul folosit pentru această ştampilă este negru. Ştampile datate : 25 apr. 1908 şi 17 dec. 1910

Se ridică întrebarea dacă n-a existat şi ştampila de plecare pentru această rută cît şi pentru ruta de mai sus.

Ştampila de pe ruta maritimă : Alexandria—Constanţa. La această ştampilă putem remarca două lucruri şi anume ştampila care este împărţită în trei părţi se poate vedea în calota superioară inscripţia : BIR. AMB. MARITIN cu **N** în loc de MARITIM cu **M**, cum de altfel e şi corect; al doilea lucru se observă la calota de jos unde este trecută ruta vasului : ALESANDRIA—CONSTANŢA, Alesandria cu s, în loc de x, cum de altfel ar fi corect. Data la mijlocul ştampilei între cele două calote, fig. 13.

Tuşul folosit la această ştampilă este de culoare neagră, şi cerneala albastră.

Fig. şi 12, 13 şi 14

Ştampilele datate : 30.XI.1935 şi 27.III.1938.

Pe aceiaşi rută maritimă : Alexandria—Sonstanţa, întîlnim o ştampilă, în care în calota de sus rămîne inscripţia : BIR. AMB. MARITIN cu **N**, data la mijloc, iar în calota de jos găsim ruta scrisă corect : ALEXANDRIA CONSTANŢA, figura 14. Tuşul folosit de această ştampilă este de culoare neagră, şi cerneală albastră. Ştampilele cu data cunoscută : 25.XII.1930 şi 9.VIII.1938.

Rămîne de cercetat dacă aceste două ştampile nu aveau şi ruta de plecare : Constanţa—Alexandria. În această perioadă au circulat vasele de pasageri — poştale : „România" şi „DACIA".

Am speranţa şi convingerea că se vor mai găsi şi alte ştampile de bord.

MIHAI BAUER
Membru în biroul
Filialei A.F.R.-Bucureşti

N. Red. Restul ştampilelor menţionate în prezenta lucrare aparţin colecţiei autorului.

BIBLIOGRAFIE :

Al. Cebuc
C. Mocanu — Din istoria transporturilor de călători în România. Editura Ştiinţifică — Bucureşti — 1967.

Amedeu Heinrich — Calendarul Maritim 1910. Tip. „UNIVERSUL" — 1910.

Ion Aszody — Pagini din istoria vitezei. Editura Ştiinţifică — Bucureşti — 1967.

Laurenţiu Botez — Exploatarea poştală. Editura de Stat didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1961.

Prof. A. C. Banu şi
Dr. L. Rudescu — Delta Dunării, evoluţia, viaţa şi bogăţiile ei, Soc. ptr. Răspind. Ştiinţei şi Cult. Bucureşti — 1957.

Buteanu Ion
Irimciuc Veronica — Manual de Transporturi şi Geografie poştală. Edit. de Stat didact. şi pedag. Bucureşti — 1961.

Constantin N. Minescu — Istoricul Poştelor Române. Imprimeria Statului — 1916.

Cornel Spineanu
Ernest Morgenstern
George Florescu — Studii de Filatelie. Edit. Transporturilor şi Telecomunicaţiilor — 1965.

Locot.-Comandor
C. Ciuchi — Istoria Marinei în curs de 18 secole. Tip. „Ovidiu" — Constanţa — 1906.

Gh. Popescu — L'Internationalisation des fluves navigables. Le Danube et la Roumanie. Imprimerie Dubois et Bauer. Paris — 1919.

Georges Popesco — L'Internationalisation des fleuves navigables. Le Danube et la Roumanie. Imprimerie M. Flinikowski, Paris — 1920.

Gh. Popescu — Curs de navigaţie fluvială şi maritimă.

Gh. Popescu — Dunărea din punct de vedere economic. Cartea Românească, Bucureşti — 1928.

Gh. Popescu — Gurile Dunării şi importanţa economică a României. Bucureşti 1928.

Gh. Popescu — Problema gurilor Dunării şi influenţei asupra economiei generale a ţării. Cartea Românească — 1928.

Ioan Gh. Petrescu — Reţeaua căilor ferate române. Edit. Transporturilor şi Telecomunicaţiilor — 1965.

Ion Popovici — De-a lungul Dunării, Edit. Ştiinţifică, Bucureşti, 1966.

Conf. ing.
Mihai Semenescu — Dunărea — fluviu de mare importanţă economică, Colecţia Societăţii ptr. Răspîndirea Ştiinţei şi Culturii 1956.

Contr'Amiral C. Negru — Din aspectele mării și din viața marinarilor pe întinsul apelor. Liga Navală Română.

Petre Murea — Istoricul timbrelor poștaie românești. Ed. Rapid, Timișoara 1938.

Victor I. Slăvescu — Curs de transporturi. Principii generale, căi ferate, navigație fluvială și maritimă, București 1930.

* * * — Revista Filatelia, anii : 1944—1969.

* * * — Buletinul Telegrafo-Poștal anii : 1864—1866 ; 1870—1916 ; 1918—1951 ; 1956.

* * *. — Le Danube et les intérêts économiques de l'Europe. Paris 1920.

* * * — Revista ARHIVELOR anii : 1966.

* * * — Revista VIAȚA ECONOMICĂ anii : 1966—1968.

* * * — 75 ani de la introducerea primului timbru românesc 1933.

* * * — Revista ROMÂNIA MARITIMĂ și FLUVIALĂ, anii : 1931—1932.

* * * — Orarii și tarife ale navelor fluviale de călători NAVROM 1968—1969.

* * * — Itinerariul navelor de călători pe Dunăre. 1969—1970.

* * * — Michel Briefmarkenkatalog Europa 1970.

* * * — Nouveau Petit Larouse 1970.

* * * — Catalogul mărcilor poștale românești 1959.

* * * — Catalogul mărcilor poștale românești 1964.

F. Konrad — Oradea — ROMÂNIA — Catalog filatelic 1947.

PIESELE CENTENARULUI MĂRCILOR POȘTALE ROMÂNEȘTI, SUBIECT INDEPENDENT DE COLECȚIONARE ȘI EXPUNERE

Anul 1958 va rămîne în analele filateliei române un an cu mari realizări, care au avut o înrîurire favorabilă asupra întregii mișcări filatelice din țara noastră. Anul Centenarului, după cum se știe, a fost anul înființării A.F.R.-ului, iar după anul 1932 pentru prima oară, după expoziția națională E.F.I.R.O. s-au organizat două expoziții „Expoziția filatelică București 1958" și „Expoziția Centenarului mărcii poștale românești" o manifestare grandioasă cu o masivă participare internațională. La timpul său, cînd s-a înființat Asociația, revista Filatelia (nr. 7/1958) consemna „Salutăm constituirea Asociației Filateliștilor din R.P.R. — organizație de masă care va grupa toate forțele filatelice sănătoase din țară — asigurînd-o de tot concursul în activitatea pe care o va duce pentru dezvoltarea și popularizarea filateliei în țară, în vederea educării oamenilor muncii în spiritul dragostei de patrie, a devotamentului față de cauza construirii socialismului și întăririi prieteniei între popoare". Înființarea asociației, preocupările și eforturile ei conjugate cu eforturile Direcției Generale a Poștelor și Telecomunicațiilor s-au resimțit chiar la aceste expoziții amintite prin emiterea a o seamă de piese filatelice interesante — astăzi foarte căutate de cei interesați, îndeosebi de colecționarii tematicii „centenarele de mărci poștale". Studiul de față are în vedere o prezentare a tuturor acestor piese.

Cu prilejul primei expoziții a fost emis un plic special cu un desen care reproduce o goarnă poștală (figura 1) cu un text care popularizează expoziția. De menționat că plicul a fost emis în două dimensiuni : Tip A înălțimea cca. 140 mm, Tip B, înălțimea cca. 100 mm. În legătură cu aceste plicuri, trebuie reținut că sînt frecvente cu ștampila expoziției dar și mai rare cu ștampila de zi a poștei, însă foarte rare cele efectiv circulate. De asemenea, se pot considera piese foarte rare plicurile care au lipite pe ele colițe întregi cu vinietele expoziției.

Expoziția filatelică din iulie 1958 a prilejuit emiterea a trei feluri de viniete, pentru popularizarea expoziției și pentru strîngerea de fonduri pentru organizarea expoziției Centenarului. Tip I goarna poștală cu legenda identică cu a plicului special, are culoarea ultramarin și a fost tipărit în coli de 100 bucăți. Conform dispoziției Direcției Generale a Poștelor, a fost lipită pe corespondență și ștampilată cu ștampila poștală la zi (vezi figura 2). În prezent asemenea plicuri au devenit greu de găsit. Este de reținut că vinieta în general a fost aplicată pe spatele plicului. Această vi-

Figura 1

nietă a fost distribuită la cerere și filateliștilor — într-un număr limitat — în mod gratuit. Tip B același desen și legendă, în colițe de patru, dantelate și nedantelate de culoarea violet albastră, *) au fost vîndute filateliștilor și

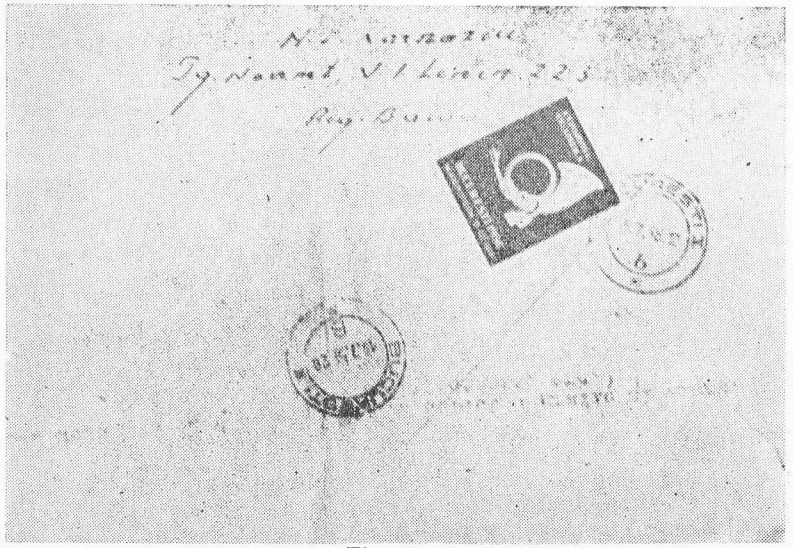

Figura 2

*) Culoarea este precis stabilită după „Lipsia Philatelistische Farbentafel.

marelui public contra cost. Menționăm că cele nedantelate au avut un tiraj mai redus decît cele dantelate (vezi figura 3). În general, colițele au fost păstrate de filateliști nedesfăcute chiar dacă au fost lipite pe plic ; sînt însă destul de frecvente cazuri cînd ele au fost ștampilate desfăcute. De asemenea, în general obliterarea coliței s-a făcut cu ștampila specială a expoziției și se pot considera ca exemplare foarte rare acelea care poartă și ștampila de zi a poștei. Tip C. Colița cu patru mărci, dantelate, același desen și legendă ca tip A, însă de culoare mov. A fost tipărită într-un tiraj redus și a fost vîndută numai expozanților, sau membrilor Asociației Filateliștilor și obliterate cu o ștampilă care poartă inscripția „Asociația Filateliștilor din R.P.R. 7 iulie 1958“ (vezi figura 4). Această coliță a fost

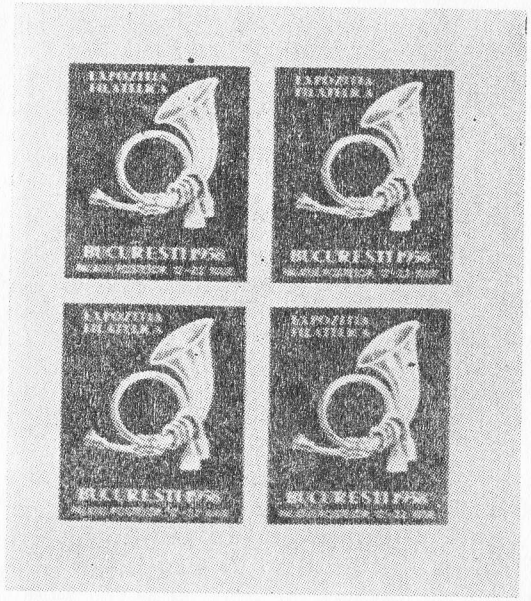

Figura 3

distribuită membrilor comitetului de organizare și juriului expoziției neobliterată. De reținut că încă de la emiterea lor — ca primele piese ale Centenarului mărcilor poștale românești — filateliștii au manifestat mare interes pentru toate piesele filatelice ale acestei expoziții. Toate cele spuse pînă aici pot fi considerate drept un capitol introductiv la tema : piesele filatelice ale Centenarului mărcilor poștale românești.

Departamentul Poștelor și a Telecomunicațiilor a emis cu prilejul Centenarului o serie de mărci poștale compusă din 8 valori și două colițe, Mărcile gravate sînt opera pictorului Șerban Zainea, Dimensiunea mărcilor : 12/26 mm, dantelura 14, hîrtie velină (din celuloză de stuf) fără filigran. Primele patru valori : 35, 55 bani, 1,20, 1,30 lei reproduc diferite aspecte poștale din epoca „capetelor de bour“, iar valorile de 1,30, 1,55, 2 și 3,30 lei,

reproduc cele 4 valori (27, 54, 81, 108 parale) a faimoaselor Capetele de bour. Pe primele 4 valori apar motive ornamentale din frescele vechilor monumente arhitectonice moldovenești, iar pe restul valorilor sînt reproduse

Figura 4

motive din țesături populare moldovenești vechi. Marca de 35 bani are culoarea albastru-bronz, cea de 55 bani, sepia roșcat, cea de 1,20 lei albastru verzui, 1,30 violet roșcat, 1,55 sepia-gri, 1,75 roșu, 2 albastru-violet, 3,30 roșu-cărămiziu. Seria a apărut și nedantelată într-un tiraj de 30 000 serii (emisiunea dantelată avea un tiraj de 1 970 000 serii) Emisiunea dantelată a fost distribuită pe rețeaua oficiilor poștale, pentru francare, o parte a fost obliterată filatelic, iar restul a intrat în colecțiile filateliștilor din țară și de peste hotare, cea nedantelată n-a fost distribuită pentru francare. Datorită tirajului redus ea a devenit o piesă rară atît obliterată cît și neobliterată (vezi figura 5).

Seria Centenar a fost completată de două colițe, respectiv de **o coliță în două variante albastru, dantelat și roșu, nedantelat.** Varianta nedantelată avea o supratаxă de 10 lei, tiraj redus și se vindea numai la ghișeul expoziției. Coliția dantelată a fost emisă într-un tiraj de 50 000 bucăți, iar cea nedantelată în 30 000 bucăți. Avîndu-se în vedere că din coliția dantelată cu prilejul împlinirii a zece ani de la organizarea comerțului filatelic de stat s-au supratipărit 20 000 exemplare, tirajul definitiv și a variantei albastre a rămas 30 000 bucăți. De reținut că varianta roșie este mai frecventă în forma obliterată decît varianta albastră.

Figura 5

Coliță — poșta aeriană — dimensiunea 80/90 mm, reproduce un têtebêche al mărcii de 27 parale cu o legendă „Centenarul mărcii românești 1858—1958" pe motivele naționale românești. *) (Figura 6).

*) Catalogul mărcii poștale românești, ediția 1964 menționează că „Colițele există într-o mare gamă de nuanțe de hîrtie dînd impresia unei tente de fond". În mod deosebit la coliția roșie la timpul său filateliștii vorbeau despre „coliția obișnuită și coliția cu tenta roz închis". Coliția de culoare roz închis poate fi considerată ca o varietate.

Figura 6

Inaugurarea manifestărilor Centenarului și punerea în circulație a emisiunii de mărci poștale Centenar au prilejuit emiterea și punerea în circulație a **două plicuri prima zi.** Prima având ca desen un sigiliu domnesc moldovenesc, iar al doilea un fragment din desenul căișorilor" din

Figura 7

emisiunea anului 1903 (vezi figura 7 și 7 a). Ambele plicuri sînt francate cu cîte 4 mărci dantelate. De reținut : nu se cunosc F.D.C.-uri ale Centenarului cu mărci nedantelate.

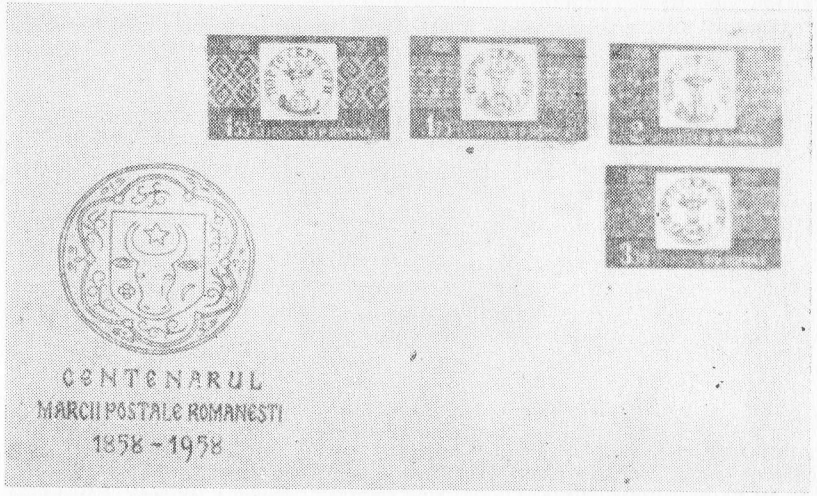

Figura 7 a

ȘTAMPILELE SPECIALE ALE CENTENARULUI

Centenarul a prilejuit emiterea de către Departamentul Poștelor și Telecomunicațiilor a mai multe ștampile oficiale după cum vom vedea, folosite cu diferite prilejuri (vezi figurile de pe planșă).

Figura 8

Tip 1) **Ștampila prima zi** pentru plicurile „Prima zi a emisiunii" este formată dintr-un dublu cerc și datată 15.XII.1958 iar sub cifre o goarnă poștală. (Fig. 8).

Tip 2) **Ștampila specială** (fără data aplicării) are inscripția cu litere specifice românești „Expoziția filatelică internațională București" la mijloc

într-un cerc haşurat se află o marcă „Cap de bour", fără a se putea distinge valoarea mărcii. Ştampila are un diametru de mm.

Tip 3) **Ştampila specială purtînd şi data aplicării ei.** Are inscripţia cu litere specifice româneşti „Centenarul mărcii poştale româneşti 1858—1958". Dublul cerc este cu mult mai îngust ca la marca Tip 2. În interiorul

Figura 9

cercului este o ornamentaţie în mijlocul căreia se găseşte un cap de bour la care se poate distinge bine inscripţia şi valoarea. (Fig. 9)

Tip 4) **Ştampila liniară „cu poştalionul".** Este cunoscut faptul că în zilele expoziţiei a funcţionat o poştă specială de epocă între Bucureşti şi unele localităţi apropiate deservite de un poştalion. C.M.R. remarcă „În cadrul expoziţiei „Centenarul mărcii poştale româneşti" s-a înfiinţat o cutie poştală specială în care s-a depus corespondenţa ce s-a expediat destinatarilor cu poştalionul prin oficile Călugăreni şi Mogoşoaia, unde au fost înfiinţate oficiii poştal easemănătoare celor de acum 100 de ani. Toată corespondenţa expediată cu poştalionul purta ştampila specială tip 4.

Tip 5) **Ştampilele liniare „Bucuresci", „Mogoşoaia", „Călugăreni".** Toată corespondenţa expediată prin poştalion poartă alături de ştampila liniară „cu poştalionul" şi ştampila liniară a uneia dintre localităţile menţionate mai sus. În mod normal fiecare plic expediat prin poştalion ar trebui să

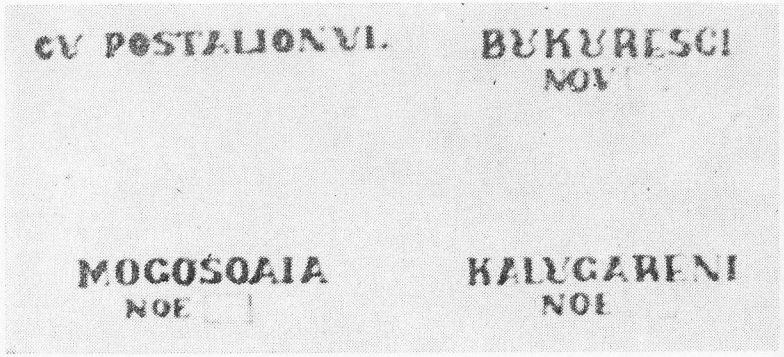

Figura 10

poarte şi ştampila liniară „Bucureşci". Însă, în cele mai multe cazuri ştampila localităţii de expediţie n-a fost aplicată. Ştampilele liniare ale Centenarului în general au fost aplicate cu tuş negru iar în unele cazuri şi cu tuş violet.

În legătură cu ştampilele liniare mai trebuiesc reţinute două lucruri importante şi anume : în mod obligatoriu fiecare ştampilă liniară poartă sub ea şi data aplicării ei, care în multe cazuri, este sincronizată şi cu data ştampilei. Tip 3. De asemenea este de reţinut că autenticitatea ştampilei liniare se poate determina şi prin faptul că plicul circulat poartă şi ştampila de zi de sosire obişnuită a poştei. (Fig. 10)

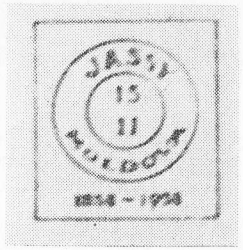

Figura 11

Tip. 6) În cadrul manifestărilor Centenarului, fosta capitală a Moldovei a avut un rol privilegiat, poşta aplicînd **o ştampilă specială în format de dreptunghiu pe verticală.** În interiorul verticalei se găseşte reproducerea ştampilei de epocă „Iassy", „Moldova" în dublu cerc, iar sub ştampilă milesimile 1858—1958. (Fig. 11) Ştampila s-a aplicat şi pe piesele filatelice la cererea filateliştilor.

ŞTAMPILELE PUBLICITARE ALE CENTENARULUI

În timpul Centenarului, puţini filateliști s-au gîndit că acele ştampile liniare curioase cu inscripţia legată de sărbătorirea Centenarului vor deveni piese de prim rang într-o colecţie specializată România şi mai ales într-o colecţie cu tema Centenare. Între timp filatelia a evoluat, altă viziune, alte concepţii. Astăzi la expoziţii, cele mai pretenţioase colecţii care cuprind şi ştampile publicitare, sînt mai apreciate şi primesc distincţii superioare. O asemenea poziţie în legătură cu ştampila poştală publicitară este justă. Ea atestă valoarea filatelică incontestabilă a acestor piese, confirmă o situaţie de fapt, că ele aparţin zestrei poştale deci şi filateliei.

Dintre ştampilele publicitare aplicate în România se poate afirma cu certitudine că atît în ţară cît şi peste hotare de o apreciere unanimă se bucură cele apărute în timpul Centenarului mărcii poştale româneşti. Cercetările făcute în legătură cu această ştampilă publicitară relativ nouă a demonstrat încă odată că este necesară o studiere mai temeinică a patrimoniului nostru filatelic deoarece el are multe cîmpuri neexplorate care aşteaptă să fie valorificate de filateliști.

Referitor la ştampilele publicitare ale Centenarului se pot trage următoarele concluzii :

a) Ștampilele publicitare care au popularizat Centenarul mărcii românești au fost aplicate în perioada septembrie—decembrie 1958.

b) Prima ștampilă a fost aplicată la oficiul poștal București I. În luna septembrie ștampila avea următoarele caracteristici — în dublul cerc, peste

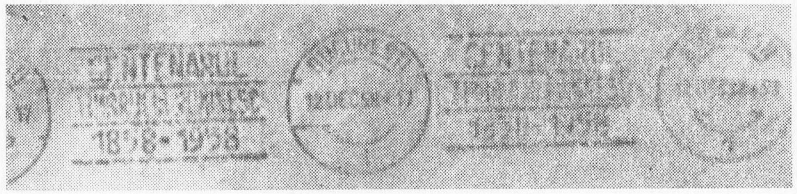

Figura 12

și sub data din cercul interior ștampila avea linii broșurate (ștampila mecanică tip veche). În luna octombrie tipul ștampilei publicitare a oficiului poștal București I a fost schimbat cu o ștampilă simplă, dublu cerc cu data

Figura 13

pe diametru (vezi figura 13 și 14). Stampila a fost aplicată pînă în decembrie 1958. De menționat că acest tip de ștampilă a fost aplicat în toate localitățile, respectiv la: Cluj 2, Timișoara, Sibiu, Bacău, Pitești și Suceava.

c) Contrar celor cunoscute, la București, ștampila publicitară a Centenarului a fost aplicată și la oficiul poștal București 3.

d) Ștampila publicitară a Centenarului în general a fost aplicată pe versoul plicului în toată lățimea, ștampila și textul repetîndu-se de 2—3 ori pe același plic.

e) Ștampilele poștale apliacte la Timișoara și Sibiu sînt de tip vechi — hașurate. De remarcat că la aceste ștampile nu este menționat numărul oficiului.

f) Ștampilele publicitare ale Centenarului cunosc și ele „eroarea" și „raritățile". Bunăoară cea de la Cluj 2 are o „eroare" foarte interesantă. În ziua de 16 noiembrie ștampila a fost fixată greșit, respectiv răsturnată cu 180 de grade (vezi figura 15). Observînd greșeala după ce ștampila a funcționat un timp greșeala a fost remediată. Nu se cunosc numărul pieselor cu astfel de „erori", numărul lor trebuie să fie foarte redus.

De asemenea după declarațiile cunoscutului filatelist Ludovic Dengel din Sibiu, ștampila publicitară „Sibiu" n-a fost aplicată decît cîteva ore. În urma unei defecțiuni tehnice ea a fost scoasă din circulație și nici n-a mai fost pusă în funcțiune. Astfel se poate trage concluzia că numărul ștampilelor publicitare „Sibiu" trebuie să fie foarte redus.

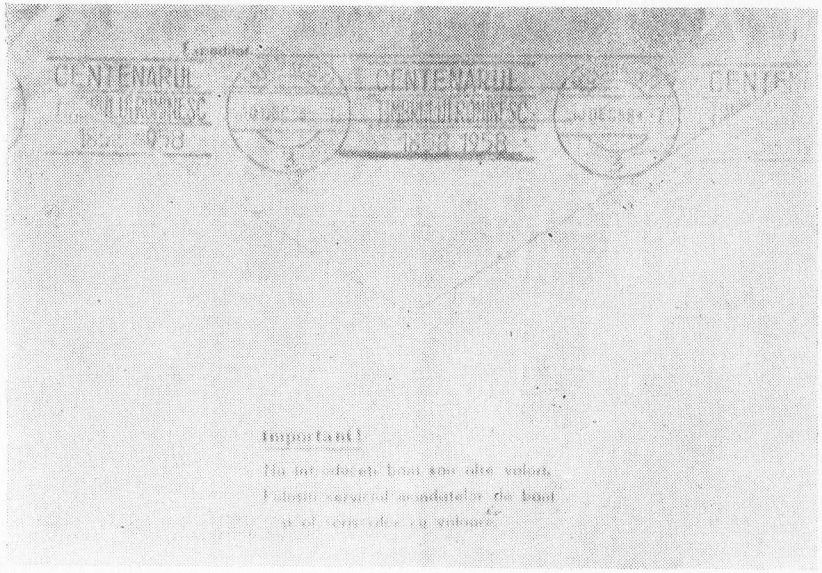

Figura 14

8) Textul publicitar propriu zis nu este identic în toate localitățile, greșit se afirmă că ștampila Centenarului a fost una și aceeași la toate oficiile poștale. Din cercetările efectuate pînă în prezent reuzltă că putem distinge în acest sens trei tipuri.

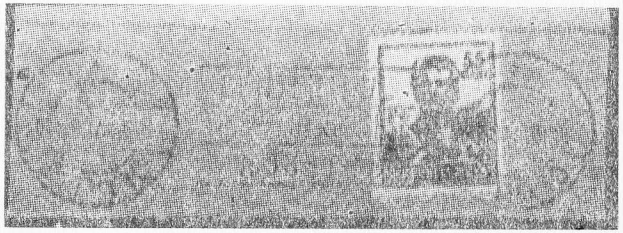

Figura 15

— Tip București (perioada II-a) cu litere înguste de grosimea mijlocie, cu cifra 1 din 1858 sub litera M din cuvîntul TIMBRULUI.

— Tip Cluj II cu litere ceva mai late ca la timpul precedent însă mai mici. Cifra 1 din 1858 este sub litera B din cuvîntul TIMBRULUI.

— Tipul trei o găsim la ștampila Timișoara. Textul se compune din litere groase și mai mici decît la tipurile precedente. Litera 1 din 1858 este așezată între literele M și B din cuvîntul timbrului.

Toate ștampilele Centenarului se încadrează într-una din aceste tipuri, însă pot fi și excepții. De altfel, cele arătate despre ștampile publicitare ale Centenarului nu epuizează în întregime tema.

Figura 16

VINIETELE CENTENARULUI

Tip I. Vinieta dreptunghiulară, format 37/24 este compusă din două părți. La mijloc are inscripția „Expoziția filatelică internațională", iar pe cele patru margini în patru limbi (rusă, engleză, franceză, germană) textul „Centenarul mărcilor poștale românești". Cele două dreptunghiuri pe verticală : prima reproduce afișul Centenarului (machetator I. Dumitrana) a doua Palatul Poștelor și următoarea inscripție „București 15—30.XI.1938 Palatul poștelor".

Vinieta a apărut în colii de 50 exemplare în două culori vișiniu și liliachiu, avînd dantelura normală sau defectă (mai frecvent) Vinieta de culoare vișiniie se cunoaște în mai multe variante de la vișiniu aprins — pînă la vișiniu-roz. Aceste piese au fost distribuite gratuit filateliștilor, aplicată pe corespondență după gust și preferințe personale. (figura 16)

Tip II. Vinieta dreptunghiulară, format 50/35 în cîte două culori. Prima este de culoare azur cu un poștalion tras de 6 cai de culoare roz, al doilea are o culoare liliachie deschisă cu un poștalion și caii de culoare galbenă. Vinieta poartă inscripția „Centenarul mărcii românești", în colțul stîng inițialele A F R iar în colțul drept „1958" încadrat de traiectoria a doi sateliți ai pămîntului. Vinieta a apărut dantelată și nedantelată. Cea dantelată are o dantelură în general defectă. (figura 17)

Vinieta a fost vîndută filateliștilor contra cost — fondurile aparținînd A.F.R.-ului — ea a fost aplicată pe corespondență după gustul și preferințele personale.

Ambele serii de viniete trebuiesc incluse într-o colecție de piese filatelice legate de „Centenarul mărcilor poștale românești".

Figura 17

Banderola pentru ziare cu vinietele tip II. S-au confecționat imitații de banderole pentru ziare. Banderolele sînt de 2 feluri, ele poartă vinieta azurie cu roz sau liliachiu deschis și galben. Ambele au fost ștampilate cu o ștampilă a expoziției.

Figura 18

Pe versoul acestor banderole se găsește un număr de ordine și un sigiliu de ceară. Banderolele sînt piese interesante și avîndu-se în vedere că imită o „expediție poștală" ele trebuiesc incluse într-o colecție pe tema Centenarului mărci poștale românești.

ÎNTREGURILE POȘTALE ALE CENTENARULUI

Tip I. Plic format standard — în partea stîngă reproduce afișul expoziției (machetator I. Dumitrana) respectiv un dreptunghi în formă verticală, în care pe un fond roșu-cărămiziu în partea de sus într-un pătrat este reprodusă valoarea de 27 parale din prima emisiune. Pătratul mai cuprinde un motiv ornamental și cifrele „1858—1958". Elementele ornamentale inclusiv inscripția „Centenarul mărcii poștale românești, București, 15—30 noiembrie 1958" sînt de culorile roșu, galben și albastru".

Acest plic special — întregul poștal nr. I. al Centenarului — are în colțul de sus, o marcă încrustată dreptunghiulară pe verticală în valoare de 55 bani de culoare maron-gălbui. Marca reproduce valorile de 24 și 54 din prima emisiune de cap de bour, valoarea de 40 parale din a doua emisiune de cap de bour cît și cifrele 1858—1958". Firește nu lipsește nici inscripția convențională „Poșta Română".

De remarcat că acest plic a fost piesa cea mai circulată dintre întregurile poștale ale Centenarului. Ele au fost și piesele dominante care au circulat cu poștalionul (vezi figura 19).

Tip. II. În timpul Centenarului a apărut o serie de întreguri poștale cu marca încrustată de culoarea albastru-azur, sau albastru deschis. Caracteristicile mărcii încrustate sînt identice cu tipul I.

Ilustrația de pe plicuri a fost de 8 feluri. Vom descrie numai cîteva. Bunăoară sînt deosebit de frumoase cele două plicuri care în policromie

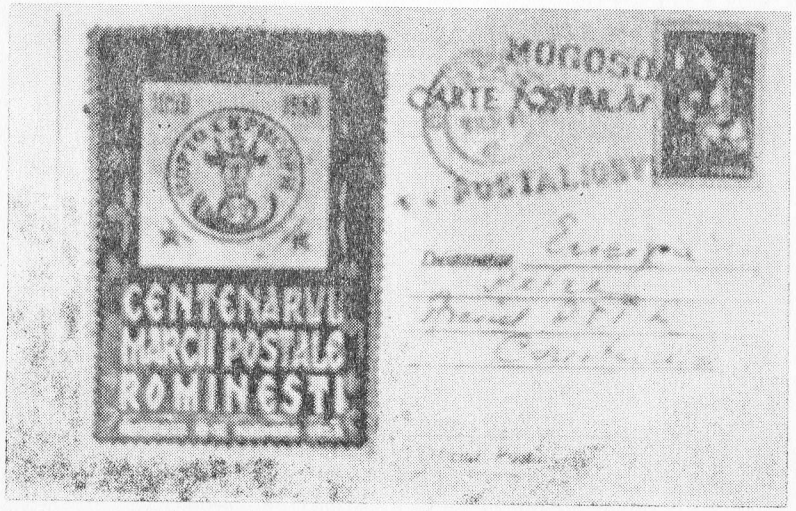

Figura 19

care reproduc „poștalionul în funcțiune" în fața Palatului poștelor și în fața casei Arh. Mincu. Ambele poartă inscripția „Cu poștalionul în timpul sărbătoririi Centenarului mărcii poștale românești".

Plicul cu inscripția „București Bd. Gh. Magheru" se cunoaște în două variante una cu o tonalitate liliachie deschisă și marca încrustată de culoarea albastru deschis. Celălalt tip are o culoare albastru verzui cu marca încrustată albastru aprins.

CĂRȚILE POȘTALE

În timpul Centenarului mărcii poștale românești au fost puse în circulație două cărți poștale una de culoare brun închis, iar a doua de culoare albastru-închis. Cărțile poștale au aceleași caracteristici, în ceea ce privește desenul și marca încrustată, ca și întregul poștal tip I. Trebuie făcute însă următoarele precizări. Marca încrustată are valoarea de 30 și nu de 55 bani, iar desenului (care și de data aceasta reproduce afișul) îi lipsește inscripția în patru limbi „Centenarul timbrului poștal român" ca la plicul tip I. Cartea poștală a Centenarului a avut o largă circulație, de aceea în forma necirculată este rar de găsit.

CARTEA POȘTALĂ PENTRU RADIO-AMATORI

Una din surprizele materialului poștal emis în cinstea Centenarului a fost frumoasa carte poștală pentru radioamatori. Desenul și legenda este identică — și în ce privește coloritul — cu cea de pe cartea poștală tip I. Acestei piese îi lipsește marca încrustată, în schimb are tipărit pe ea toate elementele, care permit transmiterea de mesaje de către radioamatori. Îi lipsește marca încrustată „deoarece mesajele între radioamatori se transmit prin intermediul radioclubului București. De aceea, pe versoul acestui tip de carte poștală, pe lîngă liniatura de rigoare pentru adresa partenerului găsim tipărit în partea stîngă, sus, însemnele radioamatorilor și textul „Via Radio Club București P.O.B. nr. 95 Republica Populară Română".

PLICURILE ȘI ȘTAMPILELE OCAZIONALE

A fost emis un număr mare de plicuri și ștampile ocazionale. Unele, cele mai interesante — le vom descrie sumar iar pe altele o să le amintim.

La capitolul „plicuri ocazionale" ca o piesă filatelică „procentenară" în primul rînd trebuie vorbit despre interesantul plic emis la Constanța. Plicul reproduce desenul capetelor de bour de 27 și 108 parale și poartă următoarele inscrpții „În întîmpinarea Centenarului Constanța 15 Decembrie 1957" „De la poștalion la satelitul artificial 1858—1957". Plicul în toate cazurile este francat cu un triptic din emisiunea „Sputnik I și II". Referitor la acest plic mai este necesar de subliniat că plicul poate fi încadrat și într-o colecție cu tematica cosmos. Stampila poștală „Constanța 15.12.57" poate fi considerată ca o ștampilă specială. (Figura 20)

În iulie 1958 cu prilejul expoziției filatelice de la Buzău a fost emis un plic ocazional care avea ca desen marca de 81 parale și stema R.P.R. Plicul poartă inscripția „Centenarul mărcii poștale românești 1858—1958" Expoziția filatelică Buzău 1—15 iulie 1958".

În luna noiembrie a fost emis la Brașov un plic special care purta inscripția „Expoziția filatelică a Centenarului mărcii poștale românești 1858—

Figura 20

1958". Ilustrația plicului, un „poștaș de epocă" cu goarnă poștală, un poștalion cu 4 cai și un avion. Plicul a fost des folosit pentru circulația cu poștalionul (Figura 21)

Figura 21

Cu prilejul sărbătoririi centenarului și în zilele expoziției au mai fost emise plicuri ocazionale în localitățile : Călărași, Constanța, Făgăraș, Piatra-Neamț, Rădăuți, Tulcea și Sibiu.

Stampilele ocazionale. Nu mai puțin de 10 localități au emis ștampile ocazionale în cinstea manifestărilor Centenarului. Dintre acestea 6 au ca element constitutiv și „Capul de bour". Localitățile care au organizat expoziții în cinstea centenarului și au aplicat ștampile ocazionale sînt : Arad I, Arad II, Buzău, Brașov, Călărași, Făgăraș, Piatra-Neamț, Rădăuți, Satu-Mare și Sibiu.

Stampila ocazională de la Sibiu folosită la expoziția filatelică a Centenarului a fost aplicată cu tuș negru și auriu. Avînd în vedere frumusețea ei o reproducem. Inscripția „Expoziția filatelică jubiliară — Sibiu". (Figura 22)

Figura 22

CUM ORGANIZĂM UN EXPONAT CU SUBIECT „CENTENARUL MĂRCII POȘTALE ROMÂNEȘTI"

Ca în toate ramurile filateliei orice sfat sau îndrumare este subordonată spiritului constructiv al filatelistului. Imaginația sa, spiritul său novator, simțul său estetic permit folosirea numeroaselor piese prezentate mai sus cît mai variat. Totuși consider că este bine să prezentăm și unele „păreri tip", fiind vorba de piese filatelice limitate și ca număr și ca subiect (Aceasta cu atît mai mult cu cît și astăzi sînt cunoscute cazuri în care filateliștii au un material bogat din cele numerat mai sus și nu știu cum să-l folosească).

Exponatul începe cu prezentarea celor două tipuri de plicuri emise în timpul expoziției din iunie, apoi prezentînd vinieta aceleiași expoziții, colițele de patru dantelate și nedantelate încheind apoi cu plicuri circulate pe care s-a aplicat vinieta albastră sau alte viniete. Coliţa amintită poate fi expusă și neobliterată (avîndu-se în vedere scopul emiterii) sau obliterată cu ștampila specială a expoziției și cu ștampila poștală la zi. De asemenea plicurile expoziției pot fi expuse în numeroase variante, cu diferite „francaturi cu vinietă" (să nu uităm că vinieta are desen identic cu cea a plicului) sau alte mărci poștale.

Exponatul va continua cu cele două F.D.C.-uri ale emisiunii „Centenarul mărcii poștale românești" urmat de seria dantelată și nedantelată si colițele. Avîndu-se în vedere că exponatul are un caracter de colecție specializată se recomandă a se prezenta seria și neobliterată precum și plicuri circulate îndeosebi cu mărcile din seria nedantelată, care datorită tirajului redus sînt mai rare pe plic circulat.

La colițe este bine să se expună cele două variante de culoare cu fondul roz deschis și **închis**. Se poate expune și coliţa cu supratipar „Zece ani comerț filatelic de stat" și la coliţa sînt valabile cele afirmate la mărci.

Se expun și vinietele expoziției. Dacă filatelistul le posedă ștampilate cu o ștampilă specială a Centenarului, cu o ștampilă ocazională sau pe plicuri efectiv circulate cu atît mai bine.

În legătură cu ștampilele speciale ale Centenarului, colecția se consideră completă numai atunci dacă dispune de toate ștampilele pe plicuri efectiv circulate respectiv („Cu poștalionul „Bucuresci", „Mogoșoaia", Kălugăreni, „Centenarul mărcii poștale românești"). Ștampila „Expoziția filatelică internațională București — 1858—1958", neavînd putere de a menține valoarea mărcii, poate figura și ca ștampilă de complezență.

Întregul poștal tip I. poate fi expus în numeroase variante, mereu cu alte elemente de bază : cu ștampilă specială sau ocazională, vinieta sau chiar ștampila de zi a poștei, în ultimul caz demonstrînd aria largă de circulație a piesei.

La întregul poștal cu marca încrustată de culoare albastră azur se cer a fi expuse toate imaginile (dacă colecționarul are și varietățile de imagine) cu atît mai bine.

O arie largă de posibilități are colecționarul expunînd ștampilele publicitare ale Centenarului. Avîndu-se în vedere raritatea acestor piese, ele pot fi expuse dintr-o localitate în mod repetat în funcție de data aplicării ștampilei. De asemenea se pot expune și fragmente de ștampilă (alăturînd un desen prin reconstituire) dovedindu-i existența. În actuala conjunctură filatelică această parte a exponatului va stîrni un mare interes în rîndul filateliștilor.

În continuare, exponatul e bine să prezinte cum s-a reflectat Centenarul în provincie, adică ștampilele și plicurile ocazionate de expoziții sau alte manifestări dedicate Centenarului. La acest capitol — dacă e posibil și dispunem de suficient material filatelic — ar trebui evidențiate apariţiile de plicuri, ștampile, viniete etc. Dacă aceste piese le avem circulate cu atît mai bine. Ele vor fi expuse în colecție în ordine cronologică.

Varianta arătată mai sus corespunde noțiuni unei colecții specializate pe o temă aranjată în ordine cronologică.

După cum am arătat aceasta este numai una din multiplele posibilităţi de a așeza în colecție sau a expune bogatul material filatelic legat de Centenarul mărcii poștale românești.

În concluzie, colecționați și expuneți interesantul material filatelic emis cu prilejul marii sărbători filatelice românești „Centenarul mărcii poștale românești".

IOSIF MICU
A.I.J.P.

DIN ACTIVITATEA FILATELICĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

FILIALA A.F.R. București în anul care s-a scurs

În volumul de studii și articole filatelice, pe care Filiala A.F.R. București îl editează anual — îndeplinindu-și și prin aceasta obligația statutară de a răspîndi cultura filatelică a devenit o tradiție de a trece în revistă sumar activitate desfășurată de filatetliștii din capitala țării.

În anul 1970 filiala noastră a grupat un număr de 8000 membri din care 2000 tineri. În cele 13 cercuri s-a desfășurat o activitate vie în folosul răspîndirii filateliei în mase. Unele cercuri filatelice au împletit ședințele lor de schimb cu o muncă de culturalizare. În acest context pe primul loc trebuie amintit cercul filatelic C C A (președinte loc. col. Constantin Florea) care a ținut numeroase conferințe (unele însoțite de

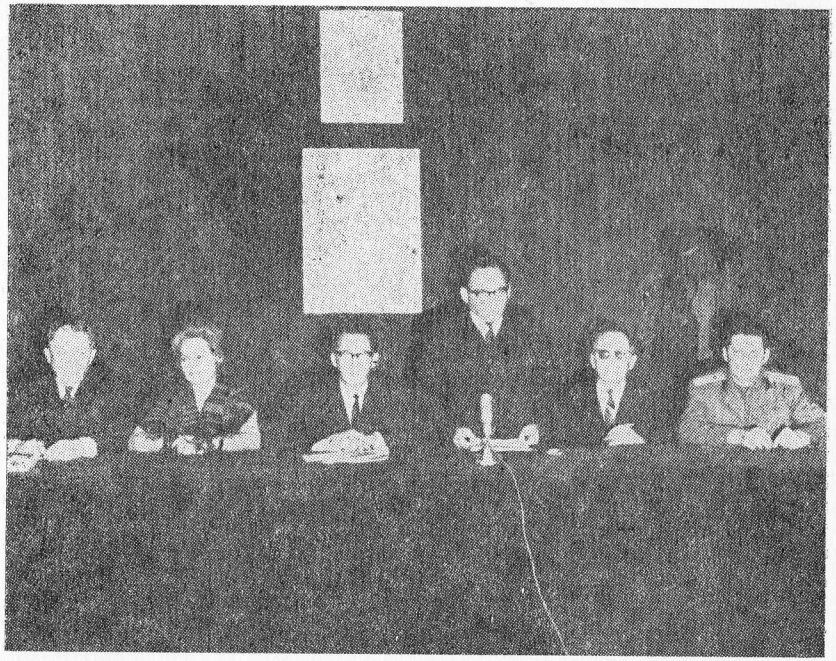

Sărbătorirea „Zilei mărcii poștale românești" ediția 1970.

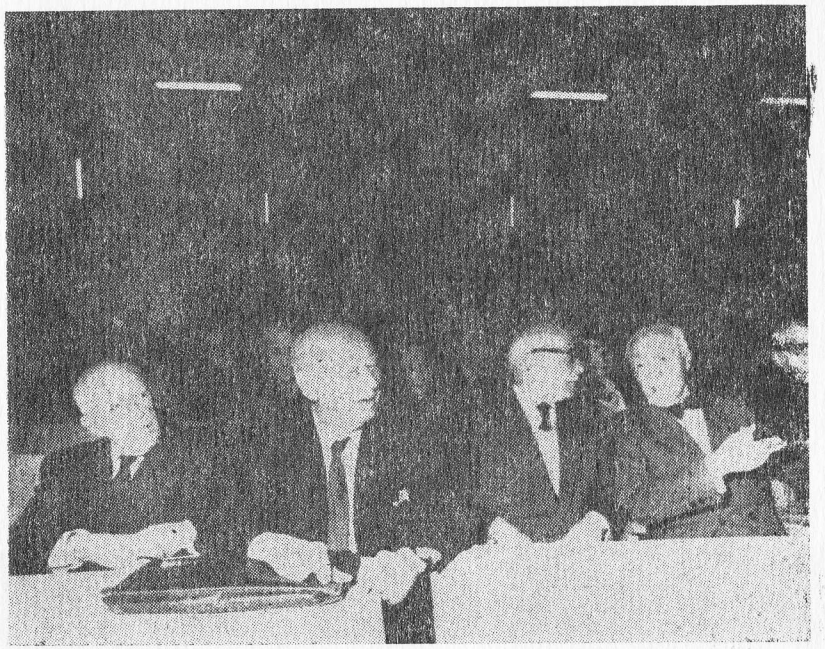

Cu prilejul înmînării unor diplome cîtorva filateliști veterani din Municipiul București.

proiecții), a organizat pentru tineret expoziții, concursuri de gen „cine știe cîștigă" contribuind la educarea lor prin filatelie. Conferințe cu caracter filatelic au fost ținute și la cercurile sectorului 2 (președinte Nemeth Pavel).

Am mai subliniat și cu alte prilejuri, importanța expozițiilor pentru educarea culturală, estetică și filatelică a filateliștilor. După reușita expoziție bilaterală București — Moscova organizeată de filiala noastră, un eveniment important în acest domeniu de activitate a fost expoziția prilejuită de Centenarul nașterii lui Vladimir Ilici Lenin, care a grupat un număr mare de exponate de bună calitate, printre care exponatul „Leniniana" aparținînd președintelui A.F.R. Expoziția care a avut loc în Rotonda Sălii Mici a Palatului Republicii a trezit un viu interes.

Un mare număr de filateliști din București au participat la Expozițiile bilaterale R.S.R. — R.D.G. (București 21-30.IX.1969) și R.D.G.— R.S.R. (Berlin 28.II.-8.III.1970), la prima expoziție maximafilă bilaterală România—Franța (19-26.IV.1970) R.S.R., — R.F.G. bilaterală, de tineret

de la Brașov (19-26.VII.970) la expoziția din Craiova „Lenin și ideile sale" iar mai de curînd bilaterala Moscova — București (15-22.XI.1970). 1970)

În munca de propagandă filatelică „Îndreptarul filatelistului" cu un conținut bogat, variiat, cu o ținută de știință filatelică ridicată s-a dovedit a fi un mijloc prețios pentru îmbogățirea cunoștințelor filatelice ale filateliștilor din capitală și din provincie. Utilitatea și valoarea acestei lucrări s-a confirmat și prin faptul că ea a fost intens cerută de filateliști și folosită ca manual de lucru. Meritul apariției lucrării a fost subliniat și de recenzia făcută de prof. dr. ing. Ion Antoniu — membru al Academiei filatelice din Franța — apărută în revista „Filatelia".

Resortul de tineret al Filialei A.F.R., București a desfășurat o activitate mai rodnică. Prin afișe tineretul a fost îndemnat să participe la cursuri de filatelie (asemenea anunț a fost publicat și în revista „Filatelia") care au fost organizate la mai multe cercuri. Tinerii au participat mai intens cu exponatele lor, în primul rînd la expozițiile specifice de tineret ca „Juventus", Luxemburg, la cele două expoziții bilaterale R.F.G. — R.S.R. și R.S.R. — R.F.G., la bilaterala de maximafilie România Franța cît și la alte expoziții. O remarcă în plus pentru calitatea superioară a unor exponate de tineret se poate aprecia că la participarea mai masivă a tineretului la aceste expoziții a contribuit atît educația dată cît și stimulentele în material filatelic acordate de filială tinerilor filateliști. În legătură cu activitatea competentă și eficientă desfășurată cu tinerii filateliști se remarcă preocuparea Cercului C.C.A., sectorul 23 August, și cercul filatelic de la Casa Pionierilor (instructoare Haret Maria).

La educarea filatelică a tinerilor din capitală a contribuit și suplimentul revistei „Filatelia". La acest supliment au colaborat mai ales membri ai filialei noastre. De asemenea în rîndul tineretului au fost distribuite gratuit un număr din „Îndreptarul filatelistului" ediție 1969 cît și un număr însemnat al revistei „Filatelia" (colecții) pus la dispoziția filialei de resortul de tineret al A.F.R.

A XXII- ediție a „Zilei poștale românești" s-a desfășurat într-un cadru festiv cu aspecte inedite. Organizată — conform hotărîrii biroului filialei — sub auspiciile cercului sectorului 2 (M.I.L.) în sala clubului un mare număr de filateliști au ținut să cinstească Ziua mărcii românești și prin aceasta, frumoasa lor îndeletnicire. Despre însemnătatea zilei, despre activitatea filialei a, vorbit în numele biroului, vicepreședintele filialei Iosif Micu, care totodată a felicitat un grup de filateliști — care au depășit onorabila vîrstă de 75 de ani — specialiști cunoscuți în țară și peste hotare (gen. rez. Celereanu Constantin, gen. medic rez. Simici Dumitru, Grigore Racoviceanu, Kummer Maximilian, Recknagel Max). Sărbătoriților li s-au înmînat din partea conducerii filialei prin președintele ei prof. dr. ing. Rașeev

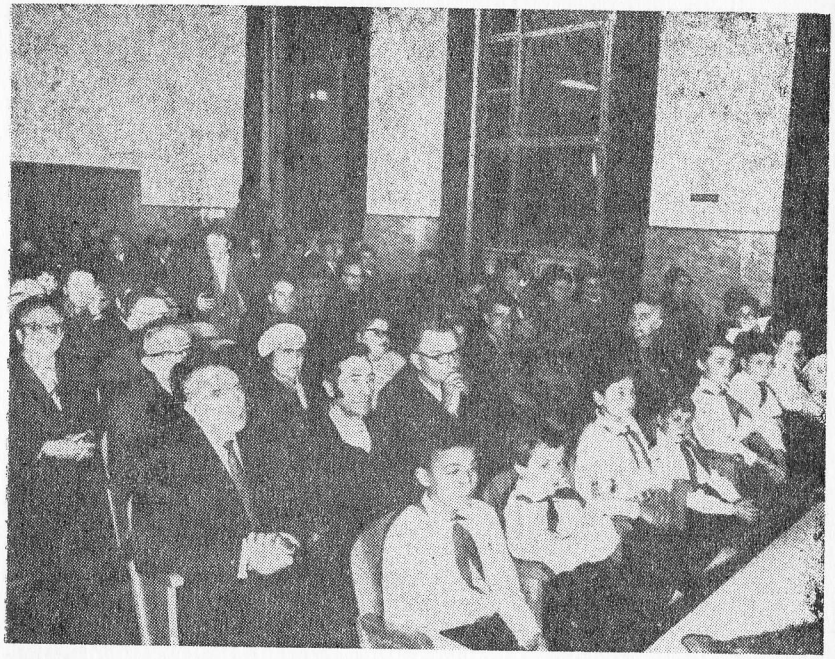

Și pionerii de la cercul filatelic al Palatului Pionerilor sînt prezenți la manifestările Filialei

Dumitru diplome și cadouri, pionierii le-al înmînat flori. Cuvinte calde au fost adresate sărbătoriților și tuturor celor prezenți și din partea conducerii A.F.R. prin tov. vicepreședinte dr. Valeriu Neaga.

Filiala A.F.R. București prezintă la sfîrșit de an un bilanț financiar bun. Veniturile ei din cotizații au fost completate cu venituri din tipărituri, fapt care a dat posibilitatea ca soldul disponibil la ora actuală, după acoperirea unor mari cheltuieli cu două expoziții pretențioase — să fie mai mare ca cel din anul trecut.

Anul care urmează va marca un jubileu drag pentru poporul nostru — 50 de ani de la întemeierea Partidului Comunist Român — Filateliștii din capitală, la rîndul lor, doresc să cinstească acest măreț eveniment cu acțiuni adecvate și cu realizări deosebite manifestîndu-și astfel atașamentul și dragostea față de cîrmaciul înțelept al poporului nostru, PARTIDUL.

MIHAI COMARONI
vicepreședintele Filialei AFR-București

PRIMELE EXPOZIȚII FILATELICE ÎN BUCUREȘTI

Se poate spune că o mișcare filatelică în București a început odată cu introducerea în a doua jumătate a secolului trecut (anii 1870-1880), e așa zisei mode a timbromaniei", de către tineretul care a studiat în centrele universitare ale marilor capitale europene și în special la Paris, capitală care a contribuit și pe acest tărîm la dezvoltarea relațiilor de prietenie între țara noastră și Franța.

Publicațiile filatelice, puține la număr, apărute în București în acest timp ne arată că încă de la 1870 a existat atît în capitală cît și în țară o activitate filatelică deosebită.

Una dintre aceste prime publicații filatelice apărută la 1/14 ianuarie 1881 și tipărită la București, în Calea Victoriei nr. 16, de către librăria Steinberg și Wortmann și anume : „Timbrophilo, Jurnal Philatelisticu Român", (fig. 1) făcea următoarea remarcă asupra începuturilor filateliei românești : „Timbrophilia, prinzînd de cîtva timp gust și în țara noastră, acel gust care se manifestase la început între junii studenți, a început a fi cultivat de cîtva timp și de oameni serioși. Creind — TIMBROPHILUL — primul jurnal român care iese în România, sperăm ca prin importanța articolelor sale, vom putea să-l punem în curînd alături de faimosul TIMBRES POSTE AMIS DES TIMBRES și alte jurnale germane și italiene care se ocupă cu destul succes de acest important studiu și astfel să ne putem atrage favoarea lumei philatelistice."

Pentru filatelia românească, remarca destul de succintă a primei publicații de specialitate filatelice bucureștene, ne dă totuși o informație asupra începuturilor acesteia. Publicația n-a putut totuși rezista și după cel de al treilea număr și-a încetat apariția. A trebuit să treacă aproape un deceniu pentru ca să apară noi publicații filatelice și aceasta ca urmare a creșterii numărului celor îndrăgostiți de această frumoasă îndeletnicire. Astfel în anul 1890 apare tot la București sub denumirea de „Timbrofilul", o publicație, din articolele căreia aflăm că numărul colecționarilor era la acea vreme înzecit față de perioada cînd apărea vechea publicație.

În Februarie 1891, un grup de filateliști din București între care deputații Alexandru Cantacuzino, I. Oteteleșanu și C. Butculescu precum și coloneii Ștefan Gorjan și I. Thorand, au luat inițiativa constituirii „Societății

Filatelice Române", prima asociație care a grupat un mare număr de colecționari și cercetători filateliști atît din București cît și din alte orașe principale ale țării. Viața acestei prime Societăți Filatelice, avînd ca președinte pe C. Butculescu, a fost de scurtă durată, dar relativ rodnică, Între altele comitetul dirigent al societății, a scos în septembrie 1892, revista filatelică bilunară „Monitorul Societății Filatelice Române" (fig. 2), tipărită la București în limba română și franceză, avînd ca președinte pe C. Butculescu, deputat, pe I. Oteteleșanu ca vicepreședinte și ca secretar pe I. Thorand, colonel în rezervă, iar ca membrii pe Petrache Obedener, judecător. Ștefan Gorjen colonel fost director general P.T.T., S.I. Nicolau inginer, S. Boșcovici oficiant superior P T T, A. Klenck, D Antoniu, Ștefan Elefterescu și Ion Cesianu.

Fig. 1

Activitatea societății a fost axată în special pe îndrumarea filatelică, strîngerea legăturilor între filateliștii și cercetătorii din București cu cei din țară, înlesnirea schimburilor între aceștia, precum și obligația ca lunar unul din membrii societății, să-și prezinte colecția.

Nu mai puțin colecționarii din celelalte localități corespondau intens cu membrii societății, pe care o informau asupra colecțiilor lor, solicitînd la rîndul lor diferite lămuriri și sfaturi.

In legătură cu cele de mai sus, voi căuta să reactualizez un moment important al acestei perioade, redînd în rîndurile care urmează cîteva fragmente din amintirile fostului primar al orașului Sinaia — George Mateescu cunoscut cercetător și pionier filatelist al mărcilor clasice românești, amintiri publicate pentru prima dată în revista „Filatelistul Bănățean" (Der Banater Philatelist), care a apărut la Timișoara între anii 1923—1926 sub conducerea cercetătorului filatelist Dr. Desideriu Urmenyi.

„Mă întorc cam cu patru decenii înapoi (n. r. 1893), ca să arunc o lumină asupra fazei de înjghebare filatelică în România! Fără să fi presimțit urmările fericite de mai tîrziu, sau să fi fost îndemnat de cineva din apropiere, de mic copil am avut predilecție de a colecționa ilustrate tăiate din cărți, apoi la scurt interval am început să strîng cutii de chibrite și cărticele cu foiță de țigară (n.r. foiță Job), pasionîndu-mă după diversitatea lor cu forma și aspect felurit, întrucît în această perioadă imediat după Războiul Independenței (1877), fabricanții de hărtie de țigară, prezentau pe ambalajele acestora numeroase scene militare. Materialul adunat mă punea deseori pe gînduri, fiind cantitativ mult, pînă într-o zi care-mi rezervă surpriza unei mărci de un roz aprins, aplicată pe o scrisoare mototolită și iată cum. Aprovizionarea cu mărfuri a comercianților din Sinaia se făcea pînă la terminarea căii ferate aflate în construcție (n.r. Ploiești Sinaia 1876), cu căruțele, iar negustorii expeditori de mărfuri ambalau pachetele cu hîrtie maculatură, punînd deseori între pachete, ca acestea să nu se deterioreze, maculatură și corespondență veche. Aveam pe atunci zece ani, cînd în prăvălia unchiului meu, la sosirea unui astfel de transport am găsit între pachete, scrisoarea mototolită cu marca de un roșu aprins. Am luat-o în mîini și m-am uitat la ea cu multă curiozitate. N-am știut ce reprezintă, pînă într-o zi cînd bătrînul călugăr Diatoc, de la mănăstirea Sinaia, mi-a lămurit pentru prima oară taina acestor peticele de hărtie, menite să ducă scrisorile în toată lumea. Această împrejurare a fost hotărătoare pentru mine. Petrecerea favorită a ceasurilor libere mi-a devenit colecționarea mărcilor. Această nouă pasiune îmi provoca o plăcere deosebită. Terminasem gimnaziul și-mi făcusem un obiceiu să cotrobăiesc prin podurile caselor. Astfel am dat de urma unor scriori uitate de vreme în podurile unor case din orașele Ploiești, Buzău, Tîrgoviște, Focșani și Roman. Devenisem în scurt timp, posesorul unei cantități considerabile de scrisori și numai favorizat de noroc n-am intrat pe mîna exportatorilor mărcilor noastre românești din prima și a doua emisiune (1858). Colecționarea se mărginea pentru mine la adunarea unui material brut pe care l-am lăsat în aceiași stare, neavînd o idee destul de clară despre clasarea și aranjarea lui. Ochii în filatelie i-am deschis odată cu inițiativa constituirii „Societății filatelice române" din București (1891). Imediat ce am aflat de această inițiativă, prin corespondență am solicitat admiterea mea ca membru. Pînă la constituirea societății, întrucît eu mă găseam în provincie, legătura cu gruparea am continuat s-o fac pe cale poștală, fiecare dintre noi primind și trimițînd detalii asupra colecțiilor posedate. Descrierile mele se pare că au produs o profundă impresie membrilor grupării, deoarece aduceau veștî despre existența unei colecții de piese clasice românești, a căror valoare filatelică și materială era inegalabilă atunci, cel puțin în țară. Astfel la un moment dat mi s-a propus președenția societății, bineînțeles fără a o primi pentru că în acea vreme eram cel mai tînăr dintre membrii societății, aveam 20 ani!"

După cum am arătat mai sus „Societatea Filatelică Română" a fost constituită sub președenția deputatului C. Butculescu.

Curiozitatea membrilor societății filatelice de a vedea marea colecție din Sinaia, a fost satisfăcută deabia în luna mai 1891, prilejuită de deschiderea așa zisei prime expoziții filatelice din București, organizată în casa lui C. Butculescu. Cu acest prilej George Mateescu și-a expus colecția aranjată pe tablouri și compusă din : 8 exemplare din prima emisiune a mărcilor „Cap de bour" (21/8.VII.1858), nu mai puțin de 73 exemplare din cea de a

doua emisiune (13/1.XI.1858) și peste 400 bucăți din emisiunile Principatele Unite, Cuza, Carol cu favoriți perioada 1862—1870, toate exemplarele fiind pe scrisori. Numărul important de vizitatori a fost încurajator pentru expozant, astfel încît, s-a pus în discuție participarea lui George Mateescu Sinaia împreună cu a altor membrii ai societății la o expoziție internațională de la Paris, dar teama că-și va putea pierde colecția l-a făcut să renunțe. Un inventar al colecției G. Mateescu — Sinaia a fost publicat în numărul 1 al revistei „Curierul filatelic" din Ploiești (1.XI.1922), publicație care se intitula „Organ al Uniunii Cartofilatelice Române". Între altele, revista arăta că celebra colecție a lui G. Mateescu — Sinaia, împărțită în patru secțiuni principale, era păstrată în albume. Primele două secțiuni erau compuse din „Documente și tipărituri cu caracter istoric înainte de organizarea serviciului poștal în Principate, scrisori în diferite limbi cu ștampilele poștelor franceze, recomandate începînd de la 1845". Secțiunea a treia era reprezentată de mărcile românești uzate iar cea de a patra a mărcilor neuzate. În fiecare austriece, rusești, datînd încă din anul 1817, precum și recipise de scrisori din aceste ultime două secțiuni se aflau piese izolate, perechi, straifuri, blocuri de patru și chiar de mai multe piese. În secțiunea a treia se găseau de asemenea plicuri și scrisori, iar în cea de a patra și coli întregi. Se aprecia că din prima emisiune „Cap de bour" se aflau în total 14 exemplare din toate cele patru valori de 27 ; 54 ; 81 și 108 parale (uzate, neuzate și pe plic).

Din cea de a doua emisiune „Cap de bour", G. Mateescu Sinaia poseda peste 100 exemplare din valorile de 40 și 80 parale pe scrisori, blocuri de 5 parale „Porto Gazetei", valorile de 40 și 80 parale „Porto Scrisorii" și cîte o coală din valoarea de 5 și 40 parale. Din emisiunile următoare „Curierul Filatelic" din Ploiești, arăta că G. Mateescu — Sinaia, strînsese sute de exemplare din fiecare valoare, unele raritați din care piese izolate, pe scrisori sau în coli.

An. București, Septembre 1892 No. 1.
MONITORUL SOCIETATEI FILATELICE ROMANE
Le moniteur de la société philatélique roumaine.
ORGAN FILATELIC
ORGANE PHILATELIQUE
Le numéro 25 cent.

Fig. 2

Tot „Societatea Filatelică Română" prin membrii săi, a organizat în București, în anul 1894, odată cu deschiderea expoziției cooperatorilor din țară, o expoziție filatelică în pavilioanele din grădina „Cișmigiu", care să popularizeze mărcile poștale românești. Date și amănunte asupra acestei expoziții filatelice nu s-au păstrat. O discusiune în rîndul membrilor „Societății Filatelice Române" a condus la dizolvarea acesteia în anul 1896. De

atunci și pînă la terminarea primului război mondial, în București, n-a mai avut loc nici o expoziție filatelică. Odată cu încetarea războiului o mișcare filatelcă și aeroflatelică pentru răspîndirea acestor plăcute îndeletniciri a început din nou să se înfiripeze în București.
Astfel o expoziție finanțată de membrii comitetului organizatoric a fost deschisă la București în anul 1924, în sala Liedertafel (locul care a existat în spatele Școlii de Arhitectură, pe locul unde se construiește astăzi „Institutul de Arhitectură Ion Mincu".

Fig. 3

Expoziția a cuprins superbe colecții românești specializate. Astfel revista „Echange Club Roumain" care apărea la București, menționează în nr. 7/1924 cele mai importante colecții între care aceea a Fabricei de timbre — Filaret, colecția lui G. Mateescu Sinaia, a Baronului de Witzleben, C.R. Geblescu, Ing, St. I. Corciova, Biele Fietschke, R. Zoscsak, general Ressel etc. Din cele 27 exemplare din prima emisiune „Cap de Bour", prezentate de patru expozanți, 12 bucăți aparțineau colecției G. Mateescu — Sinaia, care a mai expus și un exemplar din valoarea de 81 parale, alături de exemplarul prezentat de C.R. Geblescu. După cum cerea obiceiul, colecția G. Mateescu — Sinaia, a fost prezentată publicului pe tablouri. În afara celor 12 exemplare amintite, a mai expus peste 100 exemplare din a doua emisiune, cîte o coală din valorile de 5 și 40 parale, precum și un foarte mare număr de mărci a Principatelor Unite.

După cum am arătat expoziția a fost finanțată de membrii comitetului organizatoric care au subscris diferite sume pentru acoperirea unor cheltuieli ca tipărirea diplomelor și a reclamelor, baterea medaliilor, inserții publicitare etc. Expoziția s-a bucurat de un numeros public vizitator, cheltuielile acoperindu-se fără să mai fi fost nevoie de fondul subscris. De la această expoziție n-a mai rămas decît o singură fotografie și această datorită colecționarului filatelist Carol Schaffhütel, (fig. 3) în care în prim plan figurează membrii comitetului organizatoric al expoziției. Astfel se remarcă : G. Mateescu — Sinaia, general Ressel, Dr. Baroncea, baron Witzleben, Dr. Szalay — Sibiu, Dr. A. Urmenyi — Timișoara, Karl Gebauer — Brașov, R. Zoscsak, Carol Schaffhütl, inginer St. I. Iorciova, inginer Vergoti, Felix Grün, H. Birner, Angelescu, Wilems și alții.

Cu aceasta se încheie capitolul de pionierat al expozițiilor filatelice bucureștene, cu piese unice, de o rară frumusețe și excepțională valoare filatelică, care au avut o înrîurire puternică asupra întregii noastre mișcări filatelice și care au căutat să deschidă începînd cu EFIRO 1932, seria marilor expoziții filatelice.

Inginer MIHAIL POPOVICI

A.I.J.P.

BIBLIOGRAFIE

— Revista P.T.T. Nr. 10 și 11/1932
Revista filatelia pentru toți nr. 12 și 13/1932
— Tribuna Filatelică nr. 1/1933
— Revista C.F.R. 4-9/1939
— Revista Filatelia 1/1944, 46-47/1946, 74/1948
— Revista șah Cuvinte încrucișate nr. 3/1950
— Călăuza filatelistului de Val. Tebeica. Ed. Tineret 1957 București
— În ajutorul cercurilor filatelice din întreprinderi de Val. Tebeica, ed. C.C.S. 1957 București
— Manualul Filatelistului de T. Belgrader, E. Jarosiewucz, Val. Tebeica Ed. științifică 1959, București
— Manualul Filatelistului începător de Ernest Morgenstern. Ed. Minister Transp. Telec. 1964 București
— Îndrumarul Filatelistului A.F.R. Filiala București 1969
Îndreptarul Filatelistului A.F.R. Filiala București 1969

UN BILANȚ AL MEDALIILOR OBȚINUTE LA EXPOZIȚIILE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE, DE CĂTRE FILATELIȘTII DIN BUCUREȘTI (1958 — 1969)

Palmaresul de față, din lipsă de spațiu, cuprinde deocamdată numai distincțiile obținute de expozanții bucureșteni la competițiile internaționale și naționale începînd cu anul 1958 și pînă la zi, urmînd ca într-o lucrare viitoare să se publice și distincțiile obținute și la competițiile locale la rang de filiale.

S-a redactat acest palmares, în primul rînd, cu gîndul mărturisit de a se aduce un omagiu filateliștilor care prin muncă dezinteresată, neprecupețind timp și bani, au adus importante foloase filateliei române.

În al doilea rînd, s-a publicat această lucrare și cu gîndul de a fi un îndemn pentru filateliștii care avînd colecții frumoase și importante, le țin ferecate în dulapuri și nu le expun, văduvind în felul acesta filatelia românească de aprecieri internaționale.

1 9 5 8

CENTENARUL MĂRCII POȘTALE ROMÂNEȘTI

Vermeil

Pentru cea mai frumoasă colecție
1) Ing. Dr. Ilie Demetrescu
(Eseurile mărcilor clasice românești)
2) Pentru cea mai frumoasă colecție de mărci din alte țări aparținînd unui român
Arh. N. Constantinescu Puiu
(Selecțiuni de mărci clasice din alte continente)
3) G-ral rez. C. Celăreanu
(Colecție de studiu mărci România 1920—1926)
4) Radu Emil
(Poșta aeriană din Europa)
5) Literatură Filatelică — Editura științifică
(Albumul mărcilor poștale românești)

Argint

1) C. Constantinescu
(Mărci clasice românești)
2) Ing. Dumitrescu Ion
Gheorghiu Ion
(Mărci poștale județene din Rusia)
3) M. Kummer
(Mărci clasice Grecia)
4) Gr. Racoviceanu
(Poște străine în Principate, ștampile din 1871, scrisori prefilatelice străine)
5) D. Simici
(Vechile state italiene și germane)
6) Ing. M. Smen Fuy
„ E. Roman
(Mărci clasice românești)
7) D. Vadasz
(Mărci clasice Ungaria)

Bronz

1) Antoniu Lucia
(Flori)
2) A. Baltazar
(Austria)
3) Otto Fuchs
(Crucea Roșie)
4) T. Ghiață
(Bulgaria)
5) St. Hintz
(Patria pe file de album)
6) E. Konia
(Mărci clasice românești)
7) Sebastian Popescu
(Muzica)
8) Prof. G. Potra
(Mărci clasice românești)
9) M. Rechnagel
(Mărci clasice germane)
10) I. Sucanov
(S.U.A.)
11) G. Zürner
(Sport)
12) T. Ciutu Cornelia
(Colecții tematice)
13) T. Mircea Doman
(Sport)
14) Palatul Pionierilor
(Colecția tematice)
15. T. G. Stoicescu
(Cînd mă uit pe harta mea)
16) T. M. Spreitzer
(Colecții tematice)
17) T. Marioara Zahalca
(R. P. Polonă)

1959 DEBRIA II BERLIN
R.D.G. — R.P.R.

Vermeil

1. A.F.R.

Argint

1) Lucia Antoniu
(Flori)
2) Teodor Melnic
(Bulgaria)
3) Casa de cultură Friedrich Schiller
(Colecția tematică — Două țări prietene R.D.G.—R.P.R. construiesc socialismul)
4) D. Spreitzer
(Colecția specializată R.P.R.)
5) G. Zürner
(Cursa păcii)

1959 SICILIA—PALERMO

1) **Premiu colectiv**
Prof. I. Antoniu
(Electricieni și electricitate)
Emil Radu
(Poșta aeriană în Europa)
D. Spreitzer
(R.P.R. cu rarități)
N. Tripcovici
(Scrisori de carantină din regiunile dunărene)

1960 BUDAPESTA

Aur

1) T. Ciufu Cornelia
(Floră și faună)

Vermeil

1) T. Zahalca Mariana

BRATISLAVA

Argint

1) Prof. Dr. ing. I. Antoniu
(Electricitate și electricieni)

Bronz argint

1) Dr. N. Tripcovici
(Scrisori de carantină)

Bronz

1) Lucia Antoniu
(Flori)

POLSKA 60—VARȘOVIA

Argint

1) Rev. „Filatelia"
(Rev. Filatelia)

Bronz-argint

1) Prof. Dr. ing. I. Antoniu
(Electricieni și electricitate)
2) Lucia Antoniu
(Flori)
3) I. Celăreanu
(Studiu de rarități la emisiunile uzuale românești 1919—1926)
4) T. Ciufu Cornelia — cu premiul special
(Floră și faună)
5) T. Mariana Zahalca
(R. P. Polonă)
6) I. C. S. Filatelia
(Catalogul mărcilor poștale românești)

Bronz

1) Dr. N. Tripcovici
(Scrisori de carantină din spațiul carpato-dunărean)

1961 BUDAPESTA

Vermeil

1) Dan Laurențiu Tripcovici

Argint

1) Emil Radu
(Poșta aeriană în Europa)
2) Dr. N. Tripcovici

Bronz argint

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni și electricitate)
2) T. Andrei Crișan

Bronz

1) Lucia Antoniu
(Flori)
2) C. Celăreanu
3) Max Kummer
4) Teodor Melnic
5) Micu Iosif
6) Titus Orădeanu
7) Mihai Spreitzer

1962 PRAGA

Vermeil

1) Val Tebeica
(Literatură — Primele mărci poștale românești

Argint

1) Max Kummer
(Studiu — Emisiunile grecești „Hermes" cap mare)
2) T. Andrei Crișan
(Patria mea)
3) Dan Laurențiu Tripcovici
(Revoluția din 1948 — primăvară a popoarelor)

Bronz argint

1) Const. Celăreanu
(Studiu — emisiunile uzuale românești 1919—1926)
2) Ing. C. I. Demetrescu — cu premiu special
(Studiu — mărci clasice românești și eseuri)
3) Emil Radu
(Poșta Zepelin — colecție de scrisori transportate cu dirijabilele)
i4) Rev. Filatelia

Bronz

1) Teodor Melnic
(Avertizăm. Colecţiee cu tema „Lupta împotriva fascismului)
2) Dr. N. Tripcovici
(Scrisori de carantină din spaţiul carpato-dunărean, sec. XIX)

1963 — SOCPHILEX BUDAPESTA

Vermeil

1) Ing. Dr. I. Demetrescu
(Mărcile clasice româneşti prin prisma eseurilor)
2) Emil Radu
(Aerograme transportate prin balon zeppelin şi avion
3) Val Tebeica
(Literatură — Primele mărci poştale româneşti)

Argint

1) Max Kummer
(mărci clasice greceşti „Hermes" 1861—1886)
2) Vasile Niculescu
(Faună mondială)
3) Samuil Teodoru
(Mărci clasice româneşti)
4) Dr. N. Tripcovici
(Scrisori de carantină din sec. XIX în spaţiul dunăreano-carpatic)
5) Dan Laurenţiu Tripcovici
(1848 — Primăvara popoarelor)
6) Rev. Filatelia
(Literatură)

Bronz argint

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricitate şi electricieni)
2) Ing. Titus Orădeanu
(Mărcile armatei populare chineze de eliberare)

Bronz

1) Alfred Calmi
(Copii)
2) Ing. Gh. Mircea
(Economia ferestieră)
3) Mark Horaţiu
4) Teodor Melnic
5) Iosif Micu
6) Dumitru Spreitzer
7) Ioana Smirnov
(R.P.R. patria mea)
8) Valentina Iosifescu
(Lenin pe mărcile poştale)
9) Sorin Pisoschi
(Fluturi)
10) Mihai Spreitzer
(Floră, Faună, Sport)

INSTMBUL—1963

Vermeil

1) Ing. Dr. Ilie Demetrescu
(Studiul mărcilor clasice româneşti prin prisma eseurilor)

Argint

1) Max Kummer
(Grecia)
2) Dr. Nic. Tripcovici
(Scrisori de carantină)
3) Mihai Spreitzer
(Floră — Faună — Sport)

Bronz Argint

1) Const. Celăreanu
(Emisiunea Ferdinand)
2) Dan V. Tripcovici
(Saga sec. XIX)

Bronz

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni şi electricitate)
2) Lucia Antoniu
(Floră)
3) Alfred Calmi
(Copilul pe marca poştală)
4) Ing. Titus Orădeanu
(China)
5) Andrei Crişan
(R.P.R. patria mea)

WROCLAW—63

Bronz

1) Iosif Micu
(Era cosmică în filatelie)

LUXEMBURG—MELUSINA

Vermil

1) Val Tebeica
(Literatură — Primele mărci poştale româneşti)

Argint

1) Dan Laurenţiu Tripcovici
(1848 — Primăvara popoarelor)

Bronz Argint

1) Dr. N. Tripcovici
(Scrisori de carantină sec. XIX din spaţiul carpato-dunărean)

Bronz

1) Const. Celăreanu
(Colecţie specializată — emisiunile uzuale româneşti 1920—1926)
2) Emil Radu
(Aerograme — Zeppelin)

Geneva 1963 Crucea Roşie

1) Mark Horaţiu

1964 „Verso Tokio" Rimini — Italia

Argint

1) Iosif Micu

Bronz

1) Mark Horaţiu
2) Dumitru Spreotzer

IMEX BUDAPESTA

Argint

1) Dan Laurenţiu Tripcovici

Bronz Argint

1) Ing. Gh. Mircea
(Economia forestieră)

Bronz

1) Prof. Vs. Surjicov
(Literatură — Articole apărute în Rev. Filatelia 1952—1954)

PHILATEC — PARIS

Vermeil

1) Val Tebeica
(Literatură — Primele mărci poştale româneşti)

Argint

1) Ing. Dr. Ilie Demetrescu
(Eseuri — Studiul mărcilor clasice româneşti)
2) Alexandru şi Valeriu Dumitrescu
(Rarităţi şi exemplare unice (1866—1872)
3) Max Kummer
(Grecia — emisiunea „Hermes")
4) Dan L. Tripcovici
(Saga sec. XIX)
5) Rev. Filatelia
(Literatură)

Bronz Argint

1) Niculae Bîrzescu
(Mărci clasice româneşti)
2) Const. Celăreanu
(Studiu asupra emisiunilor 1919—1926)
3) Gr. Racoviceanu
(Literatură — ştampilele poştale folosite în Ţările Române pînă în anul 1881)

Bronz

1) Lucia Antoniu
(Floră)
2) Alfred Calmi
(Copilul pe marca poștală)
3) Iosif Micu
(Corpuri Cosmice artificiale)
4) Vasile Niculescu
(Faună mondială)
5) Ing. Titus Orădeanu
(China)
6) Gh. Potra și Gr. Racoviceanu
(Scrisori prefilatelice din Țările Române)
7) Emil Radu
(Aerograme)
8) Elisabeta Smirnov
(Arta plastică)
9) Samoilă Teodoru
(Emisiunile clasice românești litografiate)
10) Dr. N. Tripcovici
(Scrisori de carantină sec. XIX)
11) Valentina Iosifescu
(Celebrități românești)

1965 — INTERMESS — LEIPZIG

Bronz

1) Valentina Iosifescu
2) Vs. Surjicov
(Literatura — Comerțul internațional și tîrgurile de mostre reflectate în filatelie)

VIPA VIENA

Vermeil

1) Val Tebeica
(Literatură — Primele mărci românești)

Argint

1) Ing. Dr. Ilie Demetrescu
(România 1858—1936)
2) Dr. Alexandru și Valeriu Dumitrescu
(România 1856—1872)
3) Revista Filatelia
(Literatură)

Bronz argint

1) Niculae Bîrzescu
(România — 1858—1894)
2) Dan L. Tripcovici
(Saga sec. XIX)

Bronz

Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni și electricitate)
2) Alfred Calmi
(Copii)
3) Vasile Niculescu
(Faună)

BALKAPHILA — VARNA

Aur — Premiul special

1) Dr. Alexandru și Dr. Valeriu Dumitrescu
(România)

Vermeil

1) Niculae Bîrzescu
(România)
2) Alfred Calmi
(copii)
3) Elisabeta Smirnov — premiu special
(Arte plastice)
4) Nicolae Tripcovici, cu felicitările juriului
(Scrisori de carantină)

Argint

1) Const. Celăreanu — felicitările juriului
(Ferdinand)
2) Maria Gheorghe — premiu special
(Alpinism)
3) Teodor Melnic
(Antifascism)
4) Vasile Niculescu
(Faună)
5) Dan Laurențiu Tripcovici — cu felicitările juriului (Saga sec. XIX)
6) Revista „Filatelia"
(Literatură)
7) Iosif Micu și Ing. Mihai Popovici
(Era cosmică în filatelie)

Bronz-Argint

1) Lucia Antoniu
(Floră)
2) Constantin Dumitru
(Pictură)
3) Ing. Mircea Gheorghe
(Păduri)
4) Max Kummer
(Grecia)
5) Ing. Titus Orădeanu
(China)

Bronz

1) Petre Iosifescu
(Crucea Roșie)
2) Iosif Micu
(Sport)
3) Vasile Marinescu
(Țările socialiste)
4) Valentina Iosifescu
(Lenin)
5) Ion Melnic
(Lenin)
6) Mihai Spreitzer
(Floră)

1966 — SIPEX — WASHINGTON

Vermeil

1) Val Tebeica
(Literatură — Primele mărci românești)

Bronz — Argint

1) Nicolae Bîrzescu
(România 1858—1872)
2) Dr. Alex. și Dr. Valeriu Dumitrescu
(România 1962—1872)
3) Rev. Filatelia
(Literatură)
4) Av. Gr. Racoviceanu
(Ștampilele poștale românești folosite în Țările Românești pînă în 1881)

Bronz

1) Elisabeta Smirnov
(Arta plastică de-a lungul a cinci secole XV—XX)
2) Valentina Iosifescu
(Celebrități românești)

BALKANPHILA II — ISTAMBUL

Aur

1) Dr. Alexandru și Dr. Valeriu Dumitrescu
(România 1859—1872)

Vermeil — premiu special

1) Elisabeta Smirnov
(Arta plastică)

Argint

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni și electricitate)
2) Alfred Calmi
(Copii)

3) Ing. Mircea Gheorghe
(Economia forestieră)
4) Rev. Filatelia
(Literatură)

Bronz — Argint

1) Maria Gheorghe
(Alpinism)

Bronz

1) Mihai Bauer
2) Const. Celăreanu
(Ferdinand)
3) Dumitru Spreitzer
4) Iosif Micu și Ing. M. Popovici
(Era Cosmică în filatelie)
5) George Florescu — Ernest Morgenstern — Cornel Spineanu
(Literatură — Studii de filatelie)

NAȚIONALA „66" — BUCUREȘTI

Aur

1) Dr. Ing. Ilie Demetrescu
(Studii — România clasică)
2) Elisabeta Smirnov
(Arta plastică de-a lungul sec. XV—XX)
3) Revista „Filatelia"
(Literatură)

Vermeil

1) Lucia Antoniu
(Flori)
2) Const. Celăreanu
(Emisiunea uzuală românească 1920—1926 — studii)
3) Ignat Saphier
(Atomul)

Argint

1) Nicolae Bîrzescu
(România 1858—1863)
2) Alfred Calmi
(Copii)

3) Maria Gheorghe
(Alpinism)
4) Ing. Mircea Gheorghe
(Economia Forestieră)
5) Teodor Melnic cu felicitările juriului
(Africa)
6) Vasile Niculescu, cu felicitările juriului
(Faună)
7) C. S. Nicolaescu Plopșor
(Scrisori sanitare)
8) Ing. Titus Orădeanu, cu felicitările juriului
(China — colecție specializată)
9) Virgil Petrescu
(România după catalog)
10) Ing. Mihai Popovici
(șah)
11) Armand și Cristina Vrînceanu
(Mărci clasice românești)
12) Robert Wainhara
(Explorări polare)
13) Dan Laurențiu Tripcovici
(Saga sec. XX)
14) Grigore Racoviceanu
(Ștampile poștale folosite în Țările Române pînă în anul 1881)

Bronz Argint

1) Adriana Deculescu
(Femeia în sportul mondial)
2) Mark Horațiu
(Teme maximafile)
3) Veronica Neaga
(Floră-Maximafilie)
4) Traian Predoiescu
(Uniunea Sovietică 1917—1950)
5) Gr. Racoviceanu
(Marină)
6) Gustav Zürner
(Aerofilatelie)
7) Eugenia Moroșanu
(Dansuri și balete din toată lumea)
8) Monica Wainhara
(Arta populară)
9) Ernest Morgenstern
(Literatură — Manualul fiatelistului începător)

Bronz

1) Mihai Bauer
(Poște ambulante)
2) Ionel Dordea
(Teme maximafile)
3) Eustațiu Sebastian
(R. P. Chineză)
4) Petre Iosifescu
(S.U.A.)
5) Petre Iosifescu
(Crucea Roșie)
6) Vasile Marinescu
(Europa în imagini)
7) Gabriela Mîndreanu
(Pictură)
8) Teodor Melnic
(Federația Sindicală Mondială)
9) Igor Opaski
(Trepte spre cucerirea de noi planete)
10) Gr. Pruteanu
(ilustrate maxime)
11) Izi Schwartz
(Emisiuni antifasciste)
12) Dumitru Spreitzer
(Republica Socialistă România)
13) Mihai Spreitzer
(Faună, floră și sport)
14) Alexandru Alexandri
(Fluturi)
15) Gabriela Dordea
(Copii și basme)
16) Ana M. Ghiață
(Cuba, teritoriul liber al Americii)
17) Valentina Iosifescu
(Celebrități române)
18) Alexandrina Maga
(Cosmos și Olimpiade)
19) Iosif Micu jr.
(Cucerirea cosmosului în filatelia română)
20) Radu Mîndreanu
(Vapoare)
21) Mihaela Predoescu
(Oameni de cultură din România)
22) Lucian Belcea
(Literatură — A B C filatelic)

1967 AEROFILA — 67 BUDAPESTA

1) Mark Horațiu
(De la aviație la Cosmos — maximafilie)

Bronz

1) Ing. M. Popovici
(Primele zboruri în România și în legătură cu România)
2) H. G. Zürner
(Zboruri speciale la jocurile olimpice. Primele sboruri speciale ale Companiei Lufthansa)
3) Rev. „Filatelia"
(Literatură)

AMPHILEX „67" AMSTERDAM

Bronz argint

1) Rev. „Filatelia"
(Literatură)

Bronz

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni și Electricitate)

1968 — IFA — VIENA

Bronz

1) José Esra
(50 ani de aerofilie)
2) Mark Horațiu
(De la aviație la Cosmos)
3) Ing. Mihai Popovici
(Pionierii aerului. Începuturile poștei aeriene în România)

VERSO MEXICO 1968 RICCIANE — ITALIA

Argint

1) Alexandrina Maga
(Olimpiade)

Bronz

1) Dr. Adriana Deculescu
(Femei în sport)
2) Dr. José Esra
(Competiţii internaţionale)
3) Prof. Ilie George
(Sport)
4) Maria Gheorghe
(Alpinism)
5) Eugen Moroşanu
(Şah)
6) Dr. Val Neaga
(Ilustrate maxime-sport)
7) Mihaela Predoescu
(Olimpiade)

PRAGA „68"

Argint

1) Const. Celăreanu — premiu special (Studiul emisiunilor uzuale româneşti)
2) Armand Vrînceanu
(Emisiuni clasice româneşti)
3) Rev. „Filatelia"
(Literatură)

Bronz Argint

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu — premiu special —
(Electricieni şi electricitate)
2) Max Kummer
(Grecia)
3) Const. Smirnov — premiu special (Istoria descoperirilor geografice)

Bronz

1) Iosif Micu
(Studiu de rarităţi româneşti)
2) Ing. M. Popovici
(Şah)
3) Ignat Saphier — premiul special
(Atomul)
4) Mihaela Predoescu — premiu special (Personalităţi culturale)
5) Cornel Spineanu
(Literatură — Mărcile poştale româneşti)

TEMATICA „68" POZNAN

Bronz

1) Igor Opaschi
2) Izi Schwartz
3) Rev. „Filatelia"

EFIMEX „68" MEXICO

Bronz Argint

1) Armand Vrinceanu
(România clasică 1858—1879)

Bronz

1) Ing. M. Popovici
(Pionierii aerului şi primele manifestări aeronautice în România)
2) Const. Smirnov (Navigatori şi exploratori)

HAMBURG „68" TINERET

Bronz Argint

1) Dan L. Tripcovici
(Saga sec. XX)

Bronz

1) Iosif Micu
(Filatelia română şi cucerirea cosmosului)
2) Iuliana Opaschi
(Paşi noi în cucerirea planetelor)

NAŢIONALA „68" BUCUREŞTI TINERET

Argint

1) Dumitru C. Constantin
(Arta plastică în antichitate)
2) Grosu Oana
(Copii în imagini poştale)
3) Micu Iosif jr.
(Era cosmică în filatelia română)
4) Robert Schwartz
(Un capitol condamnat: coloniile)
5) Dana Smirnov
(Noi copiii)
6) Rev. „Filatelia" pentru tineret
(Literatură)
7) Vs. Surjicov
(Lucrări filatelice)

Bronz argint

1) Cîrîc Daniela
(Din istoria scoarţei pămîntului)
2) Janina Esra
(Muzica pe mărcile româneşti)
3) Alexandrina Maga
(Cosmos)
4) Eugenia Moroşanu
(Dans şi balet)
5) Mihaela Predoescu
(Pagini din istoria poporului român)

1969 JUVENTUS LUXEMBURG

Bronz

1) Cîrîc Daniela
(Istoria scoarţei terestre)
2) Dumitru Constantin
(antichitatea în filatelie)
3) Alexandrina Maga
(Vînătoarea şi pescuitul)
4) Dan Laurenţiu Tripcovici
(1848 — Primăvara popoarelor)

SOFIA „69"

Vermeil

1) Const. Smirnov
(De la pictura rupestră la arta abstractă)

Argint

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni şi electricitate)
2) Const. Celăreanu — premiu special (Emisiuni uzuale 1919—1924)
3) Armand Vrînceanu
(Emisiuni clasice româneşti)
4) Rev. „Filatelia"
(Literatură)

Bronz Argint

1) Teodor Melnic
(Leul în filatelia bulgară)
2) Dr. Valeriu Neaga
(Maximafilie)
3) Izi Schwartz
(Lupta antifascistă)

Bronz

1) José Esra
(50 ani de aerofilie)
2) Teodor Melnic
(Lupta antifascistă)
3) Iosif Micu
(Studiu de varietăţi la emisiunile moderne româneşti)
4) Veronica Neaga
(Maximafilie)
5) Ing. Mihai Popovici
(Şah)
6) Ing. Mihai Popovici
(Pionierii aerului)
7) Ion Sucanov
(S.U.A.)
8) Gr. Racoviceanu
(Nave şi navigaţie)
9) Filiala Bucureşti
(Îndrumările Filatelistului 1968)
10) Vsevolod Surjicov

EXPOZIȚIA BILATERALĂ R.S.R. — R.D.G. BUCUREȘTI

Vermeil

1) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu
(Electricieni și electricitatea)
2) Const. Smirnov, cu felicitările juriului
(De la pictura rupestră la pictura abstractă)

Bronz Argint

1) Ing. Mircea Gheorghe —
(Economia forestieră)
2) Iosif Micu jr.
(Cucerirea cosmosului în filatelia română)
3) Dana Smirnov
(Noi copiii)

BILATERALA BUCUREȘTI — MOSCOVA

Vermeil

1) Const. Smirnov, cu felicitările juriului (Din istoria descoperirilor geografice. Navigatori și exploratori)
2) Constantin Dumitru
(Selecțiuni din mărcile R.S.R., organizate pe tema istoriei patriei)

Argint

1) Constantin C. Dumitru
(Antichitatea în artă)
2) Teodor Melnic
(Africa își scutură jugul colonial)
3) Ing. M. Popovici
(Șahul)

4) Traian Predoescu
(Emisiunile R.S.R.)
5) Vasile Surcel
(România veche, emisiunea a II-a Moldova și emisiunile Principatelor Unite)
6) Dan L. Tripcovici — diplomă
(Revoluția din 1848)

Bronz Argint

1) Mihai Bauer
(Ștampile de ambulanțe poștale feroviare)
2) Dr. José Esra
(Corespondență din războiul din Spania)
3) Mihai Raseev
(Centenarul mărcii poștale românești)
4) Oana Grosu
(Copii, bucurii și speranțe)
5) Mihaela Predoescu
(Secvențe din istoria românilor)

Bronz

1) Igor Opaschi
(Selecțiuni din colecția Cosmos)
2) Ing. Mihai Popovici
(Emisiunea de doliu pt. V. I. Lenin)
3) Traian Predoescu
(U.R.S.S.)
4) Doru Gheorghe
(Viața unui pionier)

BILATERALA R.D.G. — R.S.R — BERLIN

Aur

1) Constantin Smirnov
(Din istoria descoperirilor geografice : navigatori și exploratori)

Argint

1) Constantin Celăreanu
(Studiu asupra emisiunilor din 1920—1926)

2) Prof. Dr. Ing. I. Antoniu — cu felicitările juriului
(Electricitate și electricieni)
3) Constantin Dumitru
4) Mircea Gheorghe
(Economia forestieră)
5) Rev. Filatelia
(Literatură)

Bronz — Argint

1) Oana Grosu
(Copii, bucurii și speranțe)
2) Iosif Micu
(Cosmosul în filatelia română)
3) Dana Smirnov (Noi copiii)

Bronz

1) Gr. Racoviceanu
2) Izi Schwartz
3) I. Ungureanu
4) Cristian Ungureanu

EXPOZIȚIA MAXIMAFILĂ R.S.R. — FRANȚA

Argint

1) Constantin C. Dumitru
2) Gabriel Popescu
3) Antonina Gherasim
4) Mark Horațiu
5) Munteanu Nicolae

Bronz

1) Ion Dordea
2) Gabriela Mîndreanu
3) Eugen Moroșanu
4) Gh. Musceleanu
5) Grigore Pruteanu
6) Ion Ungureanu
7) Janina Esra

EXPOZIȚIA BILATERALĂ DE TINERET R.S.R. — R.F.G. — BRAȘOV

Argint

1) Constantin C. Dumitru
(Antichitatea în filatelie)
2) Oana Grosu
(Copii, bucurii și speranțe)
3) Alexandrina Maga
(Vînătoarea și pescuitul)
4) Robert Schwartz — cu felicitările juriului
(Studiu asupra primelor mari tipuri de mărci coloniale)
5) Dan Laurențiu Tripcovici
(1848 — Primăvara popoarelor)

Bronz Argint

1) Daniela Cîrîc
(Din istoria scoarței terestre)
2) Dana Smirnov
(Noi copiii)

Bronz

1) Janina Esra
(Muzica în filatelia română)
2) Iosif Micu jr.
(Cosmosul în filatelia română)
3) Eugenia Moroșanu
(Baletul și dansurile)
4) Mihaela Predoescu
(Momente importante din trecutul glorios al poporului român)
5) Doru Gheorghe
(Pionieri)

Dumitru NICULESCU
secretarul Filialei
A.F.R. București

CATALOGUL PARȚIAL AL MĂRCILOR POȘTALE ROMÂNEȘTI

SELECȚIUNI DIN EMISIUNILE ROMÂNEȘTI ÎN DIFERITE CATALOAGE EDIȚIA 1970, ÎNCEPÎND DIN ANUL 1900

Denumirea emisiunii	Zumstein	Yvert	Michel	Lista de prețuri a întreprinderii FILATELIA	
0	1	2	3	4	
1900					
Uzuale număr	117—126	114—123	117—126	120	—
(spic de cotă	139,50—22,80	200—35	155—29,75	500	45
grîu					
1900/08					
Uzuale Carol I	127—144	124—136	127—128	121	—
spre stînga					
cadre variate	164,25—7	150—4,50	131—130	700	6
			135—141		
			143		
			135,10—2,05		
1903					
Căișori	145—152	137—144	146—153	126	—
	50—25	80—30	70—33	220	100
Efigii	153—159	145—151	155—160	127	—
	175—95	225—100	220—90	950	400
1905					
Mărci colete	160	4	4		
	4—1	6,50—0,75	4—1		
Binefacere I	161—164	156—159	161—164	129	—
Torcătoare	17,50—9	24—12	24—9,80	85	35
1906					
Binefacere II	165—168	160—163	165—168	130	—
Țesătoare	16—6	24—12	24—9,80	85	35
Binefacere III	169—172	164—167	169—172	131	—
Mama răniților	16—6	23,50—12	24—9,80	85	35
Binefacere IV	173—176	168—171	173—176	132	—
Îngeri	14—5	18,50—9	16,50—6,50	50	20
A 25-a	177—186	182—191	177—186	133	—
Aniversare	22,50—10	27,50—11	17,75—3,30	50	8
Jubileul de	187—196	172—181	187—196	134	—
40 ani	11—4,75	12,50—5	7,40—1,80	22	8
Expoziția din	197—207	192—202	197—207	135	—
București	100—65	130—75	120—56	430	210
1907					
Binefacere	208—211	203—206	208—211	137	—
Obolul	11—4,25	16,50—8	14—6	45	20

0	1	2	3	4	
1908/09					
Gravate	212–219 30—4	207–214 27,50—4	212—219 23—4,10	138 60	— 15
1909/14					
Tipografiate	220—225 21,15—8,65	215–220 30–12,50	220—225 18,50–7,40	139 52	— 10
1911					
Marcă pentru ziare	226 1,25–1	221 1–0,70	226 1,20–0,90		
1913					
Comemorative	227—236 55–35	222–231 75—40	227—236 40—23		
1915					
Mărci supratipar	237–238 0,60–0,30	232–235 2,50–1,25			
1916					
Timbre de ajutor	239—240 0,80–0,65				
1918					
Supratipar	241 0,75—0,30	250 0,40–0,20	237 0,35–0,25		
Supratipar 1918	242—243 1,80–0,80	260–261 1,55—0,60	238–239 0,50—0,50		
	244–245 2–1	262—263 0,90—0,50	242–243 2—0,40		
Timbre de ajutor culoare schimbată	246–247 0,40—0,30	236–239 1,75—0,60	240–241 3,75—1,35		
1918/19					
Uzuale	248–254 12—5,50	251–257 16,35–3,55	244—247 6,45—1,45		
1919					
Supratipar cu monogram	255—257 1,25–0,70	258—259 0,55—0,40	248—249 0,40—0,20		
Supratipar I	258—259	1–38	1–70 și 1–11		
Cluj	502,50—502,50	950–950	485,90—493,65		
Supratipar II	297–365	39–105	1–49 și 1–11		
Oradea	591,75—591,75	900–900	50–365,70		
1920					
Mărci uzuale desen modificat	366—374 7,10—2,25	264–300 35–12,20	251–285 87,95—5,55		

0	1	2	3	4	
1922					
Uzuale Ferdinant	375—377 3,65—0,90				
1921/22					
Uzuale Ferdinant	378–381 4,10–1,85				
1921					
Mărci de asistență	382—383 0,25–0,25	301–301 A 0,25–0,25	9–10 0,30—0,30		
1922					
Alba Iulia (încoronarea)	384—390 12—7,50	302—308 12—7	286—292 10—6,30	142 30	— 10
Nedantelate	200—100	—	—	350	200
1922/23					
Uzuale Ferdinant	391—398 7,15–2,55	×	×		
1924/26					
Culori și tipuri	399–409 29,75—10,15	×	×		
1926					
60 ani Ferdinant	410—419 4,50–3,75	309—318 5—5	293—302 2,30–2,30	145 10	— 3
1927					
Jubileul Societăți de Geografie	420—420 12—10	319—323 12—10	303—307 11—5,80	144a 30	— 15
Cincantenarul independenței	425—436 17,50—12	324–335 15—12	308—319 9,50—6,70	148 145	— 10
1928					
Mărci uzuale	437–444 11—1,25	336—343 10—1,25	320–328 5,80—0,90		
Mărci colete cu supratipar	452 1—0,30	354 0,75–0,25	5 0,75–0,25		
Poșta aeriană A. B.	453—455 22,50—15 25—17,50	1—3 21—12 24—15	336–338 18—9 30—15	149,50 50 70	 25 40
Uzuale Ferdinant	456 1,25—0.40				
50 ani de la unirea Dobrogei	457–463 11—7,50	358–364 10—7	339–345 6,75—3,75		
1928/29					
Uzuale noi	464—466 7,30–1,50	355—357 6,75—0,60	353—355 6,20–0,60		
1929					
Marcă Uzuală	467 0,60–0,25	×	×		

0	1	2	3	4	
Unirea Ardealului	468—473 12,50—8	365—370 10—6	346—351 8—7	151 20	— 10
1930					
Uzuale noi	474—478 12—6	371—375 15—6	356—360 9—3,50		
Uzuale supratipar 8 iunie	479—487 8,50—2,75	376—387 20—5	361—371 11—2,40		
Poșta aeriană supratipar	488—490 28—18	4—6 24—18	372—374 30—18	152 700	— 400
Supratipar II 8 iunie	491—493 12,75—3,15	×	×	153 150	— 60
Uzuale Carol II	494—504 25—3,50	388—398 19,75—2,90	375—385 14—12		
Aviație Carol II	505—508 22—9	7—10 20—7	389—392 19—8		
Recensământul 1930	509—512 6—2,50	402—405 7—1,90	393—396 4—2	153 a 20	— 5
1931					
50 ani regat	513—517 40—12	406—410 32,50—10	397—401 29—8,50	161 80	— 25
Centenarul armatei	518—524 30—13	411—417 30—11	406—412 19—7,60	159 80	— 25
50 ani Marina	525—528 26—12	418—421 30—10	402—405 28—9,90	160 80	— 25
Aviatie format mic	529—531 1,50—0,50	11—13 1,10—0,25	12—14 0,75—0,15	1 1	— —
Uzuale, valori mari	532—534 10—3,75	399—401 10,25—3,60	386—388 8,50—4		
Expoziție cercetășească	535—539 30—20	422—426 35—15	413—417 24—15		
Poșta aeriană	540—544 28—8,50	14—18 27,50—5,75	419—423 22—5,40	163 80	— 25
Trei regi	545 11—0,75	427 11—0.90	418 10—0,50	162 35	— 0,50
1932					
Uzuale, filigram nou	546—555 125—9	428—437 150—9	425—434 100—8	165 500	— 10
Alexandru cel Bun	556 10—5	438 9—4,50	426 8—5,50	164 25	— 15
Carol II	557 12—0,50	439 12—0,60	436 10—0,40	166 30	— 0,50

0	1	2	3	4	
Jamboreea cercetășească, Sibiu	558—563 90—75	440—445 100—65	437—442 80—0,35		
Timbru pentru cultură	564 4—1	×	26 1,25—0,50		
Congresul internațional de Istoria Medicinei	565—567 50—20	446—448 45—20	443—445 40—15	167 150	— 80
Sanatoriul P.T.T.	568—570 20—7,50	449—451 22—13,50	446—448 18—10	168 60	 20
EEIRO	571 18—14	452 15—10	449 12—7,50	169 100	— 100
75 ani de marcă românească	572—578 35—10	453—459 45—10	450—456 35—12	170 50	— 5
30 ani Palatul P.T.T.	579 16—4	460 15—4	457 12—4	170a 30	— 15
Fondul aviației	580—582 0,65—0,35	19—21 1—0,30	15—17 0,35—0,20		
1933					
Centenarul Turnu Severin	583—586 6,50—2,50	461—464 5,50—2,25	458—461 4—2,25	171 10	— 5
50 ani Castelul Peleș	587—589 10—7	465—467 10—5	462—464 8,70—4,20	172 15	— 5
1934					
Munca noastră românească	590—592 7—3,50	468—470 7,50—4,50	465—467 6—3	173 20	— 10
Jamboreea Mamaia	593—598 75—70	476 A—F 80—60	468—473 66—40		
Uzuale Carol II format mare	599—602 12—1,25	471—474 11—1,25	474—477 10—0,70	174 20	— 2
Săptămîna fructelor	603—604 8—5	475—476 8—4	478—479 6—2,20	175 15	— 5
Timbru pentru cultură	605— 3—1	×	27— 1,25—0,50		
1935					
Horia, Cloșca, și Crișan 150 ani de la moarte	606—609 10—6	477—480 11,50—6	480—483 7—3,80	176 20	— 10
O.E.T.R.	610—614 60—30	481—485 70—30	484—488 50—25	174b 100	— 40
Uzuale noi format mare	615—620 10—2,75	486—496 9—1,73	489—507 15—4,20	177 20	— 5
Luna Bucureștilor	626 2—1	497 2—1	508 1,50—0,75	178 2	— 0,50

0	1	2	3	4	
1936					
Costume naţionale	627—633 22—9,50	498—504 22,50—10	509—515 13,80—10	179 25	— 15
Jamboreea Braşov	634—636 27,50—17	505—507 30—20	516—518 14,25—10	180 45	— 30
Fondul aviaţiei	637—639 0,85—0,45 0,639 I-IV 1,50—1,10 0,630 V-VII 0,90—0,80	22—30 2,75—1,45	18—25 2,55—1,85 0,65 0,51		
Mica înţelegere I	640—645 16—9	510 A-B 25—17,50	536—537 9,75—3,75	183 20	— 20
Prima expoziţie marinărească	642—644 25—18	508—510 25—17,50	519—525 17—10	181 45	— 20
1937					
Centenarul Ion Creangă	645—648 11—7,50	511—514 8,50—7	524—527 7—4,30	184 15	— 5
25 ani Federaţia Soc. Sportive	649—656 20—15	515—522 25—12	528—535 14—9	185 30	— 10
Mica întelegere II	657—658 10—3,50	523—524 17,50—6	522—523 16—10	186 10	— 2
A VIII-a ediţie a jocurilor Balcanice de atletism	659—663 26—14	525—529 22,50—12,50	538—542 14,40—8,80	187 30	— 15
Colite Jubiliare 25 oct. 1937	664—667 5—4,50	2 5,50—4	543—546 4,50—4,50		
1938					
Înţelegera Balcanică	668—669 9—3,50	530—531 12,50—6	547—548 8—4,50	188 6	— 2
Luna Bucureştilor	670 1,25—0,75	535 1,25—1	552 1—0,50	190 1	— 0,50
Constituţia Carol II	671—673 3,25—2,25	532—534 3,25—1,50	549—551 3—1,20	189 5	— 15
Voievozii	674—684 16—4	536—546 15—8,50	553—563 10,50—8,40	191 30	— 2
Centenarul N. Grigorescu	685—689 51,50—8,50	547—551 16—7	564—568 9—5	192 25	— 15
1939					
Centenarul naşterii Caral I.	690—703 10—5	552—565 7,50—5	569—582 5—2,80	193 6	— 3
Expoziţia internaţională New York	704—705 1,50—1	566—567 2,50—2	594—595 2—2	194 1	— 1

0	1	2	3	4	
M. Eminescu	706—707 1,60—0,80	568—569 1,50—1,20	596—597 2—1	195 2	— 1
Sft. Gheorghe	708—718 20—10	570—580 12,50—8,50	598—608 10,50—4,80	196 25	— 10
Ceferiada	719—724 13—6,25	581—586 12,50—8,50	609—614 8,70—3,70	197 10	— 5
1939/40					
Pentru înzestrarea armatei	725—727A 9—9 725—727A 18—18	3—5A 6,50—6,50 3—5B 9—9	583—393A 3,70—3,70 583—593B 7,60—7,60	198—198A 20	20
1940					
Înţelegerea Balcanică II	728—729 3,50—2	595—596 6—3	615—616 2—1,60	200 3	— 0,50
Uzuale Carol II cu pelerină	730—737 12—6,51	611—618 8—4	617—624 8,75—3,40	201 16	— 6
10 ani domnie Carol II	738—734 9—7	597—602 8—5	625—630 6,80—3,40	202 16	— 6
Vederi	744—751 14—8,50	603—610 12—6	631—638 8,30—6,20	203 24	— 20
Colite" Pentru înzestrarea armatei" cu supratipar Pro Patria	752—754AB 90—90	3—5 65—65	9—14 110—100	199—199a 320—220	
Uzuale Carol II	755—761 9,50—8	587—594	×		
Mărci Uzuale format mic	762—768 3,25—1,90	634—640 3,50—2	666—679 6—1,50		
1940/43	769—783	619—633	650—665		
Mărci uzuale noi	7,50—1,75	7—1,80	3,60—0,90		
1941					
Fundaţia Carol I, 50 ani	789—793 4,50—5	644—648 6,25—6,25	686—690 4,60—5,60		
Crucea Roşie I.	794—798 10—7,50	649—653 10—10	696—700 7—5,70	204 10	— 4
Crucea Roşie colita	799 16—20	7 13,50—13,50	699—700 14—20	205 20	— 20
1942					
Mărci uzuale pentru interior	848—854 6—3,25	686—692 6—2,50	inclus in 666—679		
Titu Maiorescu	855—857 3,75—3	693—695 3,75—3,75	743—745 2—2	206 5	5

0	1	2	3	4	
Titu Maiorescu coliţa	858 9—9	9 8—8	743—745 7—10	A207 12	— 12
1943					
Andrei Mureşanu	868— 1,50—1,50	705 1,50—1,50	755 0,80—1	208 1.50	— 1
Avram Iancu	869 2—2	712 2—2	756 1,40—1,50	209 2	— 1
Crucea Roşie	870—872 5—4,50	706—708 4,50—4,50	757—759 2,40—2,70	210 2	— 1
Crucea Roşie coliţă	873 8—8	10 6—6	758—759A 7—9	211 8	— 8
Figuri celebre ardelene I	882—886 7,50—5	732—736 7,50—7,50	769—773 3,40—3,90	212 15	— 5
Ziua sporturilor	888—889 3,20—2,50	737—738 3,50—2,50	775—776 2—1,50	213 3	— 1
Figuri celebre ardelene II	890—894 9—6	742—746 7,50—7,50	777—781 6,20—4,60	inclus la nr. 212	
Agir	910 1,60—1	759 1,50—1,10	790 1,20—1	214 1,50—0,50	—
1944					
Asistenţa P.T.T.	911—914 10—10	761—764 10—10	817—820 8—8	215 10	— 10
Asistenta P.T.T. coliţe	915—916 11—11	12—13 12—12	821—826 14—16	216 10	— 10
Dr. Creţulescu Centenarul învăţământului medical	917 1,25—1,25	760 1,25—1	791 0,80—1	219 2	— 1
Rugbi 30 ani Federatie	918 7,50—7,50	769 9—5,50	792 6—8	221 8	— 4
200 ani poştă	919—922 19—19	765—768 20—20	817—820A 14—16	217 30	— 30
200 ani poştă coliţă	923—924 20—20	14—15 20—20	821—826A 14—16	218 30	— 30
Rădăşeni	925—928 4—4	770—773 5—4	793—796 2,80—3.20	220 6	— 3
Mărci uzuale patru desene diferite	929—948 4,50—3,50	785—818 4—3,60	797—816 2,50—1,50		
1945					
Crucea Roşie	949—952 3—3	819—822 2,40—2,40	827—830 2,70—2,70		
Fundaţia Carol I	953—956 8—8	17—20 7—7	831—834 1,40—1,80		

0	1	2	3	4	
Fundaţia coliţa	957 10—10	21 8—8	835 8—9	222 10—10	—
Pentru ardeleni	958—968 9—6	774—784 8,25—8,25	836—846 3,40—3,40	225 8	— 4
Apărarea patriotică	969—974 4,50—4,50	823—828 4,50—4,50	847—852 5—5	223 2,50—2,50	—
Apărarea patriotică coliţă	975 22—22	16 18—18	853—854 22—25	224 30	— 30
Primul Congres ARLUS	976—979 5—4	829—832 4—4	855—858 3,70—3,70	226 4	— 4
ARLUS coliţă	980 10—10	22 9—9	859—860 12—15	227 10	— 10
Confederaţia Generală a Muncii	981—983A. 9—9 981—983B. 9—9	833—835 9—9 833—835A. 9,75—9,75	861—863 7,50—9 864—866 11,25—15	228 20	— 20
Munca P.T.T.	984—980 30—30	836—842 24—24	867—873 19—19	229 45	— 45
Toate sporturile pentru popor	991—1 000 40—40	843—853 35—35	874—883 55—40	230—231 55—55	
Idem aviaţie cu vinietă	1 001 20—20	848 20—20	884 20—24	232 50	— 50
Victoria	1002—1013 50—50	854—865 36—36	885—896 75—90	234 90	— 90
Asistenţa copiilor	1014 0,65—0,60	866 0,60—0,60	897 0,35—0,35	233 0,50—0,50	—
Frontul plugarilor	1015—1016 1,10—1,10	867—868 1,10—1,10	898—899 0,70—1		
Gazeta matematică	1017—1018 1, —0,65	869—870 0,75—0,75	900—901 0,20—0,20	235 0,50	— 0,50
Podul Cernavodă 50 ani	1019— 0,60—0,40	871 0,60—0,40	902 0,35—0,25		
Agir-alXIV-lea Congres	1020—1029 8—8	872—881 10—10	903—912 7—7	236 7	237 7
Agir Aviaţie	1030—1031 5—5	32—32 4—4	913—914 4—5	239 3	— 3
Agir, coliţe	1032—1033 10—10	26—27 10—10	915—916 10—10	238 8,50—8,50	240
Conferinţa Mondială Sindicală Paris	1034—1037 48—48	882—885 44—44	917—920 50—75	242 60	— 60

0	1	2	3	4
1946				
Frontul Plugarilor cu supratipar	1038—1045 10—10	886—893 8—8	921—928 7,50—10	
Reforma agrară	1046—1050 3,35—2,45	894—898 2,50—2,50	974—978 1,50—1,50	243 — 1,50 1,50
Reforma agrară coliţa	1051 10—9	31 8—8	979 12—15	244 — 7,50 7,50
1945/46				
Mărci uzuale în patru desene	1052—1089 6,15—4,60	inclus în 785—818	929—973 3,10—2,65	
1946				
25 ani Filarmonica Buc.	1090—1096 6—6 1093 A 3—3	899—905 5—5	980—986 5,30—5,30	246— 247 7 7
	1095 A 1096 A 60—60		985—986 70—100	248 — 80 80
Ziua Muncii	1097—1101 2,75—1,75	906—910 2,75—2,75	987—991 1,40—1,40	249 — 2 2
Ziua Muncii coliţă	1102 14—14	31 A 15—15	992— 18—20	250 — 10 10
Tineretul progresist	1103—1107 3—2,50	911—915 8—3,50	993—997 6—7	251 — 2 1,50
Tineretul progresist aviaţie	1108—1109 6—6	34—35 7—7	998—999 7,50—11	252 — 4 4
1946/47				
Mărci uzuale	1110—1121 3—2,50	inclus în 785—818	inclus în 929—973	
1946				
O.S.P. II.	1122—1126 9—9	916—920 7—5	1000—1004AB 11—11	253 — 3 3
O.S.P. II aviaţia	1127—1128 6—6	36—37 7—7	1005—1006 7—9	254 — 5 5
Coliţa O.S.P. II	1129 12—12	30 50—50	1007 15—18	255 — 6—6
Congresul ARLUS	1130—1133AB 2,10—1,80	921—924 1,50—1	1008—1011 1,50—1,50	256 — 2 2
ARLUS Coliţa	1134 2,50—2	34 2,25—2	1012 7,50—8	257 — 2 2
U.F.A.R.	1135—1139 2—1,50	925—929 1,75—1,50	1013—1017 1,15—1,15	258 — 1,50 1
U.F.A.R. Coliţă	1140 4—4	32 4—4	1018 5—6	259 — 2 2
1947				
Seceta	1141—1144 2—1,30	930—933 1,50—1,50	1019—1022 0,90—0,90	

0	1	2	3	4
Seceta coliţă	1145 2,50—2,50	34 2,50—2	1023 3,50—4	260 — 1,50 1,50
Pacea	1146—1149 1,50—1	934—937 1,50—1,25	1024—1027 0,70—0,70	
Mărci uzuale în 4 desene hîrtie albă groasă	1150—1154 0,75—0,70	938—946 1,50—1,25	1028—1032 0,70—0,70	
Mărci uzuale desen nou format mic sau mare	1155—1158 0,85—0,60	cuprins în 938—946	1033—1035 0,65—0,65	
Confederaţia Generală a Muncii	1159—1163 6,30—6	975 A—C 2,25—2,25	1037—1041 2,30—2,30	261; 262; 263 4,50 4
Casa Şcoalelor	1164—1168 1—1	947—951 1—1	1042—1046 0,80—1	264 — 0,50 0,50
Casa Şcoalelor, coliţă	1169 1,50—1,50	35 1,50—1,50	1047 1,50—2	265 — 0,50 0,50
Institutul de studii Româno-Sovietic	1170—1178 4—4	952—959 4—4	1048—1055 2,50—3	266 — 3 2
1 Mai	1179—1187 4,75—4,75	971—975 3,75—3	1156—1165 3,60—5,20	268 — 4 4
Uzuale vederi	1188—1198 14—4,75	976—986 16—3,75	1006—1076 14—4,90	
Jocurile Balcanice	1199 2—1,50	996 2,50—1,75	1077 1—1,20	
Al XVIII-lea Congres AGIR	1200—1204 3,50—2,75	992—995,43 7,50—4	1078—1082 2,60—2,60	269 — 3,50 3,50
Revoluţia din Octombrie	1205 1,25—1	991 1,50—1,25	1084 1—1,50	
Ziua Economiei	1206 0,90—0,50	987 1—0,35	1083 0,50—0,25	270 — 0,50 0,50
Apărarea Patriotică	1207—1211 3—2	1002—1006 3—2,25	1085—1089 2—2	271 — 2 1,50
Al II-lea Congres C.G.M.	1212—1214 3,75—3	997—998,44 3,50—2,50	1090—1092 2,30—1,70	272 — 3 3
1948				
Recensămîntul	1215 1—0,60	1009 1—0,40	1093 0,80—0,20	273 — 1 0,25
75 ani Fabrica de timbre	1216—1217 5,50—2,50	1007—1008 6—2,75	1094—1095 3,50—2	274 — 275 7 1,25
Jocurile Balcanice	1218—1222 13—11	999—1001,45 10,50—5	1096—1100 9,30—3,80	276 — 16 6

0	1	2	3	4	
U.T.M.	1223—1227 8,50—7	1038—1041,49 9,50—6	1101—1105 4,70—5,40	277 8	— 6
Vederi supratipar	1228—1238 27—7	1010—1020 32,50—5,50	1106—1116 40—10,80		
Prietenia Româno-Bulgară	1239 2—1	1021 2,50—0,75	1117 1,50—0,50	278 2	— 0,50
Constituția	1240—1242 4,50—1,75	1022—1024 4,50—1,25	1118—1120 3—0,80	279 9	— 3
1 Mai	1243—1245 6—6	1025—1027 9—9	1121—1123 22,50—30	280	
1 Mai, aviație	1246 15—18	46 25—12,50	1124 17,50—20	30	30
Frăția de arme româno-sovietică aviație	1247—1251 7,50—6,25 1252—1253 9—9,50	1028—1032 10—9 47—48 11—7	1125—1129 11,50—11,50 1130—1131 24—24	281 20	— 20
Centenarul revoluției 1848	1254—1258 10—8,50	1033—1037 11—9	1132—1136 6,30—4,50	282 14	7
Stemă-Uzuale	1259—1265 7—1,50	1042—1048 8,50—1,50	1137—1144 8,50—1,75	283 10	— 1
Aviația și Marina	1266—1273 22—16	1050—1057 42—22	1145—1152 21,40—14,60	248 30	— 30
Prietenia Româno-bulgară (cu supratipar)	1274 2,25—0,50	1058 2,50—0,40	1153 1,50—0,30	285 2	— 0,50
Săptămîna presei democrate dant. și nedant.	1275—1278AB 12—12	1059—1062 7,50—6	1154—1157 13,20—12,80	287 20	— 20
Congresul ARLUS	1279—1281 7—7	1063—1065 8,50—8,50	1158—1160 6—6	286 —	— —
Congresul ARLUS aviație	1282 8—5	50 10—7,50	1161 8—8	20	20
Valori mari pentru poșta aeriană	1283—1285 9,25—3,05	53—55 9—2,75	1162—1164 15—4,25	289 6	— 1
Munca în comunicații, colița	1286—1289 9—8 1290—1293 16—16	1066—1069 11—10,50 38 15—15	1165—1168 8,80—6 1165—1168A 15—15	290 15 291 10	— 5 — 12
N. Bălcescu	1294 1,80—0,50	1070 2—0,50	1169 1—0,35	292 1	— 0,25
Un an R.P.R.	1295 0,80—0,40	1071 0,75—0,35	1170 0,50—0,20	293 0,50	— 0,25

0	1	3	4	
O.S.P. III.	1296—1299 22—18	1072—1075 28—28	1171—1174 36—36	294	—
O.S.P. aviație	1300—1301 50—40	51—52 80—50	1175—1176 82—82	60	40
1949					
V. I. Lenin 25 ani de la moarte (nedantelat)	1302 1,50—0,30 2,50—1,50	1076 1,35—0,40 2,75—2	1177 1—0,25 1,75—1,20	296 0,50 297 1	— 0,25 — 0,25
Unirea principatelor 90 ani	1303 0,90—0,35	1077 1—0,45	1178 0,75—0,25	298 1	— 0,25
C. Frimu (nedantelat)	1304 1,40—0,30 3—1,50	1078 1,50—0,35 3,25—1,50	1079 1—0,25 1,75—1,20	299 1 300	— 0,25 —
1949/50 Stemă uzuală	1305—1311 6,25—1,50	1042—1049 9,10—2	1180—1186 2,50—0,65	301 3	— 1
1949 A.S. Pușkin 150 ani de la naștere	1312—1313 5—2,50	1079—1080 4,50—5,25	1187—1188 2,80—1,10	302 2	— 1
U.P.U. Jubileul de 75 ani	1314—1315 10—7	1082—1083 10—6	1189—1190 10—10	303 10	— 8
23 August-5 ani de eliberare (nedantelate)	1316 3,25—0,75 4,50—2	1081 3,50—1 5—2,50	1191 2—0,70 3,50—2	304 2,50 305 2,50	— 1 — —
Prietenia româno-sovietică (nedantelat)	1317 1—0,75 2—1,75	1084 1,25—1 2—1,75	1192 0,80—0,60 1,50—1,20	306 1 1	0,25 0,25
Conferința muncitorilor din transporturi (nedentalat)	1318—1319 3—1,60 3,50—2	1085—1086 3,25—2 3,50—3	1193—1194 1,50—1,15 2,20—1,90	308 2 2	— 0,50 0,50
I.V. Stalin 70 ani	1320 2—0,80 3—1,50	1087 2,25—1 2,25—1	1195 1,25—0,40 2,50—0,80	310 0,50 1	— 0,25 0,25
1950 Expoziția filatelică	1321— 4,50—4,50	40 4—3	39 8—5,50	312 5	— 3
100 ani de la nașterea lui M. Eminescu	1322—1326 8—5,50	1090—1094 8—4	1196—1200 3,60—2,40	313 5	— 4
100 ani de la nașterea lui Ion Andreescu	1327—1329 6—3,25	1095—1097 7,75—5	1201—1204 5—3,80	314 12	— 4
Planul de stat 1950	1330—1331 4,25—2,25	1088—1089 5,50—3,25	1205—1207 3,90—2,70	315 4	— 2

0	1	2	3	4	
1 Mai 1950	1332 1,50—0,60 2,25—1,10	1113 1,75—0,75 2,50—2,30	1208—1209 4,50—2,30	316 1 1,25	— 0,50 1
Stema R.P.R.	1333—1347 17,50—6	1098—1112 17,50—3,75	1210—1224 8,50—2,50	320 10	— 2
Aviația, culoare schimb Lei 30	1348— 2—0,60	56 2—0,50	1225 2—0,50	321 1	— 0.25
Pionieri 1950	1349—1351 6—2,75	1114—1116 8—2,75	1226—1228 6—4,20	328 8	— 4
Naționalizarea	1352—1355 3,50—3	1117—1120 5—2	1229—1232 2,80—1,40	322 4	— 2
Lupta pentru pace	1359—1360 3,80—1,75	1126—1127 3,75—1,75	1236—1237 1,50—0,80	324 1	— 0,75
Săptămîna prieteniei româno-maghiare	1361 1,20—0,60	1124 1,25—0,65	1238 0,80—0,40	326 1	— 0,25
Luna prieteniei româno-sovietice	1362 1,80—0,80	1125 2—0,90	1239 1,20—0,60	325 1	— 0,25
Arlus Congresul III	1363—1364 2,50—1,20	1133—1134 2—1,20	1240—1241 1 60—1	328 1,50	— 0,75
G.M.A.	1365—1369 10—5,50	1128—1132 12,50—6,50	1242—1246 6,80—2,60	327 7	— 1
1951					
Jocurile mondiale Universitare de iarnă	1370—1374 15—5	1135—1139 16—6	1247—1251 10—4,40	329 15	— 10
Expoziția tehnică și industrială dantelat și nedant.	1375—1376AB 5—3,25	1140—1141 6—2,85	1252—1253AB 5,15—2,20	330 3	— 2
Ordine și Medalii R.P.R. dantelat și nedantelat	1377—1380AB 6—2,25	1142—1145 8,75—3,75	1255—1258AB 5,40—3,60	331 8	— 4
Pionieri 1951	1381—1383 7—2,50	1146—1148 10—2,25	1259—1261 7—3	333 7	— 2
Ziua internațională a Femeii (nedantelat)	1348 1—0,30 1,20—0,60	1149 1—0,30 1,50—0,60	1254 0,60—0,25 1,20—0,60	332 — 1,50	— — 1
Centenarul morții lui Ion Negulici	1385— 3,50—1,25	1151 5—2	1262 3—0,80	334 2,50	— 2
Circuitul ciclist al R.P.R.	1386 4—1,50	1150 4,50—1,50	1263 2,50—1,80	335 4	— 2
Al III-lea Festival Mondial al Tineretului	1387—1389 2,50—1,20	1152—1154 4,25—1,50	1264—1266 3—2,40	339 6	— 2
Filimon Sîrbu	1390 1,10—0,50	1155 1,25—0,45	1267 0,70—0,20	337 1	— 0,25

0	1	2	3	4	
Centenarul morții lui C. D. Rosenthal	1391—1394 8—3,75	1156—1159 9—4,50	1268—1271 7—3	338 10	— 5
Scînteia 20 ani de apariția primului număr	1395 1,25—0.50	1160 1,35—0,50	1274 0,80—0,25	341 1	— 0,25
Ordinul Apărarea Patriei	1396 1,50—0,50	1161 1,50—0,50	1275 0,75—0,25	342 1	— 0,50
Ziua minerului	1397—1398 2—0,80	1162—1163 2,50—0,90	1272—1273 1,40—0,60	340 1	— 0,50
Ziua Armatei	1399 1,25—0,40	1167 1,25—0,35	1291 0.80—0,25	344 1	— 0,25
Săptămîna muzicii	1400—1402 4,50—1,20	1164—1166 5,25—1,20	1288—1290 2,80—1,20	343 3	— 2
Prietenia româno-sovietică	1403—1404 3,50—2	1179—1180 4,50—2,50	1292—1293 3—1,40	345 1,50	— 0,50
Pavel Țcacenco	1405— 1,25—0,40	1178 1,25—0.40	1294— 0,70—0,20	346 1	— 0,25
1951/52 Plan cincinal	1406—1417 21—15	1168—117 ; 57—58 24,50—12,50	1276—1287 18—14	347 20	— 6
1952					
Centenarul I.L. Caragiale	1418—1421 7,50—3,25	1202—1208 13,50—5	1295—1298 8,80—4	350 12	— 2
Centenarul I.L. Caragiale-valori noi	1422—1424 5,25—2,25	cuprins în 1202—1208	1386—1388 3,60—1	380 10	— 2
Supratipăruri: recensămîntul	1425 4—2	1238 5—2	1299 5—3,50	354 7	— 1,50
Constituția	1426 1,50—0,80	1181 1,50—0,75	1300 2,50—1	355 2	— 0,25
Centenarul revoluției	1427—1431 80—45	1252—1256 87,50—45	1301—1305 50—27,50	356 150	— 25
A. S. Pușkin	1432—1433 6—3	1221—1222 6—3	1306—1307 6—3	357 5	— 3
Centenarul Eminescu	1434—1438 7,50—6	1223—1227 7,50—5	1308—1312 8,50—8,50	358 10	— 16
Centenarul Andreescu	1439—1440 8—5	1239—1240 10—4	1313—1314 8—5	360 12	— 6
Planul de Stat	1441—1442 6—3	1231—1232 6—2	1315—1316 4—2	361 6	— 3
1 Mai	1443 2,50—2	1241 5—1,50	1317 2,50—2,20	362 5	— 1,50
Stema-uzuale	1444—1457 95—7,50	1182—1189 86—6,80	1318—1331 58—11,20	375 150	— 10

0	1	2	3	4	
Pionieri 1950	1458—1460 12—7,50	1242—1244 15—7	1332—1334 18—10,50	364 25	— 12
Aurel Vlaicu	1461—1463 6—2,25	1190—1192 6—1,50	1335—1337 3,60—2,10	367 5	— 2
Congresul Comit. Lupta pentru Pace	1464 2,75—1,50	1233 2,50—1,25	1338 2—1	365 2	— 1
G. M. A.	1465 15—6,50	1245 16—7	1339 10—6	366 25	— 6
Jocuri Mondiale Universitare de iarnă	1466—1467 48—24	1246—1247 45—27	1430—1431 30—16	367 70	— 40
Expoziţia tehnică industrială	1468 5,50—3	1248 6—2,50	1342 4,50—3,50	368 7	— 3
Ordine şi Medalii	1469—1472 10—8	1234—1237 10—6	1343—1346 12—6,80	369 30	— 10
Pionieri 1951	1473 5,50—3	1249 6—2,75	1347 6—4,50	370 9	— 2
Ordinul „Apărarea Patriei	1474 4—3	1250 3,50—2,25	1349 3,50—2,20	372 2	— 2
Ziua minerului	1475 4—2,50	1251 4—2,25	1348 3,50—2,20	371 3	— 2
Prietenia româno-sovietică	1476—1477 4—3	1229—1230 4—2	1350—1351 2,40—1,40	373 3	— 2
Pavel Ţcacenco	1478 2—1	1228 2—1	1352 1,20—0,70	374 2	— 0,25
Planul cincinal	1479—1488 70—24	1181—1204 16.5—26	1353—1362 52,10—31,70	379 145	— 10
Aviaţie, valori mari	1489—1491I 16—11	59AB—60 15—10	1363—1364 1367 23,10—14,10	376 105	— 5
U. P. U.	1492—1493 48—26	63—64 50—30	1365—1366 32—40		
Planul cincinal, aviaţie	1494—1495 44—12	61—62 40—15	1368—1369 16—9	inclus la nr. 379	
1952/53	1496—1510	1264—1278	1370—1384		
Stemă, valori noi	58—6	65—6,50	48—4,50		
1952	1511	1209	1385	351	
Ziua feroviarilor	2—0,60	2,25—0,50	1,50—0,35	5	0,25
Centenarul morţii lui Gogol N.	1512—1513 7,50—3	1210—1211 8—3,50	1389—1390 4—1,80	352 12	2
Ziua internaţională a femeii	1514—1516 5—2	1212—1214 6,50—2,40	1391—1393 3,50—1,90	353 10	— 2
Zile medicale I. P. Pavlov	1517 3—0,75	1257 3,50—0,75	1394 1,50—0,50	381 5	— 0,25

0	1	2	3	4	
Medalia secera şi ciocanul	1518 1,60—0,50	1261 2,25—0,60	1395 1,20—0,40	383 5	— 0.50
Pionierii 1952	1519—1521 10—2,25	1258—1260 10—2,25	1396—1398 7,80—1,40		
75 ani de la proclamarea independenţei	1522—1523 3,50—1,30	1262—1263 5—1,25	1399—1400 3,20—1,15	386 3	— 1
Leonardo da Vinci 500 ani de la naştere	1524 6,50—1,60	1264 7,50—1,75	1401 5—0,80	385 10	— 0,50
Ziua minerului	1525—1526 3,80—1	1274—1275 3,50—1	1402—1403 2,10—0,75	387 6	— 1
Congresul internaţional Studenţesc	1527—1530 6.50—2,20	1276—1279 17,50—3,50	1404—1407 6—2,70	388 15	— 5
Ziua armatei	1531 2—0,50	1280 2—0,50	1408 1,20—0,35	389 3	— 0,25
Luna Prieteniei româno-sovietice	1532—1533 12—1,90	1281—1282 10—1,35	1409—1410 4,40—1,55	390 10	— 0,50
Sport 1952	1534—1535 13,50—3,30	1283—1284 16—3,50	1411—1412 10—2,10	391 30	— 2
100 ani de la moartea lui N. Bălcescu	1536—1537 9—2,75	1285—1286 10—3	1413—1414 8—2,70	392 20	— 2
Constituţia Socialistă	1538 2—0,75	1287 2,50—0,50	1415 1,20—0,35	393 2	— 0,25
5 ani R. P. R.	1539 3—0,80	1288 4,25—0,90	1416 2,50—0,80	394 5	— —
1953					
Centenarul Teatrului Naţional	1540 4—0,80	1289 4,25—0,90	1417 2,50—0,35	395 6	— 0,50
Al III-lea Congres al Sindicatelor	1541—1543 3,25—1,75	1290—1292 4,50—1,75	1418—1420 3—1,40	396 5	— 1
Grivţa Roşie	1544 3,25—0,60	1293 3,50—0,60	1421 2,25—0,35	397 5	— 0,25
A 5-a aniversare a tratatului româno-sovietic	1545 3,25—0,60	1296 3,50—0,60	1422 1,30—0,25	398 3	— 0,50
Campionatul mondial de tenis de masă	1546—1547 16—4	1297—1298 16—4	1423—1424 12—3,25	399 25	— 2
Pionieri 1953	1548—1550 7—2,50	1304—1306 9—3	1425—1427 6,50—1,80	401 15	— 1
Karl Marx	1551 4—0,80	1303 4,50—1	1428 4—0,80	400 6	— 0,25

0	1	2	3	4	
Congresul Mondial al Femeilor	1552 2,50—0,50	1307 2,50—0,50	1429 1,25—0,35	402 3	— 0,25
Arta populară	1553—1556 10—0,85	1299—1302 12,50—1	1430—1434 10—1	403 30	— 2
Festivalul mondial al Tineretului	1557—1560 10—3,75	1308—1311 18,50—4	1435—1438 6,25—2,50	404 15	— 2
Luna pădurii	1561—1563 8,25—2,75	1312—1314 8,50—3	1439—1441 5,50—1,30	406 16	— 2
60 ani de la nașterea lui Vl. Maiakovski	1564 2,80—0,50	1315 2,75—0,50	1442 1,30—0,30	407 3	— 0,25
Ziua minerului	1565 3,50—1	1316 3,50—1	1443 3—0,80	408 8	— 0,25
Arta populară mărci uzuale	1566 2—0,25	figurează în 1299—1302	figurează în 1430—1434	403 30	— 2
Semicentenarul Palatului Poștelor	1567—1570 4,72—2,50	1317—1320 8—2,50	1445—1448 3,15—1,80	409 8	— 1,50
Ziua forțelor armate	1571 1,10—0,50	1322 1,75—0,50	1444 1,25—0,30	411 3	— 0,25
A 9-a aniversare a eliberării de sub jugul fascist	1572 2,50—0,50	1321 2,50—0,50	1449 1,20—0,50	410 3	— 0,25
Aviația sportivă	1573—1576 34—5,50	1323—1326 35—7	1450—1453 27—3,50	405 70	— 5
Luna prieteniei româno-sovietice	1577—1578 4,25—1,70	1327—1328 4,50—1,75	1454—1455 2,30—1,25	412 6	— 0,50
Al III-lea Congres mondial al Sindicatelor	1579—1580 4,50—1,85	1329—1330 4,50—1,75	1456—1457 2,30—1,35	413 4	— 0,50
100 ani de la nașterea lui Ciprian Porumbescu	1581 6—0,75	1331 6—0,60	1458 3,50—0,40	414 12	— 0,25
Agricultura Socialistă	1582—1584 12—4,50	1332—1334 18,50—4,75	1459—1461 7,50—2	415 8	— 2
40 ani de la moartea lui A. Vlaicu	1585 2,25—0,50	1335 2,50—0,50	1462 0,80—0,35	416 2	— 0,25
1954					
30 ani de la moartea lui V.I. Lenin	1586 1,50—0,50	1336 1,75—0,45	1463 1—0,40	417 3	— 0,25
Luna pădurii	1587—1589 18—4	1337—1339 33—4,75	1464—1466 10—3,20	418 20	— 2
Localități de odihnă	1590—1594 18,50—8	1340—1344 22—9	1467—1471 15—6,25	419 20	— 4

0	1	2	3	4	
100 ani de la moartea lui Octav Băncilă	1595 2,50—1,25	1345 2,75—1	1472 4,50—2,75	420 6	— 1
Ziua internațională a Copilului	1596 2,50—0,60	1346 2,75—0,75	1473 1,50—0,50	427 2	— 0,25
Pionieri 1954	1597—1599 7,50—2,25	1347—1349 9—2,25	1474—1476 3,70—1,80	421 5	— 1
450 ani de la moartea lui Ștefan cel Mare	1600 2,50—0,80	1350 3—0,90	1477 1,50—0,45	422 5	— 0,50
Ziua minerului	1601 4,50—1,10	1351 5—1,25	1478 2,60—1,40	423 4	— 0,25
100 ani de la nașterea dr. V. Babeș	1602 2,50—0,75	1352 5,75—0,75	1479 1,50—0,35	424 4	— 0,25
Ziua Marinei	1603 2—0,60	1356 2,25—0,75	1480 1—0,35	425 2	— 0,25
5 ani de la constituirea caselor de Ajutor reciproa (CAR)	1604—1605 2,75—1	1353—1354 3—1	1481—1482 1,15—0,70	426 2	— 1
10 ani de la eliberare	1606 2—0,45	1355 2—0,50	1483 1,20—0,35	428 2	— 0,25
Decada culturii	1607—1610 6—2,50	1357—1360 7,10—2,80	1484—1487 4,25—1,85	429 5	— 1
Ziua Aviației	1611 2,50—0,65	1361 2,75—0,75	1488 1,30—0,35	430 3	— 0,25
Conf. Internațională a muncitorilor din ind. chimică și petrol	1612 2,50—0,75	1362 2—0,75	1489 1,75—0,50	431 5	— 0,50
Săptămîna culturii chineze	1613 2,50—0,65	1363 2,50—0,75	1490 1,75—0,50	432 5	— 0,50
50 ani de la moartea poetului T. Neculuță	1614 2,20—0,50	1364 2,25—0,65	1491 1,50—0,50	433 4	— 0,25
Luna prieteniei româno-sovietice	1615—1616 3,10—0,90	1367—1368 3,75—1	1492—1493 1,80—1,10	435 2,50	— 0,50
100 ani de la moartea lui Barbu Iscovescu	1617 6—1,20	1366 7—1,50	1495 4—1,40	436 5	— 0,25
60 ani de la moartea lui G. Tattarescu	1618 2,50—0,75	1365 2,50—0,60	1494 1,40—0,50	434 4	— 0,25
Centenarul telegrafului român	1619 1,80—0,75	1369 2—0,75	1496 1,20—0,50	437 2	— 0,25

0	1	2	3	4	
Luna pădurii	1620—1622 13—3,80	1370—1372 25—3,75	1497—1499 7—2,70	438 20	— 1
Mărci uzuale figuri filigram RPR	1623—1632 22—3,75	1382—1393 25—5	1500—1509 12,70—2	439 30	— 2
Congresul Mondial al Sindicatelor Viena	1633 1,25—0,50	1373 1,35—0,50	1510 0,50—0,25	440 1	— 0,25
85 ani de la nașterea lui Lenin	1634—1636 4,50—1,50	1374—1376 4,75—1,75	1511—1513 2,60—1,30	441 4	— 1
Adunarea Mondială pentru pace Helsinki	1637 2—0,45	1377 2,25—0,50	1514 1—0,35	442 3	— 0,25
Ziua Victoriei — 10 ani	1638 2—0,45	1378 2,25—0,50	1515 1—0,35	443 2	— 0,25
Ziua internațională a Copilului	1639 2—0,50	1379 2,50—0,50	1516 1—0,35	444 1,50	— 0,25
Campionatele europene de volei	1640—1641 18—5	1380—1381 22,50—6	1517—1518 22,50—3,30	445 30	— 2
40 bani marcă uzuală (studentă)	1642 0,55—0,25	cuprinsă în 1382—1393	1546 0,60—0,35	cuprinsă în 439	
Muzee din București	1643—1647 14,50—6,25	1394—1398 15—6,50	1519—1523 11—5,15	446 15	— 2
Congresul mondial al mamelor	1648 2—0,50	1399 2—0,75	1524 1—0,35	447 2	— 0,50
Palatul pionierilor din București	1649—1651 6,50—1,40	1400—1402 6,75—1,25	1525—1527 4,15—0,85	448 8	— 1
Campionatele feminine de canotaj academic	1652—1653 26—4,25	1403—1404 27,50—4,50	1528—1529 23—3,75	449 50	— 2
Scriitori români 1955	1654—1658 10—5	1405—1409 12,50—5	1530—1534 6,20—2,50	450 8	— 3
Campionat european de tir de la București	1659 10—1,75	1410 10—2	1535 8—2	451 15	— 1
Ziua pompierilor	1660 2—0,75	1411 2,25—0,75	1536 1—0,50	452 1,50	— 0,25
A 10-a aniversare a Fed. Sindicale Mondiale	1661—1662 3—0,80	1412—1413 4,50—0,75	1537—1538 2,30—1,15	453 1,50	— 0,25
Congresul ARLUS IV	1663 1,60—0,50	1422 1,75—0,50	1543 0,35—0,20	455 1	— 0,25
100 ani de la nașterea lui I. V. Miciurin	1664 2,50—0,75	1423 2,50—0,75	1544 1,50—0,50	456 2	— 0,50
Pomi-legumicultura	1665—1668 10—2,75	1414—1417 11—3	1539—1542 6,30—2,15	454 8	— 2

0	1	2	3	4	
Plante industriale	1669—1672 14—3,25	1418—1421 20—4,50	1547—1550 9—3	457 15	— 2
Zootehnie	1673—1676 11—4,50	1430—1433 17,50—4,50	1551—1554 6—1,70	458 12	— 5
Aniversări culturale	1677—1682 20—6	1424—1429 20,50—6,50	1555—1560 19,75—9	459 22	— 5
Săptămîna Economiei	1683—1684 5,25—3,75	1434—1435 5—3	1561—1562 4,30—3,35	460 10	— 5
1956					
Recensămîntul populației	1685—1686 5,25—1,85	1436—1437 6—2	1563—1564 4,30—2,35	461 5	— 1,50
Uzuale, tractorist	1687 1—0,25	cuprins în 1382—1393	1545 0,50—0,20		
Vînătoare	1688—1699 82—42	1438—1449 90—50	1565—1576 87—47,80	463 150	— 100
Idem, culori schimbate	1688a—1699a 56—42	1488—1499 60—40	1614—1625 50—50	485 100	— 100
Comuna din Paris (85-a aniversare)	1700 1,25—0,35	1450 1,50—0,40	1577 1—0,25	464 2	— 0,25
Ziua internațională a Copilului	1701 3,25—1,75	1453 3,50—0,60	1578 2,20—0,50	465 5	— 0,50
Crucea Roșie	1702 3,50—0,80	1454 3,50—0,75	1579 2,50—0,35	467 6	— 0,50
Luna pădurii	1703—1704 7—1,50	1451—1452 7—1,25	1580—1581 4,20—0,60	468 10	— 1
90 ani de la înființarea Academiei	1705 1,80—0,50	1455 2,25—0,50	1582 1,20—0,25	470 3	— 0,50
Traian Vuia 50 ani de la primul zbor	1706 2—0,60	1458 1,75—0,50	1583 1,50—0,25	471 4	— 0,50
Centenarul sculptorului I. Georgescu	1707 2—0,60	1457 2—0,50	1584 2—0,35	472 4	— 0,50
Congresul Internațional al Femeilor	1708 2—0,50	1456 2,25—0,60	1595 1—0,25	469 3	— 0,50
7 ani de la colectivizare	1709 10—6,50	1460 2,50—0,75	1596 5,50—5	482 2	— 0,25
Insecte dăunătoare	1710—1713 26—13	1461—1464 32,50—10	1586—1588 22,30—6,60	473 50	— 15
50 ani de la greva docherilor din Galați	1714 2—0,50	1459 1,75—0,40	1594 0,80—0,25	474 1	— 0,25
25 ani Scînteia	1715 2—0,50	1465 2—0,50	1597 0,80—0,25	475 1	— 0,25

0	1	2	3	4	
M. Gorki — 25 ani de la moarte	1716 2—0,60	1466 2,25 – 0,60	1593 1—0,25	476 1	— 0,25
Th. Aman — 125 ani de la naştere	1717 3,50—0,75	1467 2,75 – 0,75	1585 1,50 – 0,25	477 3	— 0,25
Flori de cîmp	1718 – 1721 18—8,50	1469 – 1472 25—6,50	1589—1592 18,70 – 3,60	478 40	— 3
Jocurile Olimpice de la Melbourne	1722—1726 18—4,50	1473 – 1477 16—5,50	1598—1602 13,75—4,90	483 20	— 5
500 ani de la moartea lui Ioan de Hunedoara	1727 2—0,75	1468 2,25 – 0,75	1603 1 – 0,25	479 2	— 0,50
Mari aniversări culturale	1728—1737 30 – 8,25	1478—1487 40—9	1604—1613 27—4,50	484 30	— 5
Poşta aeriană	1738—1741 18—6	65 – 68 13,50—4	1626 – 1629 9—1,65	486 22	— 4
75 ani de la naşterea lui G. Enescu	1742—1743 7,50—2,25	1500—1501 8,75 – 2	1630—1631 4,30 – 0,45	487 5	— 1
1957					
50 ani de la răscoalele ţărăneşti din 1907	1744 1,50—0,60	1502 1,75 – 0,50	1632 1,50—0,20	488 3	— 0,25
Ştefan cel Mare 500 ani de la urcarea pe tronul Moldovei	1745—1746 5—1,25	1503 – 1504 5—1	1633—1634 2,10 – 0,50	489 3	— 0,50
Congresul Naţional de Ştiinţe Medicale	1748—1751 10—4	1505 – 1508 9,75 – 3,25	1635—1638 5,80—2	490 10	— 4
Camp. european de gimnastică femei	1752—1755 14 – 3,75	1511 – 1514 16 – 3,50	1639—1642 11 – 1,65	491 15	— 3
Cursa păcii	1756 – 1757 3,35 – 1,60	1509 – 1510 3—1,50	1643—1644 1,60—0,35	492 2	— 1
Al II-lea Congres A.S.I.T.	1760 – 1767 6—2	1517 – 1524 7,50—2	1647 – 1654 3,95 – 0,35	493 6	— 1
Flora carpatină	1760—1767 35—10	1517 – 1524 35 – 9	1547 – 1654 10—3,50	495 40	— 5
50 ani de la moartea lui Nicolae Grigorescu	1768 – 1770 10—3	1529—1531 12—3	1655—1657 10—1,60	498 15	— 2
Al VI-lea festival Mondial al Tineretului	1771 – 1774 11 – 4	1525 – 1528 12,50 – 3,75	1658—1661 7—2;20	499 8	— 2
Ziua Marinei	1775 4,50 – 1,20	1532 5 – 1,50	1662 2,75—0,35	501 2,50—0,25	—
40 ani bătălia de la Mărăşeşti	1776 3,75—1	1534 4,50 – 0,90	1664 2,75—0,35	502 2,50—0,25	—

0	1	2	3	4	
80 ani de la războiul pentru independenţă	1777 1,50 – 0,65	1633 0,50 – 0,65	1663 1 – 0,20	503 2	— 0,25
Săptămîna Crucii Roşii	1778 3—0,60	1535 3—0,50	1665 0,80 – 0,10	504 1	— 0,25
Comp. Internaţionale de atletism (a X-a ediţie)	1779—1781 8,50 – 2,50	1536—1538 9—2,50	1666—1668 6,75—1,40	505 15	— 2
2000 ani de la naşterea lui Ovidiu	1782 6,50—1,75	1539 6,50—1,75	1669 2,75—0,60	506 5	— 0,50
Al IV-lea Congres Mondial al Sindicatelor	1783 1,50—0,50	1540 1,75—0,35	1670 0,80—0,25	507 1	— 0,25
Centenarul industriei petrolifere române	1784—1786 3,75—1,25	1541—1543 4—1	1671—1673 1,80—0,50	508 2	— 0,50
Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie (a 40-a aniversare)	1787—1789 2,50—1	1544—1546 3,50—1,10	1674—1676 1,50—0,35	509 2	— 0,50
Sateliţi artificiali ai pămîntului	1790—1793 30—10	69—72 30—6	1677—1680 12—4,20	510 30	— 5
520 ani de la răscoala de la Bobîlna	1794 – 1795 3—0,90	1548—1549 3 – 0,75	1681—1682 1,55—0,40	511 2	— 0,50
Ady Endre, 80 ani de la naştere	1796 2—0,75	1547 2,25 – 0,50	1683 0,80—0,25	512 1	— 0,25
Căţeluşa Laika primul călător în Cosmos	1797—1798 16—3,50	1550—1551 17—3,50	1684—1685 7—2	513 20	— 5
Fauna din Delta Dunării	1799—1804 8,25—2,50	1552—1557 9—2,50	1686 – 1691 5,70—1,40	514 40	— 5
Idem, aviaţie	1805—1806 22,50 – 5,50	73—74 22—4,50	1692—1693 18,50—5,60	cuprinse în nr. 514	
10 ani R.P.R.	1807 – 1809 8—3	1558—1560 8—2	1694 – 1696 2,90—0,85	515 3	— 1
25 ani Grivița Roşie	1810 – 1811 4,80—1,25	1561 – 1562 5—1	1697—1698 3,20—0,70	516 3	— 1
1958					
Conferinţa telecomunicaţiilor	1812—1813 6,75 – 1,65	1563—1564 6—1,75	1699 – 1700 3,55—0,75	517 3	— 1
Scriitori români	1814—1819 12—3,75	1565 – 1569 12 – 3,50	1701—1705 8,10—2,10	518 9	— 3
Criteriul Mondial al Tineretului la scrimă	1820 6,50 – 1,50	1570 6,50 – 1,50	1706 4 – 0,50	519 4	— 0,25

0	1	2	3	4	
25 ani de activitate medico-sportivă	1821 4—1	1571 4,50—1	1707 3,50 – 0,50	520 4	— 0,25
Congresul mondial al femeilor	1822 2—0,75	1572 2—0,65	1708 1—0,25	521 1	— 0,25
Mari aniversări culturale	1823 – 1829 18—5	1573 – 1579 17,50 – 5,50	1709 – 1715 10 – 2,90	522 20	— 2
Ciuperci comestibile	1830—1839 22 – 19	1580 – 1589 25—10	1721—1730 11,50 – 2	523 24	— 5
Emil Racoviță 10 ani de la moarte	1840—1841 5—1,35	1590—1591 6 – 1,75	1731 · 1732 2,80 – 0,65	524 8	— 1
Expoziția Bruxelles	1842 25/A/3,75 1843 25/A/3,75 1842 – 1843I 65—65 1842—1843II 100 – 80	75—86 200 – 200 75 – 86 supratipar ranversat 200 – 200	1717 – 1720 I60—17,60 II60 – 17,60 III/60—17,60	525 526 140 180	— 30 50
Al 3-lea satelit artificial al pămîntului	1844 11—4,50	87 12,50—1	1733 7 – 1,50	527 12	— 1
Ziua forțelor armate	1845 – 1847 4,90—1,45	1592—1594 5,50—1,25	1734 . 1736 3 – 1,15	528 8	— 1
Idem, aviație	1848 5,50 – 2,50	88 6—3	1737 3,25—1,25	cuprins în nr. 528	
Porturi naționale dantelate	1849 · 1860B 20—10	1595 . 1606	1738 · 1749	529	—
	1849 – 1860A 40 – 40	22,50—10 45—45	10,80—4,50 30 – 35	24 50	7 15
nedantelate					
Centenarul poștei dantelate	1861—1868B 35—16,50	1607—1614 37,50 – 16 50	1750 – 1757 20—10,50	531 30	— 10
nedantelate	1861—1868A 45—45	45—45	40 – 35	40	20
coliță dantelat	1869A—B 35—35	41 35 35	1758 – 1759 30—25	533 40	— 5
nedantelate	50—45	50—50	60—55	534 60	— 5
Spartachiada tineretului	1870 3,50 – 0,90	1613 3,50—1	1760 2 – 0,50	535 2	— 0,25
Reforma învățămîntului	1871 1,50—0,50	1616 1,75—0,50	1761 0,70—0,25	536 1	— 0.25
40 ani de la luptele muncitorilor din 13 dec. 1918	1872 1,50—0,50	1617 1,75—0,50	1762 0,70—0,25	537 1	— 0,25
1959					
Centenarul Unirii Principatelor	1873 18—6	1618 17,50—5	1763 12—3,50	538 35	— 2

0	1	2	3	4	
Aniversări culturale	1875—1880 18 – 7,75	1619—1623 +90 20—6,75	1765—1770 11—2,50	540 20	— 5
10 ani comerț filatelic de stat	1881 50—50	43 25—25	42 45—45	541 80	— 80
10 ani colectivizare	1882 – 1890 24—6,75	1624—1632 35—6,50	1771—1776 14—4,50	542 20	— 5
Păsări cîntătoare și folositoare	1891—1900 26—8	91 – 100 30—9	1780—1789 18—5	543 30	— 10
Al VII-lea festival mondial al tineretului	1901—1902 6—1,50	1633 – 1634 6—1,75	1790—1791 3,80—0,80	544 4	— 0,75
15 ani de la eliberare	1903 2—0,50	1635 2—0,50	1792 0,80—0,25	545 1	— 0,25
Idem coliță	1904 3,50—2	44 3—2,50	43 3,50 – 1,30	546 4	— 0,50
500 ani București	1905—1910 17,50—4,25	1637 · 1642 20—5,50	1795 – 1800 13 – 2,90	549 40	— 10
Idem coliță P.A.	1911 40 – 40	102 50—35	1801 45—45	550 100	— 100
Sport	1912—1920 24—10	1643 – 1650 +103 30 – 11,50	1801—1810 15—3	551 30	— 6
Prima rachetă cosmică în lună	1921 20 – 10	101 25 – 10	1794 15—2	547 35	— 5
AXVIII-a Balcaniadă atletism	1922 9—9	1363 9 – 8	1793 7,50—5	548 10	— 10
Primul spărgător de gheață atomic	1923 4,50—1	1651 6—1	1811 3,25—0,50	552 3	— 0,50
Ziua mărcii poștale	1924 4—2	1662 5—2,25	1812 3—0,75	553 4	— 0,50
Plante medicinale	1925—1934 25 – 12	1652 – 1661 32,50—15	1814 – 1823 12—3,30	554 30	— 4
croare — 40 Bani	1926I 11 – 11				
Centenarul Universității A.I.-Cuza Iași	1935 2—0,60	1663 2—0,65	1813 0,80—0,20	555 1	— 0,25
Racheta cosmică	1936—1938 26—10	104—106 34—10	1824—1826 13 – 1,90	556 30	— 5
1960					
Scriitori români	1939—1944 12—3	1664—1669 12,50—3	1827 – 1832 7—1,75	557 14	— 4
Monumente ale naturii	1945—1950 16—5,50	1670—1672 5,50—1,75 107—109 12—3,75	1833—1838 13—1.60	558 16	— 4

0	1	2	3	4	
A 50-a aniversare a Zilei Internaţionale a Femeii	1951 2,75—1	1673 2,25—0,75	1839 0,80—0,20	559 1	— 0,25
A 90-a aniversare a naşterii lui Lenin	1952—1953 3,25—1,25	1674—1676 7,50—4,50	1840—1841 1,70—0,4	560 4	— 0,50
Idem, coliţă	1954 4—3,50	46 4—4	1842 3—2	561 6	— 1
A 15 aniversare a victoriei asupra fascismului	1955—A—B 1956—A—B 10—7,50	1677—1680 8,50—5,75	1843—1847 20,50—21,75	562—563— 9	1,50
Jocurile Olimpice de la Roma nedantelate dantelate	1957—1962A 65—65 1957—1961B 23—23	1715—1719 100—100 1710—1714 22,50—15	1853—1858 40—40 1853—1858 22—22	564 30 565 60	— 30 — 30
Prima navă cosmică lansată de URSS	1963 5,50—1	110 4—1	1899 5—0,60	566 10	— 0,50
Jocurile Olimpice de la Roma II. Olimpiada, coliţă	1964—1969 12—5,50 1970—1971 45—25	1720—1725 13,50—8,50 47—48 45—28,50	1847—1852 11—2,75 1859—1860 30—30	568 14 570 40	— 3 — 10
Al III-lea Congres P.M.R.	1972 1,25—0,30	1726 1,25—0,35	1868 1,10—0,25	569 2	— 0,25
Ziua aviaţiei 50 ani primul zbor Aurel Vlaicu	1973—1979 11—4,75	111—117 12,50—5	1861—1867 9,60—2,40	567 14	— 3
Serie de mărci uzuale (activităţi)	1980—2000 34—4,80	1690—1790 +118 41—8	1869—1889 28—3,40	572 30	— 3
Marile aniversări culturale	2001—2009 13—3,50	1681—1689 15—3,75	1890 . 1898 11,75—3,30	573 17	— 2
Frumuseţi turistice de la mare	2010—2015 7—2,50	1727—1732 9—3,25	1900—1906 7—2,20	574 9	— 2
Idem, aviaţie	2016— 4—2	119 3,00—2			
Al III-a Festival Internaţional al Teatrelor de Păpuşi	2017—2022 9,50—3,50	1733—1738 11—3,50	1907—1912 6.60—1,40	575 12	— 2
Jocuri sportive de copii în mediul sătesc	2023—2027 7,50—2,75	1755—1759 8—2,50	1913—1917 5—1,30	577 10	— 2
Fluturi	2028—2033 10—4	120—125 12,50—4,50	1918—1923 6,70—1,70	576 14	— 2
Ziua mărcii poştale	2034 2,50—1	126 3—1,25	1924 2—0,45	580 3	— 0,50

0	1	2	3	4	
40 ani grevă generală	2035 1,50—0,75	1740 1,50—0,50	1926 1—0,25	578 1,50	— 0,25
A XV-a aniversare a Federaţiei Mondiale a Tineretului	2036 1—0,50	1739 1,25—0,50	1925 0,80—0,25	579 1	— 0,25
Peşti din ţara noastră	2037—2034 12—4,30	1741—1747 12,50—4,50	1927—1933 7,50—2	581 14	— 2
Viticultura	2044—2050 11—3,75	1748—1754 11—3,75	1934—1940 7,30—1,50	582 10	— 2
Idem, coliţă	2051 14—8	49 12—8,50	1941 9—3,50	583 10	— 1,50
1961					
Sculpturi din arta naţională	2052—2060 12—4,25	1760—1768 12,50—4,25	1942—1950 6,70—2,20	584 12	— 2
Sporturi de munte	2061—2067 8,75—3,75	127—133 9—4	1951—1957 5—1,50	585 16	— 3
Idem, nedantelat	2061—2067A 18—18	134—140 16,50—15	1965—1971 11—10	586 16	— 4
Oameni de ştiinţă români	2068—2071 4,50—1,50	1769—1772 5—1,75	1958—1961 2,80—1,20	587 6	— 2
Primul om în cosmos	2072—2073 2073A 26—11	141—143 25—12	1962—1964 24,80—7,60	588 15	— 3
Marina	2074—2079 10—3,25	1773—1778 11—3,50	1972—1977 8,30—1,90	590 12	— 2
40 ani P.C.R.	2080—2082 4,50—2,60	1779—1780+50 5—3	1978—1980 3,50—1,60	591 3	— 0,50
Vînătoare	2083—2092 27,50—6,75	1781—1790 27,50—7,50	1981—1990 14—3	594 20	— 3
Eclipsă totală de soare	2093—2094 8—3	144—145 8—4	1991—1992 3,75—0,75	593 7	— 0,75
Al II-lea Festival Enescu	2095 6,25—2,50	1797 6,50—3	1993 3,30—1	595 6	— 0,25
Al doilea om în cosmos	2096—2098 10—5	146—148 9—4	1994—1996 5,50—1	596 12	— 2
Instrumente muzicale din folclor	2099—2104 9—3,25	1791—1796 8,50—3	1997—2002 3,70—0,85	597 7	— 1
Mari aniversări culturale	2105—2110 10—3,25	1798—1803 10—3	2003—2008 4,80—1,20	598 6	— 2
Medalii olimpice de aur - Melbourne Roma nedantelate	2111—2120AB 18—8,50 2115—2120C. 25—18	1804—1813 17,50—7,50 30—20	2010—2019 32—19,10	599—600— 50	8
Idem, coliţă	2121 25—22	51 27,50—27,50	50 18—18	601 20	— 5

0	1	2	3	4
Ziua mărcii poştale	2122 2,50–1,80	149 3–2	2009 1,50—0,70	605 — 3 0,50
A1 V-lea Congres Sindical Mondial	2123 1,75—0,50	1814 1,75–0,50	2040 0,75–0,25	609 — 1 1,25
Arhitectura românească	2124–2130 15—5	150—156 12,50–5	2030–2036 6,50—1,50	606 — 12 2
Centenarul Grădinii Botanice din Bucureşti nedantelate	2131—2139B 13—5 2131—2139A 20—20	1818–1826 13,50–5 20—20	2020—2028 6,10—1,40 10—10	602–603 40 12
idem, coliţă	2140 7,50–5	52 7—4,50	51 8—3,50	604 — 10 2
Oraganizaţia Naţiunilor Unite nedantelate	2141—2143B 3–1,50 2141—2143A 8—8	1815—1817 3,50–1,50 8—8	2037—2039 4,70–1,30 15–15	607 — 4 1 608 — 8 5
1962				
C.E.C.	2144–2145 2—0,70	1827–1828 2—0,50	2041–2042 1,10—0,35	610 — 1,50 0,15
Turneul Junior U.E.F.A.	2146 2—0,60	1829 2—0,60	2043 1–0,25	611 — 2,50 1
Campionat mondial feminin de handbal	2147 2–0,60	1833 2—0,60	2047 0,60–0,20	613 — 2.50 0,15
Încheierea colectivizării	2148–2150 4,50–1,40	1830—1832 5–1,75	2044–2046 3,15–0,70	612 — 4 1
Porturi nautice	2151—2158B 17,50—4,75 2151–2158A 25—12	1834—1841 16—6 1842—1849 24—12	2054—2055 7,50—2 2056—2063 10–14,50	614 — 20 4 615 — 30 6
Cosmonautica în slujba păcii	2159–2162 6,25–1,60	162—165 12–5,50	2086–2089 6,50—1	618 — 8 1
Idem, bloc	2159–2162a 12—6,50	54 11—9	2090—2093 9—3	619 — 10 0,50
Marile aniversări culturale	2163–2165 5–1,50	1850–1852 5—1,40	2064–2066 3–0,50	620 — 4 0,15
0 ani de a moartea lui I.L.Caragiale	2166 6,50–4,50	53 6—5	2067 5,50—2,20	616 — 1
1 VIII-lea Festival Mondial al Tineretului	2167 1,80—0,50	1853 1,50—1,30	2068 1–0,40	621 — 2 1,75
Oameni de ştiinţă şi cultură români	2168–2176 14–4,25	1854—1862 15–4	2069—2077 7,40—1,10	622 — 12 2
Cercuitul Sportiv	2177–2184 17–6	1863—1870 16–6,50	2078–2085 8,20—1,30	623 — 14 5

0	1	2	3	4
Campioane europene handbal—supratipar — Campioni mondiali UEFA supratipar	2185—2186 21,50–13,50	1871–1872 23—12,50	2094—2095 10—10	624–625 15 2
Primul zbor în grup a două nave cosmice	2187–2189 12–4	157—159 11–3,25	2096–2098 5,20—1,40	626 — 10 2
Copii	2190—2195 8–3	1873—1878 7,50—2,50	2099—2104 4,75—1	627 — 8 2
A1 IV-lea Pavilion de mostre Bucureşti	2196—2205 20–4,25	1879—1887 12,50—4	2105—2114 10—1,50	628 — 30 4
A 45-a aniversare a Marii Rev. Soc. din Oct.	2205 1,50—0,40	1888 1,50–0,50	2115 0,80 - 0,15	629 — 1 0,25
Ziua mărcii poştale	2207 3,50—1	161 3,50–1,25	2116 1,80—0,20	630 — 2 0,25
Animale de rasă	2208—2214 14–4,50	1889–1895 13,50–5	2117—2123 7,50–0,90	631 — 12 1,75
A 15-a aniversare a R.P.R.	2215— 4—1	1896 4—1	2124 1,80—0,40	632 — 3 0,50
1963				
30 ani Grivita Roşie	2216 3–0,90	1901 3,50—1,25	2125 2,50–0,50	633 — 3 0,50
Campania mondială împotriva foametei	2217–2220 7–2.60	1897—1900 7,50–3	2126–2129 4,80—1,35	634 — 7 1,65
Cultura legumelor timpurii	2221–2226 13,50–4	1902–1907 15–6	2131—2136 5,70–1,40	635 — 10 3
Construcţii ale socialismului	2227–2232 9,50—3,25	167—172 9–4	2137–2142 6,20—1	637 — 10 2
Luna 4	2233—2234 6,50—2,40	173—174 6–2	2143—2144 4,70—0,60	638 — 5 0,55
Conferinţa pe ţară a A.F.R.	2235 4–3	166 4–3	2130— 7,50–7,50	636 — 5 2
Păsări de rasă	2236—2243 13–4,75	1908–1915 15—6,50	2145—2152 7,20—1,30	639 — 12 2
Sport — natatie	2244–2250 13–4,50	1916–1922 12,50–6	2153–2159 7,20—1,50	641 — 12 2
Congresul mondial al femeilor	2251 1,10—0,50	1923 1—0,30	2160 0,60—0,10	640 — 1 0,15
Mijloace de transport	2252–2256 8,50–3,75	184—188 10–4	2161–2165 5,40—0,80	644 — 10 2

0	1	2	3	4	
Cosmonautica				642	—
Vostoc 5 şi 6 :	2257—2260	175—176	2171—2174	643	—
2 mărci + 1 bloc	10—6,75	24,50—17	7,60—2,10	11	3
Marile aniversări	2261—2265	1924—1928	2166—2170	645	—
culturale	8—3	7,50—2,75	5,20—0,70	10	0,50
50 ani de la moartea lui Aurel	2266	177	2175	647	—
Vlaicu	4—2	4—2	3,50—1,20	8	1
Fructe, izvor de sănătate	2267—2274	1929—1936	2176—2183	646	—
	12,50—4,25	15—5,50	7—1,30	15	2
Campionatele europene de volei	2275—2279	1937—1941	2184—2188	648	—
1966	11—4	11—5	6—1,30	10	1,75
Ziua mărcii poştale	2280—2285	178—183	2189—2194	649	—
	11—5,50	15—8	5,80—1,50	10	2
Împădurirea	2286—2287	1942—1943	2212—2213	654	—
	3,85—1,50	4,25—1,55	2,60—0,85	4	2
Sericicultura şi apicultura	2288—2295	1944—1951	2214—2221	653	—
	17,50—4,75	16—5	6,75—1,10	20	2
Jocurile olimpice de iarnă-Insbruk	2296—2303B	1976—1983	2195—2202	650	—
	18—8,50	17,50—11	14—1,25	50	20
dantelate	2296—2303A	1984—1991	2203—2210	651	—
nedantelate	28—20	30—20	22—20	50	20
Coliţa	2304	56	2211	652	—
	35—30	50—50	22—20	20	10
Muzeul satului	2305—2311	1952—1958	2222—2228	655	—
	11—3,25	11—4	5,50—1	15	2
1964					
Figuri de seamă din trecutul Operei	2312—2320	1959—1967	2229—2237	659	—
	14—4,25	13,50—4,50	6—2,30	17	2
Navigaţia cosmică	2321—2330B	189—198	2238—2247	656	—
dantelate	15—6	17,50—8,50	12—1,60	50	20
nedantelate	2321—2330A	199—208	2248—2257	657	—
	30—15	40—25	25—15	50	20
Idem, coliţă	2331	57	2258	658	—
	30—30	50—50	22—15	20	10
Insecte din fauna noastră	2332—2339	1968—1975	2260—2267	661	—
	11—3,75	12—5	6,70—1,90	12	1,50
Al VIII-lea Congres Internaţional al Solului	2340—	1992	2259	660	—
	3—0,75	3—1,25	1,75—0,35	2	0,40
Flori de grădină	2341—2348	1993—2000	2268—2275	662	—
	11—3,75	11—4,50	6,50—1,70	12	1,45
Acvariul de la Constanţa	2349—2356	2001—2008	2280—2287	664	—
	11—4,75	11—4,50	7,25—1,80	10	1,50

0	1	2	3	4	
Hipism	2357—2360	2009—2012	2276—2279	663	—
	8—3,25	8—3,50	5—1,10	8	0.95
Aniversări culturale	2361—2366	2018—2023	2288—2293	665	—
	7—2,30	7—2,75	6,20—1,50	6	1,05
Puncte turistice	2367—2371	2013—2017	2294—2298	666	—
	9,50—3	10—3,25	5,60—1	8	1,25
Jocurile balcanice	2372—2377	2040—2045	2299—2304	667	—
	13—4,75	13,50—5,50	5,60—1,30	10	1,25
Jocurie olimpice de la Tokio	2378—2385B	2024—2031	2309—2316	670	—
	16—7,50	15—7,50	6,60—1,70	50	20
	2378—2382A +2385 a.b.c.	2032—2039	2317—2324	671	—
	20—10	25—16,50	25—20	50	20
Idem, coliţa	2386	58—	2325—	672	—
	40—40	40—40			
	2378A/B		30—25		
	2386				
	75—75			20	10
Grădina zoologică Bucureşti	2387—2394	2054—2061	2330—2337	674	—
	17—5,50	16—6	6—1,80	15	1,50
A XX-a aniversare a eliberării patriei	2395—2399 +59	2046—2049	2305—2308	668	—
	8,50—4,50	8,35—5,25	3,60—0,60	5	0,80
Al III-a Festival G. Enescu	2400—2403	2050—2053	2326—2329	673	—
	7,50—2,75	7,15—2,80	4,40—1,50	6	1
Centenare	2404—2408	2062—2066	2338—2342	672	—
	3,50—1,75	4,50—2	3,20—1	4	0.75
Ziua Forţelor Armate	2400	2067	2343	676	—
	1,40—0,35	1,25—0,40	0,60—0,20	1	0,15
Ziua mărcii poştale	2410	209	2344	677	—
	3—1,75	3—2	2,35—0,40	4	0,50
Medalii olimpice	2411—2418B	2068—2075	2345—2352	678	—
	20—7,50	20—10	11—1,60	50	20
nedantelat	2411—2418A	2076—2083	2353—2360	679	—
	25—15	32,50—17,50	25—20	50	20
Coliţă	2422	60	59	680	—
	28—25	45—45	28—28	20	20
Fructe de pădure	2423—2430	2084—2091	2361—2368	681	—
	17—5	15—5,50	7,80—2	15	2
1965					
Cosmonautica I	2431—2436	2092—2097	2369—2374	682	—
	20—9,50	20—9	7,80—3,75	15	10
20 ani O.N.U.	2437—2438	2098—2099	2375—2376	682	—
	8—1,50	7,50—1,75	2,70—0,80	4	0,55
Reptile	2479—2488	2100—2109	2377—2386	864	—
	18—5,25	17,50—6,50	8—2,20	14	2,20

0	1	2	3	4	
sici	2449 – 2456 18—4	2110—2117 17,50—6	2387—2394 7,80—1,75	685 14	— 1,75
iversări cultu- rale	2457—2462 11—2,50	2119—2124 11—6	2396—2401 5,70—2,10	686 8	— 1,40
ntenarul teleco- municatiilor	2463 4,50—1	2125 4,50—2,25	2402 2,25—0,40	690 3	— 0,45
mpionatele eu- ropene de tir	2464—A/B 2471—A/B	2126—2131 10—6,50	2407 - 2418 5,60—1,60	691 10 692	— 1,45 —
	30—7,50	37,50—7,50	12,30—4,80	20	2,95
nger 9	2472 40—50	2118 50—55	2395 35—50	689 30	— 40
rţile de Fier	2473—2474 1,20—1,20	2138—2139 3—2	2403—2404 0,75—0,35	687 1,50	— 0,20
m, coliţă	2475—2478 10—10	61 12,50—12,50	2405—2406 6,50—2,50	688 18	— 18
oule şi basme	2479—2484 13—2,50	2132—2137 13,50—3,50	2419—2424 6,10—1,50	693 9	— 1,40
ngres Apimon- ia	2485—2486 4,25—1	2140—2141 5—2,75	2425—2426 2,25—0,60	694 4	— 0,55
smonautica III.	2487—2489 20—4	2142—2144 20—7	2427—2429 8,80—1,90	695 15	— 1,85
rx şi Lenin	2490 1,80—0,45	2155 1,50—0,50	2440 0,60—0,20	696 1	— 0,15
natul migrator	2491—2500 25—5,50	2145—2154 25—9	2430—2439 9,60—2,20	697 16	— 2,20
ani de la moar- ea lui V. Ale- sandri	2501 1,50—0,45	2166 1,25—0,50	2441 0,60—0,20	698 0,55	— 0,15
ădina Botanică in Cluj	2502—2511 17,50—3,50	2156—2165 17,50—5	2442—2451 8—3	699 14	— 2
rtachiada	2512—2516 24—6	2170—2174 25—8	2452—2456 11—4	700 16	— 2,70
ofee de Vină- oare	2517—2521 17,50—4	2175—2179 17,50—7	2460—1464 8—1,75	702 14	— 2,50
a Mărcii poş- ale	2522—2524 8,50—2	2167—2169 8—3,25	2457—2459 4,35—0,60	701 6	— 0,95
smonautica	2525—2529 30—7,25	2180—2184 25—10	2465—2469 13,50—3,30	703 25	— 2,15
ni de vinătoare	2530—2537 30—7,50	2185—2192 27,50—8	2470—2477 12,50—2,70	704 25	— 5
1966					
mpiada de şah	2538—2543 28—6	2193—2198 25—8,50	2478—2483 11—2,60	705 20	— 1,75
ngresul N.C.A.P.	2544 0,75—0,15	2266 0,75—0,40	2484 0,60—0,20	706 0,55	— 0,15

0	1	2	3	4	
Comemorarea Gh. Gheorghiu Dej idem, coliţă	2545 1,25—0,30 2546 25—20	2205 1,25—0,50 63 17,50—15	2485 0,60—0,20 61 10—10	707 0,55 708 18	— 0,15 — 5
Congresul U.T.C.	2547 0,80—0,15	2229 0.85—0,35	2486 0.60—0,20	709 0,55	— 0,15
Dansuri populare	2548—2553 17,50—3,75	2199—2204 17,50—5,50	2487—2492 7,20—2,10	710 12	— 2
Campionatul mondial de fotbal	2554—2559 35—15	2254—2259 27,50—13,50	2493—2498 11—3,80	711 25	— 5
Păsări cintătoare	2560—2567 24—6,50	2211—2218 22,50—7,50	2500—2507 7—2,70	713 18	— 3
Congresul sindicatelor	2568— 0,75—0,15	2210 0,85—0,25	2499 0,60—0,20	712 0,55	— 0,15
Aniversari culturale I.	2569 – 2574 12—2,50	2219—2228 18,50—7,50	2513—2518 4,50—1,90	714 10	— 1,30
Campionatele mondiale de fotbal, colită	2575 32 – 35	62 27,50 – 27,50	2508 11—11	715 25	— 25
Cosmonautică	2576—2579 16—5,50	2206 - 2209 16—6,50	2509—2512 7—3,40	716 15	— 3
Reproduceri de artă din galeria Naţională	2580—2585 30—15	2248—2253 45—24	2519—2524 14,50—5	717 35	— 20
Flora acvatică	2586—2593 16—6,50	2230—2237 18—7,50	2525—2532 5.50—2,60	718 18	— 3
Centenarul sistemului metric	2594—2595 4—1,20	2238—2239 4—2	2533—2534 1,90—0,70	719 3	— 0,40
Crustacee şi moluşte	2596—2603 16—7,25	2240—2247 20—8	2544—2551 7—2,90	723 16	— 3
Aniversări culturale	2604—2607 9—2,25	se cuprind în 2219—2228	2535—2538 4.70—1,90	720 8	— 1,30
Centenarul Academiei	2608—2611 11—2,30	2262—2265 11—3,50	2540—2543 4,50—1,80	721 8	— 1,25
500 ani Mănăstirea Putna	2612 3,50—0,50	2260 3,50—0,75	2539 2,20—0,75	722 2	— 0,50
Ziua mărcii poştale	2613 2,50—0.60	2261 2.50—0,85	2552 1,25—0,15	724 2	— 0,25
Armele preistorice	2614—2619 14—4,75	2267—2272 18—6,50	2553—2558 6,30—2,50	725 15	— 3
1967		210—213			
10 ani Cosmonautică	2620—2628 19—6,50	2273—2277 23.50—11,50	2559—2567	726 12,50	— 3,15
Păsări de pradă	2629—2636 10—5,50	2278 - 2285 10—7	2568—2575 5,70—2,25	728 5,95	— 1,50

0	1	2	3	4
oduceri artă II	2637--2642 20—12,50	2286—2291 26—2290	2576—2581 10—5	729 — 10,45 2,65
ni de la moar- a lui C. Brîn- şi	2643—2649 10—5	2292—2298 9—6	2582—2588 5—2,10	730 — 5,75 1,45
enarul mone- i naţionale	2650—2651 3,25—2,10	2299—2300 3,50—2	2589—2590 1,95—0,65	731 — 1,75 0,45
ni de la pro- marea inde- ndenţei	2652 2,75—1,50	2301 2,75—1	2591 0,60—0,20	732 — 0,50 0,15
ni Răscoală de 1907	2653—2654 5,50—3,50	2302—2303 6,50—4	2592—2593 2,80—0,75	733 — 1,95 0,50
a carpatină	2655—2660 13,50—5,50	2304—2309 13,50—7,50	2594—2599 7,20—2	734 — 8,10 —
l internaţional ristic	2661 9—9	64 9—9	63 7,50—7,50	736 — 5 —
umente isto- e	2662—2667 10—3,50	2310—2315 11—7,50	2600—2605 6—2,50	735 — 6,75 —
ni Mărăşti Mă- ti, Oituz	2668 1,25—0,75	2316 1,50—0,75	2606 0,60—0,20	737 — 0,55 —
ersări cultu- e	2669—2674 5,50—2,75	2317—2322 6—2,75	2607—2612 3.75—1,60	738 — 4,20 —
resul interna- nal lingvistic	2675 2—0,30	2323 2,50—0,50	2618 1,80—0,60	739 — 1,60 —
ionate mon- le de luptă	2676—2680 6—3,25	2324—2328 6—2,50	2613—2617 4,60—1,50	740 — 4,05 —
rile olimpice iarnă de la enoble	2681—2687 11,50—4,50	2329—2335 12—6,50	2620—2626 8—2,90	742 — 8 —
, coliţă	2668 12—12	65 11—11	2627 7,50—7,50	743 — 5 —
enarul Bibli- cii Academiei	2689 1—0,35	2336 1—0,50	2619 0,60—0,20	741 — 0,55 —
ni Mînăstirea rtea de Argeş	2690 1,40—0,40	2337 1,25—0,50	2628 0,60—0,20	744 — 0,55 —
ni Capitalul	2691 0,75—0,25	2338 0,60—0,50	2629 0,45—0.15	746 — 0,40 —
mărcii poştale	2692 2—1	2339 2—1,25	2634 1,50—0,35	748 — 1 —
ziţia Mondi- Montreal	2693—2696 7,50—2,50	2341—2344 8—3,50	2635—2638 5,80—1,50	749 — 5,15 —
uzuale Ste- R.S. România	2697—2699 3,25—0,70	2349—2351 5,20—0,85	2631—2633 2,85—0,25	cuprinsă în nr. 747
i Marea Revo- e Soc. din Oct.	2700 1,80—0,50	2340 1,75—0,75	2630 1,35—0,40	745 1,20 —

0	1	2	3	4
A XX-a aniversare a Republicii	2701—2704 6—1,80	2367—2370 5,40—3	2658—2661 4—1,60	750 — 4,30 —
1968	2705—2708	214—217	2662—2665	751 —
Aviaţia—aviasan	7,50—3,25	6,75—4,50	4—1	4,35 —
Uzuale transporturi şi telecomunicaţii	2709—2727 40—0,60	2345—2348 2350 2352—2357 2359—2366 44,80—5,15	2639—2657 30—0,90	747 35,35 —
Reproduceri de artă	2728—2733 13—5 2734 12—12	2371—2376 17,50—11 66 12—12	2666—2671 11—4 2672 11—11	752 — 9,15 — 753 — 5 —
Centenarul pictorului St. Luchian	2735 15—15	67 14—14	2673 12,50—12,50	754 — 10 —
Anul drepturilor omului	2736 1,50—0,30	2377 1,50—1	2674 1,10—0,25	755 — 1 —
Organizaţia Mondială a Sănătăţii	2737 2,25—0,30	2378 2,50—0,75	2675 1,80—1,10	756 — 1,60 —
Adunarea Generală Cons. Intern. Vînători	2738 2,50—0,50	2379 2,75—0,75	2676 1,80—0,40	757 — 1,60 —
Pionieri	2739—2744 8—2,25	2381—2386 10—4	2677—2682 6,50—2,20	758 — 6 —
Ion Ionescu de la Brad	2745 0,60—0,15	2388 0,75—0,40	2684 0,45—0,15	760 — 0,40 —
Emil Racoviţă	2746 0,80—0,20	2387 0,90—0,40	2685 0,60—0,20	760 — 0,55 —
550 ani de la moartea lui Mircea cel Bătrîn	2747 2,25—0,50	2380 2,50—0,75	2683 1,75—0,60	759 — 1,60 —
Muşcate de grădină	2478—2755 8—2,75	2389—2396 9—5	2686—2693 5,80—2,20	761 — 6 —
120 ani de la Revoluţia din 1848	2756—2758 4,75—1,25	2397—2399 5,25—2,50	2694—2696 2,70—1,20	762 — 3,35 —
Olimpiada Mexic 1968	2759—2766 8,25—3	2400—2407 9—5	2697—2704 5,80—2,20	763 — 6 —
Idem, coliţa	2767 2,50—7,50	68 7—7	67 5—5	764 5
Reproduceri de artă II.	2768—2773 8—3	2408—2413 10—5	2755—2760 6—3	766 6
Centenarul Filarmonicii de Stat George Enescu	2774 0,80—0,30	2415 1—0,40	2713 0,60—0,20	765 0,55

0	1	2	3	4
20 ani de la înfiinţarea Federaţiei de artă fotografică	2775 2,20—0,75	2414 2,75—1	2712 1,80—0,60	767 1,60
Ziua mărcii poştale	2776 1,50—0,50	2422 1,75—1,25	2720 1,10—0,35	768 1
Monumente istorice	2777—2782 7,50—2,50	2416—2421 9—5	2714—2719 5.75—2	769 5,55
Fauna din rezervaţii naturale	2783—2790 7,50—3	2423—2430 9—5	2724—2731 5,80—2,20	772 6
Semicentenarul unirii Transivaniei cu România	2791—2793 4,50—1,25	2431—2433 5,50—2,50	2721—2723A 3,70—0,90	770 3,30
Idem, coliţă	2791—2793A 6—6	69 6—6	68 4—4	771 4
Costume naţionale	2794—2799 7,50—3	2434—2439 10—4,50	2732—2737 6,60—2,25	773 6
1969				
Cosmos „Apolo 8“	2800 5—5	70 20—20	69 15—15	774 3,30
Costume naţionale	2801—2806 7,50—3	2440—2445 10—4	2739—2744 6,60—2,25	775 6
Sport	2807—2814 9,25—3,25	2446—2453 11—6	2747—2754 7,30—2	777 7,45
Cosmos II Soiuz 4-5	2815 4,50—4,50	72 5—5	71 15—15	780 3,30
Reproduceri de artă din Galeria Naţională (nuduri)	2816—2821 10—5	2454—2459 9—6	2755—2760 6—2	778 6
Idem, coliţa	2822 8—8	74 9—9	70 5,50—5,50	779 5
Uzuale-electrificare	2823—2824 1,20—0,60	2349 A 1,40—0,30	2745—2746 1,05—0,10	776 0,95
50 ani Organizaţia Internaţională a Muncii	2825 0,75—0,50	2460 0,75—0,50	2763 0,60—0,15	781 0,55
Colaborare cultural—economică intereuropeană	2826—2827 2,75—2	2461—2462 3—1,50	2764—2765 2,20—1,70	782 2,05
A VII-a Conf. Miniştrilor de poştă Bucureşti	2828 0,75—0,50	2463 0,80—0,40	2766 0,60—0,15	783 0,55
Campionatele Europene de box	2829—2832 3,75—1,60	2454—2467 5,25—2,75	2767—2770 3,20—1	784 3,05
Apolo 9—10	2833—2834 4—1	219—220 5—3	2779—2780 3,15—0,60	786 3